

LEGISLAȚIA SILVICĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Extrase din legi, Hotărâri de Guvern, Decizii ale Parlamentului ce au atribuție la problemele FLEG, la drepturile și obligațiunile cetățenilor privind protecția mediului ambiant și folosirea resurselor forestiere

LEGISLAȚIA SILVICĂ A REPUBLICII MOLDOVA

LEGISLAȚIA SILVICĂ A REPUBLICII MOLDOVA

**Extrase din legi, Hotărâri de Guvern,
Decizii ale Parlamentului ce au atribuție la problemele FLEG,
la drepturile și obligațiunile cetățenilor privind protecția mediului
ambiant și folosirea resurselor forestiere**

Chișinău – 5 iunie 2011

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

din 29.07.1994 (Ultima modificare L185-XVI din 29.06.06,
MO106/14.07.06 art.502)

Articolul 37 - Dreptul la un mediu înconjurător sănătos

(1) Fiecare om are dreptul la un mediu înconjurător neprimejdios din punct de vedere ecologic pentru viață și sănătate, precum și la produse alimentare și obiecte de uz casnic inofensive.

(2) Statul garantează fiecărui om dreptul la accesul liber și la răspîndirea informațiilor veridice privitoare la starea mediului natural, la condițiile de viață și de muncă, la calitatea produselor alimentare și a obiectelor de uz casnic.

(3) Tăinuirea sau falsificarea informațiilor despre factorii ce sînt în detrimentul sănătății oamenilor se interzice prin lege.

(4) Persoanele fizice și juridice răspund pentru daunele pricinuite sănătății și avutului unei persoane ca urmare a unor contravenții ecologice.

Articolul 46 - Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

Articolul 59 - Protecția mediului înconjurător și ocrotirea monumentelor

Protecția mediului înconjurător, conservarea și ocrotirea monumentelor istorice și culturale constituie o obligație a fiecărui cetățean.

Articolul 126 - Economia

e) exploatarea rațională a pămîntului și a celorlalte resurse naturale, în concordanță cu interesele naționale;

f) refacerea și protecția mediului înconjurător, precum și menținerea echilibrului ecologic;

Articolul 127 - Proprietatea

(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

(3) Proprietatea publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale.

(4) Bogățiile de orice natură ale subsolului, spațiul aerian, apele și pădurile folosite în interes public, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, căile de comunicație, precum și alte bunuri stabilite de lege, fac obiectul exclusiv al proprietății publice.

CODURI

CODUL FUNCJAR

nr. 828-XII din 25 decembrie 1991

(Ultima modificare LP209 din 16.07.10, MO179-181/24.09.10 art.614)

Articolul 56. Terenurile destinate ocrotirii naturii

Din terenurile destinate ocrotirii naturii fac parte terenurile rezervațiilor, parcurilor naționale, parcurilor dendrologice și zoologice, grădinilor botanice, braniștilor, monumentelor naturii, terenurile zonelor de protecție și zonelor sanitare.

Din categoria terenurilor rezervațiilor fac parte terenurile în al căror perimetru se află obiecte naturale, ce reprezintă valoare științifică și culturală (landșafțurile tipice și unice, comunități de organisme vegetale și animale, formațiuni geologice, specii de plante, animale rare). Ele sînt repartizate pentru păstrarea în stare naturală a complexelor naturale tipice sau unice pentru zona de landșaft cu tot ansamblul ei de componente, pentru studierea proceselor și fenomenelor în mersul lor firesc în vederea elaborării bazelor științifice ale ocrotirii naturii.

Din categoria terenurilor parcurilor naționale fac parte terenurile care au o deosebită valoare ecologică, istorică și estetică în virtutea îmbinării reușite a landșafțurilor naturale și culturale.

Din categoria terenurilor parcurilor dendrologice și zoologice, ale grădinilor botanice fac parte terenurile repartizate pentru studierea, păstrarea și îmbogățirea în condiții artificiale a resurselor florei și faunei, pentru folosirea lor eficientă în plan științific, cultural, economic și păstrarea genofondului.

Din categoria terenurilor de braniște fac parte terenurile destinate păstrării, restabilirii și reproducerii resurselor naturale și menținerii echilibrului ecologic general, obiectele complexe biologice, paleontologice, hidrologice și geologice de landșaft.

Din categoria terenurilor monumentelor naturii fac parte terenurile care au obiecte naturale unice sau tipice, cu valoare științifică, cultural-instructivă și de reconfortare, dar care nu sînt recunoscute drept monumente de istorie și cultură.

Terenurile destinate ocrotirii naturii sînt prin exclusivitate proprietate a statului.

Pe terenurile destinate ocrotirii naturii este interzisă activitatea ce vine în contradicție cu destinația lor specială. Ele sînt retrase din folosință, dacă

această destinație nu corespunde regimului de protecție, stabilit pentru aceste terenuri.

Modul și condițiile folosirii terenurilor destinate ocrotirii naturii se stabilesc de legislația privind ocrotirea naturii și mediului înconjurător.

Articolul 62. Terenurile fondului silvic

Terenuri ale fondului silvic sînt terenurile acoperite cu păduri, precum și cele neacoperite cu păduri, însă destinate împăduririi.

Terenurile fondului silvic se folosesc de către întreprinderile, instituțiile, organizațiile gospodăriei silvice și de alte întreprinderi conform destinației silvice. Terenurile fondului silvic de stat pot fi folosite în alte scopuri, dacă această folosire este compatibilă cu interesele gospodăriei silvice.

În scopul asigurării împăduririi necesare și prevenirii eroziunii solurilor, pentru împădurire pot fi folosite și terenuri nefavorabile agriculturii.

Autoritățile administrației publice locale, de comun acord cu organele de stat pentru ocrotirea naturii, pot să atribuie terenuri din fondul silvic cetățenilor, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, pentru a fi folosite temporar în scopuri agricole.

Modul de atribuire și retragere a terenurilor din fondul silvic este stabilit de prezentul Cod, iar modul de folosire a lor de legislația silvică.

CODUL SILVIC

Nr. 887 din 21.06.1996

(Ultima modificare LP131-XVIII din 23.12.09, MO23-24/12.02.10 art.35)

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Legislația silvică

(1) Legislația silvică are ca scop reglementarea gestionării durabile a fondului forestier prin folosirea

rațională, regenerarea, paza și protecția pădurilor, menținerea, conservarea și ameliorarea diversității biologice forestiere, asigurarea cu resurse forestiere a necesităților actuale și de viitor ale societății în baza multifuncționalității acestora.

(2) Relațiile ce apar în cadrul folosirii fondului forestier, denumite în continuare relații silvice, sînt reglementate de Constituție de prezentul cod și alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

(3) Relațiile apărute în cadrul folosirii fondului forestier, ce țin de folo-

sirea și protecția terenurilor, apelor, subsolului, precum și cele referitoare la folosirea, protecția și regenerarea regnului vegetal și regnului animal, în măsura în care nu sînt reglementate de prezentul cod, sînt reglementate de legislația în vigoare.

Articolul 2. Fondul forestier

(1) Pădurile, terenurile destinate împăduririi, terenurile afectate gospodăriei silvice, precum și terenurile neproductive, incluse în amenajamentele silvice sau în Cadastrul funciar ca păduri și/sau plantații forestiere, constituie fondul forestier.

(2) Fondul forestier cuprinde toate pădurile, indiferent de tipul de proprietate și forma de gospodărire.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate au următoarele semnificații: administrarea de stat a fondului forestier și cinegetic - activitate de elaborare și implementare a politicii statului prin planificarea, organizarea, realizarea și efectuarea controlului de stat în domeniul forestier și cinegetic în scopul asigurării și promovării intereselor și priorităților naționale;

ciclu de producție - numărul de ani stabilit de amenajamentul silvic ca bază de calcul pentru determinarea structurii și mărimii normale a fondului de producție într-o unitate de gospodărire;

exploatabilitate - starea unui arbore sau arboret de a fi recoltabil;

exploatare forestieră - proces de producție întreprins în păduri;

gestionarea fondului forestier și cinegetic - activitate de gospodărire și utilizare a resurselor forestiere în scopul îndeplinirii politicii statului în domeniile respective;

lucrări (tăieri) de îngrijire și conducere a arboreturilor - ansamblu de lucrări și intervenții silvotehnice distincte și interdependente privind dirijarea creșterii și dezvoltării pădurii de la întemeiere pînă la termenul recoltării;

pădure - element al landsaftului geografic, unitate funcțională a biosferei, compusă din comunitatea vegetației forestiere (în care domină arborii și arbuștii), păturii vie, animalelor și microorganismelor, care în dezvoltarea lor biologică sînt interdependente și acționează asupra habitatului lor. Sînt considerate păduri terenurile acoperite cu vegetație forestieră cu o suprafață de peste 0,25 ha;

posibilitate de recoltare - volumul de masă lemnoasă care urmează a fi recoltat dintr-o pădure, în baza amenajamentului silvic, în scopul realizării unei stări normale a acesteia. Volumul de masă lemnoasă recoltat anual înseamnă posibilitate de recoltare anuală, iar cel ce urmează a fi recoltat într-o perioadă de timp - posibilitate de recoltare periodică;

regenerarea pădurii - proces de înlocuire a generației de arbori bătrîni cu o nouă generație, tînără;

regim - sistem de conducere și exploatare a unei păduri, propriu unui anumit mod de regenerare (sămînță, lăstari). Se deosebesc regimul codrului, regimul crîngului simplu, regimul crîngului compus;

regim silvic - politică de gospodărire a fondului forestier și a vegetației forestiere din afara acestuia, indiferent de natura proprietății și forma de gospodărire, exercitată de către autoritatea silvică centrală;

stațiune forestieră - cadrul natural, în cuprinsul căruia mediul fizico-geografic este omogen, determinînd dezvoltarea unei biocenoze specifice;

tăiere de produse principale - intervenție radicală asupra pădurii ajunse la vîrsta exploatabilității în scopul recoltării lemnului și asigurării regenerării acesteia;

tratament silvic - totalitatea măsurilor silvotehnice de regenerare, conducere, exploatare și protecție, indicate a fi aplicate de-a lungul vieții arborilor.

Articolul 4. Terenurile din fondul forestier

(1) Terenurile din fondul forestier cuprind:

a) - terenuri pentru împădurire:

- terenuri destinate reîmpăduririi;

- terenuri destinate împăduririi;

b) terenuri afectate gospodăriei silvice;

c) terenuri neproductive: mlaștini, stîncării, pante abrupte, alunecări de teren, solonețuri etc.

(2) Raportarea terenurilor la fondul forestier se face pe baza amenajamentelor silvice sau a Cadastrului funciar în conformitate cu legislația.

Articolul 5. Vegetația forestieră din afara fondului forestier

(1) Fondul forestier nu include:

a) perdelele forestiere de protecție amplasate pe terenurile cu destinație agricolă;

b) perdelele forestiere de protecție și plantațiile de arbori și arbuști situate de-a lungul căilor de comunicație și pe terenurile fondului acvatic;

c) grădinile botanice, dendrologice și zoologice, spațiile verzi ale localităților urbane și rurale.

(2) Plantarea, îngrijirea, folosirea și paza plantațiilor menționate la alin. (1) lit.a) și c) ale prezentului articol se reglementează de prezentul cod și constituie cadrul de competență al autorităților administrației publice locale, conform legislației, iar cele menționate la lit.b) - al autorităților centrale de specialitate și autorităților administrației publice locale respective.

Articolul 6. Dreptul de proprietate asupra terenurilor din fondul forestier

(1) Pădurile în Republica Moldova, folosite în interes public, fac obiectul exclusiv al proprietății publice. Conform legislației, ele pot fi date în gestiune sau în folosință.

(2) Proprietatea privată asupra pădurilor se admite în cazul plantării acestora, în condițiile legii, pe terenurile aflate în proprietate privată.

(3) Dreptul de proprietate asupra terenurilor din fondul forestier se exercită în conformitate cu legislația.

Capitolul II **COMPETENȚA PARLAMENTULUI, GUVERNULUI** **ȘI A AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE** **PRIVIND REGLEMENTAREA RELAȚIILOR SILVICE**

Articolul 7. Competența Parlamentului

De competența Parlamentului țin:

- a) reglementarea legislativă a relațiilor silvice;
- b) determinarea direcțiilor fundamentale ale politicii statului privind dezvoltarea durabilă, folosirea, regenerarea, paza și protecția pădurilor;
- c) stabilirea împuternicirilor autorităților administrației publice locale privind folosirea, regenerarea, paza și protecția pădurilor;
- d) soluționarea altor probleme privind reglementarea relațiilor silvice.

Articolul 8. Competența Guvernului

De competența Guvernului țin:

a) prezentarea Parlamentului a proiectelor de acte legislative privind relațiile silvice, strategiile naționale de dezvoltare durabilă a fondului forestier și cinegetic și includerea lor în programele și planurile de dezvoltare a țării;

b) realizarea administrării de stat a fondurilor forestier și cinegetic prin abilitarea autorității centrale de specialitate respective a administrației publice cu dreptul de a transmite în folosință terenurile fondului forestier proprietate publică, dar fără dreptul de a dispune de ele;

c) exercitarea controlului de stat asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondurilor forestier și cinegetic;

d) stabilirea procedurii de eliberare a lemnului pe picior;

e) elaborarea și implementarea planurilor de constituire a rețelei naționale de arii naturale protejate de stat și a altor zone, care necesită măsuri speciale de organizare și gestionare;

f) stabilirea principiilor de plată pentru folosințele și produsele silvice;

g) stabilirea modului de clasificare a pădurilor pe grupe, subgrupe și categorii funcționale;

h) aprobarea posibilității de recoltare a masei lemnoase în procesul tăierilor de produse principale;

i) stabilirea unei proceduri unice de ținere a evidenței de stat a fondului forestier și a cadastrului silvic de stat;

j) soluționarea probelelor ce țin de atribuirea terenurilor din fondul forestier pentru necesități de stat și publice;

k) soluționarea problemelor ce țin de atribuirea în gestiune a terenurilor din fondul forestier;

l) soluționarea problemelor cu privire la încetarea dreptului de gestiune asupra terenurilor din fondul forestier;

m) soluționarea problemelor privind organizarea și activitatea organelor silvice de stat;

n) aprobarea programelor de dezvoltare durabilă, folosire, regenerare, pază și protecție a pădurilor;

o) colaborarea internațională în domeniul folosirii, regenerării, pazei și protecției pădurilor.

Articolul 9. Competența autorităților administrației publice locale

De competența autorităților administrației publice locale țin:

a) exercitarea controlului asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondurilor forestier și cinegetic;

b) repartizarea terenurilor din fondul forestier;

c) înregistrarea drepturilor de gestiune și de folosință a terenurilor din fondul forestier;

d) organizarea ținării evidenței de stat a fondului forestier și a cadastrului silvic de stat;

e) acordarea de sprijin organelor silvice de stat la amenajarea sectoarelor silvice în locurile de agrement;

f) lichidarea, în comun cu organele silvice de stat, a incendiilor de pădure;

g) lichidarea, în comun cu organele silvice de stat, a efectelor incendiilor de pădure și calamităților naturale;

h) elaborarea, coordonarea și organizarea îndeplinirii, în comun cu organele silvice de stat, a programelor locale privind dezvoltarea durabilă, folosirea, regenerarea, paza și protecția pădurilor.

Capitolul III **ADMINISTRAREA ȘI GOSPODĂRIEA FONDURILOR** **FORESTIER ȘI CINEGETIC**

Articolul 10. Obiectivele administrării și gospodăririi fondului forestier
Administrarea și gospodăria fondului forestier trebuie să asigure:

a) dezvoltarea durabilă a pădurilor și menținerea în ele a biodiversității;

b) intensificarea funcțiilor de protecție a apelor, igienico-sanitare, de reglare climaterică și a altor funcții ale pădurilor în scopul ocrotirii sănătății populației și protecției mediului înconjurător;

c) regenerarea, extinderea, ameliorarea compoziției și a calității pădurilor, sporirea productivității acestora;

d) elaborarea și aplicarea unui complex de măsuri diverse și reglementarea activității organelor silvice de stat privind aducerea și menținerea pădurilor în starea corespunzătoare funcțiilor lor ecologice și social-economice;

e) continuitatea eficienței funcționale a pădurilor și valorificarea rațională a resurselor silvice.

Articolul 11. Administrarea de stat a fondurilor forestier și cinegetic

(1) Administrarea fondurilor forestier și cinegetic este prerogativa statului.

(2) Administrarea de stat a fondurilor forestier și cinegetic este exercitată de Guvern, autoritățile administrației publice locale, organele silvice de stat, alte organe împuternicite în acest scop.

(3) Administrarea de stat a fondurilor forestier și cinegetic proprietate publică se efectuează de către autoritatea silvică centrală și de autoritățile administrației publice locale.

(4) Regulamentele, instrucțiunile și indicațiile organelor silvice de stat sînt obligatorii pentru toți deținătorii de terenuri din fondul forestier (incluzînd proprietarii și gestionarii de terenuri din fondul forestier, beneficiarii silvici), precum și pentru întreprinderi, instituții, organizații și cetățeni, care execută în cadrul fondului forestier lucrări nelegate de gospodărirea fondului forestier și derularea folosințelor silvice.

Articolul 12. Sarcinile autorității silvice centrale

(1) Autoritatea silvică centrală este împuternicită legal să reglementeze, să coordoneze și să exercite controlul asupra administrării și gospodării fondului forestier.

(2) Autoritatea silvică centrală elaborează regimul silvic, care reprezintă un sistem de norme tehnice, economice, juridice și silvice privind amenajarea, folosirea, regenerarea, paza și protecția pădurilor, și exercită controlul asupra respectării acestui regim.

(3) Autoritatea silvică centrală aplică regimul silvic în fondul forestier subordonat, respectînd principiile dezvoltării durabile a pădurilor, conservării și ameliorării diversității biologice forestiere, folosirii raționale a resurselor forestiere.

(4) Pe terenurile din fondul forestier, nesubordonate autorității silvice centrale, respectarea regimului silvic este asigurată de deținătorii acestora. Controlul asupra respectării regimului silvic este exercitat de organele silvice de stat și de autoritățile administrației publice locale.

(5) Organizarea și gospodărirea fondului cinegetic, exercitarea controlului în acest domeniu țin de competența autorității silvice centrale.

(6) Autoritatea silvică centrală:

a) organizează investigații științifice ale componentelor diversității biologice forestiere, elaborează măsuri pentru conservarea și folosirea lor rațională, determinîndu-le cantitativ și valoric resursele, evidențiind procesele și activitățile care influențează starea acestora;

b) contribuie la restabilirea ecosistemelor degradate, precum și a speciilor periclitate și pe cale de dispariție;

c) efectuează sistematic (la fiecare 5 ani) analiza și confruntarea informației privind conservarea diversității biologice și folosirea rațională a resurselor genetice și biologice;

d) contribuie la informarea publicului despre dezvoltarea durabilă a fondurilor forestier și cinegetic, starea diversității biologice forestiere, asigurîndu-i acces liber la informație și participare la procesul de luare a deciziilor.

(7) În domeniul rezervațiilor și altor arii protejate de pe terenurile din fondul forestier, autoritatea silvică centrală, de comun acord cu autoritatea centrală pentru protecția mediului înconjurător:

a) elaborează și organizează aplicarea măsurilor privind regenerarea, conservarea și redresarea ecologică a pădurilor;

b) organizează respectarea strictă a regulamentelor cu privire la rezervații și alte arii protejate;

c) prezintă Guvernului, în comun cu instituțiile științifice de profil și cu autoritatea centrală pentru protecția mediului înconjurător, propuneri privind conservarea celor mai valoroase sectoare de păduri naturale și crearea de parcuri naționale, asigură condițiile necesare de protecție a diversității biologice în ariile menționate;

d) organizează activitatea științifică conform programelor coordonate cu autoritatea centrală pentru protecția mediului înconjurător și instituțiile interesate, precum și întocmirea analelor naturii.

(8) Activitatea autorității silvice centrale se reglementează printr-un regulament aprobat de Guvern.

Articolul 13. Administrarea și gospodărirea pe alte terenuri silvice

(1) Administrarea și gospodărirea fondului forestier în zonele de frontieră și în pădurile cu regim special se exercită de către organele silvice de stat teritoriale în comun cu organele de resort, în modul stabilit de Guvern.

(2) Vegetația forestieră situată pe terenurile din afara fondului forestier se administrează de către proprietarii acestor terenuri. Gospodărirea terenurilor acoperite cu această vegetație se efectuează în scopul plantării ei în modul stabilit de autoritățile administrației publice locale, cu acordul organelor de stat pentru protecția mediului înconjurător.

(3) Terenurile din fondul forestier aflate în proprietate privată se administrează de către proprietarii acestora, care sînt obligați să le gospodărească conform regimului silvic și regulilor de protecție a mediului înconjurător.

Articolul 14. Divizarea pădurilor pe grupe și subgrupe funcționale

(1) Pădurile Republicii Moldova se încadrează în grupa întâi funcțională, avînd în exclusivitate funcții de protecție a mediului înconjurător.

(2) În raport cu funcțiile ce le revin, se disting următoarele subgrupe funcționale de păduri:

- a) de protecție a apelor;
- b) de protecție a terenurilor și solurilor;
- c) de protecție contra factorilor climatici și industriali dăunători;
- d) cu funcții de recreere;
- e) de interes științific și de conservare a genofondului și ecofondului forestier.

(3) Pot fi, de asemenea, delimitate sectoare silvice de protecție specială, avînd un regim special de gospodărire.

(4) Pentru fiecare subgrupă funcțională de păduri, prin amenajamentele silvice, se stabilesc măsuri de gospodărire diferențiate care asigură îndeplinirea funcțiilor ce le revin.

Articolul 15. Modul de clasificare a pădurilor pe grupe, subgrupe și categorii funcționale

(1) Clasificarea pădurilor pe grupe funcționale se face de Guvern în conformitate cu prezentul cod, iar pe subgrupe și categorii funcționale - de autoritatea silvică centrală de comun acord cu autoritatea centrală pentru protecția mediului înconjurător.

(2) Regulamentul privind clasificarea pădurilor pe grupe, subgrupe și categorii funcționale se aprobă de Guvern.

Articolul 16. Stabilirea vârstei exploatabilității și a ciclului de producție forestieră

(1) Vârsta exploatabilității și ciclul de producție forestieră se stabilesc în funcție de destinația specială principală a acestora, productivitatea plantațiilor silvice, condițiile ecologice și termenul de regenerare a pădurii pe parchetele exploatate.

(2) Determinarea vârstei exploatabilității și a ciclului de producție forestieră se efectuează de către autoritatea silvică centrală în baza amenajamentelor silvice și a cercetărilor științifice speciale.

Articolul 17. Modul de înstrăinare și de atribuire terenurilor din fondul forestier în alte scopuri decît cele silvice

(1) Modul de înstrăinare și de atribuire a terenurilor din fondul forestier în alte scopuri decît cele silvice se stabilește de legislația funciară.

(2) În cazul înstrăinării terenurilor împădurite din fondul forestier în vederea utilizării lor pentru necesitățile statale și cele publice, Guvernul decide concomitent conservarea sau tăierea pădurilor și determină modul de folosire a produselor lemnoase recoltate.

Articolul 18. Edificarea obiectelor în scopuri ce țin de gospodărirea fondului forestier

(1) Atribuirea terenurilor din fondul forestier pentru edificarea obiectelor (sedii de ocoale și cantoane silvice, blocuri de producție, construcții, locuințe, linii de comunicații etc.) în scopuri ce țin de gospodărirea fondului forestier se efectuează de autoritatea silvică centrală de comun acord cu autoritățile administrației publice locale.

(2) Sediul cantonului silvic este o încăpere de serviciu care nu poate fi privatizată, vîndută, dată în arendă sau supusă altor acțiuni care i-ar schimba destinația sau deținătorul.

Articolul 19. Revendicările față de proiectarea, amplasarea, construirea și darea în exploatare a obiectelor care pot afecta pădurile

În cazul proiectării, amplasării, construirii și dării în exploatare a obiectelor noi și a celor reconstruite, care pot afecta starea și regenerarea pădurilor, este necesar să fie prevăzute și efectuate, în mod obligatoriu, măsuri de protecție a pădurilor coordonate cu autoritatea silvică centrală și cu autoritatea centrală pentru protecția mediului înconjurător. Proiectele acestor obiecte se realizează sub condiția respectării prevederilor Legii privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător.

Articolul 20. Controlul de stat asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondurilor forestier și cinegetic

(1) Controlul de stat asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondurilor forestier și cinegetic are drept sarcină asigurarea respectării de către persoanele fizice și juridice a legislației silvice și cinegetice.

(2) Controlul de stat asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondurilor forestier și cinegetic este exercitat de către Guvern și organele de stat pentru protecția mediului înconjurător în modul stabilit de acesta.

Articolul 21. Competența autorității silvice centrale

De competența organelor silvice de stat în exercitarea controlului departamental asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondurilor forestier și cinegetic țin:

- a) aplicarea normelor tehnice, economice, juridice și silvice care asigură respectarea regimului silvic;
- b) respectarea modului de eliberare a lemnului pe picior;
- c) respectarea prevederilor amenajamentelor silvice;
- d) regenerarea pădurilor și împădurirea terenurilor goale;
- e) respectarea tehnologiilor respective la executarea lucrărilor în fondul forestier;
- f) respectarea modului stabilit de ținere a evidenței de stat a fondului forestier, cadastrului silvic de stat și monitoringului forestier;
- g) valorificarea rațională a resurselor silvice;

- h) organizarea pazei și protecției pădurilor;
- i) efectuarea folosințelor silvice;
- j) utilizarea rațională a fondului cinegetic;
- k) ținerea evidenței faunei sălbatice și autorizarea vânătorii;
- l) respectarea regulilor și termenelor stabilite pentru vânătoare, a măsurilor de securitate la vânătoare.

Articolul 22. Competența autorităților central abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător

De competența organelor de stat pentru protecția mediului înconjurător în exercitarea controlului de stat asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondurilor forestier și cinegetic țin:

- a) îndeplinirea programelor, aprobate de Guvern, privind folosirea, regenerarea, paza și protecția pădurilor;
- b) concordanța procentului de împădurire cu normativele stabilite;
- c) respectarea normelor de folosință a produselor pădurii;
- d) repartizarea pădurilor pe grupe și categorii funcționale;
- e) protecția și folosirea unor specii rare și protejate de plante și animale aflate pe cale de dispariție de pe terenurile din fondul forestier;
- f) respectarea regimului stabilit în ariile protejate ale terenurilor din fondul forestier;
- g) stabilirea și respectarea normelor de recoltare a animalelor și păsărilor sălbatice;
- h) folosirea rațională a fondurilor forestier și cinegetic;
- i) analiza stării fondurilor forestier și cinegetic.

Articolul 23. Controlul obștesc asupra stării, folosirii regenerării, pazei și protecției fondurilor forestier și cinegetic

Cetățenii și asociațiile obștești au dreptul să primească de la organele silvice de stat și de la organele de stat pentru protecția mediului înconjurător informație despre starea fondurilor forestier și cinegetic, măsurile planificate și realizate de conservare și folosire a acestora, să propună și să realizeze, în conformitate cu legislația, măsuri privind paza și folosirea rațională a fondurilor forestier și cinegetic, conservarea biodiversității în ele.

Capitolul IV GESTIUNEA ȘI FOLOSIREA TERENURILOR DIN FONDUL FORESTIER

Articolul 24. Gestiunea fondului forestier

(1) Terenurile din fondul forestier se atribuie în gestiune întreprinderilor silvice și altor întreprinderi de stat, precum și altor persoane juridice și/sau fizice, abilitate legal cu asemenea activitate, în condițiile art.6 din prezentul cod.

(2) Atribuirea terenurilor din fondul forestier în gestiune se efectuează de către Guvern, în modul stabilit de legislație.

(3) Se stabilesc următoarele criterii ale gestionării durabile a pădurilor:

- a) menținerea, conservarea și ameliorarea diversității biologice din păduri;
- b) menținerea sănătății și vitalității pădurilor;
- c) menținerea și intensificarea funcțiilor de protecție a pădurilor;
- d) menținerea și consolidarea capacității productive a resurselor forestiere, contribuției lor în ciclurile mondiale de carbon;
- e) menținerea și stimularea funcțiilor producătoare ale pădurilor (produse lemnoase și nelemnoase);
- f) menținerea altor funcții și condiții socio-economice.

(4) Lista indicatorilor pentru fiecare criteriu al gestionării durabile a pădurilor se aprobă de Guvern.

(5) Funcțiile gestiunii fondului forestier nu pot fi cumulate cu funcțiile controlului de stat în domeniul dat.

Articolul 25. Folosirea terenurilor din fondul forestier

(1) Terenurile din fondul forestier pot fi date în folosință, în scopurile prevăzute de prezentul cod, persoanelor fizice și juridice, asociațiilor obștești și organizațiilor religioase.

(2) Atribuirea terenurilor din fondul forestier în folosință se efectuează de către organele silvice de stat și autoritățile administrației publice locale, în modul stabilit de legislație.

Articolul 26. Atribuirea terenurilor din fondul forestier în folosință

(1) Terenurile din fondul forestier pot fi atribuite în folosință persoanelor juridice și/sau fizice în scopurile prevăzute de prezentul cod în condiții de arendă, folosință gratuită și folosință de scurtă durată.

(2) Modul și condițiile de atribuire a terenurilor din fondul forestier în folosință se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.

(3) Arenda terenurilor din fondul forestier din cadrul ariilor naturale protejate este interzisă.

Articolul 27. Încetarea dreptului de gestiune asupra terenurilor din fondul forestier

(1) Încetarea dreptului de gestiune asupra terenurilor din fondul forestier are loc în cazurile:

- a) încetării sau suspendării activității unității căreia i-au fost atribuite terenuri din fondul forestier în gestiune;
- b) folosirii terenurilor din fondul forestier în alte scopuri decât cele prevăzute de condițiile de atribuire a acestora în gestiune;
- c) scoaterii terenurilor din fondul forestier pentru necesități de stat și publice;

d) folosirii neraționale a terenurilor din fondul forestier, fapt care condiționează diminuarea funcțiilor de protecție a pădurilor, înrăutățirea stării și calității lor; efectuării necorespunzătoare a pazei și a regenerării pădurilor; organizării necorespunzătoare a folosirii fondului forestier.

(2) Dreptul de gestiune asupra terenurilor din fondul forestier încetează prin hotărâre de Guvern la inițiativa autorității silvice centrale sau autorității centrale pentru protecția mediului înconjurător.

Articolul 28. Încetarea dreptului de folosință a terenurilor din fondul forestier

Încetarea dreptului de folosință a terenurilor din fondul forestier are loc în cazurile:

- a) renunțării benevole la efectuarea folosințelor silvice;
- b) expirării termenului pentru care a fost oferit dreptul de folosință a terenurilor din fondul forestier;
- c) suspendării activității întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și cetățenilor care beneficiau de folosințe silvice;
- d) folosirii fondului forestier cu încălcarea regulilor și modului stabilit de folosire;
- e) neachitării la termen a plății pentru folosințele silvice;
- f) scoaterii terenurilor din fondul forestier pentru necesități de stat și publice;
- g) expirării termenului contractului de arendă.

Capitolul V DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIUNILE GESTIONARILOR DE TERENURI DIN FONDUL FORESTIER ȘI BENEFICIARILOR SILVICI

Articolul 29. Drepturile și obligațiunile gestionarilor de terenuri din fondul forestier

(1) Gestionarii de terenuri din fondul forestier au dreptul:

- a) să folosească fondul forestier și să desfășoare alte activități de gospodărire a fondului forestier;
- b) să construiască drumuri, depozite silvice, blocuri locative și administrative pentru păstrarea și prelucrarea primară a materiei prime, precum și alte obiecte necesare pentru gospodărirea și folosirea terenurilor din fondul forestier;
- c) să repartizeze terenurile din fondul forestier întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și cetățenilor pentru folosire și altă asemenea activitate de gospodărire, cu acordarea autorizației de exploatare sau a biletului silvic.

(2) Gestionarii de terenuri din fondul forestier sînt obligați:

a) să asigure regenerarea, paza, protecția, ameliorarea stării sanitare a pădurilor, îngrijirea și sporirea productivității lor, conservarea și ameliorarea diversității biologice forestiere, sporirea fertilității solurilor forestiere, organizarea folosirii și ținerea evidenței pădurilor, să îndeplinească alte obligațiuni în vederea gospodăririi fondului forestier;

b) să folosească rațional produsele pădurii;

c) să execute lucrările prin metode care ar asigura păstrarea funcțiilor de protecție a pădurilor, precum și condițiile optime pentru regenerarea arboreturilor, creșterea plantelor medicinale, alimentare și tehnice.

Articolul 30. Drepturile și obligațiunile beneficiarilor silvici

(1) Beneficiarii silvici au dreptul:

a) să primească în folosință terenuri din fondul forestier pentru recoltarea produselor pădurii, precum și pentru cositul fînului, pășunatul vitelor pe anumite sectoare și pentru alte folosințe silvice;

b) în conformitate cu legislația, să construiască drumuri, blocuri de producție și administrative, să amenajeze platforme pentru stivuirea producției silvice, locuri de parcare a autovehiculelor, altor mijloace de transport.

(2) Beneficiarii silvici sînt obligați:

a) să folosească rațional parchetele, care le-au fost puse la dispoziție pentru recoltarea masei lemnoase, fînețele, alte terenuri silvice;

b) să nu admită pierderea masei lemnoase recoltate;

c) să curețe parchetele de resturile de exploatare, iar terenurile deteriorate în procesul exploatării să fie aduse într-o stare bună pentru folosire conform destinației;

d) să achite la termen plata pentru folosirea terenurilor din fondul forestier;

e) să execute lucrările prin metode care nu afectează starea și regenerarea pădurilor, precum și starea bazinelor acvatice și a altor obiecte naturale;

f) să respecte regulile de apărare împotriva incendiilor, să ia măsuri de apărare împotriva incendiilor în locurile de executare a lucrărilor, iar în cazul apariției incendiilor de pădure, să le stingă în cel mai scurt timp;

g) să îndeplinească alte cerințe în conformitate cu regulamentele de folosire a fondului forestier.

Articolul 31. Protecția gestionarilor de terenuri din fondul forestier și beneficiarilor silvici

(1) Este interzisă imixtiunea în activitatea gestionarilor de terenuri din fondul forestier și beneficiarilor silvici, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.

(2) Drepturile încălcate urmează să fie restabilite, iar pagubele pricinuite de încălcarea drepturilor gestionarilor de terenuri din fondul forestier

și beneficiarilor silvici urmează să fie integral recuperate. Litigiile privind recuperarea pagubelor se soluționează de către instanțele judecătorești.

Articolul 32. Accesul cetățenilor în păduri

(1) Cetățenii, în condițiile prezentului cod, au acces liber pe teritoriul fondului forestier. Folosirea gratuită a pădurilor de către cetățeni are loc în scopuri de recreere, pentru recoltarea fructelor și pomușoarelor sălbatice, nucilor, ciupercilor și altor produse ale pădurii, cu excepția cazurilor în care recoltarea se efectuează pe sectoare ameliorate sau artificiale, fie în locuri special amenajate. Modul și condițiile de folosire a pădurilor în scopurile menționate se stabilesc de Guvern.

(2) Accesul cetățenilor în păduri și recoltarea produselor accesorii pot fi limitate sau interzise de către organele silvice de stat, prin decizia autorităților administrației publice locale, în scopul prevenirii incendiilor și în alte scopuri, iar în pădurile rezervațiilor și în alte păduri cu regim special de protecție în legătură cu stabilirea unui regim special.

(3) Cetățenii sînt obligați să respecte în păduri regulile de apărare împotriva incendiilor, să nu comită tăierea și vătămarea arborilor și arbuștilor, distrugerea și deteriorarea mușuroaielor de furnici și cuiburilor de păsări, să recolteze produsele accesorii ale pădurii în termene și prin metode care nu prejudiciază regenerarea acestora.

Capitolul VI PRODUSELE PĂDURII

Articolul 33. Felurile de produse ale păduri

(1) Produse ale pădurii sînt considerate produse lemnoase și nelemnoase, serviciile legate de folosirea pădurilor, precum și rezultatele activității de realizare a funcțiilor de protecție a pădurilor.

(2) Produse lemnoase sînt:

a) produsele principale, rezultate din tăieri de regenerare și de conservare a pădurilor;

b) produsele secundare rezultate din tăieri de îngrijire a arboreturilor (degajări, curățiri, rărituri și tăieri de reconstrucție;

c) produsele rezultate din tăieri de igienă, necesitatea efectuării cărora este cauzată de uscarea totală sau parțială a arborilor;

d) produsele rezultate din alte tăieri;

e) produsele auxiliare (cioturi, coji etc.);

f) produsele rezultate din lichidarea efectelor calamităților naturale (doborîturi de vînt, rupturi de zăpadă etc.).

(3) Produse nelemnoase sînt:

a) vînatul, peștele, melcii de viță de vie etc.;

b) produsele accesorii ale pădurii: fructe și pomușoare sălbatice, nuci, ciuperci, plante medicinale și alte plante;

c) rezultatele folosinței pădurii în scopuri de cercetare științifică, de recreere, turistice, sportive etc.

(4) Produsele pădurii sînt supuse certificării. Organizarea certificării produselor pădurii se efectuează în modul, condițiile și conform listei aprobate de Guvern.

Articolul 34. Normele de folosire a pădurii

(1) Folosirea pădurii se efectuează în limitele normativelor științific argumentate, determinate în baza amenajamentului silvic, inventarierii și cercetării fondului forestier.

(2) Volumul anual de recoltare a masei lemnoase la produsele principale se stabilește pe fiecare unitate de producție, în limita posibilității prevăzute de amenajamentele silvice. Se admit tăieri rase pe parchete cu o suprafață de cel mult 2,0 ha cu respectarea termenului de alăturare.

(3) Volumul anual de recoltare a masei lemnoase prin tăieri secundare (de îngrijire, de igienă, de reconstrucție) se stabilește pe baza arboreturilor care necesită îmbunătățirea compoziției, stării sanitare și condițiilor de creștere.

(4) Principiile și modul de determinare a posibilității de recoltare a masei lemnoase la produsele principale se stabilesc de către autoritatea silvică centrală de comun acord cu autoritatea centrală pentru protecția mediului înconjurător.

(5) Posibilitatea de recoltare a masei lemnoase la produsele principale se stabilește de Guvern.

Articolul 35. Acordarea dreptului de folosință a terenurilor din fondul forestier

(1) Efectuarea folosințelor silvice, cu excepția celor prevăzute la art.32 al prezentului cod, se permite în baza autorizației de exploatare sau biletului silvic. Autorizația de exploatare și biletul silvic se acordă de către întreprinderile, instituțiile și organizațiile care au în gestiune terenuri din fondul forestier. Se pot efectua numai tipurile de folosințe silvice prevăzute în autorizația de exploatare sau în biletul silvic.

(2) Formularul autorizației de exploatare și al biletului silvic se aprobă de autoritatea silvică centrală.

(3) Întreprinderile, instituțiile și organizațiile care au în gestiune terenuri din fondul forestier sînt obligate să legalizeze dreptul de folosință a acestora pe principii generale.

Articolul 36. Recoltarea și transportarea masei lemnoase

(1) Recoltarea masei lemnoase prin tăieri de regenerare (tăierea arboreturilor exploatabile) se efectuează în toate pădurile, cu excepția pădurilor

menționate la alin.(4) al prezentului articol.

(2) Recoltarea masei lemnoase prin tăieri secundare și alte tăieri în legătură cu construcția drumurilor, clădirilor, trasarea parcurilor conductelor, liniilor de transport de energie electrică etc. se permite în toate pădurile.

(3) Tăierile de produse principale se efectuează și în scopul ameliorării stării arboreturilor, funcțiilor de protecție a pădurii, precum și pentru folosirea rațională și oportună a volumului de masă lemnoasă exploatabilă.

(4) În pădurile rezervațiilor, pădurile parcurilor naționale, pădurile monumente ale naturii, pădurile de importanță științifică sau istorico-culturală, plantațiile silvice cu pomi fructiferi, pădurile urbane, pădurile-parc, sectoarele de păduri-parc din zonele verzi ale localităților, pădurile din prima și a doua zonă de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă și a stațiilor balneare, pădurile antierozionale tăierile de regenerare sînt interzise.

(5) În cadrul unor arii protejate pot fi interzise orice tipuri de tăieri în conformitate cu regimul special de protecție a lor.

(6) În pădurile menționate la alin.(4) al prezentului articol se permit tăieri de îngrijire, de igienă, de reconstrucție (inclusiv ecologică) și de conservare.

(7) Arborii destinați exploatării vor fi în prealabil marcați cu ciocanele silvice de către personalul serviciului silvic în conformitate cu normele stabilite.

(8) Valorificarea masei lemnoase pe picior sau fasonată se efectuează de întreprinderile silvice ori, prin licitație, de persoanele fizice sau juridice, conform legislației.

(9) Produsele lemnoase pot fi transportate de la locul de recoltare sau de depozitare numai fiind însoțite (pe toată durata transportului) de actele respective din care rezultă cu certitudine legalitatea provenienței acestora (bonul de plată, factura de expediție etc.). Inspectoratul Ecologic de Stat, organele silvice de stat, organele de poliție (organele de control) sînt autorizate să controleze circulația produselor lemnoase și să le rețină pe cele fără acte legale de proveniență. Produsele lemnoase reținute vor fi date pentru păstrare provizorie întreprinderii silvice teritoriale, care va asigura depozitarea și paza lor.

(10) Încărcarea, în orice mijloc de transport, a produselor lemnoase fără acte legale de proveniență se interzice. Transportatorul va refuza primirea produselor lemnoase pentru expediere, dacă acestea nu au acte legale de proveniență. Transportatorul găsit fără acte legale de proveniență a produselor lemnoase transportate este obligat să le transporte la locul de predare pentru păstrare provizorie pe cont propriu.

(11) Depozitarea și prelucrarea lemnului rotund în cherestea și alte semifabricate de către deținătorii de instalații și utilaje respective fără acte legale de proveniență a acestuia se interzice.

(12) Dacă în termenul stabilit de organul de control sau ca urmare a hotărîrii judecătorești nu poate fi stabilită proveniența produselor lemnoase reținute, acestea vor fi confiscate în conformitate cu prevederile Codului penal. În cazul în care a fost stabilită proveniența legală, produsele lemnoase reținute vor fi restituite proprietarului, care va suporta cheltuielile de depozitare.

(13) Produsele lemnoase autohtone pot fi exportate numai în baza contractelor de export, însoțite de certificatul de origine eliberat de Camera de Comerț și Industrie și de certificatul de calitate eliberat de autoritatea silvică centrală. În cazul exportului lemnului brut autohton, este necesar avizul organelor teritoriale de protecție a mediului înconjurător.

(14) Regulile de eliberare a lemnului pe picior în păduri și Regulamentul cu privire la monitorizarea circulației produselor lemnoase se aprobă de Guvern, iar Regulamentul cu privire la efectuarea tăierilor silvice - de autoritatea silvică centrală.

Articolul 37. Recoltarea produselor lemnoase auxiliare și a materiei prime tehnice

(1) Recoltarea cioturilor, cojilor, altor produse lemnoase auxiliare și a materiei prime tehnice pentru prelucrare industrială și satisfacerea necesităților populației se permite fără afectarea pădurii.

(2) Modul de recoltare a produselor lemnoase auxiliare și a materiei prime tehnice se stabilește de către autoritatea silvică centrală de comun acord cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

Articolul 38. Folosințele silvice accesorii

(1) Folosința specială a obiectelor regnului vegetal (recoltarea fructelor și pomușoarelor sălbatice, nucilor, ciupercilor, plantelor medicinale și altor plante) pentru satisfacerea necesităților de producție sau științifice, precum și în scopul obținerii beneficiilor de la vînzarea acestor resurse sau a produselor acestora, se efectuează în baza autorizațiilor și altor documente eliberate de autoritățile abilitate în conformitate cu legislația în vigoare. Amplasarea stupilor și prisăcilor, cositul fînului și pășunatul vitelor în anumite sectoare ale fondului forestier care nu sînt locuri de creștere și de trai ale speciilor de plante și animale rare și pe cale de dispariție se permit în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Sînt interzise colectarea sau nimicirea plantelor, capturarea sau nimicirea animalelor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în anexe la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES).

(3) Fînețele și pășunile aflate pe teritoriul fondului forestier care nu sînt utilizate pentru necesitățile gospodăriei silvice pot fi date în folosință

temporară întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și cetățenilor.

(4) Pășunatul caprinelor și ovinelor în păduri este interzis.

(5) Regulamentul cu privire la recoltarea ierbii și pășunatul vitelor pe terenurile din fondul forestier este aprobat de Guvern.

(6) Modul și condițiile de comercializare a produselor accesorii ale pădurii sînt stabilite în instrucțiunea aprobată de autoritatea silvică centrală.

Articolul 39. Folosirea pădurii în scopuri de recreere

(1) Pentru organizarea odihnei populației, autoritățile administrației publice locale, gestionării de terenuri din fondul forestier, precum și, cu acordul lor, alte întreprinderi, instituții și organizații, desfășoară activități de amenajare a sectoarelor de pădure și de deservire social-culturală a populației în pădurile zonelor verzi ale localităților și în alte păduri care sînt folosite pentru odihnă, sport și turism, păstrînd mediul silvic și landsafturile naturale, arhitectura zonelor suburbane și respectînd cerințele sanitare.

(2) Modul de folosire a pădurii în scopuri de recreere se stabilește de Guvern.

Articolul 40. Folosirea terenurilor din fondul forestier pentru necesitățile gospodăriei cinegetice

(1) Fauna sălbatică de interes vînătoresc și terenurile de vînătoare amplasate în cadrul fondului forestier sînt parte componentă a fondului cinegetic.

(2) Folosirea terenurilor din fondul forestier pentru necesitățile gospodăriei cinegetice se efectuează fără afectarea pădurii.

(3) Modul și condițiile de folosire a terenurilor din fondul forestier pentru necesitățile gospodăriei cinegetice sînt determinate de Legea regnului animal.

Articolul 41. Folosirea terenurilor din fondul forestier în scopuri de cercetare științifică

(1) Pentru efectuarea cercetărilor științifice, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor respective li se pot repartiza terenuri din fondul forestier. Pe aceste terenuri pot fi limitate sau interzise folosințele silvice ale altor întreprinderi, instituții și organizații, precum și ale cetățenilor, dacă acestea nu sînt conforme scopurilor efectuării lucrărilor de cercetare științifică.

(2) Modul de folosire a terenurilor din fondul forestier în scopuri de cercetare științifică se stabilește de Guvern.

Articolul 42. Limitarea folosințelor silvice pe teritoriile ariilor protejate

(1) În rezervații, parcuri naționale, alte arii protejate se interzic folosințele silvice ce nu sînt conforme scopurilor creării acestora.

(2) Modul de efectuare a folosințelor silvice în rezervații, parcuri naționale, alte arii protejate este stabilit de legislația privind protecția mediului înconjurător.

Articolul 43. Particularitățile folosințelor silvice în zonele de frontieră
Particularitățile folosințelor silvice în zonele de frontieră se stabilesc de organele silvice de stat, de comun acord cu comandamentul trupelor de grăniceri.

Capitolul VII PLATA PENTRU FOLOSINȚELE SILVICE. STIMULAREA ECONOMICĂ A FOLOSIRII RAȚIONALE, REGENERĂRII, PAZEI ȘI PROTECȚIEI PĂDURILOR

Articolul 44. Plata pentru folosințele silvice

(1) Folosințele silvice se efectuează contra plată.

(2) Plățile pentru folosințele silvice sînt folosite pentru paza pădurilor, sporirea calității lor, stimularea materială a deținătorilor de terenuri din fondul forestier, precum și pentru amenajarea pădurilor.

(3) Modul de plată pentru folosințele silvice se stabilește de Guvern.

Articolul 45. Stimularea economică a folosirii raționale, regenerării, pazei și protecției pădurilor

(1) Stimularea economică a folosirii raționale, regenerării, pazei și protecției pădurilor are ca scop creșterea interesului și responsabilității deținătorilor de terenuri din fondul forestier pentru conservarea și dezvoltarea pădurilor și include:

a) alocarea de mijloace pentru realizarea programelor privind folosirea, regenerarea, paza și protecția

pădurilor din contul bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale,

b) plata pentru măsurile silvice conform normativelor (taxelor) diferențiale, precum și stimularea materială a deținătorilor de terenuri din fondul forestier pentru executarea calitativă a lucrărilor silvice;

c) stimularea deținătorilor de terenuri din fondul forestier pentru îmbunătățirea calității pădurilor și sporirea productivității lor;

d) stimularea persoanelor care au depistat încălcări ale legislației silvice și au asigurat încasarea amenzilor, penalităților, despăgubirilor pierderilor materiale, cauzate gospodăriei silvice.

(2) Modul de stimulare economică a folosirii raționale, regenerării, pazei și protecției pădurilor se stabilește de legislație.

Articolul 46. Fondul de conservare și dezvoltare a pădurilor

(1) În scopul finanțării programelor privind folosirea, regenerarea, paza și protecția pădurilor se constituie un fond de conservare și dezvoltare a pădurilor.

(2) Modul de constituire și utilizare a fondului de conservare și dezvoltare a pădurilor se stabilește de Guvern.

Capitolul VIII
FINANȚAREA ACTIVITĂȚILOR DE ADMINISTRARE ȘI
GOSPODĂRIRE A FONDURILOR FORESTIER ȘI CINEGETIC

Articolul 47. Sursele de finanțare a activităților în domeniul fondurilor forestier și cinegetic subordonate organelor silvice de stat și utilizarea lor

(1) Sursele de finanțare a activităților în domeniul fondului forestier și cinegetic subordonate organelor silvice de stat se constituie din:

- a) veniturile obținute de la activitatea organelor silvice de stat:
 - veniturile obținute de la comercializarea masei lemnoase și eliberarea lemnului pe picior, de la comercializarea produselor lemnoase și materialelor lemnoase auxiliare, produselor accesorii și agricole, a materialelor forestiere de reproducere, veniturile obținute de la activitatea de vânătoare, turism etc.;
 - veniturile obținute de la prelucrarea masei lemnoase;
 - mijloacele de la creditele obținute în condițiile legii și utilizate în scopuri de regenerare și extindere a terenurilor cu vegetație forestieră, pază și protecție a pădurilor, lichidare a consecințelor calamităților naturale;
 - mijloacele obținute de la repararea prejudiciului cauzat gospodăriei silvice și gospodăriei cinegetice prin încălcarea legislației;
 - donațiile de binefacere;
 - alte mijloace financiare de proveniență legală;
 - b) mijloacele bugetului de stat prevăzute anual în buget.
- (2) Sursele de finanțare se utilizează pentru:
- a) finanțarea cheltuielilor ce țin de protecția contra bolilor și dăunătorilor;
 - b) finanțarea investițiilor capitale în domeniul fondurilor forestier și cinegetic, inclusiv în ce privește regenerarea acestora;
 - c) finanțarea cheltuielilor ce țin de paza fondurilor forestier și cinegetic;
 - d) întreținerea organelor silvice de stat;
 - e) efectuarea cercetărilor științifice și lucrărilor de proiectare în domeniul silviculturii;
 - f) organizarea și dezvoltarea gospodăriei cinegetice;
 - g) alte necesități legate de administrarea și gospodărirea fondurilor forestier și cinegetic.

(3) Activitățile menționate la alin.(2) lit.a) se finanțează din contul mijloacelor bugetului de stat, iar cele menționate la alin.(2) lit.b) - din contul veniturilor proprii ale gospodăriilor silvice și din contul mijloacelor bugetului de stat.

(4) Finanțarea investițiilor capitale în domeniul fondurilor forestier și cinegetic, inclusiv în ce privește regenerarea acestora, se efectuează în cadrul programelor investiționale anuale, în limita alocațiilor prevăzute în bugetul de stat.

(5) Activitățile menționate la alin.(2) lit.c)-g) se finanțează din contul veniturilor proprii ale gospodăriilor silvice.

Articolul 49. Finanțarea activităților de administrare și gospodărire a fondului forestier proprietate publică nesubordonat organelor silvice de stat.

Activitățile de administrare și gospodărire a fondului forestier proprietate publică nesubordonat organelor silvice de stat se finanțează de la bugetele unităților administrativ-teritoriale.

Articolul 50. Finanțarea activității de gospodărire a fondului forestier proprietate privată

Activitatea de gospodărire a fondului forestier proprietate privată este finanțată de către proprietari.

Capitolul IX
REGENERAREA ȘI ÎNGRIJIREA PĂDURILOR

Articolul 51. Regenerarea naturală a pădurilor

(1) Regenerarea naturală a pădurilor se realizează conform amenajamentelor silvice.

(2) La regenerarea naturală se va acorda prioritate arboreturilor din speciile autohtone, regenerate din semințe, incluse în Catalogul național al resurselor genetice forestiere, urmărindu-se conservarea genofondului și asigurarea continuității funcțiilor lor.

Articolul 52. Regenerarea artificială a pădurilor

(1) Autoritatea silvică centrală este obligată să asigure, prin unitățile sale, împădurirea tuturor terenurilor din fondul forestier destinate regenerării.

(2) Compoziția, schemele și tehnologiile de regenerare artificială a pădurii se stabilesc conform unor norme tehnice speciale, ținându-se cont de condițiile stațiunii forestiere.

(3) Lucrările de regenerare trebuie să fie executate cu material forestier de reproducere provenit din sectoare de seminceri, plantații-mamă de butași și din seminceri autohtoni.

Articolul 53. Îngrijirea pădurilor

(1) Îngrijirea pădurilor se realizează conform amenajamentelor silvice.

(2) Deținătorii de terenuri din fondul forestier sînt obligați să realizeze toate măsurile de menținere a semințșului natural și preexistent de specii valoroase și de îngrijire a arboreturilor în conformitate cu cerințele tehnice, să asigure sporirea productivității pădurilor, îmbunătățirea compoziției lor prin efectuarea la timp a tăierilor de îngrijire, de igienă, de reconstrucție, altor măsuri silvice.

Capitolul X
ÎMPĂDURIREA TERENURILOR DEGRADATE
ȘI PLANTAREA PERDELELOR FORESTIERE DE PROTECȚIE
PE TERENURILE DIN AFARA FONDULUI FORESTIER

Articolul 54. Împădurirea terenurilor degradate

Împădurirea terenurilor degradate din afara fondului forestier este obligatorie și se efectuează de către proprietarii acestora, conform programelor și proiectelor speciale, coordonate cu organelle silvice de stat și organele de stat pentru protecția mediului înconjurător și aprobate de către autoritățile administrației publice locale.

Articolul 55. Finanțarea lucrărilor de împădurire și de plantare a perdelelor forestiere de protecție

Finanțarea lucrărilor de împădurire și de plantare a perdelelor forestiere de protecție pe terenurile din afara fondului forestier (proiectarea, plantarea și îngrijirea pădurilor și perdelelor forestiere pînă la realizarea stării de masiv) se efectuează din bugetul de stat și din bugetele unităților administrativ-teritoriale. Statul acordă înlesniri deținătorilor funciari care efectuează asemenea lucrări pe terenurile lor în conformitate cu Legea nr.1041-XIV din 15 iunie 2000 pentru ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate.

Capitolul XI
PAZA FONDURILOR FORESTIER ȘI CINEGETIC

Articolul 56. Asigurarea pazei fondului forestier și a vegetației forestiere din afara fondului forestier

Autoritatea silvică centrală, alți gestionari de terenuri din fondul forestier și autoritățile administrației publice locale asigură paza fondului forestier și a vegetației forestiere din afara fondului forestier împotriva tăierilor ilegale, furturilor, distrugerilor, degradărilor, incendiilor, pășunatului neautorizat al vitelor, braconajului și altor acțiuni dăunătoare.

Articolul 57. Lupta cu incendiile de pădure

(1) Persoanele fizice și juridice, activitatea cărora se desfășoară în cadrul fondului forestier și pe teritoriile aferente, sunt obligate să respecte regulile de prevenire și stingere a incendiilor de pădure.

(2) Regulile de prevenire și stingere a incendiilor de pădure se elaborează de către autoritatea silvică centrală și se aprobă de Guvern.

(3) Autoritățile administrației publice locale, subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova și Departamentului Trupelor de Grăniceri sînt obligate să sprijine organele silvice de stat în acțiunile de prevenire și stingere a incendiilor din pădurile fondului forestier și din alte zone cu vegetație forestieră.

(4) Persoanele fizice aflate în zonele în care s-au produs incendii de pădure sînt obligate să ia parte la stingerea lor.

Articolul 58. Interzicerea decopertării litierei, păturii vii și a stratului de sol fertil de pe terenurilor din fondul forestier

Decopertarea litierei, păturii vii și a stratului de sol fertil de pe terenurile din fondul forestier pentru folosirea acestora în alte scopuri decît cele silvice este interzisă.

Articolul 59. Pășunatul vitelor pe terenurile din fondul forestier

(1) Pășunatul bovinelor, cabalinelor, caprinelor, ovinelor și altor animale domestice pe terenurile din fondul forestier și în perdelele forestiere de protecție este interzis.

(2) În cazuri excepționale prevăzute la art.38 alin. (1) și (3) din prezentul cod, pășunatul vitelor, afară de caprine și ovine, pe terenurile din fondul forestier este permis.

Articolul 60. Recoltarea ierbii pe terenurile din fondul forestier

În cazurile prevăzute la art.38 alin.(1) și (3) din prezentul cod, recoltarea ierbii pe terenurile din fondul forestier este permisă.

Articolul 61. Circulația și parcare a autovehiculelor, altor mijloace de transport pe terenurile din fondul forestier

(1) Circulația autovehiculelor, altor mijloace de transport pe teritoriul fondului forestier se permite numai pe drumuri publice și alte drumuri, în modul stabilit de organele silvice de stat.

(2) Parcarea autovehiculelor, altor mijloace de transport pe terenurile din fondul forestier este permisă numai în locuri special repartizate în acest scop.

Articolul 62. Serviciul silvic

(1) Serviciul silvic asigură administrarea fondurilor forestier și cinegetic.

(2) Măsurile de folosire, regenerare, pază și protecție a pădurilor, precum și de gospodărire cinegetică se organizează și se efectuează nemijlocit de către:

a) serviciul silvic al autorității silvice centrale și serviciile silvice ale unităților silvice subordonate ei;

b) serviciile silvice ale altor gestionari de terenuri din fondul forestier.

(3) Activitatea serviciului silvic este reglementată de statutul lui, alte acte normative.

Articolul 63. Garda forestieră

(1) Paza nemijlocită a fondurilor forestier și cinegetic este asigurată de garda forestieră, parte componentă a serviciului silvic.

(2) Conducerea generală a gărzii forestiere este exercitată de către autoritatea silvică centrală.

Articolul 64. Sarcinile serviciului silvic. Drepturile și responsabilitățile personalului serviciului silvic

- (1) Sarcinile serviciului silvic sînt:
- prevenirea, depistarea și suprimarea încălcării legislației silvice și cinegetice;
 - organizarea și efectuarea nemijlocită a pazei fondurilor forestier și cinegetic;
 - folosirea rațională a resurselor silvice și cinegetice.
- (2) Lista funcțiilor personalului serviciului silvic se stabilește de autoritatea silvică centrală și se aprobă de Guvern.
- (3) Factorii de decizie ai serviciului silvic au dreptul, în limitele competenței lor:
- să exercite controlul departamental asupra stării, folosirii, regenerării, pazei și protecției fondurilor forestier și cinegetic din subordine;
 - să constate contravenții, să întocmească procese-verbale privind încălcarea legislației silvice și cinegetice și să le trimită spre examinare instanței de competență;
 - să intenteze acțiuni în justiție pentru repararea prejudiciului cauzat fondurilor forestier și cinegetic;
 - să rețină și să ridice în vederea sechestrării produsele silvice și cinegetice obținute în mod ilicit;
 - în caz de existență de date suficiente privind încălcarea legislației silvice sau a regulilor și termenelor de vînătoare să exercite controlul obiectelor și al mijloacelor de transport și să ridice în vederea confiscării, în modul stabilit, de la contravenient produsele silvice și cinegetice, uneltele cu care s-a comis încălcarea și actele aflate asupra lui;
 - să poarte și să folosească arma de serviciu și mijloacele speciale.
- (4) Personalul serviciului silvic:
- este obligat să aibă studii de specialitate sau experiență în domeniul silviculturii;
 - este supus asigurării de stat obligatorii din contul mijloacelor fondului de conservare și dezvoltare a pădurilor;
 - este asigurat în mod gratuit cu echipament de serviciu;
 - în exercițiul funcțiunii poartă uniformă de serviciu de model stabilit, care se atribuie gratuit;
 - este asigurat cu norma de foc, loturi auxiliare de serviciu, fînețe și pășuni (inclusiv pensionarii și văduvele foștilor angajați);
 - are alte drepturi și înlesniri stabilite prin legislație.
- (5) Pentru încălcarea disciplinei în exercițiul funcțiunii, precum și pentru săvîrșirea delictelor în afara asectuia, dar în încăperi de serviciu sau pe teritoriul fondului forestier, personalul serviciului silvic poartă răspundere în conformitate cu legislația.
- (6) Unor categorii de angajați ai serviciului silvic li se eliberează cio-

cane silvice pentru exercitarea funcțiilor de control, precum și pentru marcarea arborilor destinați extragerii în conformitate cu art.36 alin.(7) din prezentul cod. Modelele ciocanelor silvice, modul de evidență și utilizare a lor se stabilesc printr-un regulament aprobat de autoritatea silvică centrală. Ciocanele silvice au regimul mărcilor și al sigiliilor. Tiparele acestora se înregistrează de autoritatea silvică centrală și se legalizează notarial.

(7) Sarcinile, obligațiile și drepturile angajaților serviciului silvic de stat se extind și asupra angajaților serviciilor silvice ale altor deținători de terenuri din fondul forestier.

Capitolul XII PROTECȚIA PĂDURILOR

Articolul 65. Sarcini privind protecția pădurilor

(1) Protecția pădurilor se efectuează pe baza programelor privind folosirea, regenerarea, paza și protecția pădurilor și include un complex de măsuri organizatorice, economice etc., care se realizează ținîndu-se cont de starea diversității biologice și asigură protecția acestora de distrugere, degradare sau alte acțiuni dăunătoare.

(2) Menținerea stării de sănătate a pădurilor la nivelul cuvenit se efectuează de organele silvice de stat și de deținătorii de terenuri din fondul forestier prin efectuarea măsurilor de prevenire a răspîndirii și de combatere a dăunătorilor și a bolilor vegetației forestiere.

Articolul 66. Evidența statistică și prognoza răspîndirii dăunătorilor vegetației forestiere

Autoritatea silvică centrală desfășoară anual lucrări privind evidența statistică și prognoza răspîndirii dăunătorilor vegetației forestiere și ia măsuri de prevenire a răspîndirii și de combatere a acestora.

Articolul 67. Măsuri de combatere a dăunătorilor și a bolilor vegetației forestiere

În scopul protecției florei și faunei și asigurării echilibrului ecologic în păduri se aplică măsuri biologice și complexe de combatere a dăunătorilor și a bolilor vegetației forestiere.

Articolul 68. Măsuri de protecție a pădurilor împotriva dăunătorilor și bolilor

(1) Proprietarii și gestionarii de terenuri din fondul forestier realizează următoarele măsuri de protecție a pădurilor:

- amenajarea sanitară a fondului forestier;
- depistarea sectoarelor de păduri din fondul forestier degradate și vătămăte de dăunătorii și bolile vegetației forestiere;
- ținerea evidenței și prognozarea dezvoltării focarelor de dăunători și de boli ale vegetației forestiere;

d) efectuarea măsurilor de protecție a pădurilor împotriva dăunătorilor și a bolilor vegetației forestiere.

(2) Modul de realizare a măsurilor de protecție a pădurilor împotriva dăunătorilor și a bolilor vegetației forestiere este stabilit de Guvern.

Articolul 69. Măsuri pentru neadmiterea poluării pădurilor

Persoanele fizice și juridice, activitatea cărora poate duce la poluarea pădurilor și a vegetației forestiere din afara fondului forestier, sînt obligate să ia măsuri de neadmitere a poluării mediului înconjurător.

Articolul 70. Controlul asupra realizării măsurilor de protecție a pădurilor

Controlul asupra asigurării și realizării măsurilor de protecție a pădurilor de către proprietarii și gestionarii de terenuri din fondul forestier este exercitat de autoritatea silvică centrală, organele de stat pentru protecția mediului înconjurător și de autoritățile administrației publice locale.

Capitolul XIII AMENAJAREA FONDULUI FORESTIER. EVIDENȚA DE STAT A FONDULUI FORESTIER ȘI CADASTRUL SILVIC DE STAT. MONITORINGUL FORESTIER

Articolul 71. Destinația amenajării fondului forestier

Amenajamentul silvic include un sistem de măsuri pentru asigurarea gospodăririi raționale a terenurilor din fondul forestier și realizării folosințelor silvice, regenerarea eficientă, paza și protecția pădurilor, promovarea unei politici tehnico-științifice unice, bazate pe concepția de dezvoltare durabilă a pădurilor și silviculturii.

Articolul 72. Conținutul amenajamentului silvic

Amenajamentul silvic include:

a) delimitarea hotarelor și organizarea internă a teritoriilor întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, în gestiunea cărora se află terenuri din fondul forestier;

b) executarea de lucrări topografico-geodezice și de cartografiere specială a pădurilor;

c) inventarierea fondului forestier prin determinarea compoziției și vârstei arboreturilor, stării lor, caracteristicilor calitative și cantitative ale resurselor silvice;

d) stabilirea terenurilor din fondul forestier, care necesită efectuarea tăierilor de îngrijire, de igienă, de reconstrucție, a măsurilor de regenerare, împădurire, ameliorare, pază și protecție apădurilor și a altor măsuri, precum și determinarea ordinii și modalităților de executare a lor;

e) argumentarea divizării pădurilor pe grupe și categorii funcționale, prezentarea de propuneri privind schimbarea grupelor sau categoriilor funcționale ale pădurilor;

f) determinarea posibilității de recoltare a masei lemnoase prin tăieri de produse principale, a volumului tăierilor de reconstrucție, de conservare, de îngrijire, de igienă și a altor tipuri de folosințe silvice;

g) stabilirea volumului de măsuri destinate regenerării pădurilor, protecției pădurilor împotriva incendiilor, dăunătorilor și bolilor, precum și a volumelor altor măsuri silvice;

h) cercetări și explorări biologice ale pădurilor;

i) controlul asupra executării proiectelor elaborate în cadrul amenajamentului silvic, precum și a altor măsuri de amenajare a pădurilor.

Articolul 73. Modul de amenajare a pădurilor

(1) Amenajarea pădurilor se efectuează de către serviciul de stat de amenajament silvic, conform unui sistem unic, o dată la 10 ani din contul mijloacelor bugetului de stat.

(2) În baza amenajamentului silvic se apreciază în ansamblu folosirea terenurilor din fondul forestier și folosințele silvice pe perioada anterioară și se elaborează principiile de bază cu privire la organizarea administrării gospodăriei silvice pe perioada următoare.

(3) Amenajamentele silvice sînt aprobate de organele silvice de stat sau, cu acordul acestora, de alte organe de stat și sînt obligatorii pentru gestionarii de terenuri din fondul forestier și pentru beneficiarii silvici.

Articolul 74. Destinația evidenței de stat a fondului forestier și a cadastrului silvic de stat

Ținerea evidenței de stat a fondului forestier și a cadastrului silvic de stat are drept scop organizarea folosirii raționale a fondului forestier, regenerării, pazei și protecției eficiente a pădurilor, exercitarea controlului sistematic al schimbărilor calitative și cantitative ale pădurilor, asigurarea autorităților administrației publice locale, întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și cetățenilor interesați cu informații despre fondul forestier.

Articolul 75. Conținutul cadastrului silvic de stat. Modul de ținere a evidenței de stat a fondului forestier și a cadastrului silvic de stat

(1) Cadastrul silvic de stat conține un sistem de informații despre regimul juridic al fondului forestier, clasificarea pădurilor pe grupe și categorii funcționale, aprecierea lor sub raport economic, altă informație necesară pentru gospodărirea fondului forestier și evaluarea rezultatelor activității economice în fondul forestier.

(2) Ținerea evidenței de stat a fondului forestier și a cadastrului silvic de stat se efectuează de către organele silvice de stat pe baza amenajamentelor silvice, inventarierilor și cercetărilor fondului forestier, conform unui sistem unic.

(3) Materialele evidenței de stat a fondului forestier sînt corelate cu datele din cadastrul funciar.

Articolul 76. Monitoringul forestier

(1) Monitoringul forestier reprezintă un sistem de observații și progno-

zări pentru relevarea schimbărilor stării pădurilor, descoperirea și prevenirea proceselor și tendințelor negative din păduri.

(2) Modul de efectuare a monitoringului forestier se stabilește de autoritatea silvică centrală.

Capitolul XIV ASIGURAREA INTEGRITĂȚII ȘI DEZVOLTĂRII FONDULUI FORESTIER

Articolul 77. Asigurarea integrității și dezvoltării fondului forestier

(1) Asigurarea integrității și dezvoltării fondului forestier constituie direcția de bază a activității autorității silvice centrale, autorității centrale pentru protecția mediului înconjurător și autorităților administrației publice locale.

(2) Includerea pădurilor și altor terenuri ale fondului forestier proprietate publică, a valorii lor cantitative și estimative în fondul statutar al agentului economic, precum și utilizarea acestora în calitate de gaj pentru obținerea creditelor și/sau împrumuturilor se interzice.

Articolul 78. Interdicția reducerii suprafețelor fondului forestier

(1) Reducerea și fragmentarea suprafețelor fondului forestier se interzice.

(2) În cazuri excepționale, pentru prevenirea sau lichidarea consecințelor calamităților naturale, catastrofelor și avariilor tehnogene, precum și pentru soluționarea problemelor ce vizează securitatea statului, construcția obiectelor de menire specială: drumuri publice naționale, linii de transport de energie electrică de înaltă tensiune, conducte de gaze sau petrol - scoaterea definitivă a terenurilor din fondul forestier cu sau fără tăieri rase se permite numai în baza unei hotărâri de Guvern adoptate în condițiile legii.

Articolul 79. Compensarea terenurilor scoase din fondul forestier

(1) Scoaterea definitivă a terenurilor din fondul forestier se efectuează pe baza compensării terenurilor scoase cu suprafețe utile pentru împădurire și echivalente ca suprafață și bonitate.

(2) În cazul în care din fondul forestier sînt scoase terenurile acoperite cu pădure, valorificarea masei lemnoase se face de către unitățile silvice de stat, iar beneficiarul este obligat să repare prejudiciul în modul stabilit de legislație.

Articolul 80. Reducerea suprafețelor din afara fondului forestier acoperite cu vegetație forestieră

Reducerea suprafețelor din afara fondului forestier acoperite cu vegetație forestieră este interzisă, cu excepția cazurilor prevăzute la art.78 alin. (2) din prezentul cod.

Capitolul XV SOLUȚIONAREA LITIGIILOR SILVICE

Articolul 81. Litigiile dintre gestionarii de terenuri din fondul forestier și autoritățile administrației publice locale

Litigiile intervenite între gestionarii de terenuri din fondul forestier și autoritățile administrației publice locale se soluționează de către organele ierarhic superioare, ale căror decizii pot fi atacate în instanța judecătorească.

Articolul 82. Litigiile patrimoniale privind relațiile silvice

Litigiile patrimoniale privind relațiile silvice se soluționează de către instanța judecătorească competentă.

Capitolul XVI RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI SILVICE

Articolul 83. Nulitatea tranzacțiilor deținătorilor de terenuri din fondul forestier cu încălcarea legislației

(1) Includerea valorii terenurilor din fondul forestier în calitate de cotă-parte în capitalul statutar al agentului economic, utilizarea acestor terenuri în calitate de gaj, alte acțiuni care pot avea drept consecință schimbarea deținătorului de terenuri din fondul forestier se interzic.

(2) Actele de vânzare-cumpărare, donație, gajare și de altă natură săvârșite între deținătorii de terenuri din fondul forestier cu încălcarea legislației se declară nule de către instanțele judecătorești.

Articolul 84. Tipurile de contravenții silvice

Contravenții silvice sînt considerate:

a) tăierea ilicită și vătămarea arborilor și arbuștilor pînă la gradul de încetare a creșterii lor;

b) vătămarea ilicită a arborilor și arbuștilor care nu întrerupe creșterea lor;

c) nimicirea și vătămarea pădurilor ca rezultat al incendierii sau folosirii neglijente a focului;

d) încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor și regulilor sanitare în pădure;

e) distrugerea și vătămarea culturilor silvice, arboreturilor tinere provenite prin regenerare naturală, semințișului natural și preexistent de pe terenurile destinate reîmpăduririi;

f) distrugerea și vătămarea puietilor și butașilor din pepiniere și plantații silvice;

g) încălcarea termenelor de restituire a terenurilor din fondul forestier sau neonorarea obligațiilor de aducere a terenurilor în stare utilă de folosire;

h) încălcarea modului și a termenelor de împădurire a parchetelor exploatate și a terenurilor neîmpădurite din fondul forestier;

i) folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier pentru defrișare, construcția de clădiri administrative, depozite și alte obiecte;

j) colectarea sau nimicirea plantelor, capturarea sau nimicirea animalelor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în anexele la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES);

k) recoltarea neautorizată a ierbii și pășunatul ilicit al vitelor pe terenurile din fondul forestier;

l) folosința specială neautorizată a obiectelor regnului animal și regnului vegetal;

m) încălcarea modului stabilit de tăiere, colectare și transport al masei lemnoase;

n) distrugerea și deteriorarea semnelor de restricție, indicatoarelor de amenajament silvic și bornelor silvice, obiectelor de agitație și informație vizuală, îngrădirilor de interdicție și a construcțiilor din locurile de agrement;

o) distrugerea și deteriorarea fînețelor și pășunilor de pe terenurile din fondul forestier;

p) distrugerea și deteriorarea canalelor de desecare, sistemelor de drenaj, drumurilor și instalațiilor inginerești de pe terenurile din fondul forestier;

q) distrugerea și deteriorarea mușuroaielor de furnici;

r) amplasarea neautorizată a stupilor și a prisăcilor pe terenurile din fondul forestier sau nerespectarea prescripțiilor din biletul silvic în cazul amplasării lor;

s) decopertarea și distrugerea neautorizată a litierei, păturii vii și a stratului de sol fertil pentru a le folosi în alte scopuri decît cele silvice;

t) poluarea fondului forestier cu deșeuri și reziduuri de construcție, menajere și de altă natură;

u) circulația și parcare a autovehiculelor, altor mijloace de transport pe terenurile din fondul forestier, în afara drumurilor publice și în locuri interzise;

v) nimicirea faunei de pădure, cu excepția speciilor de carantină.

Articolul 85. Răspunderea pentru încălcarea legislației silvice

(1) Pentru încălcarea legislației silvice persoanele fizice și juridice sînt trase la răspundere în conformitate cu legislația.

(2) Cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin contravenții silvice se stabilește conform tarifelor prevăzute în anexele nr.1-15 la prezentul cod. Repararea prejudiciului se face în conformitate cu legislația.

(3) În cazul încălcării de către beneficiarii forestieri a Regulilor de eliberare a lemnului pe picior în păduri, cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat se calculează conform anexei nr.16 la prezentul cod. Repararea prejudiciului se face în conformitate cu legislația.

(4) Sumele prejudiciului cauzat prin încălcarea legislației silvice se restituie deținătorului de terenuri din fondul forestier.

Articolul 86. Confiscarea producției lemnoase, altor produse ale pădurii dobîndite ilicit

Producția lemnoasă, alte produse ale pădurii dobîndite ilicit sînt supuse confiscării și transmiterii întreprinderii, instituției sau organizației respective care administrează gospodăria silvică sau beneficiarului silvic. Dacă confiscarea a producției silvice dobîndite ilicit este imposibilă, se încasează contravaloarea ei.

Articolul 87. Răspunderea pentru nimicirea și vătămarea ilicită a vegetației forestiere din afara fondului forestier

Persoanele vinovate de nimicirea și vătămarea ilicită a vegetației forestiere din afara fondului forestier poartă răspundere potrivit legislației ca pentru pădurile din grupa I cu regim special de protecție.

Articolul 88. Compensarea pagubelor și a veniturilor ratate deținătorilor de terenuri din fondul forestier

(1) Pagubele cauzate de scoaterea și ocuparea temporară a terenurilor din fondul forestier, de limitarea drepturilor deținătorilor de terenuri din fondul forestier și de înrăutățirea stării calitative a pădurilor, ca rezultat al activității întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și cetățenilor, sînt supuse compensării integrale, inclusiv veniturile ratate, în folosul deținătorilor de terenuri din fondul forestier păgubiți.

(2) Compensarea pagubelor se efectuează în modul stabilit de legislație de către întreprinderile, instituțiile, organizațiile și cetățenii, cărora le sînt repartizate terenuri din fondul forestier, precum și de către întreprinderile, instituțiile, organizațiile și cetățenii, activitatea cărora conduce la limitarea drepturilor deținătorilor de terenuri din fondul forestier sau la înrăutățirea stării calitative a pădurilor din apropiere.

Articolul 89. Compensarea pierderilor producției silvice

(1) Pierderile producției silvice, cauzate de scoaterea terenurilor din fondul forestier pentru folosirea lor în alte scopuri decît cele silvice, de limitarea drepturilor deținătorilor de terenuri din fondul forestier și de înrăutățirea stării calitative a pădurilor, ca rezultat al activității întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și cetățenilor, urmează a fi compensate în fondul de conservare și dezvoltare a pădurilor. Compensarea acestor pierderi se efectuează concomitent cu repararea prejudiciilor.

(2) Pierderile indicate se recuperează de către întreprinderile, instituțiile, organizațiile și cetățenii cărora li se repartizează terenuri din fondul forestier, precum și de către întreprinderile, instituțiile, organizațiile și cetățenii, în jurul obiectelor cărora se stabilesc zone de protecție, sanitare și de pază, fapt care conduce la scoaterea terenurilor din fondul forestier din ciclul de producție forestieră.

(3) În cazul încălcării termenelor de restituire a terenurilor din fondul forestier, date în folosință temporară întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și cetățenilor acesteia compensează proprietarilor și gestionarilor de terenuri din fondul forestier pierderile producției silvice și venitul ratat pe perioada folosirii terenurilor din fondul forestier, cu depășirea termenelor stabilite.

(4) Pierderile producției silvice se recuperează integral, conform normativelor aprobate de Guvern.

Articolul 90. Folosirea mijloacelor financiare încasate în urma recuperării pierderilor producției silvice

(1) Mijloacele financiare încasate în urma recuperării pierderilor producției silvice sînt folosite pentru regenerarea, paza, protecția pădurilor și sporirea productivității lor.

(2) Modul de determinare a cuantumului pierderilor producției silvice și de folosire a mijloacelor financiare încasate în urma recuperării acestor pierderi, precum și lista întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor scutite de recuperarea pierderilor în cauză, se stabilesc de către Guvern.

**Capitolul XVII
ACORDURI INTERNAȚIONALE**

Articolul 91. Acorduri internaționale

Dacă într-un acord internațional, parte la care este Republica Moldova, sînt stipulate alte prevederi decît cele cuprinse în legislația silvică a Republicii Moldova, se aplică prevederile acordului internațional.

**Capitolul XVIII
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

Articolul 92. Prezentul cod intră în vigoare la data publicării.

Articolul 93. Guvernul, în termen de 3 luni:

va prezenta Parlamentului propuneri pentru modificarea și completarea legislației ce rezultă din prezentul cod, inclusiv stabilirea răspunderii pentru încălcarea prevederilor lui;

va pune actele sale normative în conformitate cu prezentul cod;

va asigura revizuirea și anularea de către ministere și departamente a actelor normative care contravin prezentului cod;

va asigura elaborarea actelor normative care ar reglementa aplicarea prezentului cod.

Articolul 94

La data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Codul silvic al R.S.S. Moldovenești, adoptat prin Legea R.S.S. Moldovenești nr.3776-IX din 7 iunie 1979.

TARIFE
de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin tăierea ilicită și vătămarea arborilor și arbuștilor pînă la gradul de încetare a creșterii lor

	Cuantumul despăgubirilor, în salarii minime		
	în pădurile cu regim special de protecție: pădurile rezervațiilor, pădurile parcurilor naționale, pădurile monumente ale naturii, pădurile de importanță științifică sau istorico-culturală, plantațiile silvice cu pomi fructiferi	în pădurile cu funcții igienico-sanitare și de recreere, pădurile urbane, pădurile-parc, sectoarele de păduri-parc din zonele verzi ale localităților, pădurile din zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă și din zonele de protecție sanitară a stațiunilor balneare	în pădurile de protecție a apelor și solului, în alte păduri

pînă la 12,0 cm	1,5	1,0	0,8
de la 12,1 cm la 16,0 cm	2,4	1,6	1,1
de la 16,1 cm la 20,0 cm	3,1	2,3	1,5
de la 20,1 cm la 24,0 cm	4,1	3,1	2,1
de la 24,1 cm la 28,0 cm	5,3	4,0	2,7
de la 28,1 cm la 32,0 cm	6,8	5,1	3,7
de la 32,1 cm la 36,0 cm	8,0	6,3	4,9
de la 36,1 cm la 40,0 cm	9,4	7,6	6,1
de la 40,1 cm la 44,0 cm	10,8	9,0	7,5
de la 44,1 cm la 48,0 cm	12,4	10,5	9,0
fiecare centimetru peste 48,0 cm	suplimentar la taxa precedentă		
fiecare arbust tăiat sau vătămât	0,6	0,4	0,2
	1,6	1,0	0,6

* Arborele, arbustul se consideră vătămăți pînă la gradul de încetare a creșterii în cazul în care tulpina arborelui este vătămăți în volum ce depășește 30 la sută din circumferință (pînă la masa lemnoasă) sau dacă coroana arborelui, arbustului sau sistemul radicular al acestora este vătămăți mai mult de 1/3 din volumul lui total ori este distrus.

** Diametrul ciotului (părții de jos a tulpinii) se determină ca media aritmetică dintre diametrele maxim și minim.

În cazul în care cioturile arborilor tăiați ilicit sînt defrișate și date necesare pentru evaluarea prejudiciului lipsesc, la calcularea valorii prejudiciului și a cuantumului despăgubirilor se va lua ca bază media aritmetică rezultată prin măsurarea a cel puțin 10 arbori, diametrul cărora este aproape de cel al arborelui mediu de pe subparceta respectivă.

Notă:

1. În cazul tăierii ilicite și vătămării pînă la gradul de încetare a creșterii a stejarului, fagului, frasinului, nuciferilor și pomilor fructiferi, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifelor indicate majorate de două ori.

2. În cazul tăierii ilicite și vătămării pînă la gradul de încetare a creșterii în perioada decembrie-ianuarie a arborilor de conifere, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifelor indicate majorate de patru ori.

3. În cazul tăierii ilicite și vătămării pînă la gradul de încetare a creșterii arborilor și arbuștilor din perdelele forestiere de protecție și din alte plantații de arbori și arbuști, situate pe terenurile cu destinație agricolă, precum și de-a lungul căilor de comunicație; grupurilor de arbori și arborilor aparte din perimetrul orașelor și altor localități, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifelor stabilite pentru repararea prejudiciului cauzat pădurilor cu regim special de protecție.

4. În cazul însușirii ilicite a arborilor ruși de furtuni, doborîți de vînt și a celor tăiați, precum și recoltării ilicite în orice mod a arborilor și arbuștilor uscați în picioare, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifelor indicate, suma obținută înmulțindu-se la coeficientul de corecție 0,8.

5. Masa lemnoasă dobîndită în mod ilicit se confiscă. În cazul cînd confiscarea acesteia este imposibilă (din vina contravenientului silvic), cuantumul despăgubirii se va majora cu costul masei lemnoase eliberate pe picior conform prețurilor în vigoare.

Anexa nr.2 la Codul silvic

TARIFE

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin vătămarea ilicită a arborilor și arbuștilor care nu întrerupe creșterea lor

Obiectul prejudiciat	Cuantumul despăgubirilor, în salarii minime		
	în pădurile cu regim special de protecție: pădurile rezervațiilor, pădurile parcurilor naționale, pădurile monumente ale naturii, pădurile de importanță științifică sau istorico-culturală, plantațiile silvice cu pomi fructiferi	în pădurile cu funcții igienico-sanitare și de recreere, pădurile urbane, pădurile-parc, sectoarele de păduri-parc din zonele verzi ale localităților, pădurile din zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă și din zonele de protecție sanitară a stațiunilor balneare	

fiecare arbore vătămat *			
cu vîrsta de peste 10 ani	1,2	0,8	0,6
fiecare arbust vătămat*	0,9	0,6	0,4

* Arborele, arbustul se consideră vătămați, fără încetarea creșterii lor, în cazul în care tulpina, coroana sau sistemul radicular al arborelui, arbustului este vătămat pînă la 1/3 din volumul total.

Notă:

1. În cazul vătămării ilicite care nu întrerupe creșterea arborilor și arbuștilor de conifere, decorativi, nuciferi, precum și fructiferi sălbatici, în pădurile de orice categorie cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifelor stabilite pentru repararea prejudiciului cauzat pădurilor cu regim special de protecție majorate de două ori, iar pentru vătămarea arborilor de conifere în perioada decembrie-ianuarie, cuantumul despăgubirilor se majorează de patru ori.

2. În cazul vătămării ilicite care nu întrerupe creșterea arborilor și arbuștilor din perdelele forestiere de protecție și din alte plantații de arbori și arbuști, situate pe terenurile cu destinație agricolă, precum și de-a lungul căilor de comunicație;

grupurilor de arbori și arborilor aparte din perimetrul orașelor și altor localități, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifelor stabilite pentru repararea prejudiciului cauzat pădurilor cu regim special de protecție.

3. Cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin vătămarea ilicită care nu întrerupe creșterea vegetației de arbori și arbuști cu vîrsta de pînă la 10 ani se calculează conform tarifelor indicate în anexa nr.3.

Anexa nr.3 la Codul silvic

TARIFE

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin distrugerea și vătămarea culturilor silvice, arboreturilor tinere provenite prin regenerare naturală, semințișului natural și preexistent de pe suprafețele destinate reîmpăduririi

Obiectul prejudiciat, fiecare hectar de culturi silvice, arboreturi tinere provenite prin regenerare naturală, semințiș natural, semințiș natural preexistent distruse sau vătămăte, cu vîrsta:	Cuantumul despăgubirilor, în salarii minime		
	în pădurile cu regim special de protecție: pădurile rezervațiilor, pădurile parcurilor naționale, pădurile monumente ale naturii, pădurile de importanță științifică sau istorico-culturală, plantațiile silvice cu pomi fructiferi	în pădurile cu funcții igienico-sanitare și de recreere, pădurile urbane, pădurile-parc, sectoarele de păduri-parc din zonele verzi ale localităților, pădurile din zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă și din zonele de protecție sanitară a stațiunilor balneare	

de pînă la 5 ani	53,0	48,0	43,0
de la 6 ani la 10 ani	65,0	60,0	56,0

Notă:

1. În cazul distrugerii și vătămării culturilor silvice, arboreturilor tinere provenite prin regenerare naturală, semințului natural și preexistent de stejar, fag, frasin, arborilor și arbuștilor de conifere, decorativi, nuciferi, precum și fructiferi sălbatici, în pădurile de orice categorie, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifele indicate majorate de două ori.

2. În cazul distrugerii și vătămării culturilor silvice, arboreturilor tinere provenite prin regenerare naturală și semințului preexistent de conifere în perioada decembrie-ianuarie, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifulor indicate majorate de patru ori.

3. În cazul distrugerii și vătămării masive a culturilor silvice, arboreturilor tinere provenite prin regenerare naturală, semințului natural și preexistent (cînd sînt distruse și vătămăte pînă la 50 la sută din numărul plantelor), cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifulor indicate, ținîndu-se cont de procentul vătămării.

4. În cazul vătămării unor arbori și arbuști aparte din culturile silvice, arboreturilor tinere provenite prin regenerare naturală, semințului natural și preexistent, care nu întrerupe creșterea lor, cuantumul despăgubirilor constituie 50 la sută din suma calculată în conformitate cu punctul 3 al notei la prezenta anexă.

5. În cazul distrugerii culturilor silvice, arboreturilor tinere provenite prin regenerare naturală, semințului natural și preexistent, în rezultatul încălcării de către exploatarea forestieră a modului stabilit de exploatare a parchetelor și de transportare a lemnului, aceștia poartă răspundere materială prevăzută de Regulile de eliberare a lemnului pe picior în păduri.

Anexa nr.4 la Codul silvic

TARIFE

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin distrugerea și vătămarea puietilor și butașilor din pepinierile și plantațiile silvice

Obiectul prejudiciat	Cuantumul despăgubirilor
În pepinierele silvice: fiecare hectar de puiet, butași sau fiecare puiet	Prețul de desfacere a materialului săditor distrus sau vătămăat majorat de cinci ori
În plantațiile silvice: fiecare puiet de orice specie	Prețul de creare și de creștere a puietului pînă la vîrsta de distrugere sau vătămăare majorat de cinci ori

Notă:

1. În cazul pricinuirii prejudiciului secțiilor de semănături ale pepinierelor, cuantumul despăgubirilor se calculează prin înmulțirea prețului de desfacere a puietilor,

majorat de cinci ori cu norma stabilită a densității lor la un hectar și cu suprafața pe care puietii au fost distruși sau vătămăți.

2. În cazul distrugerii (tăierii) și vătămării care nu întrerupe creșterea arborilor sau arbuștilor din plantațiile cu o vîrstă de peste 10 ani, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifulor stabilite în anexele nr.1 și 2.

Anexa nr.5 la Codul silvic

TARIFE

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin recoltarea neautorizată a ierbii și pășunatul ilicit al vitelor pe terenurile din fondul forestier

Obiectul prejudiciat	Cuantumul despăgubirilor în salarii minime
Fiecare hectar de ierburi recoltate neautorizat pe finețe și pășuni: - ierburi semămate - finețe naturale ameliorate - finețe neameliorate - finețe mlăștinoase pe terenuri din fondul forestier unde recoltarea ierbii este interzisă	12,0 9,0 4,5 3,0 15,0
Pășunatul neautorizat al vitelor (fiecare vită) pe pășuni: - bovine și cabaline în vîrstă de pînă la 2 ani, porcine etc. - bovine și cabaline în vîrstă de peste 2 ani - ovine și caprine pe terenuri din fondul forestier unde pășunatul vitelor este interzis: - bovine și cabaline în vîrstă de pînă la 2 ani, porcine etc. - bovine și cabaline în vîrstă de peste 2 ani - ovine și caprine	1,5 2,0 3,0 2,0 3,0 4,5

Notă:

1. În cazul recoltării neautorizate a ierbii și pășunatului ilicit al vitelor în pădurile cu regim special de protecție, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifulor specificate majorate de trei ori.

2. Dacă prin recoltarea neautorizată a ierbii și pășunatul ilicit al vitelor sînt distruse și vătămăte plantații și culturi silvice, arboreturi tinere provenite prin regenerare naturală, seminț natural și preexistent de pe terenurile de stinate reîmpăduririi, litiera, pătura vie și stratul de sol fertil, cuantumul despăgubirilor se calculează în conformitate cu tarifele specificate în anexa dată și în anexele nr.1-4 și 12.

Anexa nr.6 la Codul silvic

T A R I F

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin recoltarea neautorizată a fructelor și pomușoarelor sălbatice, nucilor, ciupercilor și plantelor medicinale, melcilor de viță de vie pe sectoarele unde aceasta este interzisă sau este permisă numai în baza biletului silvic, precum și pentru încălcarea termenelor stabilite de recoltare a acestora

Obiectul prejudiciat	Cuantumul despăgubirilor
1	2
Fiecare kilogram de producție recoltată neautorizat sau cu încălcarea termenelor stabilite de recoltare Arbori și arbuști nuciferi: nuci, aluni etc. (recoltare neautorizată)	Prețul de desfacere a producției recoltate la data depistării contravenției majorat de cinci ori
Arbori și arbuști fructiferi sălbatice: măr, păr, gutui, prun, corcoduș, cireș, vișin, corn, cătină albă, scoruș obișnuit, măcieș, păducel, porumbrel, scoruș negru, coacăz negru, cuișor, călin etc. (recoltare neautorizată sau cu încălcarea termenelor stabilite)	-"
Ciuperci (recoltare neautorizată)	
Plante medicinale ierburi de: coșaci, zăvăcustă, omeag-galben, crețșor, piperul-bălții, troscot (sporîș), sulfină galbenă, sovîrv, pojarniță, fierea-pământului, cucurbețică, iarba miței, scrîntitoare, brusture, mintă de cîmp, rogoz de dumbravă, traista-ciobanului, ciuboțica-cucului, pelin alb, talpa-gîștei, coada-șoricelului, panseluțe de cîmp, coada-calului, cimbrîșor, dentiță, rostopască rădăcini și rizomi de: nalbă mare, odolean, iarbă mare, angelică, perișor, sorbestre, perișor, ștevie	Prețul de desfacere a producției recoltate la data depistării contravenției majorat de cinci ori
frunze de: frag, urzică mare, podbal, vîscalb, pătlagină mare (cu frunză lată), pelin alb, scumpie obișnuită	-"
flori de: salcîm-alb, păducel, soc negru, lumînărică, tei (toate speciile)	-"
podbal, vetrice, mușețel, coada șoricelului	-"
scoarță de: stejar, călin, verigariu	-"
muguri de: mesteacăn, pin, plop (recoltare neautorizată)	-"
Melci de viță de vie (recoltare neautorizată sau cu încălcarea termenelor stabilite)	-"

Notă:

1. În cazul în care la recoltarea fructelor și pomușoarelor sălbatice, nucilor, ciupercilor și plantelor medicinale, melcilor de viță de vie au fost tăiați și vătămați ilicit arbori și arbuști, au fost distruse și vătămate plantații și culturi silvice, arboreturi tinere, provenite prin regenerare naturală semințș natural și preexistent de pe terenurile destinate reîmpăduririi, litiera, pătura vie și stratul de sol fertil, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifelor specificate la anexa dată, precum și în anexele nr.1-4 și 12.

2. Producția recoltată neautorizat se confiscă și se comercializează în modul stabilit. În cazurile cînd confiscarea acestei producții este imposibilă sau inoportună, cuantumul despăgubirilor se majorează cu încă un preț de desfacere a acestei producții la data depistării contravenției silvice.

Anexa nr.7 la Codul silvic

T A R I F

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin distrugerea și deteriorarea semnelor de restricție, indicatoarelor de amenajament silvic, bornelor silvice, obiectelor de agitație și informație vizuală, îngrădirilor de restricție și a construcțiilor din locurile de agrement

Obiectul prejudiciat	Cuantumul despăgubirilor
Fiecare semn de restricție, indicator de amenajament silvic, bornă silvică, obiect de agitație și informație vizuală, fiecare sector de îngrădire de restricție și construcție din locurile de agrement:	
stîlpii de hotar, parcelari, de vizor și de gospodării (pe sectoarele parce telor, pe suprafețele de culturi silvice, pe terenurile personalului silvic etc.)	Costul lucrărilor de restabilire a acestora la data depistării contravenției silvice majorat de cinci ori
afișele, firmele, panourile, indicatoarele și alte obiecte de agitație și informație vizuală	-"
barierele, parapetele, îngrădirile și gardurile din lemn sau metal, bornele de restricție, formele arhitecturale mici și alte construcții din locurile de agrement	-"

Anexa nr.8 la Codul silvic

TARIFE

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin distrugerea și deteriorarea mușuroaielor de furnici în păduri

Obiectul prejudiciat, fiecare mușuroi de furnici distrus sau deteriorat cu diametrul la bază (cuib):uri	Cuantumul despăgubirilor, în salarii minime		
	în pădurile cu regim special de protecție: pădurile rezervațiilor, pădurile parcurilor naționale, pădurile monumente ale naturii, pădurile de importanță științifică sau istorico-culturală, plantațiile silvice cu pomi fructiferi	în pădurile cu funcții igienico-sanitare și de recreere, pădurile urbane, pădurile-parc, sectoarele de păduri-parc din zonele verzi ale localităților, pădurile din zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă și din zonele de protecție sanitară a stațiunilor balneare	în pădurile de protecție a apelor și solului, în alte păduri
pînă la 1,0 m	2,5	2,0	1,5
de la 1,1 m la 1,5 m	3,5	3,0	2,0
de la 1,6 m la 2,0 m	5,0	4,0	3,0
peste 2,1 m	7,0	5,0	4,0

pînă la 1,0 m	2,5	2,0	1,5
de la 1,1 m la 1,5 m	3,5	3,0	2,0
de la 1,6 m la 2,0 m	5,0	4,0	3,0
peste 2,1 m	7,0	5,0	4,0

Anexa nr.9 la Codul silvic

TARIFE

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin distrugerea și deteriorarea fînețelor și pășunilor de pe terenurile din fondul forestier

Obiectul prejudiciat	Cuantumul despăgubirilor, în salarii minime
Fiecare hectar distrus sau deteriorat de fînețe sau pășuni: ierburi semănate fînețe naturale ameliorate fînețe și pășuni naturale neameliorate fînețe mlăștinoase	60,0 35,0 20,0 15,0

Anexa nr.10 la Codul silvic

TARIFE

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin distrugerea și deteriorarea canalelor de desecare, sistemelor de drenaj, drumurilor și instalațiilor inginerești de pe terenurile din fondul forestier

Obiectul prejudiciat	Cuantumul despăgubirilor
Fiecare metru liniar al obiectului distrus sau deteriorat: canalele de desecare și sistemele de drenaj (desecătoare,colectoare, canale magistrale)	Costul lucrărilor de restabilire la data depistării contravenției silvice majorat de de cinci ori
drumurile (de asfalt și beton, gudronate, de petriș, asfaltate, naturale, naturaleameliorate)	"-"
construcțiile inginerești de pe canalele de desecare, sistemele de drenaj și de pe drumuri (poduri, țevi pentru trecere, ecluze etc.)	"-"

Notă:

Se consideră deteriorare a drumului natural formarea de urme de roți (adîncituri), cu o adîncime de 20 cm și mai mult, de către mijloacele de transport.

Anexa nr.11 la Codul silvic

TARIFE

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin amplasarea neautorizată a stupilor și a prisăcilor pe terenurile din fondul forestier și cu încălcarea modului stabilit, prevăzut în biletul silvic

Obiectul prejudiciat	Cuantumul despăgubirilor, în salarii minime		
	în pădurile cu regim special de protecție: pădurile rezervațiilor, pădurile parcurilor naționale, pădurile monumente ale naturii, pădurile de importanță științifică sau istorico-culturală, plantațiile silvice cu pomi fructiferi	în pădurile cu funcții igienico-sanitare și de recreere, pădurile urbane, pădurile-parc, sectoarele de păduri-parc din zonele verzi ale localităților, pădurile din zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă și din zonele de protecție sanitară a stațiunilor balneare	în pădurile de protecție a apelor și solului, în alte păduri

fiecare stup amplasat în mod neautorizat sau cu încălcarea modului stabilit	1,0	0,6	0,4
---	-----	-----	-----

Notă:

1. Stupii și prisăcile, amplasate neautorizat sau cu încălcarea modului stabilit, urmează să fie scoase imediat.

2. Pentru fiecare zi de aflare a stupilor pe terenurile din fondul forestier după expirarea termenului de scoatere a stupilor, fixat în procesul-verbal de contravenție silvică, contravenientul achită o amendă în cuantum de 10 la sută din suma despăgubirii pentru prejudiciul cauzat calculat conform tarifelor specificate.

3. În cazurile în care în timpul amplasării neautorizate a stupilor și prisăcilor pe terenurile din fondul forestier sau amplasării lor cu încălcarea modului stabilit sînt tăiați ilicit și vătămați arbori și arbuști, sînt distruse sau deteriorate plantații și culturi silvice, arboreturi tinere provenite prin regenerare naturală, semințis natural și preexistent de pe terenurile destinate reîmpăduririi, precum și sînt construite ilegal clădiri (inclusiv provizorii), cuantumul despăgubirilor se calculează în conformitate cu tarifele specificate în anexa dată precum și în anexele nr.1-4 și 14.

Anexa nr.12 la Codul silvic

TARIFE

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin decopertarea și distrugerea neautorizată a litierei, păturii vii și a stratului de sol fertil pentru a le folosi în alte scopuri decît cele silvice

Obiectul prejudiciat	Cuantumul despăgubirilor, în salarii minime		
	în pădurile cu regim special de protecție: pădurile rezervațiilor, pădurile parcurilor naționale, pădurile monumente ale naturii, pădurile de importanță științifică sau istorico-culturală, plantațiile silvice cu pomi fructiferi	în pădurile cu funcții igienico-sanitare și de recreere, pădurile urbane, pădurile-parc, sectoarele de păduri-parc din zonele verzi ale localităților, pădurile din zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă și din zonele de protecție sanitară a stațiunilor balneare	în pădurile de protecție a apelor și solului, în alte păduri
fiecare metru pătrat de suprafață de pe care litiera sau pătura vie a fost decopertată sau distrusă neautorizat	1,0	0,6	0,4

fiecare metru pătrat de suprafață de pe care stratul de sol fertil a fost decopertat sau distrus pînă la o adîncime de 25 cm	1,2	0,8	0,6
fiecare 25 cm ulteriori	1,6	1,2	0,8

Notă:

Dacă la decopertarea sau distrugerea neautorizată a litierei, păturii vii și a stratului de sol fertil au fost tăiați și vătămați ilicit arbori și arbuști, au fost distruse și deteriorate plantații și culturi silvice, arboreturi tinere provenite prin regenerare naturală, semințis natural și preexistent de pe terenurile destinate reîmpăduririi cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifelor specificate în anexa dată, precum și în anexele nr.1-4.

Anexa nr.13 la Codul silvic

TARIF

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin poluarea fondului forestier cu deșeuri și reziduuri de construcție, menajere și de altă natură

Obiectul prejudiciat	Cuantumul despăgubirilor în salarii minime
Fiecare metru pătrat de pădure poluat cu deșeuri și reziduuri de construcție, menajere și de altă natură*	3,6

* Suprafața sectorului poluat se determină prin înmulțirea diametrelor maxim și minim ale sectorului. Suprafața minimă a sectorului poluat se consideră un metru pătrat.

Notă:

1. În cazul poluării cu deșeuri și reziduuri de construcție, menajere și de altă natură a sectoarelor din pădurile cu regim special de protecție, cuantumul despăgubirilor se majorează de două ori.

2. În cazul poluării pădurii cu produse petroliere și alte substanțe periculoase, cuantumul despăgubirilor se majorează de patru ori.

3. În cazul vătămării arborilor și arbuștilor (inclusiv păturii vii) prin influența asupra terenului pe care cresc a deșeurilor și reziduurilor de construcție, menajere și de altă natură, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifelor specificate în prezenta anexă, precum și în anexele nr.1-4 și 12.

4. Persoanele vinovate de poluarea pădurilor cu deșeuri și reziduuri de construcție, menajere și de altă natură sînt obligate să lichideze efectele unei atare poluări. În caz de refuz sau imposibilitate de a aduce sectorul de pădure poluat în starea cuvenită contravenienții silvici sînt supuși unei despăgubiri, cuantumul căreia se calculează conform tarifului specificat.

Anexa nr.14 la Codul silvic

T A R I F

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier pentru defrișare, construcția de clădiri administrative, depozite și alte obiecte

Obiectul prejudiciat	Cuquantumul despăgubirilor în salarii minime
Fiecare metru pătrat de terenuri folosite neautorizat pentru defrișare, construcția de clădiri administrative, depozite și alte obiecte	3,0

Notă:

1. În cazul folosirii neautorizate a terenurilor din fondul forestier pentru defrișare, construcția de clădiri administrative, depozite și alte obiecte în pădurile cu regim special de protecție, cuantumul despăgubirii se majorează de două ori.

2. În cazul în care în timpul folosirii neautorizate a terenurilor din fondul forestier pentru defrișare, construcția de clădiri administrative, depozite și alte obiecte au fost tăiați și vătămați ilicit arbori și arbuști, au fost distruse și vătămăte plantații și culturi silvice, arboreturi tinere provenite prin regenerare naturală, semințis natural și preexistent de pe terenurile destinate reîmpăduririi a fost decopertată și distrusă litiera, pătura vie și stratul de sol fertil, precum și a fost admisă poluarea pădurilor cu deșeuri și reziduuri de construcție, menajere și de altă natură, cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifului specificat în prezenta anexă, precum și în anexele nr.1-4, 12 și 13.

Anexa nr.15 la Codul silvic

T A R I F E

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin circulația și parcare a autovehiculelor, altor mijloace de transport (fiecărei unități) pe terenurile fondului forestier, în afara drumurilor publice și în locuri interzise

Cuquantumul despăgubirilor, în salarii minime		
în pădurile cu regim special de protecție: pădurile rezervațiilor, pădurile parcurilor naționale, pădurile monumente ale naturii, pădurile de importanță științifică sau istorico-culturală, plantațiile silvice cu pomi fructiferi	în pădurile cu funcții igienico-sanitare și de recreere, pădurile urbane, pădurile-parc, sectoarele de păduri-parc din zonele verzi ale localităților, pădurile din zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă și din zonele de protecție sanitară a stațiunilor balneare	în pădurile de protecție a apelor și solului, în alte păduri
2,0	1,6	1,2

Notă:

În cazul în care în timpul circulației sau parcării autovehiculelor altor mijloace de transport în afara drumurilor publice și în locuri interzise, au fost vătămați arbori și arbuști (inclusiv pătura vie), cuantumul despăgubirilor se calculează conform tarifelor specificate în prezenta anexă, precum și în anexele nr.1-4 și 12.

Anexa nr.16 la Codul silvic

T A R I F E

de calcul al cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat de beneficiarii forestieri prin încălcarea prevederilor Regulilor de eliberare a lemnului pe picior în păduri

Nr. crt.	Tipul încălcării	Cuquantumul despăgubirilor
1	2	3
1	Tăierea sau vătămarea arborilor plus, arborilor seminceri și a arborilor din grupe și pîlcuri semincere	15 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru arborii tăiați sau vătămăți
2	Tăierea, distrugerea, vătămarea arborilor, arbuștilor și lianelor interzise pentru extras în corespundere cu pct.13 al Regulilor de eliberare a lemnului pe picior în păduri	30 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru arborii, arbuștii și lianele tăiate, distruse sau vătămăte
3	Recoltarea sau colectarea masei lemnoase în perioada interzisă (indicată în autorizația sau bonul de exploatare a pădurii)	3 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă recoltată sau colectată în perioada interzisă
4	Recoltarea sau colectarea masei lemnoase, inclusiv în parchetele transmise prealabil, conform actului, beneficiarului forestier, pînă la primirea autorizației sau bonului de exploatare a pădurii, la primirea autorizației sau bonului de exploatare a pădurii, dar pînă la primirea parchetului în natură, precum și după expirarea termenului indicat în autorizația sau bonul de exploatare a pădurii; recoltarea sau colectarea masei lemnoase după sistarea sau încetarea dreptului de folosință în conformitate cu pct.22-25 ale Regulilor de eliberare a lemnului pe picior în păduri	10 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă tăiată sau colectată
5	Perfectarea cu întîrziere a autorizațiilor sau bonurilor de exploatare a pădurii pentru tăierea deja executată permisă în conformitate cu pct.63 al Regulilor de eliberare a lemnului pe picior în păduri	10 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă recoltată

6	Lăsarea arborilor pe picior în sectoare de pădure compacte cu suprafața mai mare de 0,1 ha	2 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă rămasă
7	Lăsarea arborilor pe picior în grupe cu suprafața de pînă la 0,1 ha și a arborilor solitari sau a sectoarelor brăcuite prin tăieri selective în parchetele destinate tăierilor rase	4 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă rămasă
8	Netransportarea în termenul stabilit (inclusiv termenele de prelungire) a masei lemnoase din parchete, din locurile în care se efectuează lucrări de curățare a sectoarelor pentru depozite silvice, drumuri forestiere, construcții, edificii și instalații, precum și lăsarea, pe un termen de peste 4 luni, a masei lemnoase accidentale de-a lungul drumurilor forestiere	7 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă respectivă
9	Transportarea, descărcarea sau prelucrarea masei lemnoase pînă la atestare, în cazul eliberării lemnului conform cantității de masă lemnoasă recoltată	7 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă respectivă
10	Transportarea masei lemnoase la un loc care nu este indicat în autorizația sau bonul de exploatare a pădurii ori în biletul silvic, în cazul tuturor tipurilor de evidență	3 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă transportată
11	Secționarea irațională a masei lemnoase, cînd volumul lemnului de lucru recoltat este cu peste 10% sub indicii din autorizația sau bonul de exploatare a pădurii	2 mărimi ale prețului de piață al masei lemnoase secționate irațional
12	Tăierea (extragerea) arborilor doborîți de vînt, ruptți de zăpadă ori uscați fără autorizația sau bonul de exploatare a pădurii	5 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă tăiată (extrasă)
13	Nimicirea mărcilor sau a numerelor de pe arbori și cioate	0,5 din mărimea prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă recoltată sau preconizată spre recoltare de pe care au fost nimicite semnele respective
14	Depășirea cotelor stabilite de eliberare a masei lemnoase	5 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă respectivă (în cazul cînd depășirea cotei de eliberare este mai mare decît o unitate rotunjită)
15	Recoltarea produselor lemnoase auxiliare, efectuarea folosințelor accesorii și altor folosințe silvice fără primirea biletului silvic sau cu încălcarea termenelor și regulilor de folosire	5 mărimi ale prețului la produsele silvice și serviciile respective la momentul încălcării

16	Defrișarea neautorizată a cioatelor	3 mărimi ale prețului cioatelor recoltate
17	Curățarea necalitativă sau cu întârziere a parchetelor de resturi de exploatare (inclusiv în cazul depășirii intervalului de 10 zile de la tăierea arborilor și pînă la curățare în perioada de primăvară-vară); curățarea insuficientă a parchetelor exploatare pe timp de iarnă pînă la începutul perioadei de pericol incendiar; poluarea cu resturi de exploatare a pădurilor și terenurilor împădurite în cadrul lucrărilor de curățare a terenurilor pentru drumuri, depozite silvice și pentru alte scopuri, precum și poluarea benzilor, cu lățimea de 50 m, limitrofe acestor obiecte și drumurilor forestiere	5 mărimi ale costului lucrărilor de curățare a parchetelor de resturi de exploatare sau lucrărilor de igienizare, calculat conform fișelor tehnologice în vigoare ale întreprinderii silvice, precum și 5 mărimi ale altor cheltuieli normative aprobate în modul stabilit
18	Lăsarea în parchet a arborilor suspendați	7 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru lemnul arborilor suspendați
19	Lăsarea în pădure, pe perioada de vară, a lemnului de rășinoase necojit în termenul stabilit, a lemnului de foioase fără decojire parțială, dacă masa lemnoasă menționată nu a fost prelucrată cu insecticide, iar în depozite primare, finale și alte depozite nu este stivuită în corespundere cu standardele, instrucțiunile și recomandările în vigoare	5 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă respectivă
20	Lăsarea cioatelor cu înălțimea mai mare de 1/3 din diametrul secțiunii, iar la tăierea arborilor cu diametrul sub 30 cm - cu înălțimea mai mare de 10 cm	1 mărime a prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă din arborii respectivi
21	Neîndeplinirea cerințelor indicate în contract privind demolarea construcțiilor, edificiiilor, instalațiilor și altor obiecte, recultivarea terenurilor fondului forestier afectate în procesul recoltării masei lemnoase sau altor resurse forestiere, precum și neexecutarea clauzelor privind aducerea drumurilor existente în stare bună, potrivită pentru utilizare conform destinației	2 mărimi ale costului lucrărilor de demolare a construcțiilor, edificiiilor, instalațiilor și de aducere a acestor terenuri și drumuri în starea corespunzătoare
22	Cesiunea ilicită a drepturilor de folosință, acordate beneficiarului forestier conform autorizației sau bonului de exploatare a pădurii	10 mărimi ale prețului masei lemnoase pe picior pentru masa lemnoasă și alte produse forestiere, indicate în autorizația sau în bonul de exploatare a pădurii și cesionate ilicit altor beneficiari

Notă:

1. Pentru încălcările prevăzute la pct.1, 3-5 și 21 ale prezentei anexe, comise pe sectoarele din cadrul fondului ariilor naturale protejate de stat, precum și în alte păduri cu regim special de protecție (art.36 alin.(4) din prezentul cod), mărimile despăgubirilor indicate se dublează.

2. Cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea Regulilor de eliberare a lemnului pe picior în păduri se calculează pornind de la taxele minime pentru lemnul eliberat pe picior după prima categorie de taxe (indiferent de faptul la care categorie de taxe este raportată parcela ori sectorul în care a fost comisă încălcarea), fără aplicarea coeficienților de reducere. În acest caz, diferențierea masei lemnoase în lemn de lucru și lemn de foc nu se efectuează, evidența se ține cu coajă, iar pentru întreg volumul de lemn se aplică taxa stabilită pentru masa lemnoasă pe picior de categoria de grosime medie.

3. La calcularea cuantumului despăgubirilor indicate în pct.15, 17, 21 se folosesc fișele tehnologice și mărimile cheltuielilor normative de resurse materiale și umane.

4. Achitarea despăgubirilor, indicate la pct.17-21 ale prezentei anexe nu îi scutește pe beneficiarii forestieri de lichidarea încălcărilor în termenul stabilit. În caz de neîndeplinire a acestei cerințe, despăgubirile se stabilesc repetat până la lichidarea deplină a încălcărilor.

CODUL APEI

Nr. 1532 din 22.06.1993

Articolul 67. Prerogativele întreprinderilor și organizațiilor gospodăriei vânătoarești pentru folosința apei

Pe râuri, lacuri și alte obiective acvatice, care sînt habitate ale păsărilor sălbatice acvatice și animalelor cu blană prețioasă, autoritățile pentru mediu și cele pentru gospodărirea apelor pot acorda întreprinderilor și organizațiilor gospodăriei vânătoarești prerogative la folosința apei, ținîndu-se cont de cerințele folosirii complexe a apelor.

Articolul 68. Modul de folosire a obiectivelor acvatice pentru necesitățile gospodăriei vânătoarești

(1) Folosirea obiectivelor acvatice pentru necesitățile gospodăriei vânătoarești (creșterea păsărilor acvatice și animalelor cu blană prețioasă, cultivarea plantelor acvatice și realizarea altor măsuri necesare pentru organizarea gospodăriei vânătoarești) se efectuează cu acordul autorităților pentru mediu și celor pentru gospodăria apelor, autorităților pentru supravegherea sanitară de stat, autorităților pentru protecția rezervelor piscicole și altor organe interesate.

(2) Modul de folosire a obiectivelor acvatice pentru necesitățile gospo-

dăriei vânătoarești se stabilește de legislația în vigoare.

Articolul 69. Obiectivele acvatice, declarate rezervații naturale

Obiectivele acvatice care prezintă o deosebită valoare științifică sau culturală sînt declarate în modul stabilit de legislația în vigoare, prohibite și se atribuie în folosință permanentă separată rezervațiilor naturale, în scopul ocrotirii naturii și efectuării de cercetări științifice și sînt incluse în fondul rezervațiilor naturale al Republicii Moldova.

Articolul 70. Modul de folosire a obiectivelor acvatice ale ariilor naturale protejate de stat și măsurile pentru protecția lor

(1) Modul de folosire a obiectivelor acvatice ale ariilor naturale protejate de stat se determină în regulamentele cu privire la fondul ariilor naturale protejate de stat al Republicii Moldova.

(2) Obiectivele acvatice pot fi incluse, prin hotărîrea Guvernului, în zonele de protecție din jurul rezervațiilor naturale, interzicîndu-se sau limitîndu-se folosințele de apă care provoacă dezechilibrul stării firești a naturii din rezervațiile naturale.

Articolul 71. Retragerea obiectivelor acvatice din folosința ariilor naturale protejate de stat

Retragerea obiectivelor acvatice din folosința ariilor naturale protejate de stat este admisă numai în cazurile de stringență necesitate, conform legislației în vigoare.

CODUL SUBSOLULUI

Nr. 3 din 02.02.2009

Articolul 4. Legislația cu privire la subsol

(3) Relațiile legate de folosirea și protecția terenurilor, apelor, pădurilor, ce apar în procesul folosirii subsolului, se reglementează prin legile și actele normative corespunzătoare.

Articolul 39. Obligațiile beneficiarilor subsolului k) să respecte cerințele actelor normative care reglementează condițiile de folosire și protecție a subsolului, protecție a aerului atmosferic, terenurilor, pădurilor, apelor, precum și a clădirilor și construcțiilor de impactul dăunător al lucrărilor legate de folosirea subsolului;

LEGILE REPUBLICII MOLDOVA

PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Nr. 1515 din 16.06.1993

Art. 1. - Relațiile omului și societății cu mediul se reglementează de Constituție, de prezenta lege și de prevederile altor legi și acte legislative ce țin cont de problematica protecției mediului și folosirii raționale a resurselor naturale.

Art. 2. - Prezenta lege constituie cadrul juridic de bază pentru elaborarea actelor normative speciale și instrucțiunilor în probleme aparte din domeniul protecției mediului în scopul:

- a) asigurării fiecărui om a dreptului la un mediu sănătos și estetic plăcut;
- b) realizării supremei responsabilități a fiecărei generații pentru protecția mediului în fața generațiilor viitoare;
- c) obținerii unui diapazon cât mai larg de folosire a resurselor naturale fără a depăși limitele admisibile, evitându-se epuizarea și degradarea lor, riscul pentru sănătatea oamenilor și alte consecințe nedorite și imprevizibile;
- d) protecției solului și subsolului, apelor și aerului de poluare chimică, fizică și biologică, de alte acțiuni care dereglează echilibrul ecologic;
- e) păstrării biodiversității și genofondului, integrității sistemelor naturale, valorilor naționale istorice și culturale;
- f) restabilirii ecosistemelor și componentelor lor, afectate prin activitatea antropică sau calamități naturale.

Art. 3. - Principiile de bază ale protecției mediului:

- a) prioritatea scopurilor și activității de protecție a mediului în cadrul realizării intereselor de ordin economic și social-uman ale populației pentru prezent și viitor;
- b) obligativitatea executării legislației cu privire la protecția mediului, respectării standardelor, normativelor și limitelor admisibile de folosire a resurselor naturale și energiei, de aplicare a factorilor chimici, fizici și biologici asupra componentelor mediului, de emisii și deversări nocive, de depozitare a deșeurilor provenite din activitățile economice;
- c) responsabilitatea tuturor persoanelor fizice și juridice pentru prejudiciul cauzat mediului; prevenirea, limitarea, combaterea poluării, precum recuperarea pagubei, cauzate mediului și componentelor lui din contul persoanelor fizice și juridice care au admis (chiar și inconștient sau din neglijență) dauna;
- d) proiectarea, amplasarea și punerea în funcțiune a obiectivelor social-economice, realizarea programelor și activităților care presupun schim-

bări ale mediului înconjurător sau ale unor componente ale acestuia se admit numai: cu condiția informării (de către autoritățile administrației publice locale și beneficiari) și cu acordul populației care locuiește în perimetrul zonei de protecție sanitară a obiectivului respectiv, în etapele de proiectare și amplasare a acestuia, cu cel puțin 30 de zile înainte de întocmirea materialelor de atribuire a terenului în conformitate cu legislația; cu avizul pozitiv al Expertizei ecologice de stat asupra documentației de proiect, elaborate în modul stabilit;

e) folosirea cu plată a solului, subsolului, apei, pădurilor în scopuri economice și social-umane conform legislației în vigoare; perceperea de taxe și aplicarea de amenzi pentru încălcarea legislației cu privire la protecția mediului; folosirea în exclusivitate a mijloacelor astfel obținute pentru combaterea poluării mediului, secătuirii resurselor naturale, dezvoltării unor procese geologice primejdioase, pentru redresarea mediului și componentelor lui și regenerarea resurselor naturale;

f) stimularea aplicării tehnologiilor de economisire a resurselor prin acordarea de credite preferențiale și prin alte metode; sporirea responsabilității beneficiarilor prin arendă pe termen lung a resurselor naturale;

g) conștientizarea populației asupra necesității de a stabili relații eficiente și armonioase între om și mediul ce-l înconjoară și de a lua măsuri pentru prevenirea pericolului pentru biosferă și sănătatea omului; încurajarea inițiativelor promovate de mișcările și formațiunile obștești în sistarea activităților dăunătoare mediului;

h) respectarea tratatelor și acordurilor interstatuale și internaționale, care au fost ratificate de către Parlament; coordonarea legislației Republicii Moldova cu privire la protecția mediului cu principiile legislative în acest domeniu ale statelor vecine, ale comunității europene și mondiale.

Art. 4. - (1) Resursele naturale - solul, subsolul, apele, flora și fauna, aflate pe teritoriul republicii, precum și aerul din spațiul de deasupra acestui teritoriu constituie patrimoniul național al Republicii Moldova.

(2) Dreptul de gestiune al tuturor resurselor naturale în Republica Moldova este exercitat în numele statului de către Parlament.

(3) Transmiterea dreptului de proprietate și de folosire a resurselor naturale persoanelor fizice și juridice nu-i scutește pe beneficiarii acestor drepturi de respectarea legislației cu privire la protecția mediului.

Art. 21. - Expetiza ecologică de stat (denumită în continuare expetiză) este o activitate de protecție a mediului efectuată în scopul:

a) prevenirii sau minimalizării unui eventual impact direct, indirect sau cumulativ al noilor activități economice asupra mediului, componentelor lui, ecosistemelor, sănătății oamenilor;

b) aprecierii din punct de vedere al impactului asupra mediului a tutu-

ror activităților economice, luate aparte sau în ansamblu, care în prezent sau pe viitor pot afecta mediul, starea sănătății oamenilor, nivelul lor de trai.

Art. 26. - (1) Inspectoratul Ecologic de Stat are funcția de exercitare a controlului de stat asupra respectării legilor și altor acte normative în problemele protecției mediului și folosirii resurselor naturale.

(2) Controlul de Stat este efectuat de către inspectorul principal de stat, inspectorii superiori de stat, inspectorii de stat, inspectorii principali zonali, inspectorii superiori zonali și inspectorii zonali ai mediului.

(3) Inspectorul principal de stat al mediului este șeful Inspectoratului Ecologic de Stat; inspectorii principali zonali ai mediului sînt șefii agențiilor zonale ale Departamentului; inspectorii superiori de stat, inspectorii de stat, inspectorii superiori zonali și inspectorii zonali ai mediului sînt salariații Departamentului sau ai subdiviziunilor lui și sînt desemnați în aceste funcții conform studiilor și rezultatelor atestării.

Art. 30. - Statul recunoaște tuturor persoanelor fizice dreptul la un mediu sănătos, în care scop asigură, în conformitate cu legislația în vigoare:

a) accesul deplin, operativ și liber la informațiile privind starea mediului și starea sănătății populației;

b) dreptul de a se asocia în organizații, partide, mișcări, asociații de protecție a mediului, de a adera la cele existente;

c) dreptul de a participa la dezbaterile proiectelor de legi, diverselor programe economice sau de altă natură ce vizează direct sau indirect protecția mediului și folosirea resurselor naturale; dreptul la informare și consultare asupra proiectelor de amplasare și construire a obiectelor cu efecte negative asupra mediului, de refacere și amenajare a teritoriului, a localităților urbane și rurale;

d) dreptul de a interveni cu demersuri la instanțele de stat, pentru suspendarea temporară sau definitivă a activității agenților economici care aduc daune ireparabile mediului; dreptul de a solicita efectuarea expertizei obiectivelor și de a participa la efectuarea expertizei obștești;

e) dreptul de a organiza referendumuri naționale și locale în probleme majore de protecție a mediului;

f) dreptul la educație și instruire ecologică;

g) dreptul de a se adresa, direct sau prin intermediul unor organizații, partide, mișcări, asociații, autorităților pentru mediu, administrative sau judecătorești pentru a sista acțiunile care aduc daune mediului, indiferent dacă agenții economici vor fi sau nu prejudicați în mod direct; dreptul de a trage la răspundere persoanele, care au comis contravenții sau infracțiuni ecologice;

h) dreptul la despăgubire pentru prejudiciul suferit cu urnare a poluării sau a altor acțiuni de afectare a mediului, precum și pentru prejudiciul adus

sănătății oamenilor;

i) dreptul de a beneficia de facilitățile prevăzute de legislație pentru invenșițiile capitale, care au drept scop ameliorarea calității mediului.

Art.40. - Este interzisă și se sancționează, conform legii, vătămarea sau tăierea fără autorizația autorității centrale pentru resursele naturale și mediu a arborilor și a altor tipuri de vegetație din păduri, din perdelele forestiere de protecție, din zonele de protecție a cîmpurilor, apelor rîurilor și bazinelor acvatice și din cele limitrofe căilor ferate, drumurilor și din spațiile verzi ale localităților urbane și rurale.

Art.41. - (1) Se interzice reducerea suprafeței terenurilor fondului forestier. În cazuri excepționale, pentru construcția obiectelor cu destinație specială, a drumurilor de importanță republicană, a liniilor electrice de tensiune înaltă, a magistralelor de petrol și gaze, reducerea suprafeței terenurilor fondului forestier se permite în baza deciziei Guvernului doar cu avizul pozitiv al Expertizei ecologice de stat.

(2) Retragera definitivă a suprafețelor din terenurile fondului forestier se realizează prin includerea în ele a unor terenuri utile pentru împădurire și echivalente ca suprafață și bonitate.

Art. 58. - Statul reconfirmă dreptul la existență a tuturor speciilor naturii vii (indiferent de importanța lor pentru om), ca element esențial al ciclului planetar de materie, de formare a climei și al potențialului de renovare a resurselor naturale.

Art. 60. - Autoritățile pentru mediu, în comun cu autoritățile administrației publice locale vor exercita controlul asupra colectării plantelor, pescuitului, vînatului, numai în limitele nepericlitării potențialului de reproducere a diferitor specii de plante și animale. Sînt interzise colectarea plantelor, pescuitul și vînatul speciilor introduse în Cartea Roșie.

Art. 61. - Introducerea de specii noi de microorganisme, plante și animale în scopuri alimentare, tehnice, decorative, estetice într-un habitat natural, unde speciile date nu au existat, se admite cu permisiunea Departamentului. Persoanele fizice și juridice care vor introduce în mod neautorizat specii noi în ecosistemele existente vor suporta, conform legii, răspunderea pentru toate consecințele unui eventual dezechilibru în ecosisteme.

Art. 62. - Este interzisă și se sancționează prin lege arderea miriștilor, a învelișului vegetal uscat al perdelelor forestiere de protecție, al cîmpurilor, de pe marginile drumurilor, arderea deșeurilor nocive în afara perimetrelor admise și special amenajate.

Art. 63. - În scopul conservării biodiversității și a unor formațiuni naturale cu valoare ecologică, științifică și estetică se formează sisteme: de zone naturale protejate (rezervații naturale, braniști și parcuri naționale), de monumente ale naturii (formațiuni și structuri geomorfologice; reliefuri uni-

cale, peșteri, formațiuni fosilifere; complexe naturale unice, arbori izolați etc.), de monumente ale artei horticole (grădini botanice, parcuri dendrologice, parcuri istorice vechi, parcuri silvice), de parcuri zoologice. Statutul de zonă naturală protejată, monument al naturii, monument al artei horticole, parc zoologic se atribuie sau se retrage de Parlament la propunerea Guvernului. Zonele naturale protejate și monumentele naturii, declarate astfel prin decrete și hotărâri guvernamentale, prin decizii ale autorităților administrației publice locale, emise pînă la adoptarea prezentei legi, își păstrează legal această calitate.

LEGEA REGNULUI ANIMAL

nr.439-XIII din 27 aprilie 1995

Articolul 1. Domeniul de acțiune a legii

(1) Prezenta lege reglementează relațiile în domeniul protecției și folosirii animalelor sălbatice (mamifere, păsări, reptile, amfibii, pești, insecte, crustacee, moluște etc.), denumite în continuare animale, care viețuiesc în mod natural pe uscat, în apă, în atmosferă sau în sol, populează permanent sau temporar teritoriul republicii.

(2) Relațiile în domeniul protecției și folosirii animalelor domestice, precum și a animalelor sălbatice întreținute în captivitate sau semicaptivitate în scopuri economice, științifice, cultural-educative și estetice, sînt reglementate de legislația respectivă.

Articolul 15. Protecția animalelor pe teritoriul fondului de arii naturale protejate de stat

Protecția animalelor și folosirea lor pe teritoriul fondului de arii naturale protejate de stat se realizează conform legislației.

Articolul 16. Protecția speciilor de animale rare, periclitate și vulnerabile

(1) Speciile de animale rare, periclitate și vulnerabile sînt în mod obligatoriu protejate de stat și se includ în Cartea Roșie a Republicii Moldova.

(2) Speciile de animale rare, periclitate și vulnerabile, incluse în Cartea Roșie, sînt protejate conform prezentei legi și altor acte normative. Nu se admit acțiuni care pot conduce la pierderea, reducerea efectivului, precum și la degradarea habitatului speciilor de animale menționate.

Articolul 22. Modalitățile de folosire a resurselor regnului animal

(1) Respectînd cerințele prevăzute de legislație, pot fi practicate următoarele modalități de folosire a resurselor regnului animal:

- a) vînătoarea sportivă și de amatori;
- b) pescuitul industrial, sportiv și de amatori;

c) dobîndirea de animale care nu constituie obiecte ale vînatului și pescuitului;

d) folosirea în scopuri economice, științifice, cultural-educative și estetice;

e) folosirea proprietăților utile ale animalelor și a produselor activității vitale a acestora.

(2) Folosirea resurselor regnului animal indicate la alin.(1) lit.b) se reglementează conform Legii privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura.

(3) Alte modalități de folosire a resurselor regnului animal pot fi instituite numai prin modificarea sau completarea prezentei legi.

Articolul 23. Vînătoarea sportivă și de amatori

Terenurile de vînătoare, modul de gestiune a gospodăriei cinegetice, speciile de animale și regulile vînatului sînt stabilite de Regulamentul gospodăriei cinegetice, expus în anexa nr. 1. Controlul asupra respectării acestui regulament este exercitat de către Departamentul Protecția Mediului Înconjurător, Asociația de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva" și autoritățile administrației publice locale.

Articolul 28. Recoltarea și valorificarea produselor animaliere

Recoltarea și valorificarea produselor animaliere se admite fără scoaterea animalelor din mediul natural, fără modificarea structurii populațiilor de animale și habitatului lor, conform normelor de recoltare și în corespundere cu regulamentul expus în anexa nr. 1.

Articolul 31. Obligațiunile beneficiarilor regnului animal

(1) Beneficiarul este obligat:

a) să respecte regulile, normele, termenele stabilite și alte cerințe de protecție și folosire a resurselor regnului animal;

b) să folosească resursele regnului animal utilizînd mijloace ce nu prejudiciază integritatea biocenozelor naturale și asigură protecția animalelor care nu au fost oferite în uzufruct;

c) să țină evidența efectivului de animale oferite în uzufruct, cu excepția celor din pescuitul industrial, să verifice starea mediului lor de trai;

d) să realizeze măsurile necesare pentru reproducerea regnului animal;

e) să acorde ajutor multilateral organelor de stat, altor organe care exercită controlul asupra protecției și folosirii resurselor regnului animal;

f) să nu admită degradarea habitatului animalelor;

g) să repare pagubele cauzate regnului animal.

(2) Beneficiarii regnului animal sînt obligat să îndeplinească și alte cerințe privind protecția, folosirea și reproducerea resurselor regnului animal, prevăzute de legislație.

Articolul 40. Răspunderea pentru încălcarea legislației cu privire la protecția și folosirea resurselor regnului animal

Persoanele fizice și juridice vinovate de:

- a) încălcarea regulilor vînatului, pescuitului și a altor modalități de folosire a resurselor regnului animal;
- b) încălcarea regulilor de protecție a habitatului, condițiilor de reproducere și căilor de migrație a animalelor;
- c) incendierea vegetației uscate pe terenurile habitate de animale;
- d) utilizarea neautorizată a resurselor regnului animal;
- e) scoaterea ilicită a animalelor din mediul lor de trai;
- f) transmiterea neautorizată a dreptului de folosință a resurselor regnului animal;
- g) strămutarea, aclimatizarea și încrușișarea neautorizată a animalelor;
- h) comportarea crudă cu animalele;
- i) încălcarea regulilor de aplicare a mijloacelor de protecție a plantelor, a pesticidelor, îngrășămintelor minerale, microelementelor și altor preparate ce pot cauza pagube regnului animal;
- j) păstrarea materialelor și deșeurilor de producție fără respectarea măsurilor stabilite pentru prevenirea pieirii animalelor;
- k) încălcarea regulilor de expediere și comerț cu colecții zoologice precum și cu obiecte separate ale regnului animal;
- l) construirea de obiective fără respectarea măsurilor de protecție a regnului animal și a habitatului lor și fără efectuarea expertizei ecologice de stat a proiectelor acestor obiective sau fără respectarea cerințelor ei;
- m) neinformarea la timp a organelor controlului de stat despre starea și efectivul animalelor, despre schimbările observate;
- n) neîndeplinirea măsurilor de protecție, precum și a indicațiilor organelor controlului de stat privind protecția regnului animal;
- o) nerepararea tuturor pagubelor cauzate și nealocarea de mijloace pentru restabilirea efectivului de animale sau a habitatului lor;
- p) participarea fără autorizație a genurilor de activitate legate de întreținerea, reproducerea, dobîndirea și comercializarea animalelor poartă răspundere penală, administrativă, materială și disciplinară, în modul și cuantumul stabilite de legislație.

REGULAMENTUL **GOSPODĂRIEI CINEGETICE**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Gospodăria cinegetică este una din ramurile de folosire a resurselor naturale, sarcinile principale ale căreia sînt protecția, folosirea rațională și reproducerea fondului cinegetic de stat.

2. Animalele de interes vîntoresc și multitudinea de terenuri de vîntoare constituie Fondul cinegetic unic de stat al Republicii Moldova.

3. Orice activitate care schimbă starea fondului cinegetic de stat (denumit în continuare fondul cinegetic) în rezultatul degradării habitatului natural, condițiilor de reproducere și căilor de migrație a animalelor se efectuează numai cu respectarea cerințelor ce asigură protecția lor.

4. În fondul cinegetic nu intră animalele care în mod legal sînt întreținute în captivitate.

Relațiile în domeniul protecției și folosirii animalelor domestice precum și a animalelor întreținute în captivitate sau semicaptivitate în scopuri economice, științifice, cultural-educative și estetice sînt reglementate de legislația respectivă.

5. Terenuri de vîntoare se consideră terenurile fondurilor funciar, silvic și al apelor, care constituie habitatul animalelor aflate în condiții de libertate. Acestea sînt unități economice ale gospodăriei cinegetice.

6. Fondul cinegetic este un complex unic și indivizibil, care nu se supune privatizării sau transferării în altă formă de proprietate decît cea publică.

7. Terenurile de vîntoare se divizează în:

a) terenuri atribuite persoanelor fizice și juridice;

b) terenuri neatribuite, care constituie fondul de rezervă al statului.

Terenuri interzise pentru vîntoare se consideră rezervațiile științifice, peisagistice, parcurile naționale, monumentele naturii etc.

8. Gospodăriile cinegetice de importanță republicană se înființează prin hotărîre a Guvernului, gospodăriile cinegetice de importanță locală - prin decizia autorităților administrației publice locale.

9. Gestionarea gospodăriei cinegetice în fondul silvic de stat și controlul departamental asupra acesteia sînt efectuate de către autoritatea silvică centrală. Gestionarea gospodăriei cinegetice (protecția, reproducerea și folosirea rațională a resurselor cinegetice) în fondurile cinegetice ale teritoriului preponderent neîmpădurit se efectuează de către Societatea Vîntătorilor și Pescarilor din Republica Moldova în baza contractelor încheiate cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întîii de comun acord cu autoritatea centrală abilita-

tă cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

10. Organizarea și gestionarea gospodăriei cinegetice au ca scop reproducerea și sporirea efectivului de animale, sporirea productivității terenurilor de vânătoare, efectuarea măsurilor de pază și vânătoarești, folosirea rațională a vînatului în termenele atribuite. În gospodăria cinegetică complexă, reproducerea în captivitate a speciilor de animale de interes vînatorească se efectuează cu permisiunea autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător. Beneficiarul gospodăriei cinegetice complexe poartă răspundere pentru eliberarea animalelor, intenționată sau neintenționată, în mediul natural în afara gospodăriei, repară pagubele cauzate de aceste animale fondului silvic și/sau agricol conform legislației în vigoare.

11. Acordarea dreptului de gestionare a gospodăriei cinegetice pe terenurile silvice de vânătoare atribuite se efectuează în baza contractului de arendă a terenurilor silvice de vânătoare încheiat între autoritatea silvică centrală și beneficiar, pe un termen de la 10 la 20 de ani, de comun acord cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

Atribuirea terenurilor de vânătoare preponderent neîmpădurite către fondurile cinegetice se efectuează în baza contractelor încheiate între autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și beneficiari, pe un termen de nu mai puțin de 10 ani, de comun acord cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

12. Neîndeplinirea sau nerespectarea de către beneficiar a clauzelor contractuale pot servi drept temei pentru rezilierea contractului de arendă înainte de termen.

13. Beneficiarilor care îndeplinesc clauzele contractuale li se acordă dreptul prioritar de a se folosi de terenurile de vânătoare în continuare.

14. Persoanele fizice și juridice, în a căror proprietate și folosință se află terenuri funciare, alte terenuri, pot păzi, în caz de necesitate, terenurile lor de invazia animalelor. Construcțiile, instalate în acest scop, și măsurile întreprinse nu pot servi la capturarea, rănirea sau nimicirea animalelor. Persoanele menționate sînt obligate de a echipa mașinile agricole, folosite pe aceste terenuri, cu dispozitive pentru sperierea animalelor și de a folosi la efectuarea lucrărilor agricole și silvice tehnologii care nu sînt periculoase pentru fauna sălbatică.

15. Organizațiile care proiectează și efectuează pe teritoriul republicii lucrări hidroameliorative, alte lucrări, ce afectează starea terenurilor de vânătoare și condițiile de viață a animalelor, sînt obligate să prevadă, la proiectarea și efectuarea acestor lucrări, instalații speciale (bariere, treceri, scări etc.), precum și măsuri care ar garanta păstrarea calității terenurilor de vânătoare, păstrarea habitatului natural, condițiilor de reproducere și căilor de migrație a animalelor.

Beneficiarii de terenuri sînt obligați să ia în considerare interesele gospodăriei cinegetice în procesul de efectuare a lucrărilor agricole și silvice.

16. În scopul protecției fondului cinegetic drepturile beneficiarilor de terenuri, păduri, ape și subsol pot fi limitate, cu atribuirea de obligațiuni privind protecția animalelor șiabilitatului lor.

17. Importul, exportul, strămutarea, întreținerea în captivitate, reproducerea, acclimatizarea și încrucișarea animalelor se permite în scopuri economice și de cercetări științifice în baza deciziei Departamentului Protecția Mediului înconjurător de comun acord cu Academia de Științe a Moldovei și Serviciul veterinar de stat.

II. MODUL DE ACORDARE A DREPTURILOR DE VÎNĂTOARE ȘI GESTIONARE A GOSPODĂRII CINEGETICE

18. Dreptul de vânătoare cu arme de foc de vânătoare pe teritoriul republicii se acordă persoanei care domiciliază permanent pe teritoriul țării, dacă acesta a atins vîrsta de 18 ani, este membru al unei societăți de vînători, a susținut probele minimumului vînatorească, a îndeplinit minimumul de participări obligatorii prin muncă, a achitat în modul stabilit cotizația de membru și taxa vînatorească.

Dreptul de vânătoare poate fi acordat și persoanelor care nu domiciliază permanent în republică.

19. Vînătorii se unesc în societăți de vînători. Numărul lor se reglează în dependență de suprafața de terenuri de vînătoare nu mai puțin de 200 ha la un vînător.

20. Drept adevărință pentru dreptul de vînătoare servesc carnetul de vînător, aprobat de Societatea Vînătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, permisul (foaia, fișa pentru recoltare) eliberate de Societatea Vînătorilor și Pescarilor din Republica Moldova pentru vînătoarea sportivă a păsărilor de baltă și a animalelor cu blană sau autorizația de a vîna animale sălbatice copitate, eliberată de autoritatea silvică centrală.

21. În cazul deplasării cu arma de foc de vînătoare la locul de vînătoare și înapoi, nemijlocit la vînătoare, precum și transportării producției de vînat la predarea ei la organizațiile de achiziționare sau de comerț, vînătorul este obligat să aibă asupra sa carnetul de vînător și autorizația de deținere, portarmă și de folosire a armei, eliberată de organul teritorial de poliție, și să le prezinte la cererea persoanelor împuternicite să exercite controlul lor, precum și altor vînători în procesul controlului reciproc.

22. Personalul însărcinat cu paza obiectivelor, aflîndu-se cu armele de foc de serviciu din dotare la paza acestora, precum și în timpul deplasării lor spre și de la ele, este obligat să aibă asupra sa autorizația de deținere, portarmă și de folosire a armei.

În autorizația cu fotografie este necesar să fie indicate numele, prenumele paznicului, marca și numărul armei.

23. Procurarea, păstrarea, transportarea și folosirea armelor de foc de

vânătoare și munițiilor aferente se efectuează în conformitate cu Legea privind controlul asupra armelor individuale.

24. Lucrătorii Serviciului de stat pentru supravegherea cinegetică, Serviciului silvic de pază de stat, Serviciului pazei vânătoarești, inspectorii obștești au dreptul de deținere, portarmă și de folosire a armei de foc de serviciu din dotare sau a armei de foc care le aparține cu drept de proprietate privată în timpul exercitării funcțiilor de serviciu sau a datoriei cetățenești.

25. Dreptul de vânătoare nu se acordă persoanelor:

a) care nu au vârsta de 18 ani;

b) care suferă de boli psihice și stau la evidență în unități medico-sanitare;

c) care nu dispun de autorizația de deținere a armei de vânătoare;

d) ale căror antecedente penale nu au fost declarate nule pentru infracțiuni premeditate, precum și pentru orice infracțiune comisă prin aplicarea armelor de foc, a substanțelor explozive sau toxice, pentru braconaj;

e) condamnate la privațiune de libertate, inclusiv condiționat cu antrenarea obligatorie în muncă, pentru comiterea infracțiunilor premeditate;

f) eliberate condiționat din detențiune, cu antrenarea obligatorie în muncă;

g) trase la răspundere administrativă pentru braconaj sau altă formă de folosire ilegală a armei.

III. REGULILE, TERMENELE ȘI METODELE DE VÂNĂTOARE

26. Se consideră vânătoare depistarea în scopul dobândirii, urmărirea și dobândirea propriu-zisă a animalelor aflate în condiții naturale.

Vânătoarea este o metodă de folosire a resurselor regnului animal.

27. Aflarea persoanelor pe terenuri de vânătoare, inclusiv pe căile de acces comun cu arme neincluse în toc, în stare montată, gata pentru aplicare, cu alte unelte de vânătoare, precum și cu câini și păsări de vânătoare (șoimi) sau cu producție de vînat, se egalează cu vânătoarea.

28. Pe teritoriul republicii este permisă vânătoarea sportivă și de amatori, vânătoarea în scopul stabilirii, reglementării efectivului de animale și selecției lor, precum și în scopuri științifice, cultural-educative, estetice și pentru trofee.

29. Modul și mijloacele de efectuare a vînătorii se stabilesc de către Departamentul Protecția Mediului Înconjurător în comun cu Asociația de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva" și cu respectarea cerințelor prezentului regulament, după stabilirea efectivului de vînat care urmează să fie împușcat.

30. Dreptul de vânătoare se acordă în baza documentelor menționate la punctul 20 al prezentului Regulament, eliberate de comun acord cu beneficiarii terenurilor de vânătoare și cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

Taxe pentru eliberarea permiselor, autorizațiilor, trofeelor, precum și cele pentru deservire se stabilesc de către beneficiari în conformitate cu actele legislative și normative în vigoare.

31. Efectivul de vînat în fondul cinegetic se reglementează în limita densității optime a populațiilor speciilor respective, astfel ca potențialul lor biotic să asigure autoreproducerea adecvată neafectînd ecosistemele silvic și agricol.

32. Măsurile de reglementare a efectivului speciilor de vînat trebuie efectuate prin metode care exclud vătămarea altor specii de animale și asigură conservarea habitatului lor.

33. Pe teritoriul țării sînt stabilite următoarele termene de vânătoare:

la mamifere	
cerbi și mufloni	- de la 1 septembrie pînă la 31 decembrie
căpriori (masculi)	- de la 15 mai pînă la 15 octombrie
căprioare (femele)	- de la 1 septembrie pînă la 31 decembrie
mistreți	- de la 1 august pînă la 31 decembrie
iepuri	- de la 15 noiembrie pînă la 15 ianuarie
vulpi	- pe parcursul anului întreg
la păsări	
porumbei	- de la 15 august pînă la 15 ianuarie
gîște, rațe, lișițe, găinușe de baltă, culici	- de la 15 august pînă la 15 ianuarie
prepelițe	- de la 15 august pînă la 15 octombrie
potîrnichi	- de la 1 octombrie pînă la 15 ianuarie
fazani	- de la 1 octombrie pînă la 15 ianuarie

În hotarele gospodăriei cinegetice complexe și ale parcului de vânătoare, la speciile de mamifere și păsări de vînat crescute în captivitate în gospodăriile cinegetice specializate sînt stabilite termene de vânătoare și limite de recoltare suplimentare de către beneficiarii terenurilor de vânătoare respective în coordonare cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

34. Modificarea, în caz de necesitate, a termenelor de vânătoare stabilite la punctul 33, atît pe teritoriul Republicii Moldova în ansamblu, cît și pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale, precum și stabilirea anuală a limitelor de recoltare a vînatului sau interzicerea vînatului unor specii de animale se efectuează prin hotărîre a Guvernului, la propunerea argumentată a autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător, coordonată în scris cu Academia de Științe a Moldovei și cu autoritatea silvică centrală și Societatea Vînătorilor și Pescarilor din Moldova.

35. Se consideră vânătoare ilicită (braconaj):

a) vânătoarea fără autorizație, fără carnet de vînător sau fără autorizația de deținere, portarmă și de folosire a armei de vânătoare, cu carnetul de vînător nevalabil sau cu carnetul de vînător ce aparține altei persoane, cu depășirea

normelor stabilite de recoltare a vînatului în locuri și termene interzise, precum și în locuri care nu sînt indicate în permis (foaie, fișă pentru recoltare), autorizație, cu arme de vînătoare ce aparțin altei persoane fizice sau juridice, cu încălcarea legislației și a modului de vînătoare stabilit pe teritoriul unde ea se efectuează;

b) vînătoarea cu folosirea arbaletelor, arcurilor, armelor cu țeavă ghintuită, fără zgomot, precum și a armelor de model militar, de calibru mic, cu excepția folosirii în modul stabilit a armelor de foc de vînătoare cu țeavă ghintuită pentru împușcarea animalelor copitate în scop de selecție sau dobîndire a trofeelor;

c) dobîndirea animalelor cu folosirea chimicalelor toxice, repelentelor și imobilizantelor, cu excepția cazurilor de izbucnire a epizootiilor, în modul stabilit de actele normative corespunzătoare, precum și pentru imobilizarea animalelor în scop de repopulare;

d) dobîndirea animalelor cu folosirea metodelor și uneltelor considerate periculoase: săparea gropilor pentru prins animale, fixarea armelor, arbaletelor, amplasarea cîrligelor, clamelor, apucătoarelor, tăietoarelor; instalarea lațurilor, capcanelor; organizarea curselor; urmărirea cu orice fel de mijloace de transport (inclusiv automobile, motociclete, tractoare, elicoptere, avioane și alte aparate de zbor);

împușcarea și dobîndirea animalelor cu ajutorul aparatelor de vedere pe timp de noapte, aparatelor laser, al altor dispozitive electronice, cu ajutorul farurilor mijloacelor de transport, al altor aparate de iluminat artificiale; instalarea plaselor, ieterelor, lațurilor, colibelor, oblicelor; gonirea pe poighiță de gheață, pe zăpadă adîncă, pe gheață, în foc, în apă, pe miriște de stuf; dezgroparea vizuinii;

vînătorea din mijloace de transport, în cerc, la pîndă; vînătoarea păsărilor de baltă din șalupe, bărci cu motor, din alte mijloace mecanice plutitoare, în momentul trecerii obstacolelor de apă;

e) vînătoarea cu cîini neînregistrați și cu păsări de vînătoare;

f) dobîndirea animalelor aflate în primejdie (salvîndu-se de incendii inundații, hămesite, la trecerea peste apă și gheață, zăpadă adîncă etc.), păsărilor care năpîrllesc, precum și a femelelor gestate și cu făt;

g) strînsul ouălor, devastarea cuiburilor, adăposturilor bizamilor (ondatrelor) și ale altor animale, răscolirea vizuinilor, precum și alte acțiuni care împiedică reproducerea animalelor și păsărilor folositoare;

h) orice vînătoare individuală sau colectivă în fondul forestier de stat fără reprezentantul Serviciului silvic de stat.

i) prinderea, ținerea în captivitate și reproducerea animalelor din fauna sălbatică fără autorizația autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător și a Serviciului Veterinar de Stat.

36. Se interzice:

a) vînătoarea în perioada de primăvară pe întreg teritoriul republicii;

b) orice vînătoare, cu excepția reglementării efectivului de animale și pă-

sări în rezervații științifice, braniști, parcuri naționale, zone de agrement, precum și în raza de 2 km după hotarele orașelor Chișinău, Bălți, Bender și Tiraspol, în raza de 500 m de la marginea altor localități, împușcarea păsărilor de pe stîlpi și de pe firele de comunicații și electrice; c) dobîndirea pe parcursul întregului an a următoarelor specii de animale: bursuc, vidră, jder, hermelină, nevăstuică, nurgă, bizam (ondatră), veveriță, pisică sălbatică, cîine-enot, dropie, dropie mică, bufniță, pescăruș, țigănușă, lopătar, cocor, lebede de toate speciile, gîscă-cu-gît-roșu, fundaci de toate speciile, ferăstraș, pelican, stîrc, toate păsările răpitoare, toate speciile din familia vrăbiilor și alte specii luate sub ocrotirea statului sau incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova, prevăzute în anexa nr. 3 și nr. 4 din prezenta lege, cu excepția cazurilor de folosire a animalelor prevăzute la art.27 alin.(3) din prezenta lege; d) vînătoarea cu o oră mai înainte de răsăritul soarelui și cu o oră mai tîrziu de asfințitul lui; tragerea din armă în țintă nevăzută sau neclară (în desiş, pe timp de ceață, în amurg, împotriva soarelui etc.), tragerea la zgomot sau foșnet, tragerea în desişuri mai jos de statura unui om, folosirea armei în stare de ebrietate; tragerea în pasărea care stă pe loc sau plutește sau în iepurele care stă în culcuș.

Notă. Reglarea armelor de vînătoare se efectuează în tiruri, pe cîmpuri de tragere, standuri special amenajate, iar în cazul lipsei acestora - în cariere, în locuri virane în afara localităților, cu respectarea măsurilor de securitate;

e) cumpărarea și comerțul particular cu animale;

f) folosirea dopurilor din materiale ușor inflamabile (hîrtie, buci, vată etc.), lăsarea rugurilor nestinse, deteriorarea panourilor pentru anunțuri, firmelor, semnelor de recunoaștere și indicatoarelor zonelor de protecție, distrugerea sau deteriorarea diferitelor construcții de menire vînătorească, de biotehnică (troace, sărării, adăpătoare, turle etc.) și construcții mici arhitecturale;

g) folosirea cîinilor în scopul pazei și pășunatului animalelor domestice, cu excepția folosirii lor în scopul pazei locului de întreținere a animalelor pe timp de noapte;

h) transmiterea armelor de vînătoare altor persoane sau organizații, precum și păstrarea în dezordine a armei și a munițiilor aferente la care ar avea acces copiii și alte persoane;

i) folosirea mașinilor și agregatelor neechipate cu dispozitive pentru sperierea animalelor în timpul efectuării lucrărilor agricole;

j) efectuarea lucrărilor agricole mecanizate de la periferia cîmpului spre centru;

k) incendierea plantelor uscate, inclusiv a stufului, miriștei, paielor, cioclejiilor etc.;

l) păstrarea neglijentă și aplicarea nereglementată a chimicalelor ce prezintă pericol pentru viața animalelor;

m) vînarea cu încălcarea regulilor de securitate;

n) tragerea din armă sau aflarea în localități cu arma încărcată, precum și cu arma scoasă din toc și montată, cu excepția cazurilor cînd armele se folo-

sesc la paza obiectivelor sau la împușcarea cîinilor hoinari.

37. Se permite:

a) dresajul și antrenarea în sectoarele de vînătoare special acordate în acest scop a cîinilor de vînătoare de rasă înregistrați, precum și vînarea în perioada de vînătoare cu cîini de rase corespunzătoare;

b) nimicirea în decursul întregului an a ciorilor sure, coțofenelor, precum și a cîinilor și pisicilor vagabonde, depistate la o distanță de 200 m și mai departe de periferia localităților, conform deciziei autorităților administrației publice locale, cu acordul organului de stat pentru supravegherea cinegetică.

IV. VÎNĂTOAREA CU CÎINI

38. Vînătoarea cu cîini este permisă numai cu cîini de vînătoare de rasă dresați special, care sînt înregistrați anual la societatea de vînători, cu indicarea rasei, sexului, vârstei și numelui.

39. În pașaportul cîinelui, eliberat de societatea de vînători, trebuie să fie indicate datele enumerate la pct. 38. 40. Pentru dresajul cîinilor de vînătoare de rasă beneficiarii terenurilor de vînătoare de comun acord cu organul de stat pentru supraveghere cinegetică repartizează sectoare de vînătoare speciale.

41. Vînătoarea cu cîini de vînătoare de rasă este permisă la vînarea păsărilor de apă și penatelor, animalelor de blană și animalelor copitate în decursul întregii perioade de vînătoare, fixată pentru specia dată.

42. Cîinii de vînătoare de rasă, depistați pe terenurile de vînătoare în perioada interzisă pentru vînătoare și cînd vînătoarea nu se practică sînt reținuți de persoanele ce exercită supravegherea asupra respectării regulilor de vînătoare, fapt despre care se înștiințează secțiile locale ale societății de vînători.

43. Stăpînul cîinelui de vînătoare reținut are dreptul în decurs de 15 zile, să-și ia cîinele după recuperarea cheltuielilor pentru întreținere.

Dacă în decurs de 15 zile de la reținerea cîinelui stăpînul n-a venit să-l ia, cîinele trece în mod gratuit în posesia persoanei care l-a reținut, iar dacă aceasta se dezice de el, cîinele trece în fondul societății de vînători.

44. Posesorii cîinilor de vînătoare care le-au permis aflarea pe terenurile de vînătoare în perioada interzisă pentru vînătoare, precum și în rezervațiile științifice, în braniști și în zone de agrement pe tot parcursul anului poartă răspundere în conformitate cu legislația.

V. PRODUCȚIA DE VÎNAT

45. Producție de vînat se consideră carnea, pieile, colții, coarnele (exceptînd cele abandonate), altă producție obținută în urma vînătorii legale a animalelor.

46. Colectarea, cumpărarea, prelucrarea (tăbăcirea, vopsirea, confecționarea diverselor articole) și vînzarea blănurilor și pieilor de vînat se efectuează

numai de către întreprinderile de stat care au obținut în modul stabilit autorizația de efectuare a lucrărilor menționate.

47. Despre animalele rănite, căzute, zdrobite de mijloacele de transport se va comunica imediat reprezentanților organelor de protecție a mediului, care în comun cu lucrătorii serviciului veterinar de stat vor determina utilitatea de comercializare a acestor animale, întocmindu-se un act de forma stabilită.

Trofeele de vînătoare (coarnele, craniile, colții etc.) ale animalelor căzute se transmit beneficiarului terenului de vînătoare, pe al cărui teritoriu acestea au fost depistate.

48. Pieile de vînat, obținute de vînători în urma vînătorii sportive și de amatori sau ca trofee, în cazul în care nu au fost folosite de către vînători în scopuri personale, trebuie predate organizațiilor de achiziționare în termen de 20 de zile de la expirarea termenului de vînătoare stabilit pentru specia dată de vînat.

49. Persoanele care predau la organizațiile de achiziționare pieile de vînat limitat sînt obligate să prezinte cotorul autorizației de vînătoare, iar persoanele care predau pieile de vînat nelimitat să prezinte carnetul de vînător.

50. La recepționarea pielilor și blănurilor de vînat limitat organizațiile de achiziționare sînt obligate să înregistreze în facturile de recepționare numărul autorizației de vînătoare.

51. Trofeele de vînat dobîndite legal (coarnele, craniile, colții etc.) sînt proprietate a persoanelor fizice și juridice care le-au dobîndit.

52. Carnea, coarnele, craniile și colții de vînat, dobîndite în urma vînătorii sportive și de amatori, se folosesc de către vînătorii înșiși sau se predau la organizațiile de achiziționare sau de comerț, la prețuri stabilite ori contractuale, pentru a fi comercializate.

53. Producție a vînatului ilicit se consideră:

a) blănurile, pieile, carnea și altă producție de vînat obținută prin încălcarea prezentului regulament, a altor acte normative privind vînătoarea și gospodăria cinegetică;

b) blănurile finisate, precum și cele nefinisate, care nu au semnul de stat (ștampila), articolele producției meșteșugărești confecționate din ele, cumpărate sau prezentate pentru vînzare de persoane particulare.

54. Producția de vînat ilicit urmează să fie confiscată fără recomensă de către organele sau persoanele care exercită supravegherea cinegetică și care se va preda, conform actelor, organizațiilor de achiziționare sau de comerț.

În act se indică: denumirea completă și adresa organizației care a primit, numele, prenumele alcătuitorului, persoanelor care au predat, au primit producția, martorului la procesul de primire-predare și contravenientului, specia, cantitatea, prețul și costul producției predate.

Primul exemplar al actului cu ștampila organizației care a primit producția

se expediază organului de stat pentru supravegherea cinegetică împreună cu procesul-verbal, în care se consemnează încălcarea prezentului regulament.

55. Modul de predare a producției confiscate:

a) carnea animalelor copitate se predă neîntârziat în rețeaua comercială de către contravenient. În caz de refuz contravenientul compensează statului costul ei în conformitate cu pct. 74 din prezentul regulament;

b) pieile uscate nefinisate ale animalelor sînt predate organizațiilor de acțiționare în termen de 10 zile;

c) pieile finisate ale animalelor copitate și blănurile finisate ale animalelor sălbatice cu blană scumpă, fără semn de stat (ștampilă), sînt predate organului de stat pentru supravegherea cinegetică în termen de 10 zile, pentru a le marca cu ștampilă specială și a le preda în consignații.

56. Se interzice primirea de la persoane particulare pentru comercializare, în consignații și pentru prelucrare și vopsire în întreprinderi de deservire socială a blănurilor nefinisate, precum și a acelor finisate fără semnul de stat (ștampilă), precum și a articolelor meșteșugărești confecționate din ele, care, conform legislației, trebuie să fie predate statului în mod obligatoriu.

57. În cazul depistării la persoana care predă producția de vînătoare ilicită, organizațiile de achiziționare și de comerț sînt obligate să o primească fără plată, conform chitanței. Chitanța se anexează la actul de confiscare, în care se indică cantitatea și felurile producției primite fără plată, numele, prenumele și adresa persoanei care a predat-o.

Totodată se întocmește un proces-verbal despre încălcarea prezentului regulament de către persoana care a predat producția.

Primul exemplar al actului legalizat cu ștampila organizației care a primit producția împreună cu procesul-verbal se expediază la Inspekția de Stat a Calității Mediului, iar producția se reține pentru luarea măsurilor corespunzătoare de către organele care exercită supravegherea asupra respectării reglementărilor stabilite în prezentul regulament.

58. Costul producției de vînat ilicit, primite de către organizațiile de achiziționare și de comerț, se virează la contul special al Inspekției de Stat a Calității Mediului, care exercită protecția regnului animal.

59. Persoanele care nu au predat către stat în termenele stabilite producția de vînat ilicit, confiscată de la contravenienți, sînt lipsite de recompensă pentru depistarea contravenienților și recuperarea statului costul de achiziție al producției în cauză în mărime de 5 ori mai mare.

60. Persoanele care au depistat contravenienții regulilor și termenelor de vînătoare primesc pe lîngă recompensa în bani și cea în natură - pînă la 100 % din carnea penatelor și iepurilor confiscați și au prioritate la procurarea cărnii animalelor copitate dobîndite ilicit.

VI. RESPONSABILITATEA CONTRAVENIENȚILOR

61. Pentru încălcarea prevederilor prezentului regulament persoanele vinovate sînt trase la răspundere administrativă și penală în conformitate cu legislația.

62. Uneltele de vînătoare ilicită - armele, mijloacele de transport, alte unelte folosite la vînătoarea ilicită se rețin pînă la stabilirea identității proprietarilor și deciderea responsabilității contravenienților în conformitate cu legislația.

63. Uneltele de vînătoare ilicită, sechestrate de la persoanele nelipsite de dreptul de vînătoare, se înapoiază proprietarilor după achitarea amenzii și repararea pagubei cauzate (dacă aceasta a avut loc).

64. La privarea temporară a contravenientului de dreptul de vînătoare fără sechestrarea uneltelor de vînătoare, acestea se păstrează la Inspekția de Stat a Calității Mediului care exercită protecția regnului animal.

65. Uneltele de vînătoare ilicită nesolicitate de posesori în termen de 6 luni de la aplicarea sancțiunii se transmit în consignație pentru comercializare.

66. Suma încasată de la vînzarea uneltelor de vînătoare ilicită poate fi solicitată de posesorul acestor unelte.

67. Uneltele de vînătoare ilicită care nu pot fi vîndute se distrug în modul stabilit.

68. Persoanele fizice și juridice care au cauzat pagube fondului cinegetic, ca urmare a încălcării modului și regulilor de vînătoare stabilite de prezentul regulament, repară aceste pagube beneficiarului terenului de vînătoare în mărimile stabilite în anexa nr. 6.

Notă. La examinarea cazurilor de încălcare a regulilor și termenelor de vînătoare animalele rănite de contravenienți se consideră dobîndite. 69. În imposibilitatea stabilirii cine dintre participanții la vînătoarea ilicită a dobîndit animalul, contravenienții care au cauzat în comun pagube gospodăriei cinegetice poartă răspundere solidară privind repararea pagubei cauzate.

70. Persoanele vinovate de achiziționarea și comercializarea producției de vînat ilicit, inclusiv a pieilor de animale nefinisate și finisate, care nu au semnul de stat (ștampila), a articolelor meșteșugărești confecționate din ele, recuperează statului costul producției conform pct. 74 din prezentul regulament.

71. În caz de depistare a montării lațurilor, capcanelor, altor unelte de vînătoare interzise pentru anumite specii de vînat (cerb, căprioară, mistreț, iepure etc.), persoanele a căror culpabilitate este demonstrată integral plătesc suma pagubei cauzate în folosul beneficiarului terenului de vînătoare, conform anexei nr.6. 72. Persoanele participante la vînătoarea ilicită în calitate de gonași poartă răspundere solidară de rînd cu contravenienții vînători-pușcași.

73. Sumele încasate de la vînzarea producției de vînat ilicit care a fost confiscată nu se iau în considerare la repararea pagubei.

74. În caz de imposibilitate a confiscării producției de vînat ilicit din cauza că aceasta a fost folosită de contravenient în scopuri personale sau s-a alterat

din vina lui, contravenientul compensează costul ei conform celor mai înalte prețuri cu amănuntul existente la momentul descoperirii acestei producții la contravenient, pornind de la următoarele calcule:

- a) elanul - 200 kg carne, 200 dm² piele;
 - b) cerbul nobil, maralul - 150 kg carne, 240 dm² piele;
 - c) cerbul pătat și cel lopătar, muflonul - 60 kg carne, 70 dm² piele;
 - d) căprioara - 30 kg carne, 65 dm² piele;
 - e) mistrețul - 150 kg carne, 100 dm² piele;
- pentru blana animalelor sălbatice cu blană scumpă și pieile animalelor copitate, indiferent de culoare, dimensiuni și specie.

VII. FOLOSIREA ANIMALELOR ÎN SCOPURI ȘTIINȚIFICE, CULTURAL-EDUCATIVE ȘI ESTETICE

75. Vânătoarea în scopuri științifice, cultural-educative și estetice în termenele și locurile interzise pentru vânătoare sau a animalelor dobândirea căroara este limitată, precum și întreținerea acestora în captivitate pentru scopurile menționate se permite numai în cazuri excepționale cu autorizația Departamentului Protecția Mediului Înconjurător în acord cu Asociația de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva".

77. Carnea animalelor dobândite în scopuri științifice sau de altă natură se folosește de către organizațiile care le-au dobândit sau se predă în rețeaua de comerț, iar pieile acestor animale și blănurile animalelor sălbatice cu blană scumpă, dobândite în același scop, în cazul în care nu sînt folosite pentru muzee sau alte necesități sociale, urmează să fie predate organizațiilor de achiziționare.

78. Fotografierea, filmarea video sau cinematografică a animalelor în perioada de reproducere (de la 1 martie pînă la 31 iunie) în apropierea cuiburilor, vizuinilor, bîrlogurilor etc., precum și în locurile de hibernare, se permite numai cu aprobarea Departamentului Protecția Mediului Înconjurător.

În timpul fotografierii, filmării video sau cinematografice este interzisă demascarea sau schimbarea locului cuiburilor, altor ascunzișuri sau adăposturi ale animalelor, precum și urmărirea puilor de animale sau despăgubirea lor de mamă.

79. Prinderea păsărilor și aflarea lîngă cuib în scopul inelării se permite numai cu aprobarea Departamentului Protecția Mediului Înconjurător.

VIII. ADMINISTRAREA ȘI CONTROLUL DE STAT ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI ȘI FOLOSIRII FONDULUI CINEGETIC

80. Protecția și paza fondului cinegetic este o obligațiune a organelor de stat corespunzătoare, a beneficiarilor deținători de terenuri de vânătoare, precum și o datorie a fiecărui cetățean.

81. Administrarea gospodăriei cinegetice și controlul departamental asu-

pra activității persoanelor fizice și juridice privind protecția, folosirea și reproducerea fondului cinegetic, dezvoltarea vînătorii sportive și de amatori se realizează de către Asociația de Stat pentru Silvicultură "Moldilva".

82. Controlul de stat asupra fondului cinegetic și supravegherea respectării prevederilor prezentului Regulament sînt exercitate de către autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

83. Organizațiile și persoanele cu funcții de răspundere ale organelor de stat împuternicite să exercite controlul asupra respectării prezentului regulament au dreptul:

a) să exercite controlul asupra respectării regulilor, normelor, termenelor stabilite de prezentul regulament, precum și a altor cerințe de protecție și folosire a animalelor;

b) să exercite controlul asupra ținerii evidenței de stat și cadastrului de stat al animalelor;

c) să exercite controlul asupra corectitudinii și oportunității elaborării și desfășurării măsurilor pentru păstrarea habitatului, condițiilor de reproducere și căilor de migrație a animalelor;

d) să controleze carnetul de vînător, autorizația de deținere, portarmă și de folosire a armei de vînătoare, permisul (foaia, fișa pentru recoltare), autorizația pașaportul cîinelui de vînătoare al vînătorilor, altor persoane, care se află pe terenurile de vînătoare și pe drumurile publice cu armele în toc, cu cîini de vînătoare, cu unelte de prins și cu producție de vînat;

e) să controleze gențile vînătorești, armele, munițiile, producția de vînat și mijloacele de transport ale cetățenilor care ai încălcat cerințele prezentului regulament, documentele ce stabilesc identitatea lor, iar în lipsa acestor documente sau a refuzului de a le prezenta - să fie aduși la cel mai apropiat sector de poliție sau la organul administrației publice locale pentru stabilirea identității;

f) să întocmească în 3 exemplare procese-verbale asupra persoanelor care au comis încălcarea cerințelor prezentului regulament, 2 dintre care în termen de 3 zile se transmit la autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător pentru luarea măsurilor respective. Dacă contravenientul refuză să semneze procesul-verbal, în el se face o notă corespunzătoare, confirmată de semnătura martorilor;

g) să confişte producția de vînat ilicit, articolele producției meșteșugărești confecționate din aceasta și să le transmită, conform actelor, organizațiilor de achiziționare și de comerț spre vînzare;

h) să sechestreze de la cetățenii care au comis încălcarea termenelor și regulilor de vînătoare armele,alte unelte de vînătoare, mijloacele de transport dacă ele au fost folosite ca unelte de vînătoare ilicită, precum și carnetele de vînător, și să-i rețină în modul stabilit pînă la soluționarea problemei privind răspunderea contravenienților.

84. Departamentul Protecția Mediului Înconjurător exercită controlul de stat asupra:

- protecției și folosirii regimului animal, îndeplinirii de către toate ministerele, departamentele, persoanele fizice și juridice a obligațiilor de protecție a regnului animal, respectării modului stabilit de folosire a resurselor cinegetice;
- administrării gospodăriei cinegetice și respectării de către beneficiarii terenurilor de vânătoare a cerințelor prezentului regulament;
- stării și tendințelor de dezvoltare a fondului cinegetic;
- respectării legilor și altor acte normative privind protecția fondului cinegetic și Codului cu privire la contravențiile administrative;
- elaborării și executării programelor și măsurilor pentru protecția și reproducerea fondului cinegetic;
- respectării limitelor stabilite de folosire a fondului cinegetic;
- sistării lucrărilor la efectuarea cărora se încalcă regulile, normele și alte cerințe de protecție și folosire a regnului animal, de protecție a habitatului, condițiilor de reproducere și căilor de migrație a animalelor pînă la eliminarea încălcărilor.

Departamentul Protecția Mediului Înconjurător interzice în mod necondiționat vânătoarea la toate sau la unele specii de vînat atît în zone și pe terenuri de vînațoare aparte, cît și pe întreg teritoriul republicii în cazurile în care fondul cinegetic a suferit în urma calamităților naturale, epizootiilor sau în alte cazuri.

85. Inspecția de Stat a Calității Mediului are dreptul:

- a) să sisteze folosirea neautorizată a fondului cinegetic, precum și folosirea cu încălcarea regulilor, normelor, termenelor stabilite și a altor cerințe de protecție și folosire a fondului cinegetic;
- b) să elaboreze indicații executorii privind eliminarea încălcării regulilor, normelor, termenelor și altor cerințe de protecție și folosire a fondului cinegetic;
- c) să modifice termenele și metodele de vînațoare sau să interzică vînațoarea în scopul restabilirii densității optime a diverselor specii de animale de vînat, dereglate în urma calamităților naturale, precum și epizootiilor în mediul animalelor sălbatice sau domestice (febră aftoasă rabie etc.);
- d) să elibereze beneficiarilor de terenuri de vînațoare respective, indiferent de termenul și locul vînațorii, autorizații pentru împușcatul animalelor, dacă acestea aduc daune gospodăriilor agricole, silvice, altor domenii ale economiei naționale, precum și în scopul securității, luptei cu rabia sau din alte cauze obiective;
- e) să amendeze persoanele cu funcții de răspundere sau unele persoane care au încălcat cerințele prezentului regulament, precum și să facă propuneri în organele corespunzătoare pentru a intenta procese penale contra persoanelor culpabile de acțiuni, pasibile de răspundere penală;
- f) să intenteze acțiuni civile în instanțele de judecată și Arbitraj pentru repararea pagubelor cauzate fondului cinegetic;

g) să efectueze controale, iar în caz de necesitate, să extragă producția de vînat în natură la punctele de recepție, baze, la alte depozite, precum și la întreprinderile, organizațiile ce confecționează articole din producția de vînat, să primească de la organizațiile de stat și obștești și să controleze actele ce se referă la gospodăria cinegetică, la colectarea, prelucrarea și realizarea producției de vînat;

h) să confişte fără plată uneltele de vînațoare ilicită (arme, capcane, lațuri etc.) de la persoanele vinovate de încălcarea prezentului regulament și a regulilor securității de vînațoare.

Materialele asupra membrilor societății de vînațori care au comis braconaj vor fi transmise la societatea de vînațori pentru determinarea măsurilor de influență, în corespundere cu statutul acesteia.

IX. MODUL DE FORMARE ȘI UTILIZARE A MIJLOACELOR SPECIALE

86. Sumele amenzilor percepute pe cale administrativă pentru încălcarea cerințelor prezentului regulament, precum și sumele obținute de la vînzarea uneltelor și a producției de vînat ilicit confiscate, de la recuperarea costului producției de vînat ilicit nepredată de contravenienți, de la împușcarea animalelor în scopuri științifice, cultural-educative, de la vînzarea autorizațiilor pentru vînațoarea sportivă și de amatori și selectivă, precum și sumele percepute pentru repararea pagubelor cauzate statului se virează la conturile fondurilor ecologice.

Cincizeci de procente din suma totală a amenzilor și suma obținută de la realizarea producției de vînat ilicit, armelor și altor unelte de vînațoare sechestrate, ai căror posesori nu s-au adresat în termen de 6 luni pentru a le primi, se virează în fondurile ecologice și se folosesc numai la organizarea protecției fondului cinegetic.

Sumele obținute de la eliberarea permiselor, pentru vînațoarea sportivă și de amatori se virează la contul beneficiarilor deținători de terenuri de vînațoare.

Suma egală cu costul producției de vînat ilicit se virează la contul special al Asociației de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva" de organizațiile de achiziționare și de comerți care au primit-o.

87. Persoanele care au depistat nemijlocit contravenienții enumerați în prezentul regulament li se acordă premii. Pentru premii se folosesc 50 de procente din suma amenzilor și 30 de procente din suma obținută de la repararea pagubei cauzate statului, virate la contul special al Inspecției de Stat a Calității Mediului.

Notă. Dacă contravenientul nu a fost amendat, dar i s-a aplicat altă sancțiune administrativă sau măsuri de influență obștească, fie procesul-verbal privind contravenția a fost remis comandantului unității militare (șefului instituției Ministerului Afacerilor Interne), fie dosarul a fost clasat din motive ce n-au de-

pins de persoana care a depistat contravenția, acesteia i se acordă un premiu în mărime de 3 salarii minime. Persoanei care a depistat contravenția, în care organul de urmărire penală sau instanța de judecată au descoperit acțiuni de ordin penal, i se acordă un premiu în mărime de 10 salarii minime.

88. Mijloacele rămase la contul special după acordarea premiilor se utilizează de Inspekția de Stat a Calității Mediului pentru:

- a) efectuarea măsurilor biotehnice;
- b) cumpărarea sau arendarea mijloacelor de luptă cu braconajul (mijloace de transport, arme, alt echipament necesar) pentru lucrătorii gospodăriei cinegetice care exercită supravegherea cinegetică de stat mijloace de fotografiat, de filmat, de înregistrare sonoră;
- c) premiarea persoanelor care participă activ la dezvoltarea gospodăriei cinegetice;
- d) recuperarea cheltuielilor pentru acordarea gratuită și cu înlesniri a uniformelor pentru lucrătorii care exercită funcții de supraveghere asupra respectării regulilor de vânătoare și gestionării gospodăriei cinegetice, de organizare a atelierelor de naturalizare, a expozițiilor de trofee de vînat;
- e) în alte scopuri care nu contravin legislației.

89. Întru ajutorarea autorităților publice centrale la paza fondului cinegetic, societatea de vînători deleghează inspectorii obștești din rîndul celor mai activi membri.

În temeiul recomandărilor prezentate de societatea de vînători, autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător confirmă inspectorii obștești și le eliberează legitimațiile corespunzătoare.

Inspectorilor obștești li se acordă drepturi identice celor prevăzute la pct. 83 literele a), e), f), g) ale prezentului regulament.

Conducerea activității inspectorilor obștești se exercită de către autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

LEGEA CU PRIVIRE LA ZONELE SI FASIILE DE PROTECTIE A APELOR, RAURILOR SI BAZINELOR DE APA.

nr.440-XIII din 27 aprilie 1995

Articolul 1. Cadrul juridic

(1) Protecția rîurilor și bazinelor de apă împotriva poluării, împurificării, epuizării și înnămolirii, precum și folosirea terenurilor aferente lor, se efectuează în temeiul Constituției, Legii privind protecția mediului înconjurător, prezentei legi și altor acte normative.

(2) Prezenta lege reglementează modul de creare a zonelor de protecție a apelor și a fișilor riverane de protecție a apelor rîurilor și bazinelor de apă, regimul de folosire și activitatea de ocrotire a lor. Sub incidența ei nimeresc toate persoanele juridice și fizice, inclusiv cele străine.

Articolul 10. Plantațiile forestiere de la izvoarele și de pe cursul superior al rîurilor

(1) Plantațiile forestiere la izvoarele rîurilor se creează în scopul protecției lor împotriva poluării, ruinării și secătuirii.

(2) Dimensiunile plantațiilor forestiere se stabilesc în funcție de condițiile locale, însă nu trebuie să fie mai înguste decît lățimea fișilor riverane de protecție a apelor rîurilor respective.

(3) Pe cursul superior al rîurilor pînă la locul de intrare a albiei în luncă, malurile și terenurile aferente urmează să fie împădurite cu arbori și arbuști aborigeni. Lățimea perdelei forestiere se stabilește în dependență de gradul de eroziune a pantei, constituind cel puțin 15 metri.

Articolul 13. Limitarea activității economice în zonele de protecție a apelor

(1) În zonele de protecție a apelor se interzice:

- a) aplicarea pesticidelor pe fișii cu o lățime de 300 metri de la muchia taluzului riveran al albiei;
- b) amplasarea fermelor și complexelor zootehnice;
- c) construcția, amplasarea și exploatarea depozitelor pentru păstrarea îngrășămintelor minerale și pesticidelor, obiectelor pentru prepararea soluțiilor de pesticide și alimentarea cu aceste soluții, întreprinderilor de prelucrare secundară a hîrtiei și celulozei, întreprinderilor chimice, tăbăcărilor (inclusiv a întreprinderilor de prelucrare primară a pieilor brute), colectoarelor de ape reziduale de la fermele și complexele zootehnice;
- d) repartizarea terenurilor pentru depozitarea deșeurilor menajere și de producție;
- e) tăierea arborilor și arbuștilor (cu excepția tăierilor de îngrijire și a tăierilor sanitare);
- f) extragerea nisipului și prundișului din albia minoră a rîului.

(2) În zonele de protecție a apelor se interzice, fără coordonarea în scris cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător și cu autoritatea centrală pentru sănătate, efectuată în baza avizului pozitiv al expertizei ecologice de stat a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului înconjurător și documentației de proiect:

a) construcția, amplasarea și exploatarea depozitelor de produse petroliere și întreprinderilor petrochimice de interes național, stațiilor de alimentare cu combustibili, cazangeriilor, punctelor de deservire tehnică și spălarea a tehnicii și mijloacelor de transport;

b) construcția colectoarelor de canalizare și a instalațiilor de epurare a apelor reziduale. În cazurile când amplasarea lor în afara zonelor de protecție a apelor este imposibilă (din cauza condițiilor de construcție, a configurației terenului sau din alte motive), construcția lor se admite ca excepție, cu condiția realizării măsurilor de prevenire a poluării râurilor și bazinelor de apă;

c) desfășurarea lucrărilor de astupare a lacurilor din luncă și a brațelor părăsite, efectuarea lucrărilor de regularizare a cursului râului, montarea comunicațiilor, executarea altor lucrări care influențează negativ calitatea apei și starea obiectivelor acvatice;

d) extragerea substanțelor minerale utile solide, a petrolului și gazelor naturale în albia majoră.

(3) Pășunatul în zonele de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă se permite în exclusivitate în partea îndepărtată de râu a zonei de protecție și se efectuează în conformitate cu normele și regimul capacității de pășunat. Responsabilitatea pentru respectarea normelor și regimului capacității de pășunat o poartă autoritățile administrației publice locale.

(4) Dacă în zona de protecție a apelor sînt obiective care poluează sursele de apă sau implică pericolul poluării lor și care nu se încadrează în cerințele auditului ecologic, se prevede transferarea acestora dincolo de hotarele zonei de protecție.

Articolul 14. Folosirea terenurilor din fișiile riverane de protecție a apelor

(1) Teritoriul fișiilor riverane de protecție a apelor se folosește pentru crearea perdelelor forestiere și pentru fînațuri, pentru fînațuri și restabilirea locurilor de depunere a icrelor din luncile inundabile și deltele râurilor. Înăuntrul acestor fișii pot fi construite numai construcții hidrotehnice de protecție și de consolidare a malurilor pot fi amenajate locuri de trecere a peștelui (diguri, pereuri, pereți de sprijin, ecluze ș.a.), construcții și instalații provizorii pentru creșterea și prinsul peștelui și animalelor de apă.

(2) În cazul existenței sau creării perdelelor forestiere de protecție a

malului, terenurile respective se transmit în administrarea autorității silvice centrale cu atribuirea dreptului de proprietate publică asupra lor.

(3) În cazul utilizării pentru fînațuri a terenului aflat în administrarea autorităților administrației publice locale sau a altor autorități, aceste autorități determină modul de utilizare a terenului pentru fînaț și poartă răspundere pentru utilizarea lor conform destinației.

(4) În cazul restabilirii locurilor de depunere a icrelor din luncile inundabile și deltele râurilor, regimul de utilizare a lor se stabilește de Serviciul piscicol.

(5) Pentru fișiile riverane de protecție a apelor, în care se efectuează utilizarea în complex, determinată la alineatul (1) al prezentului articol, se permite administrarea comună de către autoritățile administrației publice locale, autoritatea silvică centrală și Serviciul piscicol în baza acordului încheiat între ei, în care repartizarea funcțiilor se stabilește de comun acord cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

(6) Adăparea vitelor se efectuează în locuri amenajate special, atribuite de comun acord cu organele administrației publice locale. Mînarea vitelor la adăpare prin fișiile riverane de protecție a apelor se efectuează pe cărări stabilite în acest scop, amplasate de-a curmezișul fișiilor de protecție.

(7) În limitele fișiilor riverane de protecție a apelor se interzice aratul terenurilor, pășunatul și organizarea taberelor de vară pentru vite, amenajarea campingurilor și taberelor staționare de corturi.

Articolul 18. Controlul asupra stabilirii și creării zonelor și fișiilor de protecție a apelor, asupra respectării regimului de folosire a teritoriului lor

(1) Controlul operativ asupra stabilirii și creării zonelor și fișiilor de protecție a apelor, formării perdelelor forestiere în zonele de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, precum și asupra respectării regimului de activitate economică în ele, se exercită de către organele administrației publice locale și Ministerului Agriculturii și Alimentației.

(2) Controlul de stat asupra respectării regimului de activitate economică în zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă ține de competența autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător și autorității centrale pentru sănătate.

(3) Drepturile și obligațiile persoanelor care controlează respectarea regimului de activitate economică în zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, precum și ale persoanelor care desfășoară această activitate se reglementează de legislație.

**LEGE PRIVIND FONDUL
ARIILOR NATURALE PROTEJATE DE STAT**

Nr. 1538, din 25.02.1998

**Titlul I
DISPOZIȚII GENERALE**

Art.1. - Prezenta lege stabilește bazele juridice ale creării și funcționării fondului ariilor naturale protejate de stat, principiile, mecanismul și modul lui de conservare, precum și atribuțiile autorităților publice centrale și locale, ale organizațiilor neguvernamentale și ale cetățenilor în acest domeniu.

Art.2. - În sensul prezentei legi, se utilizează următoarele noțiuni principale:

arie naturală protejată - spațiu natural, delimitat geografic, cu elemente naturale reprezentative și rare, desemnat și reglementat în scopul conservării și protecției tuturor factorilor de mediu din limitele lui;

arie cu management multifuncțional - spațiu terestru și/sau acvatic (arie cu resurse gospodărite) în care, concomitent cu conservarea naturii, se efectuează valorificarea reglementată a florei, faunei, resurselor de apă și pășunilor, se practică turismul reglementat;

autoritate centrală pentru mediu - autoritate cu competențe supreme și exclusive în domeniul protecției mediului, care elaborează, promovează și traduce în viață politica ecologică la nivel național;

biocenoză - totalitate a microorganismelor, ciupercilor, plantelor și animalelor care populează un spațiu terestru sau acvatic mai mult sau mai puțin omogen și care se caracterizează prin anumite legături specifice între ele și prin adaptare la mediu;

biodiversitate - variabilitate a organismelor vii din ecosistemele terestre și marine, din alte ecosisteme acvatice și complexe ecologice ale căror componente sînt; noțiunea cuprinde diversitatea intraspecifică și interspecifică, diversitatea ecosistemelor;

ecosistem - complex dinamic al asociațiilor de plante, animale, ciuperci și microorganisme, precum și totalitatea factorilor abiotici ai mediului, a căror interacțiune constituie o unitate funcțională integrală;

echilibru ecologic - ansamblu de stări funcționale ale unui ecosistem, a căror dinamică îi asigură structura și funcțiile;

fond al ariilor protejate - totalitate a ariilor naturale, a obiectelor și a complexelor naturale protejate de stat;

genofond - totalitate a speciilor floristice, faunistice, a speciilor de ciuperci și a microorganismelor purtătoare de informație ereditară;

habitat, biotop - loc natural de trai al organismelor și al populațiilor de

floră, faună, ciuperci și microorganisme;

monument al naturii - obiect unic al naturii avînd o deosebită valoare ecologică, științifică, culturală, istorică și estetică;

parc național - spațiu natural reprezentativ cu diverse peisaje geografice, obiecte și complexe naturale, specii floristice și faunistice autohtone, destinat utilizării în scop științific, recreativ, economic, cultural, instructiv, educativ etc.;

rezervație peisajeră (de peisaj geografic) - sistem natural omogen silvic, de stepă și luncă, de baltă și mlaștină, avînd valoare științifică, ecologică, recreativă, estetică, instructivă și educațională, destinat menținerii calităților sale naturale și efectuării unor activități economice reglementate;

rezervație științifică - spațiu biogeografic terestru și/sau acvatic de importanță națională cu statut de instituție de cercetări științifice, destinat menținerii intacte a obiectelor și complexelor naturale, conservării biodiversității, elaborării bazelor științifice de protecție a mediului;

rezervație naturală - spațiu natural, valoros din punct de vedere științific, destinat păstrării și restabilirii unui sau a mai multor componente ale naturii pentru menținerea echilibrului ecologic;

rezervație de resurse - spațiu natural care cuprinde resurse deosebit de valoroase, de importanță națională, protejate în scopul conservării lor pentru generațiile viitoare;

rezervație a biosferei - spațiu geografic terestru și/sau acvatic cu elemente și formațiuni fizico-geografice, specii de plante și de animale de importanță națională și internațională, cu statut de instituție de cercetări științifice, desemnat de UNESCO drept componentă a patrimoniului natural mondial.

zonă umedă de importanță internațională - teritoriu și/sau întindere de apă care include diferite tipuri de ecosisteme umede și corespunde criteriilor de evidențiere a zonelor umede de importanță internațională ale Convenției Ramsar, deținînd o bogată diversitate biologică și avînd un rol important în calitate de habitat pentru păsările acvatice.

Art.3. - Fondul ariilor naturale protejate de stat (în continuare - fondul ariilor protejate) include obiectele și complexele naturale cu valoare primordială incontestabilă pentru conservarea biodiversității și habitatelor naturale, pentru studierea proceselor naturale, restabilirea echilibrului ecologic și pentru educația ecologică a populației. Datele inițiale despre acest fond sînt utilizate la elaborarea planurilor de amenajare a teritoriului.

Art.4. - (1) Fondul ariilor protejate constă din următoarele categorii de obiecte și complexe naturale:

1) delimitate în conformitate cu clasificarea Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii:

a) rezervație științifică;

- b) parc național;
 - c) monument al naturii;
 - d) rezervație naturală;
 - e) rezervație peisajeră (de peisaj geografic);
 - f) rezervație de resurse;
 - g) arie cu management multifuncțional;
- 2) care nu țin de clasificarea Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii:
- a) grădină dendrologică;
 - b) monument de arhitectură peisajeră;
 - c) grădină zoologică.
- 3) stabilite prin alte reglementări internaționale:
- a) rezervație a biosferei (Programul UNESCO);
 - b) zonă umedă de importanță internațională (Convenția Ramsar).
- (2) Zona umedă de importanță internațională, precum și părțile ei componente, poate avea, în același timp, statutul uneia dintre categoriile stipulate în alin.(1) sau poate include în componența sa unul sau mai multe obiecte din aceste categorii.
- a) grădină dendrologică;
 - b) monument de arhitectură peisajeră;
 - c) grădină zoologică.

Art.5. - Obiectele și complexele din fondul ariilor protejate sînt de importanță internațională, națională și locală. Modul de atribuire a acestor grade de importanță este stabilit de prezenta lege, de alte acte normative privind fondul ariilor protejate, precum și de convențiile internaționale din domeniu (Convenția privind diversitatea biologică, Rio de Janeiro, 1992; Convenția privind viața sălbatică și habitatele naturale din Europa, Berna, 1979; Convenția privind speciile migratoare de animale, Bonn, 1979; Convenția privind zonele umede de importanță internațională, Ramsar, 1971 etc.).

Art.6. - Prin crearea fondului de arii protejate se urmărește:

- a) reglementarea relațiilor din domeniul protecției mediului, conservarea obiectelor și complexelor naturale pentru generația actuală și generațiile viitoare;
- b) studierea profundă a proceselor naturale din biocenoză și restabilirea echilibrului ecologic în ariile naturale protejate;
- c) menținerea fondului genetic în limitele capacităților biologice ale obiectelor și complexelor naturale;
- d) tragerea la răspundere a persoanelor fizice și juridice care au cauzat prejudicii ariilor naturale protejate;
- e) respectarea convențiilor și acordurilor internaționale cu privire la ariile naturale protejate.

Art.7. - (1) Obiectele și complexele din fondul ariilor protejate sînt pro-

prietate publică, cu excepția terenurilor indicate la alin.(3).

(2) Terenurile obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate sînt destinate ocrotirii naturii, fac parte din proprietatea publică, nu pot fi privatizate și nici arendate, au un regim de protecție și gospodărire conform legislației în vigoare.

(3) În fondul ariilor protejate pot fi incluse și terenuri private, luate sub protecția statului la inițiativa titularilor, ele rămînînd în continuare proprietatea lor. Delimitarea drepturilor și obligațiilor fiecărei părți se stabilește conform unui regulament special.

(4) Deținătorii de terenuri proprietate publică asigură anual finanțarea obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate din teritoriu și le delimitează cu borne de hotar.

(5) Deținătorii de terenuri în care se află obiecte și complexe din fondul ariilor protejate specificate la art.4 alin.(1) pct.1) lit.c)-g), precum și la pct. 2) lit. b), sînt obligați să le asigure regim de protecție conform legislației în vigoare.

(6) Deținătorii de terenuri proprietate publică, precum și autoritățile administrației publice locale, sînt obligați să facă propuneri, la un interval de 3-5 ani, începînd cu anul 2000, în vederea luării sub protecția statului a celor mai valoroase și mai reprezentative ecosisteme, biotopuri și monumente ale naturii de importanță națională și locală.

(7) La elaborarea documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, a proiectelor de organizare și dezvoltare a ramurilor economiei naționale, se ține cont de dislocarea obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate.

Art.8. - Obiectele și complexele din fondul ariilor protejate se folosesc pentru:

- a) protecția celor mai reprezentative arii naturale;
- b) păstrarea genofondului;
- c) conservarea biodiversității;
- d) păstrarea aspectului natural al peisajului geografic;
- e) efectuarea de cercetări științifice;
- f) monitorizarea ariilor naturale protejate;
- g) educarea ecologică, culturală, estetică și recrearea cetățenilor.

Art.9. - Toate proiectele și programele de refacere ecologică și de amenajare, de edificare administrativă și socială, de construcție a rețelelor de comunicații și a altor obiective economice în ariile naturale protejate sînt supuse, de către autoritatea centrală pentru mediu, expertizei ecologice de stat.

Art.10. - Autoritățile administrației publice centrale și locale, deținătorii de terenuri în a căror administrare se află obiecte și complexe din fondul ariilor protejate furnizează gratuit, în mod obligatoriu, autorității centrale

pentru mediu datele necesare monitoringului ecologic.

Art.11. - (1) Retragerea de terenuri din fondul ariilor protejate este strict interzisă, cu excepția cazurilor când acestea își pierd valoarea în urma calamităților naturale sau catastrofelor și când nu mai pot fi restabilite. În astfel de situații, retragerea de terenuri din fondul ariilor protejate se face la propunerea autorității centrale pentru mediu și a Academiei de Științe a Moldovei, în temeiul unui act al Parlamentului.

(2) Arborii seculari, în caz de uscare, se retrag din regimul de protecție cu avizul autorității centrale pentru mediu.

(3) Mecanismul luării sub protecția statului a ariilor naturale reprezentative ce aparțin autorităților administrației publice centrale prevede că, în caz de divergențe de poziții, prioritate are poziția autorității centrale pentru mediu, a Academiei de Științe și a Institutului Național de Ecologie. Poziția autorităților administrației publice centrale și/sau a altor organe deținătoare de proprietate publică rămâne a fi consultativă.

Titlul II

ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE, ALE ORGANIZAȚIILOR NEGUVERNAMENTALE ȘI ALE CETĂȚENILOR PRIVIND FONDUL ARIILOR PROTEJATE

Art.12. - Parlamentul:

a) determină politica conservării biodiversității și aprobă un program strategic privind dezvoltarea fondului ariilor protejate;

b) adoptă acte legislative cu privire la fondul ariilor protejate;

c) ratifică convențiile și acordurile internaționale cu privire la ariile naturale protejate;

d) adoptă acte cu privire la fondarea de rezervații științifice, parcuri naționale, rezervații ale biosferei, grădini dendrologice și grădini zoologice, precum și la luarea sub protecția statului a celorlalte arii naturale specificate la art.4, la propunerea Guvernului, cu avizul autorității centrale pentru mediu și al Academiei de Științe a Moldovei.

Art.13. - Guvernul:

a) promovează politica de conservare a biodiversității și transpune în viață programul strategic privind dezvoltarea fondului ariilor protejate;

b) cere deținătorilor de terenuri proprietate publică să prezinte, în mod obligatoriu, propuneri privind luarea sub protecția statului a ariilor naturale reprezentative;

c) finanțează programele științifice și asigură baza tehnico-materială a dezvoltării fondului ariilor protejate;

d) contribuie la colaborarea internațională în domeniul fondului ariilor protejate;

e) reglementează și alte aspecte de activitate referitoare la fondul ariilor protejate.

f) aprobă, cu avizul comisiei permanente a Parlamentului sesizate în fond, regulamentele-cadru pentru categoriile de obiecte și complexele naturale specificate la art.4.

Art.14. - Autoritatea centrală pentru mediu:

a) exercită controlul de stat asupra respectării regimului de protecție a obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate, indiferent de subordnarea și tipul proprietății lor;

b) gestionează ariile naturale cu regim special de protecție, prevăzute la art.4 alin.(1) pct.1) lit.a) și h);

c) elaborează și coordonează programul strategic privind dezvoltarea fondului ariilor protejate;

d) organizează monitoringul fondului ariilor protejate;

e) promovează politica privind ariile naturale protejate și, împreună cu Academia de Științe a Moldovei, elaborează și prezintă Guvernului și Parlamentului propuneri vizând fondarea rezervațiilor științifice, parcurilor naționale, rezervațiilor biosferei, grădinilor dendrologice și grădinilor zoologice și luarea sub protecția statului a unei arii naturale reprezentative sau a unui set de astfel de arii;

f) controlează respectarea regimului de protecție în ariile naturale protejate din subordinea autorităților administrației publice centrale și locale;

g) elaborează propuneri de perfecționare a legislației cu privire la fondul ariilor protejate;

h) asigură evidența obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate;

i) elaborează, în comun cu ministerele și departamentele interesate, cu alte autorități ale administrației publice centrale, compartimentul arii naturale protejate în cadrul planurilor de amenajare a teritoriului;

j) întreține relații internaționale în probleme ce țin de fondul ariilor protejate și conservarea biodiversității;

k) elaborează și coordonează programe de cercetări științifice, derulate în cadrul fondului ariilor protejate;

l) coordonează și avizează, împreună cu autoritățile administrației publice locale, schemele de amplasare rațională a obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate.

m) elaborează și prezintă Guvernului pentru aprobare, de comun acord cu comisia permanentă a Parlamentului sesizată în fond, regulamentele-cadru pentru categoriile de obiecte și complexele naturale specificate la articolul 4.

Art.15. - Autoritățile administrației publice locale:
a) sînt responsabile de respectarea în teritoriu a legislației ecologice, inclusiv a prezentei legi;

b) iau măsuri de pază și protecție, de refacere și reconstrucție ecologică în limitele obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate specificate la art.4 alin.(1) pct.1) lit.c)-g) și la pct.2) lit.b);

c) declară drept arii naturale protejate anumite spații naturale din teritoriu, care urmează să fie incluse în documentațiile urbanistice și de amenajare a acestuia.

Art.16. - Organizațiile neguvernamentale sînt în drept:

a) să elaboreze programe ecologice vizînd ariile naturale protejate, să le propage și să participe la realizarea lor;

b) să formeze fonduri ecologice;

c) să participe la supravegherea respectării regimului de protecție în obiectele și complexele fondului ariilor protejate;

d) să contribuie maximal la educarea ecologică a maselor;

e) să editeze și să propage materiale despre ariile naturale protejate;

f) să primească informații despre mediu și să efectueze investigații, coordonate cu autoritatea centrală pentru mediu;

g) să facă propuneri și să prezinte materialele de rigoare privind luarea sub protecția statului a unor arii naturale reprezentative.

Art.17. Cetățenii sînt în drept:

a) să inițieze dezbaterile publice a proiectelor de acte legislative și de alte acte normative privind fondul ariilor protejate;

b) să facă propuneri privind luarea sub protecția statului a obiectelor și complexelor naturale și includerea lor în fondul ariilor protejate;

c) să exercite controlul public asupra respectării legislației cu privire la fondul ariilor protejate;

d) să desfășoare, în cadrul organizațiilor neguvernamentale, activități de protecție a mediului;

e) să depună în orice instanță de resort demersuri privind reprofilarea și modernizarea obiectivelor economice care poluează ariile naturale protejate.

Titlul III REGIMUL DE ADMINISTRARE A FONDULUI ARIILOR PROTEJATE

Capitolul 1 PRINCIPII GENERALE

Art.18. - Regimul de administrare a fondului ariilor protejate reprezintă un ansamblu unitar de măsuri de protecție, ecologice și tehnico-organizatorice care reglementează activitatea, desfășurată în cadrul fondului, de conservare, optimizare și dezvoltare rațională durabilă a rețelei de arii naturale protejate.

Art.19. - Rezervațiile științifice, parcurile naționale, rezervațiile biosferei, grădinile dendrologice și grădinile zoologice au statut de persoană juridică.

Art.20. (1) Terenurile și bazinele acvatice din componența rezervațiilor științifice, zonelor cu protecție integrală ale parcurilor naționale și rezervațiilor biosferei, grădinilor dendrologice se sustrag din circuitul economic și se transmit în folosință pe termen nelimitat instituțiilor corespunzătoare. În limitele parcurilor naționale și rezervațiilor biosferei se pot afla terenuri și bazine acvatice ale altor beneficiari sau proprietari. În acest caz, beneficiarii și proprietarii sînt obligați să respecte restricțiile cu privire la protecția mediului și interdicțiile la genurile de activitate prevăzute de prezenta lege.

(2) În cazul cînd în componența rezervației științifice, parcului național și a rezervației biosferei se includ terenuri private, titularilor funciari li se propun terenuri similare sau o compensație bănească. Cheltuielile aferente reorientării gospodăririi terenurilor private, precum și veniturile ratate vor fi reparate de stat.

(3) Ariile naturale protejate funcționează în conformitate cu regulamentele-cadru.

Ariile naturale protejate funcționează în conformitate cu regulamentele-cadru, elaborate pentru fiecare categorie a lor și aprobate de Parlament. După caz, autoritatea centrală pentru mediu, cu avizul Academiei de Științe a Moldovei, aprobă, în baza regulamentului-cadru, regulamente pentru unele obiecte și complexe din fondul ariilor protejate.

(4) Obiectele naturale (arbori seculari, izvoare etc.) care se află în aria naturală protejată și care au un alt regim special de protecție sînt supuse și regimului de protecție al ariei naturale respective.

Art.21. - În cazul în care rezervația științifică, parcul național și rezervația biosferei sînt administrate de o altă autoritate a administrației publice centrale decît autoritatea centrală pentru mediu, ele prezintă acesteia dări

de seamă informative semestriale și dări de seamă anuale detaliate, precum și "Analele naturii" pe care le editează. Deținătorii de alte obiecte și complexe din fondul ariilor protejate prezintă anual informații despre starea ariilor naturale respective și despre activitatea desfășurată în ele.

Capitolul 2 REZERVAȚIA ȘTIINȚIFICĂ

Art.22. - Rezervația științifică are ca obiectiv prioritar protecția mediului, efectuarea de cercetări științifice, educarea și instruirea ecologică a populației.

Art.23. - (1) Rezervația științifică are statut de instituție de cercetări științifice și se subordonează autorității centrale pentru mediu.

(2) Delimitarea atribuțiilor de gospodărire a terenurilor silvice din rezervație între autoritatea centrală pentru mediu și autoritatea centrală pentru silvicultură se efectuează în baza unui regulament special.

Art.24. - Rezervația științifică are următoarele sarcini:

a) conservarea biodiversității și menținerea complexului său natural în afara impactului antropic;

b) conservarea stațiunilor terestre și a habitatelor acvatice (biotopurilor terestre și acvatice);

c) efectuarea de cercetări științifice;

d) aplicarea realizărilor științei din domeniul ariilor naturale protejate și realizarea programelor ecologice;

e) ținerea analelor naturii;

f) efectuarea monitoringului ecologic;

g) colaborarea în domeniul ariilor naturale protejate cu organisme și instituții de specialitate din țară și din străinătate;

h) popularizarea cunoștințelor privind protecția mediului;

i) pregătirea cadrelor științifice și a specialiștilor în domeniul ocrotirii naturii, în special în cel al ariilor naturale protejate.

Art.25. - În rezervația științifică, excepție făcând zonele cu protecție integrală, sînt permise:

a) lucrările de regenerare și reconstrucție ecologică;

b) derularea măsurilor de apărare contra incendiilor;

c) efectuarea măsurilor de profilaxie veterinară și sanitară;

d) reglarea selectivă a numărului de animale pentru menținerea echilibrului ecologic;

e) pășunatul și strîngerea fînului de către salariații rezervației, conform regulamentului acesteia;

f) tăierile de igienă, de îngrijire și de regenerare a pădurilor;

g) construcția de locuințe de serviciu pentru personalul științific al rezervației;

h) alte activități ce nu contravin sarcinilor rezervației, aprobate de consiliul ei științific și coordonate cu autoritatea centrală pentru mediu.

Art.26. - În rezervația științifică sînt interzise activitățile ce pot conduce la dereglarea evoluției firești a proceselor naturale, în special:

a) lucrările de instalare a rețelelor de termoficare, liniilor de transport electric, lucrările hidroameliorative și de altă natură, care conduc la deteriorarea echilibrului ecologic;

b) explorarea și extragerea resurselor naturale, cu excepția celor de importanță națională (petrol, gaze naturale) cu condiția respectării cerințelor speciale de protecție a mediului înconjurător stabilite de către autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător;

c) administrarea de îngrășăminte minerale, ierbicide, pesticide și de alte substanțe chimice nocive;

d) deplasarea vehiculelor pe căile terestre și acvatice altele decît cele de uz comun și parcare lor în locuri neamenajate în astfel de scopuri;

e) pășunatul, vînatul, pescuitul sau cositul neautorizat, precum și distrugerea cuiburilor, vizuinelor, ascunzișurilor, mușuroaielor și altor sălașe de animale;

f) colectarea speciilor de plante și animale în stare vie și prelucrată, precum și a unor părți ale acestora, cu excepția colectării lor în scopuri științifice și, după caz, muzeistice;

g) recoltarea plantelor medicinale, florilor, fructelor, pomușoarelor, ciupercilor, stufului, papurei, vătămarea arborilor;

h) tăierile rase;

i) introducerea unor noi specii de plante și animale;

j) arderea pajiștilor, a stufului și a papurei, aprinderea rugurilor, orice formă de odihnă a populației;

k) aflarea persoanelor străine, cu excepția lucrătorilor științifici din alte instituții și a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale care au permis.

Art.27. - În rezervația științifică se creează zonă cu protecție integrală unde se efectuează numai cercetări științifice. Această zonă cuprinde cel puțin 20% din teritoriul rezervației. Ea poate fi situată pe unul sau pe cîteva sectoare din aria rezervației, în dependență de suprafața sa și de tipurile ecosistemelor. Amplasamentul și suprafața zonei cu protecție integrală se stabilesc de consiliul științific al rezervației și se aprobă de autoritatea centrală pentru mediu și de Academia de Științe a Moldovei.

Art.28. - (1) În rezervația științifică se instituie consiliu științific, care

examinează și reglementează orice activitate din cadrul ei.

(2) Componenta și regulamentul consiliului științific sînt aprobate de autoritatea centrală pentru mediu.

(3) În rezervație, cercetările științifice sînt organizate și efectuate de secția ei științifică și de alte instituții științifice, precum și de organizații ne-guvernamentale.

Art.29. - Statul de funcții al rezervației științifice se aprobă de autoritatea centrală pentru mediu și de Academia de Științe a Moldovei.

Capitolul 3 PARCUL NAȚIONAL

Art.30. - Parcul național are ca obiectiv păstrarea complexelor naturale de o deosebită importanță ecologică, estetică și istorică în vederea armonizării peisajelor geografice și folosirii lor în scopuri științifice, culturale, instructive și educaționale.

Art.31. - Parcul național are statut de instituție de cercetări științifice. Subordonarea lui se stabilește la momentul fondării.

Art.32. - Parcul național are următoarele sarcini:

- a) conservarea și protejarea peisajelor geografice, a obiectelor geomorfologice, a regnului vegetal și animal, a monumentelor istorice și culturale în scopuri științifice, cognitive, recreative și economice;
- b) crearea de condiții pentru turism și odihnă;
- c) elaborarea și aplicarea metodelor științifice de conservare a obiectelor și complexelor naturale în condițiile folosirii lor în scopuri recreative;
- d) popularizarea cunoștințelor privind protecția mediului, educarea și instruirea ecologică a populației.

Art.33. - Utilizarea de resurse naturale, derularea de activități economice și recreative în parcul național se vor face în strictă conformitate cu regulamentul lui.

Art.34. - (1) Teritoriul parcului național se divizează în următoarele zone funcționale:

zona A, de protecție integrală, care include terenuri destinate restabilirii complexelor naturale din parc și în care este interzisă orice activitate recreativă și economică. În această zonă se efectuează numai cercetări științifice conform unui program aprobat de consiliul științific al parcului și coordonat cu autoritatea centrală pentru mediu;

zona B, de recreație, în care sînt asigurate condiții pentru vizitarea locurilor pitorești ale parcului și pentru un scurt agrement.

Poate avea cărări turistice, adăposturi pentru timp nefavorabil, locuri pentru ruguri, rezerve de combustibil, puncte de observație, obiecte sa-

nitare, indicatoare, panouri de avertisment, scheme ale amplasamentului obiectelor naturale, cultural-istorice și de deservire socială. În această zonă se efectuează, după caz, lucrări silvice pentru păstrarea și restabilirea peisajelor geografice;

zona C, de recreație, destinată unui agrement de lungă durată. În această zonă se permite amplasarea de campinguri, hoteluri, moteluri, poiene pentru bivouacuri, baze turistice, birouri de excursii, centre informaționale, unități de alimentație publică, comerciale și de asistență socio-culturală;

zona D, economică, unde derulează activități economice care nu contravin regimului parcului național, și anume: cultivarea plantelor agricole tradiționale pentru zona dată, folosindu-se metode biologice de combatere a dăunătorilor, aplicîndu-se îngrășăminte și chimicale în strictă conformitate cu normele tehnologice și cu regulile de securitate sanitară; funcționarea diferitelor unități în baza utilizării tehnologiilor nepoluante, respectîndu-se regulile de protecție a mediului.

(2) Deservirea recreativă a vizitatorilor este organizată de administrația parcului și de ministerele și departamentele interesate, de comun acord cu autoritatea centrală pentru mediu. Pentru vizitarea zonelor B și C se plătește taxă, stabilită în regulamentul parcului național.

Art.35. - (1) În parcul național se instituie consiliu științific, care examinează și reglementează orice activitate din cadrul lui.

(2) Componenta și regulamentul consiliului științific sînt aprobate de autoritatea ierarhic superioară.

Art.36. - Statul de funcții al parcului național se stabilește de autoritatea ierarhic superioară de comun acord cu autoritatea centrală pentru mediu.

Capitolul 4 MONUMENTUL NATURII

Art.37. - Monumentele naturii se clasifică în:

Anexa nr.1

Anexa nr.2

PARCURI NAȚIONALE

Notă: Sînt în curs de organizare.

Anexa nr.8

REZERVAȚIILE BIOSFEREI

Notă: Materialele de fondare a primei rezervații a biosferei, pe baza rezervației științifice "Codru", sînt în curs de elaborare.

Anexa nr.13

a) geologice și paleontologice: peșteri, grote, denudații, stînci, rîpe, recife, falii, cariere, pîlnii carstice, alte obiecte unice sau reprezentative din punct de vedere

geologic, descoperiri paleontologice;

b) hidrologice: lacuri, alte bazine acvatice, izvoare, râuri, albiile vechi și alte obiecte unice sau reprezentative din punct de vedere hidrologic;

c) zoologice: arii luate sub protecție în scopul conservării habitatelor unice sau tipice ale speciilor de animale rare, precum și a unor specii de animale rare sau periclitate;

d) botanice: teritorii luate sub protecție în scopul conservării habitatelor unice sau tipice ale speciilor de plante endemice, relict, comunități ale lor, precum și a unor specii de plante rare sau periclitate, a arborilor seculari;

e) mixte: spații în care se întâlnesc elementele enumerate la lit.a)-d);

f) specii de plante și animale rare.

Art.38. - (1) Monumentele naturii se află în gestiunea autorităților administrației publice centrale sau locale.

(2) Deținătorul terenului declarat monument al naturii este obligat:

a) să asigure respectarea regimului de protecție al monumentului naturii;

b) să instaleze la hotarele monumentului naturii borne, panouri de avertisment, indicatoare, itinerare turistice pedestre și să asigure integritatea lor;

c) să îngreudească zonele de protecție ale arborilor seculari și ale monumentelor hidrologice;

d) să amelioreze condițiile de trai ale animalelor, aplicând metode biotehnice adecvate.

Art.39. - În perimetrul monumentului naturii se efectuează cercetări științifice.

Capitolul 5 REZERVAȚIA NATURALĂ

Art.40. - Rezervația naturală are ca obiectiv asigurarea condițiilor optime de protejare și restabilire a speciilor, a comunităților vegetale și animale semnificative din punct de vedere național.

Art.41. - (1) Rezervațiile naturale se află în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale.

Art.42. - În cadrul rezervației naturale se efectuează cercetări științifice.

Capitolul 6 REZERVAȚIA PEISAJERĂ (DE PEISAJ GEOGRAFIC)

Art.43. - Rezervația peisajeră (de peisaj geografic) are ca obiectiv conservarea peisajelor geografice de importanță națională, utilizarea lor reglementată în scopuri economice, estetice, culturale și recreative.

Art.44. - Rezervațiile peisajere (de peisaje geografice) se află în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale.

Art.45. - În cadrul rezervației peisajere (de peisaj geografic) se efectuează cercetări științifice.

Capitolul 7 REZERVAȚIA DE RESURSE

Art.46. - Rezervația de resurse are ca obiectiv conservarea resurselor naturale pentru menținerea lor în stare naturală în vederea valorificării ulterioare.

Art.47. - Rezervațiile de resurse se află în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale, iar teritoriile acestora rămân deținătorilor.

Art.48. - Statutul de rezervație de resurse are un caracter provizoriu, în funcție de importanța ei ecologică și economică, evaluată de organizațiile și instituțiile științifice de domeniu de comun acord cu autoritatea centrală pentru mediu.

Art.49. - În cadrul rezervației de resurse se efectuează cercetări științifice.

Capitolul 8 ARIA CU MANAGEMENT MULTIFUNCȚIONAL

Art.50. - Aria cu management multifuncțional are ca obiectiv conservarea naturii și gospodărirea reglementată a resurselor naturale.

Art.51. - Ariile cu management multifuncțional se află în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale.

Art.52. - În aria cu management multifuncțional se delimitează zone naturale cu regim special de protecție.

Art.53. - În cadrul ariei cu management multifuncțional se efectuează cercetări științifice.

Capitolul 9 REZERVAȚIA BIOSFEREI

Art.54. - Rezervația biosferei se fondează în conformitate cu Programul UNESCO "Omul și biosfera" și are ca obiectiv conservarea elementelor și formațiunilor fizico-geografice, speciilor de plante și de animale de importanță națională și internațională, efectuarea de cercetări în sistemul monitoringului global.

Art.55. - Rezervația biosferei are statut de instituție de cercetări științifice și se află în subordinea autorității centrale pentru mediu.

Art.56. - Teritoriul rezervației biosferei se divizează în următoarele zone funcționale:

zonă nucleu, de protecție integrală, destinată exclusiv conservării biodiversității și creării condițiilor naturale de dezvoltare a biocenozelor. În

zona nucleu este interzisă orice activitate economică. Se permite doar efectuarea de cercetări științifice;

zonă tampon, de administrare naturală, obiect de studiere și de aplicare a rezultatelor cercetărilor științifice pentru conservarea și dezvoltarea fondului genetic, restabilirea principalelor tipuri de păduri, bălți, lunci, stepe etc. Pentru zona tampon se stabilesc permisiuni și restricții similare celor de la art.25 și 26;

zonă de tranziție, destinată diminuării impactului antropic din teritoriile adiacente. Terenurile din zona de tranziție pot rămâne deținătorilor, care sînt obligați să respecte regimul stabilit în rezervație. În această zonă se permit anumite activități tradiționale de folosință a terenurilor, asociate cu agricultura, silvicultura, pășunatul și pescuitul.

Art.57. - (1) În rezervația biosferei se instituie consiliu științific, care examinează și reglementează orice activitate din cadrul ei.

(2) Componenta și regulamentul consiliului științific se aprobă de autoritatea centrală pentru mediu.

Art.58. - Statul de funcții al rezervației biosferei se stabilește de autoritatea centrală pentru mediu.

Capitolul 11 GRĂDINA DENDROLOGICĂ

Art.66. - Grădina dendrologică are ca obiectiv conservarea unui anumit genofond de specii de arbori, arbuști și de alte plante cu flori ce prezintă interes științific aplicativ.

Art.67. - Grădina dendrologică are statut de instituție științifică aplicativă și se află în subordinea autorității administrației publice locale.

Art. 68. - Grădina dendrologică are următoarele sarcini de bază:

a) conservarea în condiții artificiale a colecțiilor de plante (îndeosebi a speciilor rare sau periclitate) și a altor obiecte botanice de importanță științifică, didactică, economică și culturală;

b) efectuarea de cercetări științifice;

c) organizarea de expediții și participarea la expedițiile organizate de alte instituții în scopul studierii resurselor vegetale și completării genofondului;

d) crearea de fonduri semincere, schimbul de semințe și de plante vii cu diferite instituții;

e) cultivarea și selectarea speciilor valoroase de plante din flora spontană și valorificarea lor economică;

f) elaborarea bazelor științifice ale arhitecturii peisajere;

g) elaborarea bazelor științifice și metodologice ale pro-tec-ției contra bolilor și vătămătorilor aduși de plante intro-ducente;

h) organizarea conferințelor și simpoziunilor științifice;

i) editarea lucrărilor științifice, literaturii de popularizare a științei, registrelor de semințe și altor lucrări legate de activitatea științifică a grădinii dendrologice.

Art.69. - În grădina dendrologică se instituie consiliu științific, a cărui competență și al cărui regulament sînt aprobate de autoritatea centrală pentru mediu și de Academia de Științe a Moldovei.

Art.70. - Statul de funcții al grădinii dendrologice se aprobă de organizațiile ierarhic superioare de comun acord cu autoritatea centrală pentru mediu și cu Academia de Științe a Moldovei.

Art.71. - Paza grădinii dendrologice este pusă în seama unui personal specializat.

Capitolul 12 MONUMENTUL DE ARHITECTURĂ PEISAJERĂ

Art.72. - Monumentul de arhitectură peisajeră are ca obiectiv păstrarea și dezvoltarea compozițiilor arhitectonice peisajere și servesc ca depozit al genofondului de plante.

Art.73. - Se declară monument de arhitectură peisajeră parcurile vechi, parcurile silvice, aleile cu valoare istorică, culturală, științifică, estetică, economică și recreativă.

Art.74. - Terenul monumentului de arhitectură peisajeră se exclude din circuitul economic, dar rămîne la dispoziția deținătorului, și se află în subordinea autorității administrației publice locale.

Art.75. - (1) Pe teritoriul monumentului de arhitectură peisajeră se interzice orice activitate nelegată de destinația lui, care amenință integritatea configurațiilor arhitectonice peisajere.

(2) Orice lucrare de reconstrucție și restabilire a monumentului de arhitectură peisajeră se efectuează după un proiect aprobat de autoritatea centrală pentru mediu.

Capitolul 13 GRĂDINA ZOOLOGICĂ

Art.76. - Grădina zoologică are ca obiectiv conservarea și studierea faunei sălbatice în condiții de captivitate în scopuri cognitive, educaționale și de cercetare științifică.

Art.77. - Grădina zoologică se află în subordinea autorității administrației publice locale.

Art.78. - Grădina zoologică are următoarele sarcini principale:

a) conservarea în condiții artificiale a animalelor sălbatice, inclusiv a speciilor rare sau periclitate, exotice și locale, care au o deosebită valoare științifică, cognitivă și culturală;

b) efectuarea de cercetări științifice;

c) educarea ecologică și informarea publicului în domeniul faunei, zootehniei, reprezentarea diversității faunistice, creșterea animalelor sălbatice etc.

Art.79. - Grădina zoologică, pentru a-și asigura activitatea, poate dispune de ateliere, pepiniere și de magazine zoologice și poate practica diverse alte activități prevăzute de statutul ei.

Art.80. - Teritoriul grădinii zoologice se divizează în următoarele zone funcționale:

expozițională, în care accesul publicului este permis în modul stabilit de administrația grădinii zoologice;

de uz public;

economică;

științifică;

administrativă.

Art.81. - Statul de funcții al grădinii zoologice se aprobă de autoritatea ierarhic superioară cu acordul autorității centrale pentru mediu și al Academiei de Științe a Moldovei.

Art.82. - Paza grădinii zoologice este asigurată de formațiunile Ministerului Afacerilor Interne prin contract și/ori de corpul special de pază al grădinii zoologice.

Capitolul 14

ZONA UMEDĂ DE IMPORTANȚĂ INTERNAȚIONALĂ

Art.82¹. - (1) Zona umedă de importanță internațională se declară în conformitate cu hotărîrea Secretariatului General al Convenției Ramsar și are ca obiectiv protecția și conservarea habitatelor naturale cu diversitate biologică specifică zonelor umede.

(2) Terenurile zonei umede de importanță internațională rămîn la dispoziția deținătorilor, managementul lor realizîndu-se conform planurilor de management și Regulamentului-cadru al zonelor umede de importanță internațională.

Titlul IV ZONA DE PROTECȚIE A OBIECTELOR ȘI A COMPLEXELOR DIN FONDUL ARIILOR PROTEJATE

Art.83. - (1) Pentru reducerea impactului antropic asupra obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate, pe teritoriul adiacent lor se stabilește zonă de protecție. Limitele acestei zone sînt trasate în documentația de urbanism și amenajare a teritoriului, care se aprobă de Guvern.

(2) Lățimea zonei de protecție a categoriilor de obiecte și complexe din fondul ariilor protejate se stabilește astfel:

a) pentru rezervația științifică, parcul național, rezervația biosferei - 1000 - 1500 m;

b) pentru monumentul naturii:
geologic și paleontologic, hidrologic, zoologic, botanic și mixt - 500-1000 m;

arbore secular și specie de plante rară -30-50 m;

c) pentru rezervația naturală, rezervația peisajeră (de peisaj geografic), rezervația de resurse, aria cu management multifuncțional - 700-1000 m;

d) pentru grădina dendrologică, monumentul de arhitectură peisajeră și grădina zoologică -100-150 m;

e) pentru zona umedă de importanță internațională - 1000 - 1500 m.

(3) Zona de protecție a ariilor naturale protejate se stabilește în funcție de configurația hotarelor naturale ale localităților, terenurilor agricole, drumurilor etc.

Art.84. - Terenurile din zona de protecție rămîn la dispoziția deținătorilor. Hotarele ei se marchează în natură cu borne de reprezentanții autorităților administrației publice locale și de reprezentanții Inspectoratului Ecologic de Stat.

Art.85. - În zona de protecție se admite:

a) desfășurarea de activități economice tradiționale ce nu conduc la schimbări esențiale în evoluția proceselor naturale;

b) crearea de condiții optime de trai pentru animalele sălbatice;

c) tăierile de igienă, de îngrijire și de regenerare a pădurilor;

d) organizarea unor zone de recreație reglementată.

Art.86. - În zona de protecție sînt interzise:

a) efectuarea fără autorizație a vînatului, pescuitului și capturării de animale;

b) tăierile rase;

c) construirea de obiecte și depozite pentru păstrarea de chimicale și îngrășăminte minerale, alte obiecte auxiliare;

d) staționarea vehiculelor în alte locuri decît cele indicate special.

- e) aplicarea pesticidelor;
- f) amplasarea fermelor și complexelor zootehnice;
- g) construcția și amplasarea stațiilor de alimentare cu petrol, obiectelor pentru prepararea soluțiilor chimice și pentru depozitarea produselor petroliere, sălilor de cazane, acumulatele de ape reziduale, punctelor de deservire tehnică, spălătoriilor, obiectelor agricole și industriale, care pot avea un impact ecologic distructiv;
- h) construcția colectorilor de canalizare și a instalațiilor de epurare a apelor reziduale.

Titlul V CERCETĂRILE ȘTIINȚIFICE DIN CADRUL FONDULUI ARIILOR PROTEJATE

Art.87. - Cercetările științifice din cadrul fondului ariilor protejate se fac în scopul studierii evoluției proceselor naturale ferite de impactul antropic și în condițiile unui impact antropic scarificat, pentru estimarea și prognozarea situației ecologice, pentru elaborarea bazelor științifice de ocrotire a naturii, pentru conservarea biodiversității, restabilirea echilibrului ecologic, utilizarea durabilă a resurselor naturale, pentru monitoringul ecologic și ținerea analelor naturii.

Art.88. - (1) În rezervația științifică, parcul național, rezervația biosferei, grădina dendrologică și grădina zoologică, precum și în alte categorii de arii naturale protejate, cercetările științifice se efectuează, în mod obligatoriu, în conformitate cu programe anuale, asigurându-se astfel continuitatea monitoringului ecologic.

(2) În rezervația științifică, parcul național și în rezervația biosferei, cercetările științifice se efectuează de către secțiile lor științifice, instituțiile științifice de profil, precum și de organizații neguvernamentale. În celelalte categorii de arii naturale protejate, cercetările se efectuează de către instituții științifice de profil și de organizații neguvernamentale, cu avizul autorității centrale pentru mediu.

(3) La realizarea programelor științifice pot participa și organizații științifice din alte țări.

(4) În cazul efectuării investigațiilor științifice de către organizații internaționale, exportul de material acumulat în fondul ariilor protejate se face numai cu autorizația autorității centrale pentru mediu și a instituțiilor științifice de profil din Republica Moldova.

Art.89. - Autoritatea centrală pentru mediu instituie un consiliu științific general al fondului ariilor protejate cu participarea reprezentanților instituțiilor de profil ale Academiei de Științe a Moldovei.

Titlul VI ASIGURAREA FINANCIARĂ A OBIECTELOR ȘI COMPLEXELOR DIN FONDUL ARIILOR PROTEJATE

Art.90. - (1) Finanțarea rezervațiilor științifice, parcurilor naționale, rezervațiilor biosferei, grădinilor dendrologice și grădinilor zoologice se face de la bugetul de stat, din mijloace speciale, din fonduri ecologice, din donații ale persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine, din alte mijloace.

(2) Celelalte categorii de arii naturale protejate se finanțează de la bugetele unităților administrativ-teritoriale, din fondul ecologic local, din mijloacele deținătorilor de terenuri proprietate publică, din donațiile persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine, din alte surse financiare neinterzise de legislația în vigoare.

(3) Programele anuale de cercetări științifice ale rezervațiilor științifice, parcurilor naționale, rezervațiilor biosferei, ale grădinilor dendrologice și grădinilor zoologice, precum și ale celorlalte categorii de arii naturale protejate, se finanțează prin intermediul comenzii de stat și din mijloace bugetare speciale gestionate de Consiliul Științific General prevăzut la art.89 și, după caz, din sursele financiare prevăzute la alin.(1) și (2).

Art.91. - Mijloacele bănești obținute în ariile naturale protejate cu statut de persoană juridică din activități științifice, de ocrotire a naturii, turistice, recreative, publicitare, editoriale, cognitive, prin desfacerea uneltelor de vânat și de pescuit confiscate, a resurselor naturale dobândite ilicit, din donații, precum și din alte activități practicate legal în ariile naturale protejate, cu respectarea regimului lor de protecție, rămân la dispoziția administrației acestora și nu sînt impozabile, urmînd să fie folosite în scopuri științifice și ecologice, precum și la dotarea fiecărei unități.

Art.92. - Pentru terenurile proprietate publică sau privată incluse în fondul ariilor protejate, recuperarea pierderilor suportate de deținători se efectuează de la bugetul de stat, bugetele unităților administrativ-teritoriale, fondurile ecologice și din mijloace speciale.

Titlul VII CADASTRUL DE STAT AL OBIECTELOR ȘI COMPLEXELOR DIN FONDUL ARIILOR PROTEJATE

Art.93. - Ținerea cadastrului de stat al obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate este de competența autorității centrale pentru mediu și se finanțează de la bugetul de stat. Pentru instituirea cadastrului de stat, pot fi folosite mijloace bănești din fondurile ecologice și de la bugetele unităților administrativ-teritoriale.

Art.94. - Cadastrul de stat al obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate cuprinde date despre statutul juridic, apartenența, amplasamentul, regimul de protecție, importanța științifică, cognitivă și recreativă a acestor obiecte și complexe.

Titlul VIII PAZA OBIECTELOR ȘI COMPLEXELOR DIN FONDUL ARIILOR PROTEJATE

Art.95. - (1) Paza rezervației științifice, a parcului național și a rezervației biosferei este asigurată de servicii speciale de pază.

(2) Paza altor categorii de arii naturale protejate, cu excepția grădinii dendrologice și grădinii zoologice, este asigurată de autoritățile în a căror subordine se află.

(3) Paza grădinii dendrologice și grădinii zoologice se efectuează în conformitate cu art.71 și 82.

Art.96. - (1) Serviciile speciale de pază se subordonează conducerii rezervației științifice, parcului național, rezervației biosferei și activează conform regulamentelor acestora.

(2) Drepturile colaboratorilor din serviciul special de pază se stabilesc în regulamentul acestuia, elaborat de administrație și aprobat de autoritatea ierarhic superioară.

(3) Colaboratorul serviciului special de pază al ariei naturale protejate beneficiază de drepturile și privilegiile de inspector al Inspectoratului Ecologic de Stat și al Serviciului Silvic de Stat și este în drept:

a) să tragă la răspundere atât factorii de decizie, cât și cetățenii care au încălcat legislația privind ocrotirea naturii;

b) să controleze permisele de acces în obiectele și complexele din fondul ariilor protejate, autorizațiile pentru efectuarea de cercetări științifice și valorificarea de resurse naturale;

c) să rețină contravenienții și să-i predea la primărie sau la secția de poliție pentru a fi identificați;

d) să efectueze, în limitele fondului ariilor protejate, controlul persoanelor și al vehiculelor și să sechestreze producția recoltată și uneltele folosite neautorizat;

e) să întocmească procese-verbale despre încălcarea regimului de protecție și să le depună în organul competent pentru tragerea la răspundere a contravenienților;

f) să inspecteze, nestingherit și inopinat, teritoriile și incintele unităților pentru a stabili respectarea legislației privind ocrotirea naturii;

g) să stopeze sau să limiteze orice activitate ce contravine legislației

privind ocrotirea naturii;

h) să intenteze acțiuni persoanelor fizice și juridice pentru repararea prejudiciilor cauzate prin încălcarea legislației privind ocrotirea naturii;

i) să poarte uniformă și armă în exercițiul funcțiunii în zona în care este angajat.

Art.97. - Colaboratorilor din serviciile speciale de pază, precum și persoanelor angajate temporar, prin ordin, în aceste servicii, în caz de atentat la viața și sănătatea lor în exercițiul funcțiunii, iar în caz de deces - familiilor lor, li se plătește o compensație și li se repară, în modul și în mărimea prevăzută de legislația în vigoare, prejudiciul suportat.

Titlul IX RĂSPUNDERI. SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

Art.98. - (1) Încălcarea prezentei legi atrage, după caz, răspundere civilă, administrativă sau penală, conform legislației în vigoare.

(2) Se consideră contravenții, dacă nu constituie, potrivit legii, infracțiuni, următoarele fapte:

a) folosirea ariilor naturale protejate în alte scopuri decât în cele prevăzute de prezenta lege;

b) organizarea fără expertiză ecologică a activității economice în ariile naturale protejate, precum și în zonele lor de protecție;

c) deteriorarea sau distrugerea ariilor naturale protejate;

d) nelichidarea urmărilor ecologice ale avariilor, catastrofelor și ale altor fenomene distructive;

e) introducerea de plante și animale străine zonei respective, care poluează fondul genetic autohton;

f) încălcarea regulilor de export al plantelor și animalelor luate sub protecția statului;

g) executarea neautorizată a oricărei lucrări de amenajare și construcție;

h) deversarea deșeurilor industriale și menajere în ape sau pe terenuri, depozitarea lor în ariile naturale protejate și în zonele lor de protecție;

i) folosirea peste normele admise a chimicalelor în zonele de protecție;

j) recoltarea neautorizată a fructelor și pomușoarelor de pădure, a ciupercilor, plantelor medicinale, semințelor și a organismelor acvatică;

k) strămutarea nesancționată a hotarelor ariilor naturale protejate;

l) deteriorarea, ștergerea sau ridicarea bornelor de hotar, geodezice sau topografice, a panourilor de avertizare sau a indicatoarelor;

m) intrarea persoanelor neautorizate, cu sau fără autovehicule, în zonele cu protecție integrală;

- n) camparea în zonele interzise;
- o) pășunatul în zonele interzise;
- p) organizarea și desfășurarea neautorizată de activități economice, de turism și agrement;
- r) fotografierea sau filmarea în scopuri comerciale fără achitarea de taxe.

Art.99. - (1) Prejudiciile materiale cauzate de persoane fizice și juridice obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate se repară în modul stabilit de legislația în vigoare.

(2) Reparația prejudiciilor cauzate obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate se efectuează benevol sau prin hotărâre judecătorească.

Art.100. - În caz de dezacord cu decizia reprezentantului autorității pentru mediu, persoana fizică sau juridică este în drept să o atace în ordinea contenciosului administrativ.

Art.101. - Deținătorii de terenuri din fondul ariilor protejate nu poartă răspundere pentru pagubele pricinuite agenților economici de animalele sălbatice.

Titlul X COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL FONDULUI ARIILOR PROTEJATE

Art.102. - Republica Moldova colaborează cu alte state, cu organe și organizații internaționale în domeniul fondului ariilor protejate în bază de acorduri multilaterale și bilaterale. În acest scop, se elaborează și se realizează programe și proiecte internaționale, se efectuează schimb de informații, se constituie rezervații internaționale comune.

Art.103. - (1) Legislația Republicii Moldova asigură pe întreg teritoriul ei exercitarea actelor internaționale la care este parte.

(2) În cazul când actele internaționale în domeniul fondului ariilor protejate ratificate de Republica Moldova prevăd alte norme decât cele stabilite de legislația ei internă, se vor aplica normele actelor internaționale.

Titlul XI DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art.104. - Trecerea unei arii naturale protejate dintr-o categorie a Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii în alta, precum și actualizarea categoriilor enumerate la art.4 se efectuează de către Parlament, la propunerea Guvernului, cu avizul autorității centrale pentru mediu și al Academiei de Științe a Moldovei.

Art.105. - (1) Părți integrante ale prezentei legi sînt:
anexa nr.1 - Rezervațiile științifice;
anexa nr.2 - Parcurile naționale;
anexa nr.3 - Monumentele naturii;
anexa nr.4 - Rezervațiile naturale;
anexa nr.5 - Rezervațiile peisajere (de peisaje geografice);
anexa nr.6 - Rezervațiile de resurse;
anexa nr.7 - Ariile cu management multifuncțional;
anexa nr.8 - Rezervațiile biosferei;
anexa nr.10 - Grădinile dendrologice;
anexa nr.11 - Monumentele de arhitectură peisajeră;
anexa nr.12 - Grădinile zoologice;
anexa nr.13 - Zonele umede de importanță internațională.
(2) Fiecare anexă poate fi completată pe măsura luării sub protecția statului a unor noi arii naturale.

Art.106. - Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Art.107. - Guvernul, în termen de un an:
- va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;
- va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
- va asigura actualizarea, reexaminarea și anularea de către ministere, departamente, autorități ale administrației publice locale a actelor lor vizînd obiectul prezentei legi.

LEGE PENTRU AMELIORAREA PRIN ÎMPĂDURIRE A TERENURILOR DEGRADATE Nr. 1041, din 15.06.2000

Art.1. - Sînt supuse prevederilor prezentei legi terenurile degradate, indiferent de tipul de proprietate, care pot fi ameliorate prin lucrări de împădurire în vederea protejării solului, refacerii echilibrului hidrologic și îmbunătățirii condițiilor de mediu.

Art.2. - Sînt considerate terenuri degradate, în înțelesul prezentei legi, terenurile care, prin eroziune, poluare sau prin acțiunea distructivă a unor factori antropici, și-au pierdut definitiv capacitatea de producție agricolă, dar care pot fi ameliorate prin împădurire și prin alte lucrări pentru restabilirea ecosistemelor, și anume:

- a) terenurile cu eroziune de suprafață foarte puternică și excesivă;
- b) terenurile cu eroziune de adîncime - ogașe, ravene, torenți;
- c) terenurile afectate de alunecări active, prăbușiri, surpări și scurgeri

noroiioase;

- d) terenurile nisipoase expuse erodării de către vînt sau apă;
- e) terenurile cu pietriș, bolovăniș, grohotiș, stîncării și depozite de aluviuni torențiale;
- f) terenurile cu exces permanent de umiditate;
- g) terenurile sărăturate;
- h) terenurile poluate cu substanțe chimice, petroliere sau noxe;
- i) terenurile ocupate cu cariere deschise, cu halde miniere, cu deșeuri de producție sau menajere etc.;
- j) terenurile cu biocenoze afectate sau distruse;
- k) terenurile neproductive.

Art.6. - (1) Inventarierea terenurilor degradate care fac obiectul acțiunii de ameliorare prin împădurire și delimitarea perimetrelor de ameliorare se vor face cu respectarea prevederilor din art.2 și 3.

(2) Inventarierea terenurilor degradate excesiv, care prezintă pericol pentru localitățile și obiectivele social-economice, se va efectua în termen de 90 de zile de la data constatării fenomenului.

(3) Inventarierea terenurilor degradate, prevăzute la alin.(1), este o obligație permanentă care nu se va încheia decît după identificarea lor și după constituirea tuturor perimetrelor de ameliorare.

Art.7. - Terenurile degradate, constituite în fonduri și propuse spre ameliorare prin împădurire, vor fi scoase, cu aprobarea Guvernului, din circuitul economic și vor fi înregistrate ca "terenuri destinate împăduririi".

Art.8. - Terenurile degradate proprietate publică aparținînd unităților administrativ-teritoriale (comune, orașe, municipii), constituite în perimetre de ameliorare prin împădurire, în cazul cînd deținătorii legali nu dispun de mijloacele materiale necesare, pot fi transmise cu acordul părților, fără plată, în administrarea autorității silvice centrale. Transmiterea se aprobă prin hotărîre a Guvernului, cu avizul autorității centrale pentru agricultură și autorității centrale pentru mediu, în condițiile în care terenul are, de regulă, minimum 5 hectare, în cazul trupurilor izolate și, indiferent de suprafață, în cazul terenurilor limitrofe cu fondul forestier proprietate publică de stat.

Art.9. - În cazul donării către stat a terenurilor degradate proprietate privată în vederea executării lucrărilor de ameliorare prin împădurire, actele de donație, înregistrarea în evidențele funciare și în registrele de inscripțiuni imobiliare sînt scutite de taxe, iar onorariul notarial se suportă de autoritatea silvică centrală.

Art.10. - (1) Autoritatea silvică centrală poate cumpăra în numele statului de la persoane fizice, în vederea împăduririi, terenuri degradate cuprinse în perimetre de ameliorare, constituite potrivit legii. Plata contravalorii acestor terenuri se va face din fondul serviciului silvic de stat.

(2) Autentificarea actelor de vînzare-cumpărare, înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenurilor sînt scutite de taxe, iar onorariul notarial se suportă de autoritatea silvică centrală.

Art.11. - (1) Terenurile degradate vor fi împădurite de deținătorii lor legali din mijloace proprii și, după caz, din cele prevăzute la art.12, prin intermediul unităților specializate. Materialul biologic este asigurat, pe bază contractuală, de autoritatea silvică centrală sau de alți producători, iar lucrările se vor executa cu asistența tehnică gratuită a personalului silvic de specialitate.

(2) Documentația tehnico-economică pentru lucrările de ameliorare prin împădurire se execută, contra plată, de personalul de specialitate al întreprinderilor silvice sau de alte unități specializate, abilitate de autoritatea silvică centrală, în cazul cînd se impune și derularea lucrărilor de construcție pentru consolidarea terenurilor și corectarea torentelor.

Art.12. - (1) Întocmirea documentației tehnico-economice prevăzute la art.11 alin.(2), împădurirea terenurilor degradate, alte lucrări aferente și paza, pînă la recepție, se finanțează din:

- a) fondurile pentru ameliorarea terenurilor degradate și poluate, conform art.85 din Codul funciar;
- b) alocațiile de la bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, raioanelor, unității teritoriale autonome Găgăuzia;
- c) alocațiile de la bugetul de stat;
- d) contribuțiile fondurilor ecologice locale, municipale, fondului ecologic național;
- e) sponsorizările efectuate de agenți economici, fundații și din alte surse donatoare;
- f) mijloacele financiare externe nerambursabile sau creditele externe pe termen lung;
- g) contribuțiile benevole ale persoanelor fizice sau juridice interesate în executarea lucrărilor de ameliorare;
- h) fondul de conservare și dezvoltare a pădurilor (pentru terenurile din fondul forestier administrat de autoritatea silvică centrală) conform art.46 din Codul silvic;
- i) despăgubirile legale, datorate de persoanele fizice sau juridice, pe care instanța judecătorească le-a declarat vinovate de degradarea solului la cererea autorităților locale sau centrale de specialitate în domeniul agriculturii, silviculturii sau protecției mediului;
- j) alte surse legale.

(2) Autoritatea silvică centrală, în calitate de coordonator tehnic al acțiunilor de ameliorare a terenurilor degradate, va solicita anual includerea în bugetul de stat a fondurilor necesare pentru efectuarea în anul următor a lucrărilor prevăzute la art.6.

Art.13. - Atrag răspundere administrativă sau penală conform legislației următoarele acțiuni ale persoanelor fizice și juridice:

a) împiedicarea sub orice formă a lucrărilor ce țin de ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate pe care le dețin;

b) distrugerea plantațiilor silvice înființate din fondul de ameliorare prin împădurire;

c) pășunatul în terenurile degradate, împădurite.

Art.14. - (1) Proprietarii de terenuri degradate care beneficiază de material biologic destinat împăduririi al cărui cost nu l-au suportat și care refuză să-l utilizeze sau îl folosesc în alte scopuri vor fi sancționați cu o amendă egală cu valoarea materialului de împădurire înmulțită cu 5.

(2) În cazurile prevăzute la alin.(1), persoanele vinovate vor suporta și o despăgubire, egală cu costul materialului biologic destinat împăduririi, care se varsă în fondul pentru ameliorarea terenurilor degradate și poluate sau în fondul de conservare și dezvoltare a pădurilor, după caz.

LEGE REGNUL VEGETAL **Nr. 239 din 08.11.2007**

Articolul 1. Obiectul legii Prezenta lege stabilește cadrul legal în domeniul conservării, protecției, restabilirii și folosinței obiectelor regnului vegetal, precum și competențele autorităților publice de toate nivelurile și ale instituțiilor științifice din domeniu.

Articolul 2. Obiectele relațiilor în domeniul regnului vegetal Obiectele relațiilor în domeniul regnului vegetal sînt:

a) plantele superioare, algele, lichenii și ciupercile din habitatele lor naturale;

b) plantele superioare, algele, lichenii și ciupercile colectate din mediul natural și produsele din ele;

c) produsele obiectelor regnului vegetal;

d) colecțiile de plante din flora sălbatică;

e) mediul de răspîndire a obiectelor regnului vegetal;

f) folosința obiectelor regnului vegetal.

Articolul 3. Sfera de reglementare

(1) Sfera de reglementare a prezentei legi se extinde asupra obiectelor regnului vegetal care cresc în condiții naturale, precum și asupra obiectelor regnului vegetal întreținute în condiții de cultură în scopul regenerării și conservării fondului genetic.

(2) Prevederile prezentei legi nu se aplică:

a) obiectelor regnului vegetal răspîndite în hotarele terenurilor proprie-

tate a statelor străine, aflate pe teritoriul Republicii Moldova;

b) obiectelor regnului vegetal cultivate pe terenurile proprietate publică sau privată în condiții artificiale, în scop de comerț sau de consum;

c) plantelor cu destinație agricolă.

Articolul 6. Dreptul de proprietate asupra obiectelor regnului vegetal

(1) Obiectele regnului vegetal pot fi în proprietate publică sau privată.

(2) Obiectele regnului vegetal folosite în interes public constituie obiectul exclusiv al proprietății publice.

(3) Obiectele regnului vegetal situate pe terenurile proprietate privată și/sau cultivate în bază legală pe aceste terenuri constituie proprietatea privată a deținătorilor de terenuri.

(4) Proprietatea privată asupra pădurilor și spațiilor verzi apare în cazul plantării acestora, în condițiile legii, pe terenurile proprietate privată.

Articolul 11. Drepturile persoanelor fizice și juridice Persoanele fizice și juridice au dreptul:

a) să participe la realizarea măsurilor de conservare și de protecție a obiectelor regnului vegetal;

b) de acces, conform legislației în vigoare, la orice informație de interes public din sfera regnului vegetal;

c) să sesizeze autoritățile administrației publice asupra oricăror pericole ce amenință starea regnului vegetal;

d) de acces liber la recreere în terenurile și la obiectivele acvatice proprietate publică pe care sînt amplasate obiecte ale regnului vegetal, cu excepția zonelor cu regim special de protecție, reglementate de legislația în vigoare;

e) să contribuie la amenajarea teritoriilor și la crearea de noi spații verzi;

f) să exercite alte drepturi în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 12. Obligațiile persoanelor fizice și juridice

(1) Persoanele juridice sînt obligate:

a) să asigure protecția obiectelor regnului vegetal amplasate pe terenurile și obiectivele acvatice gestionate de ele;

b) să coordoneze, în funcție de tipul de proprietate, cu autoritățile publice centrale sau locale toate lucrările preconizate în terenurile și la obiectivele acvatice pe care sînt amplasate obiecte ale regnului vegetal.

(2) Persoanele fizice și juridice sînt obligate:

a) să nu contribuie la formarea de gunoiști neautorizate, la poluarea cu chimicale, resturi animaliere, deșeuri menajere, produse petroliere și alte substanțe nocive a terenurilor și a obiectivelor acvatice pe care sînt amplasate obiecte ale regnului vegetal;

b) să respecte, în terenurile cu vegetație forestieră, regulile de apărare împotriva incendiilor;

c) să nu efectueze tăieri neautorizate sau vătămări ale arborilor și arbuștilor, deteriorări ale vegetației și ale construcțiilor ornamentale în terenurile și la obiectivele acvatice pe care sînt amplasate obiecte ale regnului vegetal.

(3) În cazul desfășurării activităților economice, persoanele fizice și juridice sînt obligate să întreprindă măsuri de prevenire a afectării obiectelor regnului vegetal, de pază și protecție a habitatelor acestora.

Articolul 16. Protecția obiectelor regnului vegetal în cazul desfășurării activităților economice

(1) Se interzice construcția și darea în exploatare a întreprinderilor și instalațiilor care pot afecta starea habitatelor regnului vegetal sau pot polua cu substanțe chimice, toxice sau otrăvitoare terenurile pe care sînt amplasate.

(2) Construcția și darea în exploatare a întreprinderilor și instalațiilor care pot afecta starea habitatelor regnului vegetal vor fi permise numai în cazuri excepționale, pentru necesități de stat sau publice, în baza unei hotărîri de Guvern, cu respectarea cerințelor stabilite de autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului, precum și în baza acordului populației din zona respectivă.

(3) În cazul răsîndirii plantelor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova pe terenurile repartizate pentru construcții, linii de comunicații sau pe terenurile care urmează a fi inundate, se asigură replantarea acestor plante pe terenuri care au condiții similare de creștere, cu acordul deținătorilor de terenuri și cu respectarea recomandărilor Academiei de Științe a Moldovei.

Articolul 20. Introducerea, aclimatizarea, hibridizarea și selecția obiectelor regnului vegetal

(1) Introducerea și/sau aclimatizarea, în scopuri științifice și economice, a obiectelor regnului vegetal în flora sălbatică a Republicii Moldova se admit în temeiul acordului autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului, după prezentarea următoarelor documente:

a) cerere cu indicarea listei speciilor de plante pentru introducere și/sau aclimatizare;

b) documente care confirmă legalitatea extragerii din natură a obiectelor regnului vegetal și importării acestora pe teritoriul Republicii Moldova;

c) avizul Academiei de Științe a Moldovei.

(2) Hibridizarea și selecția obiectelor regnului vegetal în scopuri științifice și economice se admit pe teritoriul Republicii Moldova în temeiul acordului Academiei de Științe a Moldovei, bazat pe următoarele documente:

a) cerere cu indicarea listei speciilor de plante pentru hibridizare și selecție;

b) documente care confirmă legalitatea extragerii din natură a obiectelor regnului vegetal și importării acestora pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Termenul de examinare a cererilor, prevăzute la alin.(1) și (2), este de 10 zile de la data depunerii setului complet de documente.

Articolul 21. Importul, exportul, reexportul și tranzitul obiectelor regnului vegetal

(1) Importul și exportul obiectelor regnului vegetal, părților și produselor acestora colectate din flora sălbatică, în stare vie, proaspătă sau semi-prelucrată, se efectuează în temeiul acordului de mediu, eliberat de către autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului.

(2) Pentru obținerea acordului de mediu pentru import se prezintă următoarele documente:

a) cerere;

b) avizul Academiei de Științe a Moldovei.

(3) Pentru obținerea acordului de mediu pentru export se prezintă următoarele documente:

a) cerere;

b) autorizația pentru colectarea obiectelor regnului vegetal, în cazul agenților economici care desfășoară aceste activități, sau copiile de pe facturile de cumpărare a mărfii ce se exportă, însoțite de copia de pe autorizația pentru colectare, eliberată pe numele agentului economic vînzător.

(4) Importul, exportul, reexportul și tranzitul obiectelor regnului vegetal, părților și produselor acestora, reglementate de Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES), se admit în baza permisului/certificatului CITES, eliberat de organul de gestiune CITES.

(5) Pentru obținerea permisului/certificatului CITES de import se prezintă următoarele documente:

a) cerere;

b) avizul autorității științifice CITES;

c) copia permisului/certificatului CITES de export, eliberat de organul de gestiune al statului exportator;

d) copia contractului dintre importator și exportator, cu indicarea condițiilor de transportare a plantelor.

(6) Pentru obținerea permisului/certificatului CITES de export sau re-export se prezintă următoarele documente:

a) cerere;

b) avizul autorității științifice CITES;

c) autorizația pentru colectarea obiectelor regnului vegetal, în cazul agenților economici care desfășoară aceste activități, sau copiile de pe facturile de cumpărare a mărfii ce se exportă, însoțite de copia de pe autorizația pentru colectare, eliberată pe numele agentului economic vînzător;

d) copia permisului/certificatului CITES de import, eliberat de organul de gestiune al statului importator;

e) copia contractului dintre importator și exportator, cu indicarea condițiilor de transportare a plantelor vii.

(7) Cererile de solicitare a acordului de mediu se examinează în termen de 10 zile, iar a permisului/certificatului CITES - în termen de până la 30 de zile de la data depunerii setului complet de documente.

(8) Plata pentru eliberarea acordului de mediu pentru export și permisului/certificatului CITES, al cărei quantum este stabilit în anexa nr.1 la prezenta lege, se achită la data eliberării actului și se transferă la contul Fondului Ecologic Național.

Articolul 25. Limitele de folosință specială a obiectelor regnului vegetal Limitele de folosință specială a obiectelor regnului vegetal se stabilesc de către autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului în baza recomandărilor Academiei de Științe a Moldovei, iar în cazul vegetației forestiere din cadrul fondului forestier de stat - conform posibilității de recoltare a masei lemnoase, aprobate de Guvern.

Articolul 26. Recoltarea masei lemnoase în procesul de tăiere/colectare a vegetației forestiere

(1) Recoltarea masei lemnoase în procesul de tăiere/colectare a vegetației forestiere se efectuează în baza autorizației eliberate de organele specificate la lit.a)-h) pentru următoarele tipuri de tăieri:

a) pentru tăierile de regenerare, de reconstrucție ecologică, de conservare, de îngrijire, de conducere și de igienă în fondul forestier de stat - de către Inspectoratul Ecologic de Stat;

b) pentru alte tăieri decât cele prevăzute la lit.a):

- tăieri de igienă rase;

- lucrări de igienizare (curățarea de rupturi și doborâturi);

- tăieri de reconstrucție a arboretelor tinere de valoare scăzută;

- tăieri de îngrijire a arboretelor surse de semințe;

- tăieri de întreținere și reconstrucție a plantajelor;

- tăieri sub liniile de comunicație și rețelele electrice - de către organul teritorial al Inspectoratului Ecologic de Stat;

c) pentru tăierile efectuate pe terenurile din fondul forestier care nu sînt gestionate de organele silvice de stat - de către Inspectoratul Ecologic de Stat;

d) pentru tăierile efectuate în spațiile verzi ale localităților urbane și rurale - de către agențiile sau inspecțiile ecologice;

e) pentru tăierile efectuate în perdelele forestiere din zonele de protecție a apelor rîurilor și bazinelor de apă - de către Inspectoratul Ecologic de Stat;

f) pentru tăierile efectuate în perdelele de protecție amplasate pe terenuri cu destinație agricolă, în perdelele forestiere de protecție și în plantațiile de arbori și arbuști situate de-a lungul căilor de comunicație (limitrofe drumurilor și căilor ferate) - de către agențiile sau inspecțiile ecologice;

g) pentru tăierile de arbori vătămați în urma calamităților naturale, avariilor sau în cazul lichidării focarelor active de boli și vătămători în fondul forestier și în vegetația forestieră din afara fondului forestier - de către agențiile sau inspecțiile ecologice, în baza recomandărilor comisiei constituite din reprezentanții agențiilor sau inspecțiilor ecologice, deținătorilor de terenuri respective, autorității silvice centrale și altor autorități responsabile, după caz;

h) pentru tăierile de arbori vătămați în urma calamităților naturale și în cazul lichidării focarelor active de boli și vătămători în pădurile incluse în fondul arilor naturale protejate de stat - de către Inspectoratul Ecologic de Stat, în baza recomandărilor comisiei constituite din reprezentanții Inspectoratului Ecologic de Stat, agențiilor sau inspecțiilor ecologice, Academiei de Științe a Moldovei, autorității silvice centrale sau unităților silvice teritoriale.

(2) Autorizația pentru efectuarea tăierilor specificate la alin.(1) se eliberează în baza următoarelor documente:

a) pentru cazurile specificate la lit. a) - în baza cererii și actului inspecției întocmit de agențiile și inspecțiile ecologice, documentelor de amenajare a vegetației forestiere; b) pentru cazurile specificate la lit.

b) - în baza cererii și documentelor de inventariere a vegetației forestiere;

c) pentru cazurile specificate la lit. c) - în baza cererii, deciziei deținătorului de teren, avizului unității silvice teritoriale sau al autorității silvice centrale, actului de cercetare fitosanitară a arboretelor (pentru tăierile de igienă), actului de coordonare cu serviciul cadastral;

d) pentru cazurile specificate la lit. d) și f) - în baza cererii, actului de cercetare fitosanitară a arboretelor;

e) pentru cazurile specificate la lit. e) - în baza cererii, deciziei deținătorului de teren, avizului unității silvice teritoriale sau al autorității silvice centrale, actului de cercetare fitosanitară a arboretelor, actului inspecției întocmit de agențiile și inspecțiile ecologice.

(3) Tăierea arborilor, în cazul lichidării avariilor, reparației urgente a rețelelor ingineresti, precum și în alte cazuri ce ar putea avea efecte negative asupra sănătății oamenilor și asupra mediului, se realizează imediat, fără coordonare cu agențiile sau inspecțiile ecologice, dar, după finalizarea lichidării situațiilor de avarie, agenții economici sînt obligați să înștiințeze agențiile sau inspecțiile ecologice despre lucrările efectuate și să compen-

seze prejudiciul cauzat de avarie.

(4) În cazul căderii arborilor pe edificii, pe linii de transport al energiei electrice, de semnalizare, de comunicație, pe calea ferată, precum și în alte cazuri când este pusă în pericol securitatea circulației trenurilor sau este condiționată reținerea acestora, măsurile ce se impun pentru lichidare se iau imediat, fără coordonare cu agențiile sau inspecțiile ecologice, dar, după finalizarea lichidării situațiilor de avarie, agenții economici sînt obligați să înștiințeze agențiile sau inspecțiile ecologice despre lucrările efectuate, pentru controlul oportunității acestora.

(5) Nu este necesară autorizația pentru tăierea vegetației forestiere, provenite din lăstari și semințe, aflate în afara plantațiilor forestiere proiectate: în zonele de protecție a liniilor de transport al energiei electrice, liniilor de comunicații, terasamentelor de cale ferată, debleurilor, canalelor de evacuare a apei și în zonele altor edificii unde vegetația forestieră împiedică exploatarea normală a acestora. (6) Cererea de autorizare a recoltării masei lemnoase în procesul de tăiere a vegetației forestiere se examinează în termen de 10 zile de la depunerea setului complet de documente, cu excepția cazurilor specificate la alin.(1) lit. a), b) și c), pentru care acest termen va fi de pînă la 20 de zile.

Articolul 35. Cadastrul obiectelor regnului vegetal

(1) Cadastrul obiectelor regnului vegetal reprezintă un registru al datelor privind răspîndirea și distribuirea obiectelor regnului vegetal pe categorii de terenuri sau obiective acvatiche, privind deținătorii și beneficiarii de terenuri și de obiective acvatiche, privind caracteristicile cantitative și calitative ale obiectelor regnului vegetal, evaluarea lor economică.

(2) Modul și condițiile de ținere a evidenței de stat și a cadastrului obiectelor regnului vegetal se aprobă de către Guvern.

Articolul 39. Răspunderea pentru încălcarea legislației

(1) Încălcarea legislației cu privire la regnul vegetal atrage după sine răspundere administrativă sau penală.

(2) Tragerea la răspundere a persoanelor fizice și juridice nu exonerează persoanele vizate de îndeplinirea obligațiilor privind repararea prejudiciului cauzat obiectelor regnului vegetal și privind executarea măsurilor de protecție și regenerare a obiectelor regnului vegetal, de restabilire a habitatelor lor.

Articolul 40. Repararea prejudiciului cauzat obiectelor regnului vegetal și/sau habitatelor acestora

(1) Persoanele fizice și juridice sînt obligate să repare prejudiciul cauzat obiectelor regnului vegetal și/sau habitatelor acestora.

(2) Cuantumul prejudiciului se stabilește conform cheltuielilor efective de restabilire a obiectelor regnului vegetal, cu includerea venitului ratat.

(3) Obiectele regnului vegetal și/sau părțile și produsele acestora aflate în folosința nelegitimă a persoanelor fizice și juridice se confiscă și sînt transmise în proprietatea statului în conformitate cu legislația în vigoare.

Anexa nr. 1

Cuantumul plății încasate la eliberarea acordului de mediu pentru export și a permisului/certificatului CITES

1. Cuantumul plății la eliberarea acordului de mediu pentru exportul de:

a) ciuperci comestibile în stare proaspătă sau semiprelucrată

0,50 lei/kg

b) plante medicinale, alimentare, aromatice, tanante, colorante și ornamentale din flora sălbatică, întregi sau sub formă de rădăcini, rizomi, bulbi, tulpini, ramuri, coji, flori, frunze, fructe, semințe și muguri, în stare vie, proaspătă sau semiprelucrată

0,20 lei/kg

c) alte plante din flora sălbatică sau părți și produse din acestea, în stare vie, proaspătă sau semiprelucrată

0,10 lei/kg

d) semințe de specii forestiere și alte specii de floră sălbatică (resurse genetice)

1,00 lei/kg

e) fructe din flora sălbatică, în stare proaspătă sau semiprelucrată

0,25 lei/kg

2. Cuantumul plății la eliberarea permisului/certificatului CITES 200 lei /permis

**PENTRU APROBAREA STRATEGIEI DEZVOLTĂRII DURABILE
A SECTORULUI FORESTIER DIN REPUBLICA MOLDOVA
nr. 350 din 12 iulie 2001**

Art.1. - Se aprobă Strategia dezvoltării durabile a sectorului forestier din Republica Moldova, cuprinsă în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2. - Guvernul, în termen de 6 luni, va elabora mecanismul de implementare a strategiei menționate.

Art. 3. - Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

Anexă

**STRATEGIA DEZVOLTĂRII DURABILE
A SECTORULUI FORESTIER DIN REPUBLICA MOLDOVA**

INTRODUCERE

Pădurile constituie o inestimabilă sursă de cele mai diverse beneficii. Pe lângă faptul că prelucrarea masei lemnoase și obținerea produselor forestiere asigură o anumită contribuție la dezvoltarea economiei naționale, pădurile constituie un factor de importanță majoră în menținerea echilibrului ecologic. Pădurile creează un microclimat capabil să diminueze efectul factorilor nefavorabili. Este notorie și importanța pădurilor pentru stabilizarea continuă a pânzei freatice și menținerea resurselor acvatice, a echilibrului bioxidului de carbon, azotului și fosforului în atmosferă, pentru emanarea oxigenului. Capacitatea pădurilor Moldovei de a absorbi bioxidul de carbon din atmosferă constituie circa 2230 mii tone pe an. Pădurile aduc o contribuție substanțială la diminuarea proceselor de eroziune a solurilor și a alunecărilor de teren. În condițiile Moldovei, cu alternanțe substanțiale de temperaturi, cu secete frecvente, deficit de apă, terenuri expuse la alunecări și cu diminuarea fertilității solurilor, pînă la 40 - 50%, prin intensificarea proceselor de eroziune, rolul protector al pădurilor capătă o importanță vitală.

Multitudinea beneficiilor condiționate de existența pădurilor nu este ineputabilă. Atitudinea nechibzuită față de componenta forestieră a echilibrului ecologic poate cauza pagube irecuperabile cu impact asupra bunăstării actualei societăți și, într-o măsură mai mare, asupra generațiilor viitoare. Din aceste considerente, gestionarea durabilă a pădurilor și vegetației forestiere a devenit o preocupare prioritară a fiecărui stat și a comunității mondiale în ansamblu.

**Capitolul I
STAREA ACTUALĂ ȘI TENDINȚELE DE
DEZVOLTARE A FONDULUI FORESTIER**

Republica Moldova dispune de un fond forestier care, la 1 ianuarie 1999, ocupa o suprafață de 394 mii ha (11,6% din teritoriul țării), inclusiv pădurile - 325,4 mii ha (gradul de împădurire a teritoriului constituind 9,6%, ori 0,075 ha de pădure pe cap de locuitor).

Fondul forestier include, de asemenea, suprafețele destinate necesităților de cultură, producție și administrație ale sectorului forestier, terenurile destinate împăduririi și cuprinse cu amenajamentele silvice. Terenurile respective sînt parte integrantă a ecosistemelor forestiere și sînt gestionate și protejate în conformitate cu legislația în vigoare. Concomitent, Moldova dispune de 46,7 mii ha vegetație forestieră din afara fondului forestier.

În gestiunea autorităților silvice se află 349,2 mii ha, sau 88,6% din fondul forestier național, dintre care pădurile ocupă 311,8 mii ha. Restul terenurilor din fondul forestier - 44,8 mii ha, sau 11,4%, - se află în gestiunea primăriilor, unităților agricole și altor beneficiari silvici.

Pădurile (325,4 mii ha) sînt repartizate extrem de neuniform: Zonei de centru îi revin circa 60% (gradul de împădurire fiind de 13,5%), Zonei de nord - circa 26% (cu un grad de împădurire de 7,2%), iar Zonei de sud (cu un grad de împădurire de 6,7%), afectate în mod deosebit de secetă și de eroziuni, avînd deficit de resurse acvatice, îi revin doar 16%.

Pădurile Moldovei sînt formate preponderent din specii de foioase (97,8%), speciile de rășinoase constituind doar 2,2%. Aproximativ o jumătate din suprafața pădurilor revine cvercineelor, circa 12% - altor specii autohtone. În ultimii 50 de ani, suprafața pădurilor s-a majorat considerabil datorită plantării salcîmetelor și rășinoaselor. Deși suprafața totală a cvercineelor a crescut cu 18%, ponderea acestora în structura pădurilor s-a redus cu 13,6%. Astfel, peste o treime din arborete sînt create din specii introduse artificial care nu se înscriu în ecosistemele naturale ale Moldovei, iar circa 90% din arboretele de gorun și peste 60% din arboretele de stejar provin din lăstari de generațiile II-IV. Din aceste considerente, starea de vegetație a ultimelor și rezistența lor la factori biotici și abiotici nefavorabili sînt foarte reduse.

A. Fondul forestier gestionat de autoritățile silvice

Fondul forestier gestionat de autoritățile silvice include 311,8 mii ha păduri cuprinse cu amenajamente silvice.

Volumul total al masei lemnoase constituie 35,14 milioane m³, fiecărui locuitor revenindu-i cîte 8,1 m³ de masă lemnoasă. Structura actuală a arboretelor pe grupe de vîrstă este în mare măsură dezechilibrată. Vîrsta medie a arboretelor este de 40 de ani, arboretele tinere constituind 26,3%, cele de vîrstă mijlocie - 43,7%, preexploatabile - 17,5%, iar cele exploatabile - 12,5%.

Volumul mediu al masei lemnoase la un hectar ajunge pînă la 124 m³, iar

creșterea medie totală este de circa 907 mii m³ pe an. Clasa medie de bonitate constituie 2,3, iar consistența medie a pădurilor este de 0,73.

Posibilitatea de recoltare la produsele principale, stabilită prin amenajamentele silvice, este de 195 mii m³ pe an. La produsele secundare (tăierile de îngrijire și de igienă), posibilitatea anuală de recoltare este de 180 mii m³. Volumul posibil de recoltat va crește, în următorii 20-40 de ani, pe măsură ce arboretele tinere vor ajunge la clasele superioare de vîrstă și datorită extinderii suprafețelor împădurite.

Pădurile din Republica Moldova sînt încadrate în grupa I funcțională, avînd în exclusivitate funcții de protecție a mediului înconjurător. În raport cu funcțiile pe care le îndeplinesc, se disting următoarele subgrupe funcționale:

- 1) păduri cu funcții de protecție a apelor - 4,9 mii ha;
- 2) păduri cu funcții de protecție a terenurilor și solurilor - 21,9 mii ha;
- 3) păduri cu funcții de protecție contra factorilor climatici și industriali dăunători - 158,3 mii ha;
- 4) păduri cu funcții de recreere - 95,9 mii ha;
- 5) păduri de interes științific și cu funcții de ocrotire a genofondului și eco-fondului forestier - 44,1 mii ha.

Pentru fiecare categorie funcțională, în amenajamentele silvice se stabilesc metode de gospodărire corespunzătoare, care asigură îndeplinirea funcțiilor atribuite.

În perioada anilor 1950-1980, regenerarea pădurilor s-a realizat preponderent pe cale artificială (tăieri rase, pregătirea ulterioară a solului și plantarea culturilor silvice). În același mod au fost create și culturile silvice pe terenurile considerate impracticabile pentru agricultură. În total, au fost plantate peste 200 mii ha cu vegetație forestieră, suprafața pădurilor sporind cu 60%. Începînd cu anii 90, s-au redus posibilitățile de creare a culturilor silvice pe suprafețe mari, ceea ce a condus la scăderea ritmului de extindere a terenurilor acoperite cu vegetație forestieră. Concomitent, conform noii politici de gestionare a pădurilor, s-a acordat prioritate regenerărilor naturale, favorizîndu-se instalarea ori introducerea semințșului sub masiv în cazul arboretelor naturale, precum și ajutorarea regenerării naturale (provocarea drajonării la salcîm). Ponderea de bază (circa 72%) a lucrărilor de regenerare și de extindere a pădurilor a revenit împăduririi parchetelor, golurilor, viranelor etc., precum și refacerii arboretelor degradate și culturilor silvice ineficiente, create anterior.

Anumite dereglări ce țin de structura pădurilor existente și influența factorilor climatici nefavorabili din ultimii ani au condiționat apariția și extinderea unor focare complexe de boli și dăunători forestieri, provocînd agravarea stării fitosanitare a pădurilor. În ultimul deceniu, rata anuală a suprafețelor forestiere afectate de dăunători variază între 15-30%. Anual, 30-40 mii ha, sau 9-13% din păduri necesită aplicarea măsurilor de combatere a dăunătorilor.

Pădurile Moldovei, în corespundere cu compoziția lor specifică, în care prevalează foioasele (97%), sînt încadrate în categoria pădurilor cu pericol in-

cendiar redus (în medie - de 3,6 puncte), principala cauză a incendiilor forestiere fiind, de regulă, comportamentul iresponsabil al populației cu focul.

Un pericol mai mare prezintă tăierile ilicite, pășunatul neautorizat și poluarea fondului forestier cu deșeuri și reziduuri menajere, de construcție și de altă natură.

În perioada anilor 1992-1999, tăierile ilicite în pădurile gestionate de autoritățile silvice au constituit circa 174 mii m³, ceea ce echivalează cu circa 1400 ha teren de pădure. Drept urmare, fondul forestier din gestiunea autorităților silvice a pierdut circa 1% din suprafețele silvice. Pădurile aflate în gestiunea altor deținători au fost distruse în aceeași perioadă în proporție de 13%.

Pășunatul neautorizat, care provoacă circa 6% din pierderile culturilor silvice, a luat proporții deosebit de îngrijorătoare în perioada anilor 1990-1995, o dată cu sporirea șeptelului în sectorul privat.

Sectorul forestier furnizează anual economiei naționale circa 360 mii m³ de masă lemnoasă. Or, necesitățile în lemne de foc ale populației sînt satisfăcute în proporție de 70-80%.

Întreprinderile autorităților silvice dispun de o capacitate totală de prelucrare a lemnului de circa 100 mii m³ pe an (ceva mai puțin de a treia parte din masa lemnoasă recoltată), însă se prelucrează doar circa 25 mii m³ pe an, sau 7% din masa lemnoasă recoltată în pădurile Moldovei. Dat fiind faptul că industria forestieră nu dispune de utilajele necesare, de tehnologii avansate, asortimentul produselor lemnoase se limitează la parchet, așchii tehnologice, scînduri, mangal, butoaie, clești pentru rufe, cozi de hîrlețe și alte articole asemănătoare, care nu pot aduce un profit esențial ramurii și economiei naționale în ansamblu.

Sînt insuficient valorificate și produsele nelemnoase ale pădurii. Potențialul anual al pădurilor Moldovei la produsele accesorii, cum ar fi fructele și pomușoarele de pădure, nucile, ciupercile, plantele medicinale etc., se cifrează la circa 4 mii tone, real fiind recoltate doar circa 3 mii tone de atare produse pe an.

Anual, sectorul forestier aduce economiei naționale un venit de circa 34-35 milioane lei, ceea ce constituie 0,3-

0,4 % din produsul intern brut.

Circumstanțele care condiționează contribuția redusă a ramurii silvice la soluționarea problemelor social-economice sînt:

- 1) gradul insuficient de împădurire a teritoriului țării și, ca urmare, posibilitățile reduse de recoltare și prelucrare a masei lemnoase și a produselor accesorii ale pădurii;

- 2) valorificarea insuficientă a potențialului stațional, ceea ce conduce la o productivitate scăzută a pădurilor;

- 3) valorificarea insuficientă a rezervelor de masă lemnoasă (creșterii curente), care ar putea fi recoltată fără a prejudicia starea pădurilor;

- 4) gradul redus de asigurare a sectorului forestier cu utilaj modern pentru

prelucrarea eficientă a masei lemnoase, ceea ce se răsfrînge negativ asupra asortimentului, calității și competitivității produselor finite din aceasta, precum și asupra recoltării produselor accesorii;

5) dezvoltarea insuficientă a unor activități auxiliare, cum ar fi pepinieritul, creșterea melcilor și a fazanilor pentru comercializare, turismul cinegetic, ecoturismul etc., care ar putea aduce venit, iar acesta ar putea fi folosit pentru finanțarea suplimentară a activităților de bază.

B. Fondul forestier aflat în gestiunea altor deținători

Pădurile aflate în gestiunea altor deținători, în special a primăriilor, constituie 11,4% din fondul forestier național și îndeplinesc cu prioritate funcții de protecție a terenurilor și solurilor. În aceste păduri, plantate în ultimii 30-50 de ani pe terenuri impracticabile pentru agricultură, nu se respectă regimul silvic, măsurile de îngrijire se aplică de la caz la caz, pădurile fiind afectate de tăierile ilicite și pășunatul abuziv, de poluarea cu deșeuri etc.

C. Vegetația forestieră din afara fondului forestier

Vegetația forestieră constînd din perdele de protecție a terenurilor agricole, a căilor de comunicație și din grupurile de arbori și arborii solitari din perimetrul orașelor și al altor localități, neinclusă în fondul forestier, ocupă o suprafață de 46,7 mii ha, din care 30,0 mii ha revin perdelelor forestiere (de protecție a terenurilor agricole - 27,3 mii ha, de protecție a căilor de comunicație - 2,4 mii ha; restul perdelelor forestiere- 0,3 mii ha).

Deținători ai acestor terenuri sînt primăriile din localitățile rurale, ce nu au personal specializat care va putea opri tăierile ilicite, pășunatul neautorizat și poluarea cu deșeuri a spațiilor verzi. Astfel, conform analizei efectuate de către specialiștii din domeniul silvic, din suprafața totală a perdelelor forestiere doar circa 18 mii ha (60%) sînt în stare satisfăcătoare, restul fiind rărîte (19%) sau distruse complet (21%).

Capitolul II CONSERVAREA DIVERSITĂȚII BIOLOGICE

Moldova se află la intersecția a trei mari regiuni biogeografice, incluzînd elementele caracteristice stepei pontice (sudul țării), stepei continentale (nordul) și pădurilor Europei Centrale (zona forestieră de centru și de vest). Datorită acestor circumstanțe, precum și climei temperate, reliefului și solurilor extrem de variate și fertile, teritoriul dintre râurile Prut și Nistru reprezintă un spațiu geografic favorabil sporirii diversității biologice.

Zona de nord, unde gradul de împădurire constituie 7,2%, se caracterizează printr-o climă relativ umedă (cu precipitații anuale de circa 550 mm) și prin prevalarea solurilor forestiere. În păduri predomină stejarul pedunculat și cireșul.

Zona de centru, unde gradul de împădurire constituie 13,5%, este reprezentată prin trupuri de pădure relativ compacte, comparabile cu tipul pădurilor

de foioase din Europa Centrală. Cantitatea de precipitații în perioada de vegetație variază între 250-300 și 450-500 mm pe an, tipurile de sol variază de la soluri brune de pădure pe versanții superiori, de la soluri cenușii și cenușii-deschise de pădure pe versanții medii la soluri cenușii-închise de pădure în depresiuni. În această zonă sînt răspîndite stejăretele, gorunetele cu carpen, uneori cu fag. Majoritatea arboretelor provin din lăstari, au consistența medie de 0,8 și se caracterizează prin productivitate mijlocie și superioară.

Zona de sud, avînd gradul de împădurire de 6,7%, se caracterizează printr-o vegetație forestieră formată pe culmile înălțimilor, care pornesc din centrul țării și ajung pînă în Podișul Tigheciului. Pădurile de pe cumpenele apelor din Podișul Tigheciului sînt reprezentate de gorunete pure și gorunete-șleauri. La altitudini mai joase s-au format arborete de stejar pedunculat cu porumbar. Pe versanții cu expoziție sudică și sud-vestică, la altitudini mici (160-200 m) s-au format păduri de stejar pufos. În prezent, toate aceste păduri sînt, în mare parte, degradate, reprezentînd arborete tinere de clasele IV-V de producție cu consistența redusă de mai puțin de 0,6.

Caracterizînd vegetația forestieră în ansamblu, este necesar să menționăm ponderea mare a salcîmului și a altor specii introducente (38,7%). Cele circa 5 mii trupuri de pădure (cu suprafața de la 5 ha la 15 mii ha) sînt dispersate neuniform, lipsind practic coridoarele forestiere de interconexiune de importanță majoră, atît pentru viabilitatea fondului forestier, cît și pentru protecția diversității biologice, a solurilor și apelor.

Ariile naturale protejate constituie 66,5 mii ha sau 1,97% din teritoriul țării. Din acestea, 63 mii ha (95%) sînt parte a fondului forestier gestionat de autoritățile silvice și constituie 17,5% din teritoriul acestuia. Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat, pe lîngă valoarea sa incontestabilă, conține și o serie de lacune, admițînd, în special, repartizarea neechilibrată a pădurilor protejate în raport cu zonele biogeografice ale țării.

Fauna biocenozelor forestiere cuprinde 116 specii de animale incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova. Numărul de specii care se află realmente în pericol este mult mai mare, în special printre nevertebrate. Caracteristica de bază a multor specii de vertebrate periclitare, în primul rînd a carnivorelor, atît a păsărilor, cît și a mamiferelor, este dependența de existența arborilor masivi (cu scorburi, semiuscați) extrași în procesul tăierilor silvice de îngrijire, de igienă etc. Multe specii de insecte periclitare depind în dezvoltarea lor de existența unui volum de masă lemnoasă moartă, care este extrasă intensiv în cadrul lucrărilor de igienizare a pădurilor. Supraviețuirea acestor specii de animale poate fi asigurată numai prin respectarea strictă a normelor tehnice la compartimentele ce țin de protecția faunei sălbatice în procesul efectuării lucrărilor de igienizare și a folosințelor silvice.

Un număr considerabil de specii de plante rare și periclitare cresc în componența păturii erbacee de pe teritoriile unităților silvice și rezervațiilor naturale. Multe dintre acestea au valoare medicinală. În fondul forestier sînt încadrate

toate terenurile în care s-au mai păstrat ecosistemele de silvostepă, inclusiv cele cu specii relict, precum și alte elemente valoroase și rare de vegetație. Habitatele erbacee conțin un număr considerabil de insecte periclitare, precum și de reptile, servesc drept refugiu pentru polenizatorii plantelor, sînt necesare pentru majoritatea himenopterelor și entomofagilor diptere, care contribuie la stabilitatea ecosistemelor forestiere.

Prin așezarea sa fizico-geografică, Moldova oferă posibilități avantajoase pentru vînat, însă, prin reducerea habitatelor naturale, numărul animalelor de vînat s-a redus. În prezent, fondul cinegetic cuprinde 2832 mii ha, speciile de vînat, sub aspect numeric, fiind prezentate după cum urmează: cerbi - 429, căpriori - 3664, mistreți - 2691, mufloni - 17, iepuri - 109 267, vulpi - 14 137, fazani - 26 286, potîrnichi - 1999, gîște - 3825, rațe - 114 802 exemplare.

Dinamica numerică a principalelor populații de vînat, în ultimii 6 ani, se caracterizează printr-o majorare continuă a efectivului de iepuri și vulpi, iar populațiile de cerbi, căpriori, mistreți și fazani, în anii 1995-1996, s-au redus brusc ca rezultat al vînatului excesiv și al braconajului. În prezent se manifestă tendința de normalizare a situației.

În scopul reglementării activităților cinegetice, în ultimii ani au fost elaborate și adoptate concepția și programul de dezvoltare a acestui domeniu de activitate, care trebuie să fie aduse în concordanță atît cu ultimele modificări ale cadrului legislativ intern, cît și cu angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova în ultimii ani.

Capitolul III POLITICA FORESTIERĂ ȘI MANAGEMENTUL FORESTIER

Problemele gestionării durabile a pădurilor Republicii Moldova pot fi soluționate cu succes doar în cazul promovării unei politici forestiere adecvate noilor cerințe.

În acest sens, unui nou sistem de viziuni asupra sectorului se impune necesitatea formării unei noi mentalități silvice, implementarea prevederilor convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte, organizarea valorificării raționale a produselor pădurii în contextul asigurării continuității pădurilor ca structură și funcții, în corelație cu condițiile de creștere, contribuirea la menținerea potențialului polifuncțional al pădurilor.

Managementul forestier trebuie subordonat numai intereselor naționale durabile, orientat spre tradițiile naționale și obiectivele silviculturii și bazat pe principii ecologice. Problema protejării și dezvoltării durabile a pădurilor este inseparabilă de problema asigurării sănătății populației țării.

În politica forestieră este necesar de a pune accentul pe conservarea diversității biologice la toate nivelurile, pe instruirea cadrelor în domeniul silviculturii, pe armonizarea cadrului legislativ, pe cooperarea internațională.

Cadrul legislativ, aflat la baza politicii statului promovate în sectorul forestier, include Constituția Republicii Moldova, 12 legi și un set de hotărîri ale Guvernului ce se referă, direct sau indirect, la domeniul forestier.

În politica forestieră a statului, funcția primordială a pădurilor este cea de protecție a mediului și de asigurare a echilibrului ecologic. Codul silvic și alte legi prevăd interzicerea reducerii suprafețelor fondului forestier, iar recoltarea masei lemnoase se permite numai în limitele stabilite de amenajamentele silvice. O serie de prevederi din Codul cu privire la contravențiile administrative și din Codul penal sînt orientate nemijlocit spre protejarea pădurilor contra acțiunilor distructive. Legislația favorizează extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră prin împădurirea terenurilor degradate, a ravenelor, a pantelor, a terenurilor afectate de alunecări, crearea fișiiilor forestiere de protecție a apelor rîurilor și bazinelor de apă. Legea privind protecția mediului înconjurător, Legea regnului animal, Legea privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător și alte legi subsecvente conțin prevederi privind conservarea diversității biologice și protecția ecosistemelor.

Conform articolului 127 din Constituția Republicii Moldova, pădurile din țară fac obiectul exclusiv al proprietății publice. Proprietatea privată asupra pădurilor se admite numai cu condiția plantării acestora pe terenuri private.

Cadrul legislativ referitor la politica forestieră urmează a fi dezvoltat și perfecționat atît în raport cu noile cerințe ale perioadei de tranziție, cît și pornindu-se de la necesitatea armonizării politicii forestiere naționale cu normele acceptate de comunitatea mondială.

Moldova a semnat și a ratificat 16 convenții și acorduri internaționale în domeniul protecției mediului înconjurător, care vizează, direct sau indirect, protecția resurselor forestiere și conservarea diversității biologice a pădurilor, inclusiv Convenția asupra zonelor umede de importanță internațională în special ca habitat al păsărilor acvatice (Ramsar, 1971), Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa (Berna, 1979), Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice (Bonn, 1979), Acordul privind conservarea liliecilor în Europa (Londra, 1991), Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 1992), Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (Rio de Janeiro, 1992), Convenția privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale (Helsinki, 1992), Acordul asupra conservării păsărilor de apă migratoare african-urasiatice (Haga, 1995).

Autoritatea silvică centrală, legal împuternicită să reglementeze, să coordoneze și să exercite controlul asupra administrării și gospodării fondului forestier, se află în subordonarea directă a Guvernului. În cadrul acestei autorități activează 14 unități silvice de stat, trei unități silvocienetice, Întreprinderea pentru Prelucrarea Fructelor de Pădure "Pomușoara", cinci rezervații naturale de stat, precum și Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice.

Unitățile silvice și silvocienetice sînt structuri de stat plenipotențiare în

domeniul administrării fondurilor forestier și cinegetic în teritoriu, au statut de persoană juridică cu toate atribuțiile de rigoare (balanță autonomă, conturi bugetare curente și alte conturi) și includ în ansamblu 69 de ocoale silvice cu 187 de sectoare și 1068 de cantoane silvice. Constituirea, reorganizarea și lichidarea acestora se efectuează de către autoritatea silvică centrală.

Rezervațiile naturale de stat sînt persoane juridice, cu balanță autonomă, conturi bancare curente și alte conturi. Ele se constituie și se lichidează conform legislației. Rezervațiile nu se divizează în ocoale silvice.

Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice este persoana juridică pleni-potențiară în domeniul amenajării pădurilor, organizării depistării și combaterii bolilor și dăunătorilor forestieri, în domeniul cercetărilor științifice silvice și al proiectării silvice.

Autoritatea silvică centrală asigură monitoringul forestier, care reprezintă un sistem de observare și prognozare a stării pădurilor, de depistare și prevenire a proceselor și tendințelor negative în dezvoltarea lor.

Rețeaua națională de sondaje permanente, creată în 1993, are o densitate de 2x2 km (1 sondaj la 400 ha) și cuprinde circa 700 de sondaje. Rețeaua europeană, constituită în 1992, are o densitate de 16x16 km (1 sondaj la 25,6 mii ha) cu 12 sondaje permanente.

În baza datelor monitoringului forestier, Republica Moldova este inclusă în grupul țărilor cu păduri puternic afectate (cota procentuală pentru clasele II-IV depășind 20%), alături de Belarus, Bulgaria, Cehia, Danemarca, Estonia, Germania, Grecia, Ungaria și alte țări.

Începînd cu anul 1992, Republica Moldova este membru al Programului de cooperare internațională pentru evaluarea și monitoringul efectelor poluării asupra pădurilor "ICP-FORESTS" cu sediul la Hamburg (Germania). În prezent, conform acestui program, se inventariază toate sondajele din cadrul rețelei naționale pentru evaluarea stării pădurilor la nivelul I și trecerea la efectuarea lucrărilor pentru nivelul II. În perspectivă se preconizează și derularea investigațiilor de nivelul III.

Capitolul IV ȘTIINȚA SILVICĂ

În Moldova, desfășurarea cercetărilor silvice sistematice a început, practic, în perioada postbelică, eforturile fiind orientate în trei direcții:

- investigații de ordin geobotanic, desfășurate la Institutul de Botanică al Academiei de Științe;
- cercetări privind protecția pădurilor și studierea influenței combaterilor chimice asupra complexului de dăunători forestieri și altei faune, efectuate de Institutul de Zoologie al Academiei de Științe în comun cu autoritatea silvică centrală;
- cercetări silvice aplicate, efectuate la Stațiunea Silvică Experimentală Bender.

În urma investigațiilor geobotanice au fost identificate pădurile zonale, au fost descrise tipurile și asociațiile de pădure, speciile de arbori și arbuști, comunitățile forestiere, au fost clasificate pădurile în funcție de relief, au fost evaluate productivitatea biologică a pădurilor și particularitățile ecologice ale acestora.

Cercetările de ordin aplicativ au contribuit la ameliorarea fondului forestier prin recomandări științifice argumentate privind executarea tăierilor de îngrijire, tratamentelor progresive și succesive în arborete, tehnica plantării culturilor silvice și îngrijirii acestora, asocierea speciilor în cadrul perdelelor forestiere de protecție, reconstrucția arboretelor degradate, gospodărirea salcîmetelor, protecția și recultivarea rîpilor, tehnicile de împădurire a versanților erodați, procedeele de pregătire pentru semănat a semințelor forestiere cu repaus profund, stimularea regenerării naturale la cvercinee, utilizarea preparatelor chimice pentru combaterea bolilor și dăunătorilor la culturile forestiere și în pepiniere.

Capitolul V RESURSELE UMANE, INSTRUIREA ȘI PERFECȚIONAREA CADRELOR

În sectorul forestier al Republicii Moldova activează 4644 de angajați, dintre care 4584 de persoane - în autoritățile silvice, iar 60 de persoane - la alți deținători de terenuri silvice.

Aparatul de conducere de diverse niveluri include, împreună cu specialiștii din domeniul silvic, circa 2101 de angajați, dintre care 21% au studii universitare, 39% - studii medii de specialitate, 40% - studii medii. În sectorul forestier lucrează 2543 de muncitori.

Pînă în anul 1990, specialiștii din silvicultură erau instruiți în instituțiile de învățămînt superior de profil din Rusia (Moscova, Breansk, Voronej etc.) și Ucraina (Kiev, Lvov). În prezent, instruirea specialiștilor în silvicultură se face în Republica Moldova și în România. În Moldova, instruirea specialiștilor se derulează la 3 niveluri:

- I. Școala Profesională Polivalentă din Cuhurești, care pregătește pădurari;
- II. Colegiul de Ecologie din Chișinău și Colegiul de Horticultură și Silvicultură din Camenca, care pregătesc maiștri silvici (subingineri);
- III. Facultatea de Silvicultură și Horticultură Peisajeră de la Institutul de Științe Reale de pe lângă Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea Agrară de Stat din Moldova, care pregătesc ingineri silvici.

Analiza situației privind instruirea cadrelor de silvicultori relevă următoarele puncte vulnerabile:

- 66% din pădurari nu au o pregătire profesională adecvată;
- lipsește cadrul normativ necesar pentru instruirea permanentă a cadrelor;
- personalul de manageri nu este pregătit pentru activitatea în noile condiții economice;
- silvicultura Moldovei resimte deficit de specialiști de înaltă calificare și de savanți în domeniu.

Capitolul VI

UNELE CONCLUZII PRIVIND STAREA

ACTUALĂ ȘI PROBLEMELE SECTORULUI FORESTIER

Examinând starea actuală a sectorului forestier, se poate constata că, începând cu anul 1990, în condițiile transformărilor social-politice profunde și acutizării crizei economice, acest sector și-a păstrat parțial baza de producție, potențialul uman și capacitatea de a administra fondul forestier. În anii 1990-1998, cu contribuția specialiștilor în silvicultură, a fost creat și adoptat de către Parlament un amplu cadru legislativ, care reglementează raporturile silviculturii în interconexiunea lor cu protecția mediului, interesele economice, sociale și culturale ale societății. Unitățile silvice întrețin relații strânse de colaborare și fac schimb de experiență cu organizațiile statale și nonguvernamentale de profil, cu specialiștii în domeniu de peste hotare. Toate acestea pot constitui un bun fundament pentru dezvoltarea durabilă a sectorului forestier.

Problemele-cheie de interes național ale sectorului forestier sînt:

1. Conservarea diversității biologice a pădurilor

Impactul antropic asupra pădurilor, regenerarea prin lăstari de generațiile a 2-a, a 3-a, practica anterioară de substituire a arboretelor autohtone prin introducenți, distrugerea coridoarelor de interconexiune între trupurile de pădure, precum și alți factori au prejudiciat în mod serios potențialul vital al pădurilor, influențînd negativ asupra bioecosistemelor silvice, asupra diversității biologice floristice și faunistice. Se impun măsuri urgente de salvare a unor specii de plante și animale periclitare și de protejare mai eficientă a speciilor vulnerabile.

2. Folosirea rațională a resurselor forestiere

Cea mai mare parte din masa lemnoasă și produsele nelemnoase ale pădurii, calitative și ecologic pure (fructele, pomușoarele, plantele medicinale etc.), este valorificată ineficient. Astfel, din cauza echipamentelor învechite, întreprinderile autorității silvice centrale prelucrează doar 1/3 din masa lemnoasă recoltată anual.

3. Extinderea suprafețelor cu vegetație forestieră

Gradul de împădurire (mai puțin de 10%) a teritoriului Moldovei este insuficient pentru menținerea unui echilibru ecologic constant, ceea ce conduce la:

- schimbări climatice bruște, secete;
- gradul înalt de eroziune a solurilor;
- degradarea resurselor acvatice, în special a rîurilor mici;
- periclitarea diversității biologice;
- pierderi în producția agricolă și în economia națională în ansamblu.

Împădurirea noilor terenuri va contribui la crearea unei rețele forestiere, la reducerea gradului de eroziune a solurilor, în special în Zona de sud a Moldovei, și la protejarea terenurilor amenințate de alunecări de teren (circa 50 mii ha).

4. Paza și protecția fondului forestier

Legislația interzice reducerea suprafețelor fondului forestier, însă criza

energetică a condus la tăieri ilicite masive de arbori pentru folosirea acestora în calitate de lemne de foc (mai ales în localitățile rurale). Pentru ameliorarea situației create, concomitent cu intensificarea măsurilor de pază și cu aplicarea pedepselor, se impune crearea unei rezerve stabile de lemne de foc pe baza plantațiilor de specii de arbori cu creștere rapidă.

Starea fitosanitară a pădurilor Moldovei necesită măsuri active de protecție contra dăunătorilor și bolilor, altor factori negativi.

5. Ajustarea cadrului legislativ și celui instituțional

Sectorul forestier, care mai rămîne încă dominat de principiile de administrare caracteristice sistemului administrativ de comandă, necesită transformări esențiale. Descentralizarea funcțiilor autorităților publice în condițiile economiei de piață va permite realizarea măsurilor de protecție a mediului înconjurător și de conservare a diversității biologice.

6. Suportul științific

Aflîndu-se la confluența intereselor de ordin științific, ecoprotectiv, economic și social, problemele sectorului forestier își pot găsi soluționarea optimă numai datorită unei baze științifice corespunzătoare. O soluție în acest sens este crearea în cadrul autorității silvice centrale a unei unități speciale de planificare și coordonare a investigațiilor științifice respective, efectuate în fondul forestier de către instituțiile Academiei de Științe a Moldovei, Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice.

7. Instruirea și perfecționarea cadrelor

Noile condiții de administrare, protecție și realizare a potențialului fondului forestier impun introducerea unor elemente speciale în programul disciplinelor universitare legate de silvicultură, în programele de recalificare a lucrătorilor silvici de divers rang, precum și organizarea educației ecologice a populației, stabilirea colaborării cu organizațiile nonguvernamentale.

Capitolul VII

CONCEPȚIA DE BAZĂ ȘI OBIECTIVELE DEZVOLTĂRII DURABILE

A SECTORULUI FORESTIER AL REPUBLICII MOLDOVA

1. Concepția de bază

Actuala stare a sectorului forestier național, în care:

- pădurile degradează încontinuu;
- măsurile de protecție a vegetației forestiere sînt insuficiente pentru a menține echilibrul ecologic necesar dezvoltării favorabile a societății umane;
- contribuția directă a sectorului forestier la soluționarea problemelor social-economice rămîne sub limita posibilităților, -

impune adoptarea a două direcții strategice de bază:

- a) restabilirea potențialului ecoprotectiv și bioproductiv al pădurilor;
- b) extinderea suprafețelor cu vegetație forestieră.

Restabilirea potențialului ecoforestier trebuie calificată drept o componen-

tă indispensabilă a prezentei strategii, efectele ei fiind:

- a) atenuarea efectului distructiv al schimbărilor bruște de temperatură, al secetelor și altor factori climatici negativi;
- b) diminuarea degradării solurilor prin eroziune, care, în prezent, a afectat peste 80% din terenurile agricole, soldându-se cu pierderea a 40-60% din fertilitatea acestora;
- c) reducerea și stoparea alunecărilor de teren, care, în ultimii ani, au căpătat caracter de catastrofă națională;
- d) ameliorarea calitativă a resurselor acvatice, vegetația forestieră contribuind la alimentarea eficientă a pânzei freatice, reducerea debitului solid și a concentrației de poluanți;
- e) reducerea poluării atmosferei, dat fiind faptul că vegetația forestieră captează bioxidul de carbon și diverse noxe ce periclitează sănătatea oamenilor și vitalitatea ecosistemelor biologice;
- f) realizarea unui pas decisiv în conservarea diversității biologice, vegetația forestieră oferind refugiu și habitate pentru diverse specii de plante și animale sălbatice aflate pe cale de dispariție în urma impactului antropogen;
- g) sporirea potențialului de resurse lemnoase și a volumului de produse accesorii.

2. Obiectivele strategiei

Realizarea concepției de bază a prezentei strategii impune:

A. Sporirea potențialului ecoprotectiv

și bioproductiv al pădurilor naturale

Dat fiind faptul că pădurile naturale constituie nucleul fondului forestier, în calitate de elemente prioritare ale programului de acțiuni se preconizează:

- prevenirea degradării în continuare a ecosistemelor forestiere prin folosirea durabilă a acestora, prin formarea și menținerea structurii optime a arboritelor;
- protejarea ecosistemelor forestiere rare și periclitare (făgete, stejărete și gorunete petrofite, păduri de stejar pufos);
- menținerea și ameliorarea bonității stațiunilor forestiere drept condiție fundamentală pentru conservarea diversității componentelor vii ale ecosistemelor forestiere;
- efectuarea unor ample lucrări de regenerare și reconstrucție a pădurilor, avînd drept scop ameliorarea compozițiilor cu biotipuri rezistente la secetă și la alți factori negativi, substituirea introducenților care s-au compromis în cultură și restabilirea fitocenozelor autohtone;
- crearea coridoarelor de interconexiune între masivele împădurite, care ar spori vitalitatea trupurilor de pădure.

B. Conservarea diversității biologice a pădurilor

Conservarea diversității biologice a pădurilor este un element operațional esențial al gestionării durabile a pădurilor și un obiectiv al politicii forestiere.

Programul de conservare a diversității biologice a pădurilor va include o

serie de activități de importanță primordială, inclusiv:

- a) extinderea regenerării naturale a arboretelor prin aplicarea tratamentelor care permit conservarea și crearea de arborete variate cu structuri orizontale și verticale optime;
- b) ajustarea sistemului de arii protejate la cerințele reprezentării întregului spectru al ecosistemelor forestiere, constituirea unei rețele ecologice de păduri cu o protecție mai sigură și păduri de interes deosebit pentru conservarea și restabilirea ecosistemelor forestiere reprezentative;
- c) aplicarea metodelor și tehnicilor privind îngrijirea arboretelor pe un fundal ecologic adecvat, racordat la obiectivele conservării și ameliorării diversității biologice forestiere, protejarea ecosistemelor forestiere periclitare și vulnerabile (făgete, stejărete și gorunete petrofite, păduri de stejar pufos);
- d) conservarea și consolidarea formelor de relief prin împădurirea, pe baze stațional-tipologice, a terenurilor supuse alunecărilor și erodate pluvial;
- e) ameliorarea diversității biologice a pădurilor degradate din punct de vedere silvobiologic prin aplicarea de tehnologii bazate pe reconstrucția ecologică a pădurilor;
- f) integrarea problematicei conservării diversității biologice a pădurilor în concepția și practica amenajamentelor silvice;
- g) completarea criteriilor de zonare funcțională a pădurilor cu elemente referitoare la conservarea diversității biologice, inclusiv a resurselor genetice forestiere;
- h) interzicerea substituirii pădurilor autohtone prin introducenți și specii exotice fără o testare prealabilă profundă;
- i) renunțarea treptată la combaterea chimică a dăunătorilor forestieri și aplicarea prudentă a metodelor biologice de combatere, care pot diminua diversitatea biologică și distruge echilibrul natural al pădurilor;
- j) interzicerea defrișării nejustificate a pădurilor și a vegetației forestiere din afara fondului forestier;
- k) stoparea fragmentării sau distrugerii habitatelor silvice, fenomene ce se soldează cu reducerea numărului de indivizi supraviețuitori, provoacă consecințe negative ale inbreeding-ului, driftului genetic și pierderea diversității genetice;
- l) menținerea diversității speciilor prin realizarea unor programe speciale de conservare a taxonilor rari și vulnerabili, prin crearea cadrului normativ pentru protecția eficientă a acestora;
- m) asigurarea conservării speciilor de importanță mondială;
- n) evitarea distrugerii căilor de migrare a speciilor faunistice;
- o) elaborarea și realizarea unor programe de inițiere a publicului larg și a factorilor de decizie în ceea ce privește importanța conservării diversității biologice, antrenarea organizațiilor nonguvernamentale în aceste activități;
- p) pregătirea personalului ingineresc capabil să realizeze obiectivele menționate.

C. Extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră

Funcțiile ecoprotective ale pădurii se manifestă mai pronunțat numai în cazul în care gradul de împădurire a teritoriilor depășește 15%. Pentru aceasta este necesar de a acoperi cu vegetație forestieră cel puțin 130 mii ha și de a crea:

- trupuri noi de pădure, extinzând suprafețele celor existente;
- insule verzi de arbori și arbuști;
- coridoare de interconexiune între masivele împădurite;
- perdele de protecție de-a lungul râurilor, drumurilor și în jurul obiectivelor industriale.

La eșalonarea sarcinilor pentru atingerea acestui obiectiv se va acorda prioritate:

în plan teritorial - județelor din Zona de sud a țării, care suferă în mod deosebit de secetă, eroziune a solului și deficit de resurse acvatic;

în plan structural - noilor trupuri de pădure și coridoarelor de interconexiune între acestea, create preponderent pe cursurile râurilor, obținându-se astfel mai multe avantaje, cum ar fi protecția solurilor, ameliorarea regimului hidrologic, conservarea diversității biologice;

în plan funcțional - trupurilor de pădure cu specii de creștere rapidă, ceea ce va ameliora aprovizionarea populației cu lemne de foc.

În acest scop se preconizează:

- a) împădurirea terenurilor degradate, a celor din zonele de protecție a apelor, conform prevederilor legislației;
- b) transmiterea unor terenuri aflate în proprietate privată pentru întregirea rețelei forestiere (prin despăgubiri din partea statului sau prin schimburile de terenuri).

D. Sporirea eficienței activităților de pază și protecție a fondului forestier

În scopul diminuării numărului de contravenții silvice, în special a tăierilor ilicite și pășunatului neautorizat, se impune:

- încheierea procesului de transferare a terenurilor fondului forestier, administrat de primărie, unități agricole și alți deținători de păduri, în gestiunea autorităților silvice;
- trecerea tuturor noilor plantații de vegetație forestieră (de pe terenurile degradate, perdelele de protecție a apelor, coridoarele de interconexiune etc.) în gestiunea autorităților silvice;
- ținerea unei evidențe stricte a rezervelor de masă lemnoasă ca sursă energetică, inclusiv evidența recoltării și distribuirii acesteia către populație;
- crearea în cadrul fondului forestier a plantațiilor de arbori cu creștere rapidă (culturi energetice) pentru satisfacerea necesităților populației în lemne de foc;
- ajustarea legislației privind conservarea pădurilor la necesitățile combaterii pășunatului neautorizat și soluționarea, în comun cu autoritățile administra-

ției publice locale, a problemelor ce țin de paza pădurilor;

- promovarea personalului de teren pe baza unor teste psihovolitve și de verificare a capacităților fizice, dotarea acestuia cu arme, echipamente portabile de recepție-emisie, asigurarea cu mijloace de transport;

- ajustarea suprafețelor cantoanelor silvice la situația creată privind paza pădurilor împotriva contravențiilor;

- conlucrarea activă cu organele de menținere a ordinii publice, cu instanțele judecătorești și cu populația locală.

În scopul protecției pădurilor contra bolilor și dăunătorilor sînt necesare:

- asigurarea dezvoltării ecosistemelor forestiere în contextul minimalizării probabilității extinderii focarelor de dăunători, inclusiv prin crearea condițiilor pentru menținerea populațiilor de entomofagi naturali, precum și extinderea activităților de depistare și pronosticare a focarelor de dăunători, avînd drept scop combaterea integrală a focarelor pînă la reducerea populațiilor de dăunători sub pragul capacității de autoapărare a pădurilor;

- optimizarea sistemului de monitoring forestier, care reprezintă o modalitate eficientă de depistare a factorilor dăunători și de evaluare a prejudiciilor cauzate de aceștia.

E. Sporirea aportului sectorului forestier la soluționarea problemelor social-economice

Aportul direct. După realizarea obiectivelor specificate la capitolul "Extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră", se va consolida potențialul ecoprotectiv al pădurilor existente, iar trecerea în viitorul apropiat a arboretelor de vîrstă mijlocie în categoriile preexploatabile și exploatabile va contribui la o creștere considerabilă a volumului de masă lemnoasă exploatabilă. La aceasta vor contribui și cele 130 mii ha de noi terenuri împădurite, permițînd astfel majorarea posibilității de recoltare la produsele principale pînă la 400 mii m³ pe an, adică dublarea ei.

O sursă importantă de venit urmează să devină prelucrarea integrală a lemnului și folosirea rațională a produselor nelemnoase ale pădurii, cu condiția dotării unităților respective cu utilaje și tehnologii moderne performante, fapt care va eficientiza ramura silvică. Un aport substanțial vor aduce gospodăriile cinegetice, turismul cinegetic, ecoturismul, activitățile auxiliare profitabile.

Valorificarea resurselor menționate va crea noi locuri de muncă și va avea un efect social pozitiv, reducînd astfel tensiunile sociale, mai ales în mediul rural.

Aportul indirect. O influență benefică asupra economiei naționale și a societății vor avea următoarele efecte ale realizării obiectivelor menționate în prezentul capitol:

- atenuarea efectului destabilizator al unor factori biotici și abiotici;
- diminuarea gradului de degradare a solurilor;
- reducerea și stoparea alunecărilor de teren;
- ameliorarea calitativă a resurselor acvatic;

- conservarea agenților biologici, care contribuie la stabilitatea ecosistemelor pe terenurile agricole;
- reducerea poluării aerului atmosferic.

F. Conservarea peisajului rural național

Noua concepție de dezvoltare a localităților țării și a teritoriilor acestora presupune împădurirea terenurilor degradate, crearea perdelor forestiere de protecție, a spațiilor verzi din intravilan și extravilan, remodelarea peisajului național și ameliorarea condițiilor de trai ale populației.

Capitolul VIII

MIJLOACELE DE REALIZARE A STRATEGIEI

Aplicarea tezelor prezentei strategii necesită crearea:

- unui cadru instituțional adecvat;
- unui suport științific solid;
- unui sistem modern de instruire și perfecționare profesională a cadrelor;
- unui sistem de educație a conștiinței ecoforestiere la populație;
- unui cadru social-economic favorabil;
- unor capacități productive sporite ale ramurii; precum și a
- unui suport financiar permanent.

1. Perfecționarea cadrului instituțional

A. Cadrul legislativ

Pentru asigurarea dezvoltării durabile a sectorului forestier se impune actualizarea cadrului legislativ prin elaborarea, adoptarea și realizarea unor astfel de acte legislative cum ar fi:

Legea cu privire la administrarea fondului forestier. Ținând cont de caracterul specific al ramurii silvice, care exercită nu numai importante funcții de protecție a mediului, dar și produce bunuri materiale, prestează unele servicii (de ordin recreativ, curativ etc.), legea trebuie să definească clar locul autorității silvice centrale în cadrul structurilor guvernamentale, precum și competența unităților silvice;

Legea extinderii pădurilor și altor forme de vegetație forestieră. Extinderea pădurilor și a altor forme de vegetație forestieră este un obiectiv extrem de important al Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier și necesită o strictă reglementare legală;

Legea pășunatului și a pășunilor publice. Sporirea efectivului de animale din sectorul privat depășește capacitățile terenurilor pentru pășunat, problema respectivă devenind un punct de ciocnire a intereselor social-economice cu interesele de protecție a mediului. Problema necesită un studiu multilateral și o rezolvare legislativă corectă, în caz contrar, eforturile orientate spre protecția și extinderea pădurilor și altor forme de vegetație forestieră nu vor da rezultatele scontate;

Legea vînatului. Legea va reglementa relațiile care apar în cadrul folosirii

fondului cinegetic, terenurilor silvice și agricole, a suprafețelor acvatice în scopurile vînatului, precum și folosirea, protecția și regenerarea speciilor de vînat.

În procesul implementării prezentei strategii vor apărea și alte probleme, care vor necesita ajustări legislative.

B. Cadrul instituțional

Cerința de bază față de cadrul instituțional al sectorului forestier este realizarea prezentei strategii conform legislației, efectuînd:

- a) descentralizarea funcțiilor serviciilor publice;
- b) acordarea unor noi atribuții autorităților administrației publice locale;
- c) ajustarea structurii regionale a sectorului forestier la noua organizare administrativ-teritorială a țării.

Cît privește autoritatea silvică centrală, se va ține cont de specificul ramurii silvice, care are două funcții importante - protecția mediului înconjurător și desfășurarea activităților economice de comun acord cu autoritatea centrală pentru mediu.

Autoritatea silvică centrală va elabora și va promova politica și strategiile de dezvoltare în domeniul forestier, va asigura suportul financiar al realizării acestora la nivel național.

Pentru asigurarea unei gestionări eficiente a pădurilor, pentru realizarea prezentei strategii și a programelor aferente, în cadrul autorității silvice centrale se va constitui un centru de prognoză, monitoring, programe și strategii.

Structura administrativă din teritoriu se va constitui în corespundere cu noile principii de administrare teritorială și de descentralizare a funcțiilor administrative. Ponderea decisivă a activităților silvice va reveni ocoalelor silvice cu suprafața totală de 6-8 mii ha în zona forestieră și 3-5 mii ha în zonele cu mai puține păduri, subordonate autorităților silvice teritoriale (unități silvice și silvo-cinegetice de stat etc.). Autoritățile silvice teritoriale vor elabora și aplica strategiile zonale, fiind centre de coordonare și control al activității ocoalelor silvice și servind drept intermediar între acestea și autoritatea silvică centrală, precum și autoritățile administrației publice locale. Dat fiind gradul sporit de dispersare și amplasare neuniformă a pădurilor, la instituirea autorităților silvice teritoriale se va ține cont atît de principiul teritorial-administrativ, cît și de amplasarea pădurilor și rațiunea economică.

2. Asigurarea suportului științific

Dezvoltarea durabilă a sectorului forestier impune desfășurarea unui amplu program de investigații științifice în următoarele direcții:

- elaborarea caracteristicii variabilității genetice a principalelor specii forestiere în vederea asigurării bazei semincere și a conservării resurselor genetice forestiere;
- descrierea și sistematizarea ecosistemelor forestiere naturale în raport cu gradul de vulnerabilitate al acestora în scopul eficientizării lucrărilor silvice;
- asigurarea unor tehnici și tehnologii adecvate de reconstrucție ecologică a pădurilor degradate genetic și cenotic;

- fundamentarea științifică și elaborarea tehnologiilor de împădurire, pe baze stațional-tipologice, a terenurilor predispușe alunecărilor și eroziunilor pluviale;

- sporirea diversității biologice prin lucrări de împădurire;
- crearea suportului științific pentru combaterea bolilor și dăunătorilor forestieri prin metode biologice.

3. Modernizarea sistemului de instruire profesională și perfecționare a cadrelor

Formarea profesională a personalului silvic la nivelul cerințelor moderne necesită:

- susținerea serioasă a sistemului național de învățământ în domeniul silvic, înființat acum câțiva ani,
--asigurarea instituțiilor de învățământ cu spații, echipamente moderne, su-prafețe experimentale, manuale și alte materiale didactice;
- modernizarea procedurii de admitere la cele trei niveluri de învățământ prin aplicarea metodelor moderne de testare a cunoștințelor și a aptitudinilor, potrivit precisițiilor profesionale;
- racordarea programelor de studii la cerințele silviculturii naționale;
- eficientizarea procesului de studii prin aplicarea metodelor moderne de predare și testare a cunoștințelor;
- elaborarea și editarea de manuale și materiale didactice suplimentare reflectând specificul silviculturii în Moldova;
- ameliorarea procesului de selectare a cadrelor didactice;
- încurajarea cercetărilor științifice ale studenților;
- diversificarea contactelor dintre instituțiile de învățământ silvic din țară și cele de peste hotare prin invitarea profesorilor, schimbul de studenți etc.;
- crearea și implementarea unui sistem de instruire continuă a cadrelor de toate nivelurile;
- instituirea unui centru de perfecționare a personalului de toate gradele, care ar putea servi, pe baze contractuale, și alți beneficiari silvici.

4. Educarea conștiinței ecoforestiere

Dezvoltarea durabilă a sectorului forestier este de neconceput fără informarea suficientă a publicului larg și educarea conștiinței ecoforestiere la populație. În acest scop, se impune organizarea în cadrul autorității silvice centrale a unei secții speciale abilitate cu:

- informarea populației despre starea de lucruri în sectorul forestier și acordarea consultațiilor;
- elaborarea și implementarea unor programe anuale de propagandă silvică;
- asigurarea accesului populației la informația corespunzătoare, participarea la adoptarea deciziilor în conformitate cu Convenția de la Aarhus, colaborarea la nivel regional, național și internațional;
- mediatizarea obiectivelor silvice prin intermediul presei scrise, a audiovi-

zualului și cinematografilei;

- organizarea conferințelor, seminarelor și prelegerilor publice, concursurilor cognitive, altor acțiuni de conștientizare de către publicul larg a problemelor din domeniul forestier;

- includerea în programele de instruire pentru toate instituțiile de învățământ general a unor tematici obligatorii privind protecția pădurilor;
- studierea și propagarea celor mai progresiste tradiții care există în silvicultură și agricultură;

- editarea de materiale propagandistice (broșuri, postere, filme) privind protecția pădurilor naturale pentru studenți, elevi și publicul larg;

- publicarea și distribuirea hărților ce reprezintă pădurile Republicii Moldova și a ghidului "Pădurile Moldovei";

- întreținerea de contacte permanente cu organizațiile nonguvernamentale și partidele politice ale căror programe includ prevederi în domeniul forestier și al protecției mediului;

- antrenarea personalului din teren în acțiunile de difuzare a materialelor propagandistice editate cu concursul autorității silvice centrale și a organizațiilor nonguvernamentale;

- propagarea obiectivelor silvice la nivel local și antrenarea populației în plantarea și protecția pădurilor.

La realizarea sarcinilor menționate va contribui și constituirea, pe lângă autoritatea silvică centrală, a unui consiliu consultativ pentru implementarea prezentei strategii.

5. Crearea cadrului social-economic cu capacitate de integrare

Prezenta strategie va fi realizată în conformitate cu alte strategii, programe naționale și regionale, în special cu cele care vizează raporturile interamurale cu silvicultura.

A. Silvicultura și protecția mediului

Dat fiind rolul extrem de important al pădurilor și al vegetației forestiere în atenuarea efectelor climatice negative, în ameliorarea calității aerului, a regimului hidrologic, în protecția solurilor și conservarea diversității biologice, prezenta strategie va constitui o parte integrantă a Programului național de acțiuni privind protecția mediului înconjurător și folosirea rațională a resurselor naturale. În acest context se impune elaborarea și realizarea următoarelor programe:

- revizuirea structurii economiei naționale în baza concepției dezvoltării durabile a acesteia;

- ameliorarea regimului hidrologic în bazinele râurilor Nistru, Prut și ale râurilor mici;

- diminuarea influenței negative a factorilor climatici asociați cu efectul de seră.

B. Agricultură și silvicultură

Deficitul de vegetație forestieră în Zona de nord a țării și, într-o măsură

mai mare, în Zona de sud a intensificat impactul asupra agriculturii și silviculturii al unor fenomene negative, cum ar fi eroziunea mecanică și eoliană a solurilor, aridizarea, reducerea diversității biologice, scăderea productivității muncii în agricultură. În anii 50-80 au fost desfășurate lucrări ample de creare a perdelelor forestiere de protecție a terenurilor și de plantare a pădurilor și a spațiilor verzi, lucrări ce s-au soldat cu acoperirea cu vegetație forestieră a circa 200 mii ha de teren. În anii 80, unitățile agricole au refuzat să ofere terenuri pentru crearea de noi perdele de protecție a terenurilor, fapt ce a stopat crearea acestora. Cele anterior plantate și trecute în gestiunea primăriilor au fost în mare parte expuse degradării ca urmare a tăierilor ilicite, pășunatului neautorizat, poluării cu deșeuri etc. Între timp, problema degradării terenurilor agricole prin eroziune a devenit o calamitate de nivel național, necesitând intervenții urgente, în special în protecția solurilor, prin crearea unor rețele de trupuri de pădure și perdele forestiere de protecție.

În condițiile noi, în legătură cu trecerea terenurilor agricole în proprietate privată, se impune adoptarea unei concepții agrosilvice, care va preconiza:

- intensificarea activităților de pază și protecție a spațiilor verzi și a perdelelor forestiere de protecție, includerea acestora în amenajamentele silvice;

- implementarea unor noi sisteme și scheme de creare a vegetației lemnoase;

- aplicarea sistemelor cunoscute în Europa (adaptate la condițiile Moldovei) sau elaborarea unor sisteme speciale de împădurire a terenurilor, destinate reconstrucției ecologice în scopul creării, în termene cât mai restrânse, a condițiilor pentru dezvoltarea ecosistemelor forestiere și mixte, a asociațiilor de plante erbacee cu diversitate biologică maximă;

- încurajarea financiară și materială a locuitorilor rurali care împăduresc terenurile degradate sau cu productivitate agricolă scăzută;

- includerea în fondul destinat împăduririi a unor terenuri din rezerva primăriilor și a unor terenuri proprietate privată răscumpărate.

Se impune elaborarea și realizarea următoarelor programe:

- programele republicane și regionale privind protecția solurilor contra degradării, ameliorarea terenurilor degradate și refacerea acestora;

- programele privind constituirea plantațiilor forestiere de protecție pe o suprafață de 1400 ha anual, plantarea perdelelor de protecție a terenurilor pe 200 ha anual, plantarea pădurilor în luncile râurilor, pe terenurile supuse alunecărilor și pantele abrupte pe 400 ha anual;

- programul de folosire eficientă a terenurilor agricole, ținând cont de diversitatea resurselor naturale și de condițiile ecologice.

C. Silvicultura și complexul energetic

În condițiile actuale, pădurile sînt una din puținele resurse energetice proprii de care dispune Moldova. Deosebit de acută a devenit problema asigurării populației cu combustibil de foc, în special în localitățile rurale, fapt care a provocat tăieri ilicite masive, a pus în pericol însăși existența pădurilor.

Sectorul forestier, împreună cu departamentele de resort, va participa la elaborarea și realizarea programelor energetice, în care scop se va efectua:

- evaluarea corectă a volumului de masă lemnoasă furnizată anual de sectorul forestier în calitate de lemne de foc, în plan național și regional;

- ameliorarea sistemului de recoltare a masei lemnoase pentru necesitățile energetice;

- crearea unui sistem de oferte a lemnului de foc flexibil la conjunctura pieței.

Programele de perspectivă avansată (pe o perioadă de 20-30 de ani) vor fi orientate spre valorificarea noilor rezerve provenite din extinderea fondului forestier și din plantarea unor păduri cu randament sporit de creștere.

D. Silvicultura, exploatarea forestieră și industria lemnului

Pădurile existente, avînd o posibilitate anuală de recoltare a produselor principale de numai 195 mii m³, satisfac doar parțial cerințele interne în creștere continuă de masă lemnoasă. Principala problemă constă în valorificarea acestei posibilități (inclusiv a lemnului valoros din stejar, nuc, tei etc.) în volume foarte mici și în asortiment limitat, ceea ce nu poate aduce un profit considerabil nici ramurii, nici statului. Se impune elaborarea unor programe speciale de valorificare eficientă a resurselor existente de masă lemnoasă prin prelucrarea integrală și lemnului, dotarea unităților respective cu utilaje și tehnologii moderne.

E. Silvicultura și activitățile recreative

Potențialul enorm cultural-recreativ și de asanare pe care îl au pădurile oferă sectorului forestier posibilitatea de a include în programele sale de dezvoltare turismul și alte activități recreative. Cu participarea organizațiilor de stat interesate, a autorităților administrației publice locale, a firmelor și asociațiilor de profil, se va efectua inventarierea capacităților recreative ale pădurilor, în special în ceea ce privește vînatul, pescuitul și ecoturismul, avînd drept scop trasarea de rute și itinerare turistice, crearea infrastructurii respective. Pe lîngă profitul direct, prestarea serviciilor corespunzătoare va avea drept rezultat și crearea unor surse suplimentare de venit pentru populația rurală.

F. Silvicultura și ocrotirea sănătății

În domeniul utilizării potențialului forestier în scopul ocrotirii sănătății se preconizează:

- crearea unei baze de materii prime pentru industria farmaceutică, sectorul silvic asigurînd cultivarea și colectarea plantelor medicinale necesare;

- restabilirea sanatoriilor și caselor de odihnă situate în zona forestieră, în special a celor pentru prevenirea și tratamentul patologiilor sistemului nervos și cardiovascular.

G. Silvicultura și amenajarea teritoriului

Pădurile constituie elementul obligatoriu în amenajarea teritoriului. Sectorul forestier, împreună cu ministerul de resort și autoritățile administrației publice locale, va participa la elaborarea și implementarea tuturor proiectelor privind domeniul vizat. În această direcție se preconizează pregătirea următoarelor programe:

- elaborarea unor metode noi de organizare a teritoriului în baza principiilor ecologice;
- structurarea peisajeră a teritoriului, prognozarea efectelor ecologice și economice ale structurilor configurației peisagistice.

6. Capacitățile de producție ale silviculturii

Pentru asigurarea lucrărilor de reconstrucție ecologică și de extindere a terenurilor împădurite, lucrări prevăzute de prezenta strategie, ramura silvică dispune de personal calificat, de utilajele necesare, de 17 pepiniere cu o suprafața totală de 900 ha și o capacitate anuală de peste 80 milioane de puieți. Sporirea bazei semincere și a capacităților sistemului de pepiniere nu va cere mari investiții.

7. Suportul financiar

Elaborarea programelor și proiectelor pentru implementarea prezentei strategii va fi finanțată atât din mijloacele proprii, cât și din alte surse.

Mijloacele proprii se vor obține din comercializarea produselor lemnoase și nelemnoase, precum și din alte activități aferente practicii silvice.

Alte surse de obținere a mijloacelor vor fi:

- subvențiile bugetare speciale destinate dezvoltării durabile a sectorului forestier;
- creditele interne și externe pe termen lung și donațiile din partea organizațiilor internaționale care vor manifesta interes pentru realizarea prezentei strategii;
- asistența tehnică din partea organizațiilor internaționale pentru realizarea unor programe speciale.

HOTĂRÎRI ALE GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

DESPRE APROBAREA REGULAMENTULUI CU PRIVIRE LA MODUL DE RECUPERARE A PREJUDICIULUI CAUZAT PRIN CONTRAVENȚII SILVICE nr. 854 din 28 decembrie 1992

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la modul de recuperare a prejudiciului cauzat prin contravenții silvice conform anexei nr.1.
2. Persoanele, care au comis contravenții silvice recuperează prejudiciul cauzat indiferent de faptul dacă au fost sau nu trase la răspundere penală, administrativă sau de altă natură în modul stabilit de lege.
3. Prezentul regulament are drept obiect modul de stabilire și recuperare a prejudiciilor silvice și se aplică în toate gospodăriile silvice indiferent de apartenența departamentală și tipurile de proprietate.

Acest Regulament se va aplica și în cazul contravențiilor silvice, comise pe teritoriul ce nu fac parte din Fondul forestier de stat (arbori și grupuri de arbori, plantații de arbori și arbuști din terenurile agricole, perdelele forestiere de protecție de pe acostamentul autostrăzilor, căilor ferate și canalurilor; arbori și grupe de arbori, spațiile verzi din orașe și alte localități de pe terenurile urbane neîmpădurite, precum și pădurile urbane), numai dacă organele executive ale autoadministrării locale nu prevăd sancțiuni mai drastice pentru aceste acțiuni ilicite.

5. Se abrogă hotărârile Guvernului R.S.S. Moldovenești conform listei din anexa nr. 2.

Anexa nr. 1.

REGULAMENTUL cu privire la modul de recuperare a prejudiciului cauzat prin contravenții silvice

Prezentul Regulament cu privire la modul de recuperare a prejudiciilor cauzat prin contravenții silvice (denumit în continuare Regulament) are drept obiect modul de stabilire și recuperare a daunelor suportate de gospodăriile silvice de stat, unități agricole, administrative, de proprietari (posesori) de păduri, terenuri împădurite arboret de protecție, spații verzi și sînt aplicabile tuturor persoanelor fizice și juridice din teritoriul Republicii Moldova.

Toate sancțiunile pecuniare pentru contravențiile silvice sînt percepute pe cale extrajudiciară.

Prezentul Regulament se va aplica și în cazul contravențiilor silvice comise pe teritoriul ce nu fac parte din Fondul forestier de stat (arbori și grupuri de arbori, plantații de arbori și arbuști din terenurile agricole, perdele forestiere de protecție de pe acostamentul autostrăzilor, căilor ferate și canalurilor; arbori și grupe de arbori, spațiile verzi din orașe și localități de pe terenurile urbane neîmpădurite, precum și pădurile urbane), numai dacă organele executive ale autoadministrării locale nu prevăd sancțiuni mai drastice pentru aceste acțiuni ilicite.

Prejudiciul cauzat prin încălcarea legislației silvice se recuperează de către întreprinderi, organizații, instituții, alți subiecți economici și cetățeni precum urmează.

I. Tăierea ilicită și vătămarea arborilor și arbuștilor

1. Pentru tăierea ilicită a arborilor și arbuștilor în creștere sau pentru vătămarea lor pînă la gradul de încetare a creșterii, în cazul cînd vătămarea tulpinii arborelui depășește 30 din volumul ei (vătămarea scoarței pînă la fibra lemnoasă) ori dacă coroana arborelui sau arbustului, sau sistemul radicular al acestora sînt vătămte mai mult de 1/3 din volumul lor ori distruse total, prejudiciul va fi

recuperat în conformitate cu modul de calculare și normele de sancționare a prejudiciilor prevăzute în anexa nr. 1, care este parte integrantă a prezentului Regulament.

Materialul lemnos care a făcut obiectul contravenției silvice se confiscă.

În cazul când confiscarea materialului lemnos, dobândit în mod ilicit de contravenientul silvic, este imposibilă (din vina acestuia), valoarea prejudiciului calculat va crește cu încă un preț al lemnului livrat pe picior conform taxelor în vigoare.

Nu vor fi percepute despăgubiri în cazul când tăierile de pădure sînt efectuate pentru lichidarea urmărilor unor avarii sau calamități naturale.

2. Pentru vătămarea arborilor și arbuștilor care nu provocă încetarea creșterii lor, cînd tulpina arborelui, coroana și sistemul radicular al arborelui sau arbustului au fost vătămăte pînă la 1/3 din volum, prejudiciul se va recupera în valoare de 30% din suma despăgubirii, stabilită pentru tăierea ilicită și vătămarea arborilor și arbuștilor pînă la gradul de încetare a creșterii lor conform anexei nr. 1 la prezentul Regulament.

II. Nimicirea sau vătămarea pădurii în urma incendiului sau comportării iresponsabile cu focul

3. Pentru nimicirea sau vătămarea pădurii în urma incendiului sau comportării iresponsabile cu focul, fapte care conduc la uscarea arborilor și arbuștilor cu cea prevăzută în anexa nr. 1 la prezentul Regulament pentru tăierea ilicită și vătămarea arborilor și arbuștilor pînă la gradul de încetare a creșterii lor.

4. Pentru acțiuni similare, care au drept consecință pieirea culturilor forestiere, a arboretului tînăr natural, a semințișului natural și a celui preexistent din terenurile destinate reîmpăduririi, precum și a plantațiilor forestiere (vătămări în volum de peste 50 % din numărul total de plante arborescente și arbustive), prejudiciul va fi recuperat conform modului de calculare și normelor de sancționare prevăzute în anexa nr. 2 la prezentul Regulament.

5. Pentru acțiuni similare, care au drept consecință vătămarea culturilor forestiere, a arboretului tînăr natural, a semințișului natural și a celui preexistent, precum și a plantațiilor forestiere (vătămări în volum de pînă la 50% din numărul total al plantelor arborescente și arbustive) despăgubirea va fi calculată și recuperată în corespundere cu gradul de vătămare, conform modului prevăzut în anexa nr. 2 la prezentul Regulament.

6. În afară de recuperarea prejudiciului cauzat, contravenientul silvic e obligat să compenseze cheltuielile impuse de stîngerea incendiului și curățirea teritoriului de gunoaiile provenite în urma incendiului.

III. Degradarea pădurilor cu ape reziduale, substanțe chimice, degajări industriale și menajere, deșeuri și resturi care provocă pieirea sau îmbolnăvirea lor

7. Pentru degradarea pădurilor cu ape reziduale, substanțe chimice, degajări industriale și menajere, deșeuri și resturi care au provocat în consecință

pieirea sau îmbolnăvirea pîdurii pînă la încetarea creșterii, despăgubirea se stabilește respectiv conform anexelor nr. 1 și nr. 2 ale prezentului Regulament.

8. Aceleași acțiuni, cu consecințe mai puțin grave pentru pădure, implică o despăgubire calculată în modul stabilit în anexele nr. 1 și nr. 2.

IV. Distrugerea sau vătămarea culturilor și plantațiilor forestiere arborelui tînăr natural, semințișului natural și celui preexistent pe terenurile destinate reîmpăduririi, precum și a puiștilor și butașilor în pepinierele silvice, culturile și plantațiile forestiere

9. Pentru distrugerea sau vătămarea culturilor, puiștilor din plantații sau butașilor din pepinierele silvice, culturile și plantațiile forestiere, arboretului tînăr natural, semințișului natural și celui preexistent pe teritoriile destinate reîmpăduririi se aplică prevederile anexei nr. 2 a prezentului Regulament.

10. Dacă semințișul natural și cel preexistent și arboretul tînăr este distrus de către agenții de exploatare forestiere în urma încălcării regulilor de valorificare a fondului de parchete, de fasonare și ridicare a lemnului, agenții în cauză poartă răspunderea materială prevăzută de Regulamentul cu privire la livrarea lemnului pe picior.

V. Cositul și pășunatul neautorizat în păduri și pe terenurile pădurite ale Fondului forestier de stat

11. Pentru prejudiciul, cauzat prin cositul și pășunatul neautorizat în pădurile și pe terenurile neîmpădurite ale Fondului forestier de stat se aplică sancțiuni conform prevederilor anexei nr. 3 la prezentul Regulament.

12. În cazurile cînd prin cositul și pășunatul neautorizat au fost distruse sau vătămăte culturi silvice, arboret tînăr natural, semințișul natural și cel preexistent, precum și plantații forestiere, cuantumul sancțiunilor se va calcula conform anexelor nr. 2 și nr. 3 ale prezentului Regulament, din suma sancțiunilor aplicate pentru prejudiciul cauzat prin cumul de contravenții.

VI. Colectarea neautorizată a nucilor, ciupercilor, pomușoarelor, fructelor de plante sălbatice, a plantelor medicinale sau a părților acestora pe sectoarele în care colectarea lor este interzisă sau autorizată în bază de certificate silvice, precum și încălcarea termenelor stabilite pentru colectarea lor

13. Pentru colectarea neautorizată a nucilor, ciupercilor, pomușoarelor și fructelor de plante sălbatice, a plantelor medicinale sau părților acestora pe sectoarele în care colectarea lor este interzisă sau autorizată în bază de certificate silvice se stabilește o amendă în cuantumul înzecit al prețului de achiziție al produselor respective de pădure, în vigoare în ziua despistării contravenției, iar în caz de lipsă a acestui preț - o amendă în mărimea înzecită a prețului liber.

Plantele medicinale vizate în prezentul Regulament.

lerburi: coșaci, zăvăcustă, omeag-galben, crețșor, piperul bălții, troscot (sporiș), sulfină galbenă, sovîrv, pojarniță, fierea pămîntului, curcubețică, cătuș-

nică, scrîntitoare, brusture, mintă de cîmp, rogoz de dumbravă, traista-ciobanului, cîboțica-cucului, pelin alb, talpa-gîștei, coada șoricelului, panseluțe de cîmp, cosda-calului, cimbrîșor, dentiță, rostopască;

Rizomi și rădăcini de: nalbă mare, odolean, iarbă mare, anghelică, perișor, ștevie;

Frunze de: frag, urzică mare, podbal, vîsc alb, pătlagină mare (cu frunză lată), pelin alb, scumpie;

Flori de: păducel, sos negru, lumînărică, tei (toate speciile), podbal, vetrice, mușețel, coada-șoricelului;

Scorță de: stejar, călin, verigar (crușin);

Muguri de: mesteacăn, pin, plop.

14. Producția colectată în mod neautorizat va fi confiscată și comercializată în modul stabilit. În cazurile cînd confiscarea este imposibilă sau nu mai are rost, valoarea prejudiciului cauzat de colectarea neautorizată a produselor secundare de pădure este majorată cu încă un preț al produsului respectiv, actual în ziua depistării contravenției.

15. În cazurile cînd în timpul colectării nucilor, ciupercilor, pomușoarelor, fructelor de plante sălbatiche și plantelor medicinale au fost tăiați ilicit sau vătămăți arbori și arbuști, distruse sau vătămăte culturi, plantații forestiere, arboret tînăr natural, semințiș natural și preexistent, cuantumul sancțiunilor va constitui, conform pct. 1 și 4 ale prezentului Regulament, suma sancțiunilor aplicate pentru prejudiciul cauzat prin cumul de contravenții.

VII. Distrugerea și deteriorarea indicatoarelor de hotar, inscripțiilor, firmelor și altor rechizite de agitație vizuală, a mobilei și formelor arhitecturale mici din păduri

16. Pentru distrugerea sau deteriorarea indicatoarelor (stîlpi de hotar, de cartier, de vînzare etc.), inscripțiilor, firmelor și altor rechizite de agitație vizuală, a mobilei și formelor arhitecturale mici din păduri, prejudiciul va fi recuperat în cuantumul încincit al costului de restabilire.

17. Pentru acțiuni similare, efectuate în rezervații, parcuri naționale și naturale, braniști, păduri de importanță istorică sau științifică, precum și în spațiile verzi din orașe și alte localități se aplică o sancțiune pecuniară în cuantumul înzecit al costului lucrărilor de restabilire.

VIII. Decopertarea în alte scopuri decît pentru creșterea pădurilor a litierii și stratului fertil superior al solului pe terenuri împădurite și neîmpădurite

18. Pentru decopertarea litierii și a stratului fertil superior al solului pe terenurile împădurite și neîmpădurite, în alte scopuri decît creșterea pădurilor, se va percepe o despăgubire conform modului de calculare a valorii prejudiciului, prevăzut în anexa nr. 4 la prezentul Regulament.

IX. Vătămarea fînețelor și pășunilor pe terenurile Fondului forestier de stat

19. Pentru vătămarea fînețelor și pășunilor pe terenurile Fondului forestier de stat se aplică o sancțiune pecuniară calculată într-un cuantum încincit al costului lucrărilor de regenerare.

X. Distrugerea sau deteriorarea canalelor de desecare, sistemelor de drenaj și drumurilor din terenurile Fondului forestier de stat

20. Pentru distrugerea sau deteriorarea canalelor de desecare, sistemelor de drenaj și drumurilor, inclusiv a podurilor și altor construcții pe terenurile Fondului forestier de stat se aplică o sancțiune pecuniară calculată în cuantumul încincit lucrărilor de reconstruire a obiectelor.

XI. Poluarea pădurilor cu deșeuri și resturi menajere

21. Pentru impurificarea sau poluarea pădurilor cu deșeuri și resturi menajere, descărcarea în ele a gunoaielor, se va percepe cîte 100 ruble pentru fiecare metru pătrat de suprafață împurificată sau poluată;

pentru fiecare metru pătrat de pădure cu funcție ingienico-sanitară și de asanare, de perdele de producție de pe acostamentul căilor ferate, autostrăzilor, canalelor, de spații verzi din orașe și alte localități - cîte 150 ruble;

pentru fiecare metru pătrat de rezervații, braniști, parcuri naționale și naturale, de păduri de importanță istorică sau științifică, de păduri cu valoare de monumente ale naturii - cîte 200 ruble.

22. Pentru poluarea pădurii cu produse petroliere și alte substanțe nocive se aplică o sancțiune calculată într-un cuantum întreit al normelor de despăgubire indicate în pct. 21.

Dimensiunile sectorului impurificat sau poluat sînt determinate prin înmulțirea diametrului celui mai mare al acestuia cu cel mai mic, iar cea mai mică suprafață degradată se consideră un metru pătrat.

23. În caz cînd persoana culpabilă de poluarea sau impurificarea pădurii nu a fost indentificată, sectorul menționat va fi reconstituit de către proprietarul (posesorul) fondului forestier în termen de cel mult o lună din momentul depistării contravenției.

XII. Distrugerea sau deteriorarea furnicarelor în păduri, amplasarea neautorizată a stupilor și prisăcilor în păduri, încălcarea modului de amplasare prescris în certificatele silvice, circulația și parcare mijloacelor de automototransport în păduri, în afara drumurilor de folosință comună, și în locurile interzise

24. Pentru distrugerea sau deteriorarea furnicarelor cu diametrul de 0,8 m la bază din păduri se va percepe o amendă de 100 ruble, iar în cazurile cînd diametrul furnicarului deteriorat va depăși 0,8 m, cuantumul sancțiunilor va crește cu 40 ruble pentru fiecare 0,2 m în plus.

25. Pentru amplasarea neautorizată a stupilor și prisăcilor în păduri sau pentru încălcarea modului de amplasare a acestora, stabilit în certificatul silvic, vor fi percepute câte 50 ruble pentru fiecare stup (familie).

26. Pentru circulația și parcare neautorizată a mijloacelor de automoto-transport în păduri, în afara drumurilor de folosință comună și în locurile interzise, se va aplica o amendă de 50 ruble pentru fiecare unitate de transport.

27. Dacă acțiunile descrise în pct. 24, 25 și 26 au fost comise în rezervații, parcuri naționale și naturale, braniști și în pîdurile de importanță științifică sau istorică, precum și în spațiile verzi din orașe și alte localități, cuantumul sancțiunii pecuniare se va dubla.

28. În cazurile cînd pe lîngă acțiunile sus-numite au fost comise și alte contravenții, cuantumul sancțiunilor va constitui, conform punctelor respective ale prezentului Regulament suma sancțiunilor aplicate pentru prejudiciul cauzat prin cumul de contravenții.

Anexa nr. 1

la Regulamentul cu privire la modul de recuperare a prejudiciului cauzat prin contravenții silvice

MODUL

de calculare a cuantumului sancțiunilor pentru prejudicial cauzat de către întreprinderi, instituții, organizații (inclusive colhozuri), alți subiecți economici și cetățeni prin tăierea ilicită a arborilor și arbuștilor pînă la gradul de încetare a creșterii

1. Cuantumul sancțiunilor pentru prejudiciul cauzat se calculează înmulțind prețul tarifar al arborilor și arbuștilor tăiați în mod ilicit pînă la gradul de încetare a creșterii conform taxelor în vigoare a lemnului livrat pe picior în funcție de diametrul trunchiului, la coeficientul de diferențiere, indicat în tabela nr. 1, iar suma obținută se înmulțește la coeficientul de corecție din tabela nr. 2, acesta fiind în funcție de grupa și de categoria pădurilor în care s-a săvîrșit tăierea ilicită.

La calcularea prețului tarifar nu se va efectua specificarea categoriilor lemnului industrial sau de foc. Pentru întregul volum al lemnului estimat se va aplica tariful pentru lemn industrial de dimensiuni medii.

Volumul lemnului se măsoară împreună cu scoarța.

2. Diametrul trunchiului (împreună cu scoarța) se măsoară la capătul mai gros, la o înălțime de 10 cm de la colet, iar cel al arborilor cu diametrul de peste 30 cm - la o înălțime egală cu 1/3 din diametrul de la colet, fiind determinat ca media aritmetică între diametrul cel mai mare și cel mai mic.

3. În cazurile cînd la tăierea ilicită au fost scoase și trunchiurile, iar datele de evaluare a pădurii nu există, valoarea prejudiciului se calculează luîndu-se drept bază mediile aritmetice ale măsurilor a cel puțin 10 arbori, grosimea cărora se aproprie de grosimea unui arbore de dimensiuni medii de pe subparcela dată.

4. Pentru tăierea ilicită a molidului și a altor specii de arbori cu frunze persistente între 1 decembrie și 15 ianuarie sînt aplicate sume sporite pentru recuperarea prejudiciului conform tabelii nr. 3.

Tabela 1

Coeficienții de diferențiere în funcție de diametrul trunchiurilor arborilor tăiați ilicit

Diametrul, suma diametrelor trunchiului de arbori și arbuști (centrimetri)	Coeficientul de diferențiere
pînă la 8	300
de la 8,1 pînă la 12	150
de la 12,1 pînă la 16	100
de la 16.1 pînă la 20	60
de la 20,1 pînă la 24	40
de la 24,1 pînă la 28	29
de la 28,1 pînă la 32	23
de la 32,1 pînă la 36	18
de la 36,1 pînă la 40	15
de la 40,1 pînă la 44	13
de la 44,1 pînă la 48	11
de la 48,1 și mai mult	10

Tabela 2

Coeficienții de corecție în funcție de specia de arbori și arbuști, de grupa și categoria pădurii în care a fost efectuată tăierea ilicită, precum și de alte caracteristici

Nr.	Timpu contravenției	Coeficienții de corecție raportați la sumele de bază pentru recuperarea prejudiciului
1	2	3
1	Pentru tăierea arborilor și arbuștilor în pădurile cu rol de protecție a apelor și a altor componente ale mediului	1,5

2	Pentru tăierea arborilor și arbuștilor în pădurile cu funcții igienico-sanitare și de asanare (pădurile urbanistice, pădurile-parc, pădurile și spațiile verzi din orașe și din alte localități, pădurile din zona de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă și din regiunea sanitară de protecție a stațiilor balneare)	2,0
3	Pentru tăierea arborilor și arbuștilor în rezervații, parcuri naționale și naturale, în braniști, pădurile de importanță științifică sau istorică, în pădurile cu valoare de monumente ale naturii, plantații silvopomicole, precum și pentru tăierea speciilor de arbori și arbuști ocrotite de lege	3,0
4	Pentru tăierea arborilor și arbuștilor ocrotirii ca exemplare unice	10,0
6	Pentru tăierea arborilor în plantațiile arborescent-arbustive, ce nu aparțin Fondului forestier de stat: a) arborilor și arbuștilor pe terenurile agricole;	1,5
	b) arborilor și arbuștilor din perdele de protecție de pe acostamentele căilor ferate, autostrăzilor și canalurilor;	2,0
	c) arborilor și arbuștilor din spațiile verzi din orașe și din alte localități.	3,0
6	Pentru însușirea arborilor doborâți de furtună sau vânt și a celor tăiați, precum și pentru tăierea arborilor și arbuștilor uscați în picioare.	0,8

T a b e l a 3

Normele sporite privind sumele de recuperare a prejudiciului, aplicate pentru tăierea ilicită a molizilor, și a altor specii de arbori cu frunze persistente între 1 decembrie și 15 ianuarie

Înălțimea arborilor (metri)	Normele sumelor de recuperare a prejudiciului (ruble)		
	În rezervații silvice, parcuri naționale, braniști în orașe și alte localități	În păduri cu funcție igienico-sanitară și de asanare, cu rol de protecție a apei și a altor componente ale mediului, în perdelele forestiere pe acostamentele căilor ferate, autostrăzilor și canalurilor	În celelalte păduri
1	2	3	4
pînă la 1	400	300	200
de la 1,1 pînă la 2	600	400	300

de la 2,1 pînă la 3	1800	500	350
de la 3,1 pînă la 4	1000	600	400
de la 4,1 pînă la 5	1200	700	450
de la 5,1 pînă la 6	1400	800	500
de la 6,1 pînă la 7	1600	900	550
de la 7,1 pînă la 8	1800	1000	600

Anexa nr. 2

la Regulamentul cu privire la modul de recuperare a prejudiciului cauzat prin contravenții silvice

M O D U L

de calculare a cuantumului sancțiunilor pentru prejudiciul cauzat de distrugerea sau vătămarea culturilor, plantațiilor forestiere, arboretului tînăr natural, semințișului natural și celui preexistent pe suprafețele destinate reîmpăduririi, precum și a puietilor sau butașilor în pepinierele și plantațiile silvice

Nr.	Tipul contravenției	Normele sumelor de recuperare a prejudiciului (ruble)
1	2	3
1.	Pentru distrugerea unui hectar de culturi silvice, arboret tînăr natural, semințiș natural și preexistent în vîrsta de pînă la 10 ani (în cazul cînd au fost distruse peste 50 % de plante arbirescente-arbustive)	Valoarea întreită a cheltuielilor de obținere și creștere a culturilor silvice respectivă, calculată conform prețurilor în vigoare la momentul săvîrșirii contravenției
2.	Pentru fiecare hectar de plantații silvice distruse (în cazul cînd au fost distruse peste 50% de plante arborescente-arbustive)	Valoarea incincită a cheltuielilor de obținere și de creștere pînă la vîrsta respectivă, calculată conform prețurilor în vigoare la momentul săvîrșirii contravenției
3.	Pentru fiecare hectar de puiet distrus în pepinierea silvică	Valoarea întreită de realizare a materialului de sădire
4.	Pentru fiecare puiet sau butaș distrus în pepiniera silvică	Valoarea întreită de realizare a materialului de sădire

Note:

1. Pentru distrugerea sau vătămarea culturilor, plantațiilor silvice arboretului tînăr natural, semințșului natural de vîrstă de peste 10 ani, precum și pentru tăierea ilicită, distrugerea sau vătămarea unor exemplare separate de arbori, arbuști și liane, prejudiciul va fi evaluat în modul prevăzut în anexa nr. 1 la prezentul Regulament.

2. Pentru distrugerea sau vătămarea culturilor silvice, arboretului tînăr natural, semințșului natural și celui preexistent în pădure cu funcție ingienico-sanitară și de asanare, în rezervațiile silvice, parcurile naționale și naturale, în pădurile de importanță științifică sau istorică, în pădurile cu valoare de monumente ale naturii, în pădurile-parc, în plantațiile silvipomicole, precum și în spațiile verzi din orașe și alte localități cuantumul sancțiunilor se va dubla.

3. Pentru vătămarea culturilor silvice, arboretului natural, semințșului natural și celui preexistent, precum și a plantațiilor silvice (fiind distruse pînă la 50% din numărul total de plante arborescente-arbustive) cuantumul sancțiunilor corespunde procentului de vătămare stabilit în conformitate cu prezentul Regulament.

4. Pentru vătămarea unor exemplare de arbori și arbuști în culturile și plantațiile silvice, în arboretul tînăr natural, semințșul natural și cel preexistent pînă la gradul de neîncetare a creșterii (cojirea, ruperea crengilor etc.) cuantumul despăgubirii constituie 50% din suma calculată pentru distrugerea acestora conform punctului 3 al anexei nr. 2 al prezentului Regulament.

Anexa nr. 3**Ia Regulamentul cu privire la modul de recuperare a prejudiciului cauzat prin contavenții silvice****M O D U L****de calculare a cuantumului sancțiunilor pentru prejudiciile cauzate de cositul finului și pășunatul ilicit**

Nr. d/r	Tipul contravenției	Normele sumelor de recuperare a prejudiciilor (ruble)
1	2	3
I.	Costul neautorizat al finului	Pentru fiecare hectar de teren cosit neautorizat se va percepe valoarea finului pe piață (P), ținîndu-se cont de productivitate medie la hectar a fîneței cu următoarea multiplicare:
1.	Fînețe și pășuni:	
	ierburi semănate (productivitatea medie 30 c.ha)	30x5P

	fînețe naturale îmbunătățite (productivitatea medie 20 c/ha)	20x5P
	fînețe naturale neirigate fără îmbunătățiri (productivitatea medie 12 c/ha)	12x5P
2.	Terenurile fondului forestier, unde cositul finului este interzis (productivitatea medie 15 c/ha)	15x10P.
II.	Pășunatul neautorizat al vitelor, pentru fiecare cap:	
1.	Pe pășuni:	
	vite cornute mari și cabaline de peste 2 ani	75
	vite cornute mari și cabaline (animale tinere) de pînă la 2 ani, porcine etc.	30
	caprine și ovine	90
2.	În afara pășunilor:	
	vite cornute mari și cabaline de peste ani	100
	vite cornute mari (animale tinere), porcine etc.	40
	caprine și ovine	120

Note:

1. Costul finului sau pășunatul ilicit în pădurile cu funcții igienico-sanitare și de asanare (pădurile urbane, spațiile verzi, care împreună cu orașele și alte localități, pădurile situate în zonele de protecție a surselor de alimentare cu apă și regiunile de protecție sanitară a stațiunilor balneare) implică dublarea despăgubirii.

2. Cositul finului și pășunatul ilicit în rezervații, braniști, parcuri naturale și naționale, în pădurile de însemnătate istorică sau științifică, în pădurile cu valoare de monument al naturii implică triplarea despăgubirii.

Anexa nr. 4**Ia Regulamentul cu privire la modul de recuperare a prejudiciului cauzat prin contravenții silvice****M O D U L****de calculare a cuantumului sancțiunilor pentru prejudiciile cauzate în urma descoperirii litierii și a stratului fertil superior al solului pe terenurile împădurite și neîmpădurite în alte scopuri decît creșterea pădurilor**

Tipul solului	Stratul (cm)	Prețul de bază al terenurilor (ruble)			
		împădurite		neîmpădurite	
1	2	3	4	5	6
Brun de pădure	0-30	51	170	26	85
	0-50	69	138	34	68
Cenușiu de pădure	0-30	40	134	20	67
	0-50	60	120	30	60
Cenușiu-închis de pădure	0-30	70	233	35	116

	0-50	104	208	52	104
Cernoziom xerofit de pădure, cernoziom tipic cernoziom podzolit, cernoziom levigat	0-30	124	414	62	207
	0-50	194	388	99	198
Cernoziom obișnuit, cernoziom carbonatat	0-30	107	356	53	178
	0-50	167	334	84	168

Note:

1. Timpul solului se determină în baza documentelor cartografice a solurilor existente în gospodăriile silvice, în rezervații și în ocolurile silvice.

2. Despăgubirea pentru decopertarea litierei și a stratului fertil superior al solului se calculează înmulțindu-se prețul de bază sus-menționat la coeficientul de corecție, care variază în dependență de grupa și categoria pădurii (vezi tabela 2, anexa nr. 1). Prețul de bază al unui m² din stratul superior al solului pe terenurile împădurite include și valoarea litierei. Dacă de pe aceste terenuri se decopertează numai litiera, despăgubirea constituie 20% din suma totală a prejudiciului calculat pentru decopertarea stratului fertil superior al solului la adâncimea de 30 cm.

3. Dacă la decopertarea stratului fertil superior al solului au fost tăiate sau vătămăte ilicit culturile silvice, arboretul tînăr natural, semințișul natural și cel preexistent de pe terenurile destinate reîmpăduririi, cuantumul sancțiunii se va calcula conform prezentei anexe și, respectiv, conform anexei nr. 2.

4. Pentru decopertarea stratului fertil superior al solului la o adâncime mai mică decît 30-50 cm se va aplica prețul de bază indicat mai sus.

**CU PRIVIRE LA MĂSURILE DE ASIGURARE A OCROTIRII
PĂDURILOR, PERDELELOR FORESTIERE DE PROTECȚIE
ȘI A ALTOR PLANTAȚII SILVICE
nr. 106 din 27 februarie 1996**

Luînd în considerare faptul că în ultimii ani au luat proporții mari tăierile frauduloase ale pădurilor, perdelelor forestiere de protecție, altor plantații silvice, precum și alte încălcări ale legislației silvice, care cauzează mari daune naturii și economiei republicii, în scopul îmbunătățirii radicale a ocrotirii plantațiilor silvice, Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor, Ministerul Apărării, Asociația de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva", executivile raionale și primăriile municipiilor vor întreprinde măsurile necesare pentru a asigura ocrotirea cuvenită a pădurilor, perdelelor forestiere de protecție și altor plantații silvice, în conformitate cu cerințele Codului silvic al Republicii Moldova.

2. Se aprobă Planul complex interdepartamental al măsurilor de profilaxie și reprimare a încălcărilor legislației silvice, regulilor și termenelor de vînătoare pe teritoriul Republicii Moldova pe anul 1996, conform anexei nr. 1.

3. Se creează, cu titlu de experiment, subdiviziunea specializată pentru paza pădurilor - garda forestieră, cu întreținerea acestora din contul limitei alocațiilor bugetare, prevăzute pentru finanțarea cheltuielilor pe operațiuni în anul 1996 Asociației de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva".

Se aprobă Regulamentul provizoriu al gărzii forestiere a Asociației de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva" (anexa nr. 2).

4. Ministerul Apărării va elibera în măsura posibilităților, la cererea Asociației de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva" numărul necesar de arme de foc și muniții la ele, pentru asigurarea cu acestea a personalului gărzii forestiere.

5. Ministerul Afacerilor Interne va acorda ajutor Asociației de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva" în instruirea și pregătirea specială a personalului gărzii forestiere.

6. Departamentul Protecția Mediului Înconjurător, Asociația de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva", Compania de Stat "Teleradio-Moldova", redacțiile ziarelor republicane vor intensifica propaganda privind ocrotirea fondului forestier.

**Anexa nr. 2
la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova
nr. 106 din 27 februarie 1996**

**REGULAMENTUL PROVIZORIU
al gărzii forestiere a Asociației de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva"
Garda forestieră este parte componentă a serviciului silvic de stat și se
creează în cadrul Asociației de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva"
(în continuare - asociația "Moldsilva") în scopul executării
pazei fondurilor forestier și cinegetic.**

I. Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament provizoriu al gărzii forestiere a Asociației de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva" (în continuare Regulamentul provizoriu) determină sarcinile, drepturile și responsabilitatea persoanelor cu funcții de răspundere ale gărzii forestiere, locul acestora în sistemul gospodăriei silvice a Republicii Moldova.

2. Garda forestieră își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, alte acte legislative ale Republicii Moldova, hotărîrile Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova, normele și regulile stabilite, deciziile organelor administrației publice locale, actele normative ale Asociației "Moldsilva", precum și prezentul Regulament provizoriu.

II. Organizarea și structura gărzii forestiere

3. Conducerea generală a gărzii forestiere o efectuează Asociația "Mold-silva".

Coordonarea activității gărzii forestiere pe teren este efectuată de directorii întreprinderilor de stat pentru silvicultură și rezervațiilor naturale.

4. Obligațiile directe privind exercitarea serviciului de către garda forestieră se pun în seama șefului direcției gărzii forestiere și șefilor de secții pe teren.

5. Lista funcțiilor incluse în componența gărzii forestiere și semnele oficiale de distincție se aprobă de către Asociația "Moldsilva".

III. Sarcinile principale și activitatea gărzii forestiere

6. Sarcinile principale ale gărzii forestiere sînt:

1) paza nemijlocită a pădurilor de tăieri frauduloase, distrugeri, vătămări și delapidări, pășunatul ilicit al animalelor și cositul fînului, precum și de alte modalități de folosire nelegitimă a pădurii și terenurilor fondului forestier, de alte încălcări ale legislației silvice și influență negativă asupra pădurilor;

2) efectuarea pazei fondului forestier de incendii, realizarea măsurilor de profilaxie a incendiilor în păduri și altor incendii de vegetație, descoperirea și lichidarea lor propice;

3) înfăptuirea măsurilor de reprimare a încălcărilor modului stabilit, normelor și regulilor de exercitare a folosirii pădurilor;

4) paza fondului cinegetic și controlul asupra respectării regulilor și cerințelor stabilite de Regulamentul cu privire la gospodăria cinegetică a Republicii Moldova.

7. Colaboratorii gărzii forestiere își desfășoară activitatea în conformitate cu obligațiile de serviciu, aprobate de Asociația "Moldsilva".

IV. Drepturile și obligațiile persoanelor cu funcții de răspundere ale gărzii forestiere

8. În timpul executării îndatoririlor de serviciu, persoanele cu funcții de răspundere ale gărzii forestiere, în limitele competenței lor sînt în drept:

1) să întocmească procese-verbale privind contravențiile silvice, nerespectarea regulilor securității antiincendiare în păduri, regulilor de folosire a pădurilor și alte încălcări ale legislației silvice, precum și despre cazurile de brac onaj;

2) să rețină persoanele culpabile de încălcarea legislației silvice sau regulilor și termenelor de vînătoare, precum și cele vinovate de apariția incendiilor în păduri, pentru identificare, dacă identitatea persoanei în cauză nu poate fi constatată la locul unde s-a comis încălcarea;

3) să exercite (în caz dacă sînt date suficiente privind comiterea de încălcări ale legislației silvice sau regulilor și termenelor de vînătoare) controlul lucrurilor, precum și să efectueze confiscarea de la infractori a produselor silvi ce și cinegetice, uneltelor de încălcare și documentelor asupra acestora, în modul stabilit de legislația Republicii Moldova;

4) să rețină, în pădure sau în drum dinspre pădure, și să sechestreze produsele silvice dobîndite în mod ilicit de către contravenienții silvici, în cazurile cînd transportarea acestor produse este urmărită pînă la locul de utilizare sau păstrare;

5) să aibă acces liber, la prezentarea legitimației de serviciu, în întreprinderi, instituții, organizații și la alte obiecte, în scopul exercitării obligațiilor de serviciu stabilite;

6) să obțină de la întreprinderile și instituțiile care gestionează gospodăria silvică și cinegetică, precum și de la cele care efectuează lucrări și realizează diverse tipuri de exploatare a pădurii și activități economice pe teritoriul fondurilor forestier și cinegetic, material informativ privind starea, folosirea și paza pădurilor, precum și gestiunea gospodăriei cinegetice;

7) să beneficieze de transport de ocazie în timpul deplasării spre locurile de lichidare a incendiilor din păduri, urmării infractorilor silvici și a braconierilor;

8) să folosească cu prioritate mijloacele de legătură și transmisiuni, în limitele teritoriului din subordine.

V. Armamentul persoanelor cu funcții de răspundere ale gărzii forestiere și aplicarea de către ele a armelor de foc

9. În virtutea funcției, colaboratorilor gărzii forestiere li se permite purtarea armelor de foc. Lista lucrătorilor cu funcții de răspundere ai gărzii forestiere, care au dreptul de a purta arme de foc, cantitatea și tipul de arme distri buite acestora se stabilesc de organul de stat de dirijare a gospodăriei silvice a republicii, de comun acord cu Ministerul Afacerilor Interne.

10. Procurarea, păstrarea, evidența și folosirea armelor de foc și munițiilor la ele se efectuează conform modului stabilit de legislația Republicii Moldova.

11. Armele se eliberează colaboratorilor gărzii forestiere, fapt care se legalizează, făcîndu-i pe aceștia personal responsabili de păstrarea, folosirea și întreținerea armelor în ordinea cuvenită.

Persoanele culpabile de pierderea, defectarea, întreținerea neglijentă a armelor și munițiilor, încălcarea modului de întrebuințare a acestora poartă răspundere în modul stabilit de lege.

12. Colaboratorii gărzii forestiere, care au dreptul de a purta arme, pot să o poarte oricînd, fiind în exercițiul funcțiunii, avînd asupra sa legitimația de colaborator al gărzii forestiere și permisul de a păstra și purta arma de foc, în forma stabilită.

13. Drept aplicare a armei de foc este considerată efectuarea unei împușcături la țintă.

14. Aplicarea armei de foc trebuie să fie precedată de o somație obligatorie privind intenția de a face uz de armă, acordîndu-se timp suficient pentru reacția de răspuns, cu excepția cazurilor cînd tărgănarea de a aplica arma creează o a menințare directă vieții și sănătății colaboratorilor gărzii forestiere sau altor cetățeni ori poate conduce la alte urmări grave.

15. Arma de foc nu se aplică împotriva femeilor, copiilor, persoanelor de vîrstă înaintată, precum și contra persoanelor cu evidente deficiențe fizice, cu excepția cazurilor în care aceștia săvîrșesc un atac armat, opun rezistență folosind arme sau comit un atac în grup, care amenință viața și sănătatea colaboratorilor gărzii forestiere, bunurile lor sau bunurile și valorile materiale păzite de ei dacă acțiunile de acest fel nu pot fi respinse pe alte căi și cu alte mijloace.

16. În toate cazurile cînd aplicarea armei nu poate fi evidentă, colaboratorii gărzii forestiere sînt datori să se străduiască a prejudicia cît mai puțin sănătatea, onoarea, demnitatea și bunurile cetățenilor, precum și să contribuie la acordarea de asistență medicală victimelor.

17. În caz de atac prin surprindere, arma de foc poate fi aplicată fără a se face somația.

18. Ca măsură extremă, uzul armelor de foc se face de către colaboratorii gărzii forestiere, care au autorizație de deținere și portarmă, în următoarele cazuri:

pentru apărarea cetățenilor și autoapărare contra atacurilor care constituie pericol real pentru viață sau sănătate, precum și pentru prevenirea capturării prin violență a armelor de foc;

pentru respingerea unui atac în grup sau unui atac armat asupra obiectelor și încăperilor de serviciu aflate sub pază;

pentru respingerea actelor de pătrundere forțată în încăperile de serviciu, de locuit (cordoane), de uz gospodăresc, care pun în pericol viața și sănătatea persoanelor ce se află în ele;

pentru reținerea persoanei care opune rezistență armată ori care este surprinsă în flagrant delict de infracțiune gravă și care încearcă să fugă de la locul crimei.

19. Colaboratorii gărzii forestiere pot aplica arma de foc, de asemenea, pentru a da semnale de alarmă sau a solicita ajutor, pentru a face inofensiv un animal care amenință viața sau sănătatea cetățenilor.

20. În caz de rănire sau deces al cetățenilor, survenite în urma aplicării armei de foc de către colaboratorul gărzii forestiere, persoana care a aplicat arma este obligată:

1) să acorde asistență medicală urgentă victimei și să o transporteze într-o instituție medicală;

2) să comunice imediat despre cele întîmplate celui mai apropiat organ de poliție și șefului său ierarhic superior;

3) să asigure intangibilitatea locului incidentului și să organizeze paza lui pînă la sosirea reprezentanților organelor de drept, iar la sosirea acestora să-i informeze asupra celor întîmplate;

4) să mențină arma în starea în care se află după aplicare.

21. Gospodăriile silvice de stat (rezervațiile naturale) sînt obligate să comunice organului de stat de dirijare a gospodăriei silvice din republică, în termen de 24 de ore, despre fiecare caz de aplicare de către colaboratorii gărzii

for estiere a armei de foc, caz care a implicat consecințe.

22. Nerespectarea procedurii legale privind uzul armei de foc atrage după sine răspunderea stabilită de legislație.

VI. Condițiile de lucru în garda forestieră și garanțiile sociale

23. Primirea la lucru în garda forestieră se efectuează atît în modul stabilit, cît și în bază de contract. Condițiile și forma contractului se elaborează și se aprobă de către Asociația "Moldsilva".

Cerințele calitative privind studiul și experiența de lucru pentru angajații gărzii forestiere se stabilesc de către Asociația "Moldsilva".

24. În scopul determinării corespunderii cerințelor de serviciu stabilite ale colaboratorilor gărzii forestiere, la încheierea contractului privind serviciul și peste fiecare cinci ani de serviciu, se efectuează o atestare, procedura de desfășurare a căreia se aprobă de către Asociația "Moldsilva".

25. Personalul gărzii forestiere poartă uniformă după modelul stabilit, cu semne distincte potrivit funcțiilor, care o primesc în mod gratuit.

26. Persoanele cu funcții de răspundere ale gărzii forestiere sînt asigurate cu mijloace de transport individuale (automobile, motociclete, motorete, cai), mijloace cu hipotractiune, lubrifianti și carburanți, furaj.

27. Persoanelor cu funcții de răspundere, care nu au mijloace de transport de serviciu și care folosesc în deplasările de serviciu mijloacele de transport proprietate personală, li se compensează integral cheltuielile suportate pentru pro curarea de carburanți și lubrifianti, întreținerea și reparațiile curente ale mijloacelor de transport individuale, conform normelor stabilite.

28. Salariații gărzii forestiere beneficiază de dreptul de a primi lemn pentru construcția și reparația caselor proprii și construcțiilor auxiliare, precum și lemn de foc, în condiții avantajoase, stabilite de legislația Republicii Moldova.

29. Salariaților gărzii forestiere li se acordă dreptul de a primi de la serviciu lot de împroprietărire și fîneață, conform normelor și condițiilor prevăzute de legislația în vigoare.

30. Înlesnirile specificate în punctele 28 și 29 li se păstrează salariaților gărzii forestiere, în legătură cu ieșirea la pensie de vîrstă (în cazul în care vechimea totală în muncă în serviciul silvic de stat constituie cel puțin 10 ani) sau la pensie de invaliditate, precum și familiilor salariaților decedați în timpul sau în legătură cu exercitarea obligațiilor de serviciu.

31. În cazul decesului colaboratorului gărzii forestiere, aflat în exercițiul funcțiunii ori în legătură cu aceasta, întreprinderea compensează prejudiciul material familiei decedatului sau persoanelor întreținute de el, în modul și cuantumul stabilit de legislație. În plus, li se plătește o compensație unică, echivalentă cu salariul mediu anual al decedatului, înmulțit la numărul de ani întregi ce nu au fost trăiți de către acesta pînă la atingerea vîrstei de șaizeci de ani (cincizeci și cinci de ani pentru femei), însă nu mai mică decît zece salarii medii anuale.

32. În cazul în care colaboratorului gărzii forestiere i-au fost cauzate le-

ziuni corporale grave, care exclud posibilitatea de a desfășura în continuare activitate profesională, lui i se plătește din contul întreprinderii, pe lângă compen sarea prejudiciului, efectuată în modul stabilit de lege, o compensație unică, calculându-se un salariu mediu lunar pe republică pentru fiecare procent al pier derii capacității de muncă profesională, însă nu mai mică decât salariul anual al victimei.

33. Pentru activitate îndelungată și ireproșabilă în cadrul serviciului silvic de stat, colaboratorii gărzii forestiere se decorează cu insigne - pentru 10, 20 și 30 ani de activitate, cu o indemnizație bănească unică, în conformitate cu regulamentul cu privire la insigne, aprobat de Asociația "Moldsilva".

34. Angajaților gărzii forestiere li se acordă și alte garanții sociale, stabilite de legislația Republicii Moldova și alte acte juridice.

35. Colaboratorii gărzii forestiere, din vina cărora au fost cauzate daune gospodăriei silvice, poartă răspundere materială, în modul și cuantumul stabili te de legislație. Pentru tăierile frauduloase efectuate de contravenienți silvici ne identificați în teritoriile sectoarelor încredințate, abaterile fiind comise în urma atitudinii neglijente față de îndatoririle de serviciu, ei poartă răspundere materi ală, echivalentă costului lemnului tăiat în mod ilicit, calculat conform taxelor în vigoare aplicate pentru livrarea copacilor pe picior.

CU PRIVIRE LA CLASIFICAREA PĂDURILOR PE GRUPE ȘI CATEGORII FUNCȚIONALE NR. 1008 din 30 octombrie 1997

1. Pădurile Republicii Moldova se încadrează în grupa I funcțională, atribuindu-li-se în exclusivitate funcții de protecție a mediului înconjurător, și, în raport cu acestea se clasifică pe categorii funcționale, conform anexei nr. 1.

2. Se aprobă conform anexei nr. 2 Regulamentul privind clasificarea pădurilor pe grupe și categorii funcționale.

4. Asociația de Stat pentru Silvicultură "Moldsilva", de comun acord cu Departamentul Protecția Mediului Înconjurător, după primirea în fondul forestier a terenurilor silvice aflate în gestiunea primăriilor și întreprinderilor agricole, va atribui pădurilor în cauză categoriile funcționale corespunzătoare, conform Regulamentului privind clasificarea pădurilor pe grupe și categorii funcționale.

5. Se abrogă hotărârile Sovietului Miniștrilor al R.S.S. Moldovenești nr. 368 din 16 decembrie 1975 "Despre distribuirea fondului forestier de stat al R.S.S. Moldovenești pe grupe" și nr. 33 din 25 ianuarie 1983 "Despre precizarea clasificării pe categorii funcționale a pădurilor aflate în gestiunea Ministerului Gospodăriei Forestiere al R.S.S. Moldovenești".

la Regulamentul privind clasificarea pădurilor pe grupe și categorii funcționale

CRITERIILE de clasificare a pădurilor antierozionale

Nr. d/o	Denumirea categoriilor de păduri antierozionale	Criterii de clasificare a masivelor în categorii de păduri antierozionale și sectoare silvice de protecție specială cu regim limitat de gospodărire
1	Pădurile situate pe terenuri cu eroziune în adâncime (rîpi)	Sînt încadrate pădurile amplasate în limitele rîpiilor (ravenelor) și fișile de păduri cu lățimea de 50 m limitrofe malului ravenei
2	Pădurile situate pe grohotișuri	Sînt încadrate pădurile amplasate pe suprafețe, din care peste 1/3 sînt ocupate cu stîncării, pietrișuri și grohotișuri, precum și ben zile de pădure cu lățimea de 50 m amplasate în jurul acestor sectoare
3	Pădurile situate pe teritoriul carierelor recultivate	Pădurile situate pe teritoriul ca rierelor recultivate pot fi încadrate în pădurile antierozionale în întregime sau parțial în cazurile cînd au importanță esențială anti erozională și de protecție

la Regulamentul privind clasificarea pădurilor pe grupe și categorii funcționale

5. Sectoare de protecție a malurilor bazinelor acvatice	Benzi de pădure cu lățimea de pînă la 150 m de pe malurile rîurilor, canalelor, lacurilor și altor bazine acvatice, în dependență de condițiile geologice, hidrologice etc. (sînt delimitate indiferent de prezența pe malurile bazinelor acvatice ale perdelelor forestiere de protecție)
7. Sectoarele de pădure din jurul sanatoriilor, caselor de odihnă, bazelor turistice, taberelor de odihnă și altor instituții balneoclimaterice	Sectoarele de pădure amplasate pe o rază de 500 m în jurul sanatoriilor, caselor de odihnă, bazelor turistice, taberelor de odihnă și altor instituții balneoclimaterice și a sanatoriilor sau în pădurile altor categorii funcționale cu regim similar de gospodărire

10. Sectoarele de pădure cu importanță specială de gospodărire	Rezervații de semințe, plantații nucifere și baci-fructifere și alte sectoare de pădure cu importanță specială de gospodărire (sînt delimitate în cazul neîncadrării în categorii funcționale aparte)
11. Benzile de pădure limitrofe malurilor alunecărilor de teren	Benzile de pădure cu lățimea de 50 m, limitrofe malurilor alunecărilor de teren (sînt delimitate dacă acestea nu sînt încadrate în păduri antierozionale)

**PENTRU APROBAREA REGULAMENTULUI
PRIVIND PROCEDURA DE INSTITUIRE A REGIMULUI
DE ARIE NATURALĂ PROTEJATĂ
nr. 803 din 19 iunie 2002**

Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind instituirea regimului de arie naturală protejată (se anexează).

2. La elaborarea propunerilor de instituire a regimului de arie naturală protejată pentru cele mai reprezentative obiecte și complexe naturale, autoritățile publice și persoanele juridice și fizice se vor conduce de prevederile Regulamentului privind procedura de instituire a regimului de arie naturală protejată.

Anexă

la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 803 din 19 iunie 2002

**REGULAMENTUL
privind procedura de instituire a regimului
de arie naturală protejată**

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul privind procedura de instituire a regimului de arie naturală protejată (în continuare - Regulamentul) a fost elaborat întru stabilirea mecanismelor de implementare a Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr. 1538 - XIII din 25 februarie 1998 (în continuare - Legea nr. 1538 - XIII din 25 februarie 1998) și stabilește categoriile ariilor naturale protejate, scopurile și regimul de management al acestora, modul de documentare și examinare a propunerilor de instituire a regimului de arie naturală protejată, precum și autoritățile și instituțiile responsabile de prezentarea și analizarea acestora.

II. Categoriile de arie naturale protejate

2. Obiectele și complexe naturale, pentru care se instiuiie regimul de arie naturală protejată, se încadrează în următoarele categorii:

a) de importanță internațională, națională și locală;
b) de nivel național - stabilite prin Legea nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998, conform clasificării Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii (în continuare - U.I.C.N.), inclusiv:

rezervație științifică;
parc național;
monument al naturii;
rezervație naturală;
rezervație peisajeră (de peisaj geografic);
rezervație de resurse;
arie cu management multifuncțional;
rezervație a biosferei;

c) de nivel național - stabilite prin Legea nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998, altele decît cele specificate conform clasificării U.I.C.N.:

grădină dendrologică;
monument de arhitectură peisajeră;
grădină zoologică;

d) stabilite prin reglementări internaționale:
zonă umedă de importanță internațională (Convenția Ramsar);
zonă de interes special pentru conservare (Convenția Berna).

4. Regimul de arie naturală protejată se instiuiie:

a) prin lege, pentru toate categoriile de arii naturale de importanță internațională și națională, cu îndeplinirea prevederilor art. 12 lit. a), art. 13 lit. b) și c) și art. 14 lit. e) ale Legii nr. 1538- XIII din 25 februarie 1998 și conform mecanismului specificat în prezentul Regulament;

b) prin hotărîri ale autorităților publice locale - pentru toate categoriile de arii naturale de interes local, întru executarea prevederilor art.15, lit. c) al susnumitei legi și prezentului Regulament.

Notă:

Zona umedă de importanță internațională, rezervația biosferei și aria de interes special pentru conservare dobîndesc acest regim sub rezerva recunoașterii lor de către organismele internaționale autorizate. Ele sînt ocrotite și se conservă, totodată, în regim de protecție ca elemente ale Rețelei Ecologice Naționale.

5. Propunerile pentru instituirea regimului de arie naturală protejată de importanță internațională și națională se fac din inițiativa:

a) autorității centrale pentru mediu, Academiei de Științe a Moldovei, Institutului Național de Ecologie și Inspectoratului Ecologic de Stat;
b) altor autorități publice centrale;
c) agenților economici care au în administrare sau în gestiune suprafețe terestre și acvatice din domeniul public de interes național;
d) autorităților publice locale;
e) instituțiilor științifice, universităților, altor instituții de învățămînt și muzeelor;

f) organizațiilor neguvernamentale și persoanelor fizice.
Aceste propuneri se examinează de către autoritatea centrală pentru mediu și se prezintă Guvernului și Parlamentului spre aprobare.

6. Propunerile pentru instituirea regimului de arie naturală protejată de importanță locală se fac din inițiativa:

- a) autorităților publice locale;
- b) organelor teritoriale ale autorității centrale pentru mediu;
- c) instituțiilor locale de învățământ și muzeelor;
- d) organizațiilor neguvernamentale și persoanelor fizice;
- e) proprietarilor de terenuri.

Aceste propuneri se prezintă autorității centrale pentru mediu pentru examinare și aprobare.

8. Modul de instituire a ariilor naturale protejate va lua în considerare interesele comunităților locale, facilitându-se participarea localnicilor la aplicarea măsurilor de protecție, conservare și utilizare rațională a resurselor naturale și încurajându-se menținerea practicilor și cunoștințelor tradiționale locale în valorificarea acestor resurse, în beneficiul comunităților respective.

9. Documentația necesară în vederea instituirii regimului de arie naturală protejată trebuie să cuprindă:

- a) studiul de fundamentare științifică;
- b) harta topografică, cu limitele ariei naturale protejate;
- c) statutul juridic al terenurilor, cu precizarea proprietarilor acestora;
- d) avizul Academiei de Științe a Moldovei;
- e) decizia autorității administrației publice locale și acordul localnicilor și deținătorului funciar.

CU PRIVIRE LA CREAREA COMITETULUI NAȚIONAL „RAMSAR” nr. 581 din 8 mai 2002

Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Comitetul Național “Ramsar” pentru implementarea prevederilor Convenției asupra zonelor umede de importanță internațională în special ca habitat al păsărilor acvatice (Ramsar, 1971).

2. Se aprobă componența nominală a Comitetului Național “Ramsar”, conform anexei.

3. Comitetul Național “Ramsar” va asigura coordonarea activităților de implementare a prevederilor Convenției de la Ramsar din 1991 și va elabora, în termen de un an, Planul de acțiuni privind dezvoltarea rețelei zonelor umede din Republica Moldova.

4. Comitetul Național “Ramsar” va atrage în activitatea de implementare a Convenției nominalizate specialiști ce activează în domeniul ecosis-

temelor acvatice din diferite instituții științifice ale Academiei de Științe a Moldovei și din universități cu profil biologic.

5. Se stabilește că, în caz de eliberare din funcție a unor membri ai Comitetului Național “Ramsar”, funcțiile lor în cadrul Comitetului le vor exercita persoanele nou-desemnate în posturile respective, fără emiterea unei hotărâri de Guvern.

DESPRE EXECUTAREA HOTĂRĂRII GUVERNULUI nr. 595 din 29 octombrie 1996 ȘI UNELE MĂSURI SUPLIMENTARE PENTRU OPTIMIZAREA GESTIONĂRII GOSPODĂRIEI SILVICE ȘI PROTECȚIEI VEGETAȚIEI FORESTIERE, nr. 107 din 7 februarie 2001

Guvernul Republicii Moldova constată că autoritățile publice centrale și locale au desfășurat o activitate insuficientă pentru executarea măsurilor trasate în Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 595 din 29 octombrie 1996 “Cu privire la perfecționarea gestionării gospodăriei silvice și protejarea vegetației forestiere” și în Dispoziția Guvernului Republicii Moldova nr. 530 din 18 decembrie 1996.

Autoritățile administrației publice locale au predat în gestiunea organelor silvice de stat numai 11,7 mii ha păduri (sau 26,7% din totalul pădurilor aflate în gestiunea lor) și au pus sub pază 22,5 mii ha păduri (sau 51% din suprafețele gestionate). Din cele 25,4 mii ha terenuri necultivabile, accidentate sau afectate de alunecări, organelor silvice de stat li s-au transmis doar 200 ha sau 0,7%.

Este evident că acțiunile întreprinse de Serviciul Silvic de Stat și autoritățile administrației publice locale pentru combaterea tăierilor ilicite și prevenirea contravențiilor silvice în pădurile, pe plantațiile forestiere și în spațiile verzi din localități, nu au avut efectul scontat și nu au condus la folosirea rațională și completă a resurselor forestiere.

Cu toate că a fost pus în aplicare Planul comun de măsuri mixte de combatere a tăierilor ilicite și de prevenire a altor contravenții silvice, în perioada noiembrie 1996 - decembrie 2000 volumele tăierilor ilicite au crescut considerabil. Prejudiciile cauzate fondului forestier gestionat de Serviciul Silvic de Stat (23 mii m³) constituie circa 10 mil. lei, iar ale celui aflat în gestiunea autorităților publice locale (273,5 mii m³) se cifrează la zeci de milioane de lei. Au fost evaluate doar tăierile ilicite depistate și înregistrate, adevăratele proporții ale acestui dezastru fiind mult mai mari.

Acțiunile Serviciului Silvic de Stat au fost inoperante și inadecvate situației create, generând în anumite cazuri chiar efecte negative. Deși Codul silvic

prevede că paza nemijlocită a fondurilor forestiere și cinegetic (indiferent de deținători) trebuie să fie asigurată de către serviciul silvic, inclusiv de garda forestieră, ea a fost organizată nesatisfăcător. În această perioadă numărul proceselor-verbale de constatare a infracțiunilor silvice a diminuat, sumele prejudiciilor recuperate constituind doar 5-10% din valoarea lor.

Serviciul Silvic de Stat, în calitatea sa de autoritate centrală de specialitate în domeniu, care apără și reprezintă interesele statului, în loc să-și concentreze atenția asupra gospodăririi judicioase și profitabile a fondurilor forestiere și cinegetic în modul și conform sarcinilor stabilite de legislația în vigoare s-a limitat la unele activități industrial-economice și comerciale.

Serviciul Silvic de Stat nu a elaborat setul de acte și norme tehnico-economice, juridice și silvice, de ținere a evidenței de stat și cadastrului fondului forestier conform cerințelor Codului silvic și ale hotărârii sus-menționate. Nu s-au elaborat programul de stat de regenerare și plantare a pădurilor pe anii 1997-2015 (termenul expirând la 1 septembrie 1997), comanda de stat pentru volumul de lucrări și cheltuieli, necesare administrării gospodăririi silvice, și alte documente imperios necesare, având în vedere că numai calamitățile naturale produse în noiembrie 2000 au cauzat prejudicii enorme, deteriorând grav circa 60 mii ha terenuri forestiere.

Concepția de dezvoltare a gospodăririi cinegetice naționale, aprobată de Parlamentul Republicii Moldova la 24 decembrie 1997, care prevede măsuri concrete pentru ameliorarea situației în acest domeniu, nu se realizează.

În activitatea desfășurată de Serviciul Silvic de Stat în ultimii ani au fost depistate multiple încălcări ale legislației privind protecția mediului înconjurător, precum și ale legilor privind fondul ariilor naturale protejate de stat, cu privire la zonele și fișile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător.

Conducerea Serviciului Silvic de Stat a admis folosirea contrar destinației a mijloacelor financiare obținute din activități economice. Numai pentru procurarea și finanțarea construcției unor apartamente pentru funcționarii din aparatul central al numitului serviciu au fost utilizate în anii 1999-2000 peste 1,3 mil. lei. Aceste abateri au fost comise în condițiile unei lipse acute de mijloace pentru finanțarea activităților de regenerare și pază a vegetației forestiere.

Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului și Ministerul Agriculturii și Industriei Prelucrătoare nu au efectuat cercetările științifice complexe preconizate în vederea stabilirii gradului optim de împădurire a teritoriului național pe zone fitogeografice și sectoare administrativ-teritoriale.

În scopul eliminării abaterilor depistate și ameliorării stării fondului forestier de stat și a vegetației forestiere din afara acestuia, asigurării conser-

vării biodiversității în păduri, precum și pentru utilizarea judicioasă a resurselor forestiere, Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Activitatea Serviciului Silvic de Stat privind organizarea executării Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 595 din 29 octombrie 1996 "Cu privire la perfecționarea gestionării gospodăririi silvice și protejarea vegetației forestiere" se consideră nesatisfăcătoare.

2. Pentru atitudine iresponsabilă în ceea ce privește organizarea executării Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 595 din 29 octombrie 1996 "Cu privire la perfecționarea gestionării gospodăririi silvice și protejarea vegetației forestiere" și gestionarea insuficientă a fondului silvic și cinegetic se destituie dl Vasile Mahu din funcția de director general al Serviciului Silvic de Stat.

3. Se atenționează Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului, Ministerul Agriculturii și Industriei Prelucrătoare, Academia de Științe a Moldovei și autoritățile administrației publice din județele Edineț, Bălți, Cahul, Lăpușna, Orhei, Tighina și Chișinău asupra activității lor insuficiente în vederea conservării și extinderii suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră.

4. Serviciul Silvic de Stat, Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului, Ministerul Apărării, Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Agriculturii și Industriei Prelucrătoare, consiliile județene, municipale, orășenești și satești (comunale), Primăria municipiului Chișinău și Comitetul executiv al U.T.A. Găgăuzia vor întreprinde măsuri suplimentare pentru prevenirea și combaterea tăierilor ilicite și altor contravenții în domeniul silvic și cinegetic, precum și în scopul folosirii raționale și complete a resurselor forestiere, sporirii productivității pădurilor și asigurării regimului silvic în fondul forestier și pe plantațiile forestiere din afara acestuia.

8. Se recomandă consiliilor județene, municipale, orășenești și satești (comunale), Primăriei mun. Chișinău și Comitetului executiv al U.T.A. Găgăuzia:

să examineze anual starea pădurilor și terenurilor cu vegetație forestieră și să întreprindă măsuri concrete de ameliorare a acestora;

să prezinte în modul stabilit propuneri privind:

transmiterea în gestiunea Serviciului Silvic de Stat a pădurilor gestionate de autoritățile administrației publice locale;

transmiterea către Serviciul Silvic de Stat pentru împădurire (în conformitate cu Legea pentru ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate) a terenurilor impracticabile pentru agricultură și a fișilor riverane și bazinelor acvatice (în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 32 din 16 ianuarie 2001 "Cu privire la măsurile de stabilire a zonelor și fișilor riverane de protecție a apelor, râurilor și bazinelor de apă").

**CU PRIVIRE LA MĂSURILE DE STABILIRE A ZONELOR
ȘI FÂȘIILOR RIVERANE DE PROTECȚIE
A APELOR RÂURILOR ȘI BAZINELOR DE APĂ,
nr. 32 din 16 ianuarie 2001**

Notă: În textul hotărârii sintagma “Concernul Republican pentru Gospodărirea Apelor “Apele Moldovei” se substituie prin sintagma “Agenția “Apele Moldovei” prin Întru executarea Legii nr. 440-XIII din 27 aprilie 1995 “Cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă”, Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Organele administrației publice locale, în comun cu Agenția Națională Cadastru, Resurse Funciare și Geodezie și Agenția “Apele Moldovei”:

vor stabili, în termen de pînă la 1 ianuarie 2002, dimensiunile zonelor și fișiilor riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă din Republica Moldova, conform condițiilor concrete ale sistematizării și construcției prevăzute în planul general, aprobat în conformitate cu legislația;

vor marca pe teren hotarele zonelor și fișiilor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă în strictă conformitate cu prevederile legii nominalizate și în locurile destinate prin indicatoare de model standard.

2. Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului al Agenției Naționale Cadastru, Resurse Funciare și Geodezie va transmite, în termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului, organelor administrației publice locale, Agenția “Apele Moldovei” și Serviciului Silvic de Stat documentația de proiect precizată ce ține de stabilirea zonelor și fișiilor riverane de protecție a apelor, inclusiv a celor destinate împăduririi.

3. Serviciul Silvic de Stat va asigura efectuarea lucrărilor pentru împădurirea zonelor și fișiilor riverane de protecție a apelor în conformitate cu comanda de stat la compartimentul “Regenerarea pădurilor” din contul mijloacelor alocate din bugetul de stat.

4. Agenția Națională Cadastru, Resurse Funciare și Geodezie, în comun cu organele administrației publice locale, vor întocmi documentația necesară pentru transmiterea în gestiunea Serviciului Silvic de Stat a terenurilor zonelor și fișiilor riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă și preconizate pentru împădurire.

5. Ministerul Finanțelor, la elaborarea proiectelor bugetelor anuale, va examina posibilitatea finanțării volumului de lucrări ce țin de stabilirea, întreținerea și exploatarea zonelor și fișiilor riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă (anexa nr. 1).

6. Departamentul Analize Statistice și Sociologice va stabili, începînd cu 1 ianuarie 2001, raportarea datelor statistice privind efectuarea lucrărilor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă din republică și folosirea tuturor surselor de finanțare în aceste scopuri (anexa nr. 2).

7. Controlul de stat asupra stabilirii hotarelor zonelor și fișiilor riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, întreținerea și respectarea regimului de exploatare a acestora se efectuează de către Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului, iar controlul operativ - de către Ministerul Agriculturii și Industriei Prelucrătoare (Agenția “Apele Moldovei”) și organele administrației publice locale.

**DESPRE APROBAREA REGULAMENTULUI PRIVIND
ZONELE PROTEJATE NATURALE ȘI CONSTRUITE,
nr.1009 din 5 octombrie 2000**

În scopul protecției patrimoniului național cultural, istoric sau natural, Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind zonele protejate naturale și construite (se anexează).

2. Se recomandă consiliilor județene, orașenești (municipale), sătești (comunale), Adunării Populare a Găgăuziei și primarilor, pînă la finele anului 2001:

a) să întocmească registrele și listele de evidență a patrimoniului natural și construit;

b) să delimiteze zonele cu valoare de patrimoniu cultural, istoric sau natural;

c) să proiecteze, să stabilească și să legalizeze zonele protejate ale siturilor naturale, monumentelor istorice și de cultură de importanță locală;

d) să determine zonele protejate pentru obiectivele de patrimoniu natural și construit de importanță națională și internațională;

e) să stabilească utilizarea judicioasă a monumentelor amplasate în teritoriul administrativ.

3. Ministerul Mediului și Amenajării Teritoriului:

a) în comun cu Ministerul Culturii, Departamentul Dezvoltarea Turismului și alte persoane fizice și juridice, va determina în baza Planului amenajării teritoriului național programul dezvoltării turismului, inclusiv turismul rural, avînd ca scop includerea în circuitul turistic a patrimoniului cultural, istoric și natural;

b) va asigura suportul metodologic pentru punerea în valoare a obiectelor patrimoniului natural și construit de importanță națională și internațională în baza documentației de urbanism și amenajare a teritoriului;

c) în comun cu Ministerul Culturii va constitui comisia pentru monumentele și zonele protejate, care va funcționa pe principii obștești;

d) va organiza periodic seminare pentru specialiștii instituțiilor de proiectare, primari, secretari și colaboratorii structurilor locale de arhitectură

și urbanism, ai autorităților publice locale cu scopul de a-i familiariza cu prevederile Regulamentului aprobat prin prezenta hotărâre;

e) va efectua controlul asupra aplicării Regulamentului privind zonele protejate naturale și construite;

5. Finanțarea elaborării proiectelor zonelor protejate ale patrimoniului natural și construit de importanță națională și internațională se va efectua din mijloacele alocate pentru urbanizarea teritoriului, cu atragerea parțială a mijloacelor Fondului Ecologic Național și ale Departamentului Dezvoltarea Turismului obținute din activitatea turistică, inclusiv vizitarea zonelor culturale naționale. Finanțarea elaborării proiectelor adecvate pentru patrimoniul natural și construit de importanță locală se va efectua din bugetele locale și din mijloacele fondurilor ecologice locale.

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1009
din 5 octombrie 2000

REGULAMENT

PRIVIND ZONELE PROTEJATE NATURALE ȘI CONSTRUITE

1. Prezentul Regulament este elaborat întru executarea Legii privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr.835-XIII din 17 mai 1996, Legii privind ocrotirea monumentelor nr.1530-XII din 22 iunie 1993, Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr.1538-XIII din 25 februarie 1998, Legii turismului nr.798-XIV din 11 februarie 2000, altor acte legislative și normative naționale și internaționale din domeniul protecției și punerii în valoare a patrimoniului natural și construit.

2. Regulamentul stabilește criteriile de delimitare a zonelor protejate naturale și construite în documentația de urbanism și amenajare a teritoriului, exigențele de bază pentru conservarea, punerea în valoare a acestor zone, determină competențele autorităților publice centrale și locale în acest domeniu, propune reglementări speciale pentru situri, rezervații etc.

3. Regulamentul este obligatoriu pentru autoritățile administrației publice centrale și locale responsabile de protecția și punerea în valoare a patrimoniului natural și construit, precum și pentru instituțiile de proiectare, alte persoane fizice și juridice implicate în procesul de elaborare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, construcție, reconstrucție, revitalizare, conservare, utilizare sau efectuarea altor intervenții în zonele, siturile, monumentele, land-shafturile de interes național sau local.

4. Instituirea zonelor protejate are ca scop conservarea, valorificarea bunurilor patrimoniului natural și construit prin delimitarea în jurul lor a unor teritorii cu regim special de gestionare și reglementare a intervențiilor, pentru asigura-

rea unui cadru armonios și unor condiții optimale de păstrare a acestor bunuri.

III. CATEGORII DE ZONE PROTEJATE

În funcție de valoarea patrimoniului natural sau construit se disting trei categorii de zone protejate:

1. ZONA PROTEJATĂ DE IMPORTANȚĂ INTERNAȚIONALĂ -cuprinde valori de patrimoniu național construit și natural de interes internațional.

Ea se supune reglementărilor UNESCO privind includerea valorilor în lista patrimoniului cultural mondial.

2. ZONA PROTEJATĂ DE IMPORTANȚĂ NAȚIONALĂ -cuprinde valori de patrimoniu care prezintă interes pentru istoria și cultura Republicii Moldova.

3. ZONA PROTEJATĂ DE IMPORTANȚĂ LOCALĂ - cuprinde valori de patrimoniu de ordin estetic, istoric sau cu altă semnificație a cadrului natural și construit pentru o anumită zonă, epocă, stil, autor.

Categoriile de zone protejate se determină prin documentații de urbanism și amenajare a teritoriului și se supun reglementărilor de gestiune și intervenție stabilite prin ele.

VII. AUTORIZAREA LUCRĂRILOR ȘI ORGANISMELE DE AVIZARE A INTERVENȚIILOR LA MONUMENTE ÎN ZONELE PROTEJATE ȘI DE PROTECȚIE

1. Pentru autorizarea executării lucrărilor la obiectivele incluse în patrimoniul natural și construit și în zonele pentru care s-a instituit un anumit regim de protecție prevăzut de planurile urbanistice și de amenajare a teritoriului aprobate, solicitantul autorizației de construire va obține:

a) în ansamblurile de arhitectură, rezervațiile de arhitectură și urbanism, în cazul siturilor arheologice, parcurilor și grădinilor-monumente istorice, nucleul istoric al or. Chișinău și monumentele de importanță națională și zonele lor de protecție - avizul comisiei pentru monumente și zone protejate a Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului și Ministerului Culturii. Pentru monumentele de importanță locală și pentru construcțiile din zonele lor de protecție - avizul comisiei județene sau comisiei municipiului Chișinău pentru monumente și zone protejate, în funcție de locul amplasării monumentului;

b) în parcurile naționale și în rezervațiile naturale, precum și în alte arii naturale protejate și zonele lor de protecție - avizul Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului.

2. Comisia pentru monumente și zone protejate este un organ comun al Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului și Ministerului Culturii și are funcții de consultare și avizare în domeniul protecției, conservării și punerii în valoare a patrimoniului de importanță națională și zonelor aferente. Activitatea Comisiei se va desfășura în conformitate cu regulamentul, elaborat și aprobat de susnumite ministere.

Pentru patrimoniul de importanță locală și zonele protejate aferente, funcțiile comisiei menționate le vor exercita consiliile urbanistice locale pe lângă

autoritățile publice locale.

3. În vederea menținerii integrității mediului, a cadrului peisagistic și a echilibrului ecologic, precum și a protejării obiectivelor de interes social, uman, ecologic sau științific se stabilește obligativitatea agenților economici investitori, pînă la obținerea autorizației de construire preconizată, de a supune proiectul respectiv expertizei ecologice de stat conform prevederilor legale.

4. Administrația publică locală:

- asigură evidența și baza de date privind obiectivele patrimoniului construit și natural;

- întocmește scheme (pentru teritoriul din extravilan) și planuri (pentru teritoriul din intravilan) de incadrare în teritoriul administrat a obiectivelor ce sînt incluse în patrimoniul natural și construit;

- asigură elaborarea proiectelor zonelor protejate, actualizarea și elaborarea, în caz de necesitate, a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului pentru teritoriile cu patrimoniu natural și construit;

- coordonează aspectele tehnice și administrative ce țin de delimitarea pe teren și instituirea statutului de zone protejate;

- asigură elaborarea programelor și stabilește priorități de investiții pentru protecția, conservarea, restaurarea patrimoniului și revitalizarea zonelor protejate;

- acordă subvenții și facilități deținătorilor de monumente, stabilesc modalități de susținere financiară a acțiunilor de protecție și punere în valoare a zonelor protejate naturale și construite;

- perfectează pentru deținătorii de monumente istorice contracte, obligațiuni de folosință a monumentelor;

eliberează certificate de urbanism în conformitate cu regulamentele locale de urbanism și documentația de urbanism;

- asigură controlul intervențiilor la obiectivele patrimoniului natural și construit și respectarea reglementărilor stabilite prin legislație și documentația de urbanism și amenajare a teritoriului pentru zonele protejate;

- informează populația privind existența zonelor protejate naturale și construite și a măsurilor de protecție a lor.

5. Responsabilitatea pentru protejarea monumentelor și a imobilelor din perimetrul zonelor protejate revine deținătorilor cu orice titlu ale acestora, iar în cazul monumentelor proprietate publică - administrației publice locale.

VIII. OBLIGAȚIUNILE ȘI DREPTURILE PROPRIETARILOR DE MONUMENTE ȘI IMOBILE DIN CADRUL ZONELOR PROTEJATE

1. Proprietarii monumentelor și imobilelor din cadrul zonelor protejate au obligația juridică de a asigura întreținerea și buna utilizare a patrimoniului și a teritoriului aferent acestuia.

2. Restaurarea, replanificarea, reconstrucția, alte lucrări, precum și vînzarea, cumpărarea sau oricare altă schimbare în statutul juridic al monumentelor

și imobilelor incluse în zona protejată și de protecție se va efectua în conformitate cu condițiile stipulate în certificatul de urbanism.

3. Orice decizie a autorității publice abilitate, care va declara o înscrisoare pe listele speciale a monumentelor de istorie și cultură, sau de includere a imobilului în zona protejată va fi notificată în termen de 3 luni proprietarilor imobilelor și terenurilor, precum și oficiului teritorial cadastral.

4. Din momentul în care proprietarilor imobilelor și terenurilor li s-a notificat propunerea de includere a acestora în zona protejată, toate consecințele includerii sînt aplicabile imobilului în cauză.

5. Finanțarea lucrărilor de punere în valoare a monumentelor istorice aflate în administrarea autorităților publice centrale sau locale și în proprietatea sau folosința unor persoane fizice sau juridice se va efectua din Fondul Ecologic Național și fondurile ecologice locale.

CU PRIVIRE LA APROBAREA PROGRAMULUI DE STAT DE REGENERARE ȘI ÎMPĂDURIRE A TERENURILOR FONDULUI FORESTIER PE ANII 2003-2020 Nr. 737 din 17.06.2003

Notă: În tot textul hotărîrii și în anexă sintagmele „Agenția de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”, „Ministerul Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului” se substituie prin sintagmele „Agenția „Moldsilva”, „Ministerul Mediului”, la cazul gramatical respectiv prin *HG150 din 02.03.10, MO33/05.03.10 art.204* În scopul implementării Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier și pentru executarea art.2 al Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr.350-XV din 12 iulie 2001 pentru aprobarea Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier din Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.133-135, art.1021) și pct.6 al Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.107 din 7 februarie 2001 “Despre executarea Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.595 din 29 octombrie 1996 și unele măsuri suplimentare pentru optimizarea gestionării gospodăriei silvice și protecția vegetației forestiere” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.19-20, art.158), Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul de stat de regenerare și împădurire a terenurilor fondului forestier pe anii 2003-2020 (se anexează).

2. Agenția „Moldsilva” va asigura executarea lucrărilor și măsurilor prevăzute de Programul de stat de regenerare și împădurire a terenurilor fondului forestier pe anii 2003-2020 în volumele și termenele stabilite.

3. Ministerul Mediului va exercita controlul asupra îndeplinirii sus-numitului program și va prezenta anual Guvernului informația respectivă.

4. Controlul executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Cancelariei de Stat.

PROGRAMUL DE STAT DE REGENERARE ȘI ÎMPĂDURIRE A TERENURILOR FONDU- LUI FORESTIER PE ANII 2003-2020

Introducere

Întemeierea sau regenerarea pădurii are o importanță majoră, impunându-se ca factor hotărâtor al continuității în timp și spațiu a pădurii, ca verigă de legătură între generațiile de pădure ce se succed pe terenul respectiv.

În prezent suprafața totală a fondului forestier național constituie 394,4 mii ha, inclusiv 325,4 mii ha terenuri acoperite cu vegetație forestieră. Procentul de împădurire a teritoriului țării constituie 9,6%, ceea ce ne plasează printre țările cu cel mai scăzut procent de împădurire din Europa (media europeană reprezintă 29%, iar cea globală - 31%).

Gradul de împădurire a teritoriului diferă mult de la o zonă la alta, zona de nord fiind împădurită în proporție de 7,2%, zona de sud - de 6,7%, iar zona de centru - de 13,5%. Vegetația forestieră a Republicii Moldova este reprezentată de păduri de foioase caracteristice Europei Centrale. Sub aspect funcțional, pădurile Republicii Moldova îndeplinesc în exclusivitate funcții de protecție a mediului înconjurător (a apelor, a solului și terenurilor), de protecție contra factorilor climatici și industriali dăunători, de recreere, de interes științific și de conservare a fondului genetic și ecologic.

În anii 1812-1914 suprafața ocupată de vegetație forestieră s-a micșorat de circa

2,5 ori. După anul 1950 suprafața împădurită a Republicii Moldova a început să crească vertiginos. În această perioadă regenerarea pădurii s-a realizat în mare măsură pe cale artificială, prin aplicarea tăierilor rase, pregătirea solului și plantarea puietilor sau prin însămânțări directe. În același mod au fost create și culturile silvice pe terenurile impracticabile în agricultură, preluate de la unitățile agricole colective sau de stat. În acești ani au fost plantate peste 250 mii ha de culturi silvice.

Pe parcursul anilor 90 ai secolului trecut, în urma restructurărilor de ordin social - economic, posibilitățile extinderii suprafețelor împădurite s-au redus considerabil. Majoritatea lucrărilor de împădurire din această perioadă s-au efectuat, și se vor efectua și pe viitor, în cadrul fondului forestier național pe suprafețele ocupate de goluri și ravene.

De asemenea, o importanță majoră se va atribui lucrărilor de regenerare naturală din semințe sub masiv, lucrărilor de ajutorare a regenerării naturale și lucrărilor de reconstrucție ecologică a arboretelor degradate, derivate, subproductive și necorespunzătoare stațional.

II. Planul de acțiuni

2.1. Principiile și măsurile de restabilire a biodiversității forestiere în procesul de extindere a suprafeței terenurilor împădurite

Pentru crearea unor ecosisteme forestiere înalt productive și stabile, este recomandabil de respectat la toate etapele (planificarea unică la scară națională și locală, asigurarea cu material săditor și tehnică, asigurarea metodologică și tehnologică, de proiectare, de realizare în teren etc.), următoarele principii generale:

- potențialul adaptiv al elementelor silvoformante la condițiile biotopului;

- utilizarea fondului genetic autohton controlat;
- reprezentativitatea maximă a diversității genético-populaționale;
- funcționalitatea metabolică, ecologică, economică și protectivă a ecosistemelor;

- conexiunea spațial-funcțională integrală la nivel zonal și național a tuturor tipurilor de ecosisteme (existente și planificate);

- consecutivitatea și prioritățile temporare de restaurare a ecosistemelor - cheie;

- potențialul protectiv al ecosistemelor planificate;

- gradul de primogenie ecosistemică;

- diversitatea optimală la nivel ecosistemic, specific și populațional adecvată condițiilor macro și microzonale;

- conservarea și redresarea biodiversității și biotopurilor periclitare și vulnerabile la nivel ecosistemic, specific și populațional;

- fluctuațiile și modificările generale ale factorilor geografici.

Pentru restabilirea și consolidarea potențialului vital al pădurilor sînt necesare, de asemenea, următoarele măsuri de conservare a biodiversității forestiere:

- inventarierea și evidențierea tipurilor de ecosisteme forestiere;

- crearea carcusei forestiere;

- restabilirea și menținerea unei structuri optime a landșafturilor forestiere, a raportului optimal dintre vegetația forestieră și poieni;

- restabilirea particularităților structurale și compoziționale ale pădurilor degradate, invadate de specii de plante ruderales, invazive etc.;

- formarea și menținerea structurii optime a claselor de vîrstă în pădurile naturale și cele artificiale;

- efectuarea lucrărilor silvotehnice în conformitate cu cerințele tehnologice și principiile ecologice;

- crearea fondului semincer și a bazei de date a principalelor specii autohtone;

- asigurarea combaterii bolilor și dăunătorilor forestieri exclusiv prin me-

tode biologice;

excluderea activităților care duc la degradarea și distrugerea pădurilor și diminuarea biodiversității acestora (tăieri ilicite, pășunat excesiv, drenajul biotopurilor umede, colectarea plantelor medicinale, construcții civile etc.); amenajarea și asigurarea cu mijloace tehnice a rezervațiilor științifice și naturale;

intensificarea activităților de cercetare și monitoring silvic;

utilizarea tehnologiilor ecologice la aplicarea tratamentelor silvice în vederea realizării unor arborete optim diversificate;

efectuarea lucrărilor de reconstrucție ecologică a arboretelor degradate, derivate și aducerea acestora sub aspect structural, compozițional, productiv și funcțional în corespundere cu potențialul stațional;

consolidarea potențialului de management durabil al fondului forestier.

2.2. Rolul amenajamentului silvic în realizarea obiectivelor Programului de stat de regenerare și împădurire a terenurilor fondului forestier pe anii 2003-2020

Pornind de la obiectivele majore, care definesc rolul multiplu al pădurilor pe plan ecologic și social-economic, și pentru realizarea acestor obiective, prin măsurile propuse de amenajament silvic se urmărește optimizarea și valorificarea la un grad cât mai înalt a tuturor posibilităților fondului forestier atât sub aspectul producerii, cât și sub aspectul protecției. Urmare a analizei sistematice a condițiilor staționale și de vegetație, amenajamentul silvic prevede un set de lucrări privind gospodărirea rezonabilă a pădurilor, avînd drept scop conservarea și crearea arboretelor natural-fundamentale, polifuncționale, optim structurate și înalt productive.

Astfel, în procesul reamenajărilor se va efectua o evaluare minuțioasă a calității lucrărilor de regenerare și împădurire în perioada aplicării amenajamentului, a cauzelor ce au generat unele probleme în acest domeniu și se vor formula măsuri concrete privind depășirea lor prin lucrări de ajutoare a regenerării naturale prin ameliorații silvice. Prevederile prezentului program privind extinderea suprafețelor împădurite din cadrul fondului forestier se vor regăsi sub o formă desfășurată în materialele amenajamentului silvic, care se va realiza în această perioadă. De asemenea, o importanță deosebită în procesul amenajării pădurilor și aplicării prevederilor amenajamentului silvic se va acorda stabilirii corecte a regimurilor și tratamentelor.

Preocuparea majoră în cadrul amenajamentului silvic o va constitui conversiunea arboretelor natural-fundamentale din crîng în codru.

Scopul conversiunii pădurilor de crîng în codru constă în readucerea acestora la o proveniență generativă și transformarea lor din păduri de mică productivitate și păduri producătoare de lemn de foc în păduri înalt producti-

ve și păduri producătoare de lemn de lucru de valoare economică sporită.

Acest scop se propune a fi realizat prin:

refacerea arboretelor slab productive și degradate;

substituirea arboretelor necorespunzătoare condițiilor staționale;

conducerea arboretelor spre o structură normală;

ameliorarea stării arboretelor derivate și degradate.

2.3. Dezvoltarea bazei semincere

Avînd în vedere marea diversitate stațională în care se introduce materialul forestier de reproducere, este necesar să se recurgă la o bază genetică largă, constituită din populații cât mai reprezentative genofondului speciei. De aceea, rețeaua actuală de arborete surse de semințe trebuie completată cu populații de valoare din diferite stațiuni, care să permită valorificarea mai amplă a bogatei rezerve de plasmă germinativă de care dispun speciile forestiere autohtone.

În primul rînd, trebuie ținută evidența arboretelor surse de semințe de tei, cireș, paltin de cîmp, jugastru, de unele specii de arbuști, care în prezent lipsesc în baza semincere sau sînt reprezentate pe suprafețe mici.

Pentru asigurarea lucrărilor de regenerare a fondului forestier cu material de reproducere cu însușiri ereditare valoroase, în anii 2002 - 2003 trebuie să se realizeze:

raionarea semincere și transferul de material reproductiv;

reexaminarea îndrumărilor tehnice privind crearea și îngrijirea plantațiilor semincere;

evaluarea stării actuale a bazei semincere;

identificarea arboretelor surse de semințe noi, care împreună cu cele existente ar crea o rețea reprezentativă pentru fondul forestier din punct de vedere al tipurilor de stațiuni forestiere și tipurilor de vegetație.

Executarea acestor lucrări necesită cheltuieli în sumă de 120 mii lei.

2.4. Pepinierele

Necesarul de material săditor pentru lucrările de regenerare și împădurire pe perioada 2003 - 2020 constituie 316828 mii puietri, inclusiv 176516 mii puietri de stejar, 20312 mii puietri de salcîm, 60000 mii puietri de specii însoțitoare și 60000 mii puietri de arbuști (anexa 11).

Pentru producerea acestor cantități de material săditor vor fi necesare 1701399 kg de semințe forestiere (anexa11) și de 748,6 ha semănături în pepiniere.

Capacitățile de producție ale pepinierele existente și înzestrarea lor tehnico-materială permit producerea unor asemenea cantități de material săditor.

2.5. Regenerarea pădurii

Crearea arboretelor înalt productive și stabile ecologic, cu o structură și compoziție în corespundere cu condițiile staționale, se poate realiza prin utilizarea unor tehnologii silvice performante, având ca bază însușirile ereditare ale speciilor silvoformante și potențialul stațional.

Sporirea productivității pădurii și îmbunătățirea condițiilor de creștere și dezvoltare a componentelor ei se poate asigura prin efectuarea la timp și calitativ a tuturor lucrărilor silvotehnice de îngrijire și conducere, începând din momentul răsării plantulei și pînă la atingerea vârstei exploatabilității.

Principiul de bază de gospodărire a pădurii îl constituie regenerarea obligatorie a suprafețelor supuse exploatării și împădurirea altor terenuri neacoperite cu vegetație forestieră. Principiul continuității este aplicabil și culturilor silvice, care pot fi create doar în condițiile cînd regenerarea naturală din semințe nu asigură calitatea necesară a lucrărilor sau pentru împădurirea de noi teritorii anterior neacoperite cu vegetație forestieră.

2.6. Culturile silvice

Programul prevede crearea de culturi silvice pe o suprafață de 24655 ha, dintre care 1122 ha (4,5 %) rariști, 2568 ha (10,4 %) goluri și virane, 5322 ha (21,6 %) arborete afectate de calamități, 1323 ha (5,4 %) parchete neregenerate, 5053 ha (20,5%) parchete supuse exploatării pînă în anul 2020 și 9267 ha (37,6 %) alte terenuri (anexa 12).

Repartizarea pe zone fitogeografice a volumului planificat de lucrări, în funcție de metodele de pregătire a solului, pentru crearea culturilor silvice este prezentată în tabelul 9.

Tabelul 9

Repartizarea pe zone fitogeografice a volumului de lucrări, în funcție de metodele de pregătire a solului, pentru crearea culturilor silvice pe perioada 2003 - 2020

Zone fitogeografice	Total culturi silvice, ha	Total, mii lei	Inclusiv în funcție de metodele de pregătire a solului, volumul și cheltuielile directe			
			integral		parțial	
			ha	mii lei	ha	mii lei
Forestieră	8101	144570	4975	62398	3126	37998
Silvostepă	7448	135121	1648	18354	5800	75480
Stepă	9106	72040	6334	36369	2772	13658
Total	24655	351731	12957	117121	11698	127136

Cel mai mare volum de lucrări pentru crearea culturilor silvice (36,9 %) se preconizează a fi executat în zona de stepă, dintre care 69,5 % pe terenuri cu pregătirea integrală a solului și 30,5 % pe terenuri cu pregătirea parțială a solului. Volumul cheltuielilor totale directe pentru crearea culturilor silvice pe o perioadă de 19 ani se estimează la 244257 mii lei, cea ce constituie 12,86 milioane lei anual.

Costul unui hectar de culturi silvice de stejar (cheltuieli directe) constituite pe terenuri cu pregătirea integrală a solului va fi de 14735 lei. Suma se distribuie pe ani astfel:

anul I - pregătirea solului după metoda ogorului timpuriu - 425 lei (2,9 %);

anul al II-lea - plantarea și îngrijirea - 4830 lei (32,8 %);

anul al III-lea - completarea și îngrijirea - 3380 lei (22,9 %);

anii IV-VII - îngrijirea - respectiv 2680 lei, 2535 lei, 515 lei, 370 lei sau 18,2%, 17,2%, 3,5%, 2,5% din costul total.

Costul unui hectar de culturi de salcîm alb constituite pe terenuri cu pregătirea integrală a solului va atinge suma de 4165 lei, repartizată pe ani după cum urmează:

anul I - pregătirea solului - 470 lei (11,3 %);

anul al II-lea - plantarea și îngrijirea - 2155 lei (51,8 %);

anul al III-lea - completarea și îngrijirea - 980 lei (23,5 %);

anii IV-V - îngrijirea - 350 lei și, respectiv, 210 lei sau 8,4 % și 5 % din costul lor total.

Costul unui hectar de culturi de stejar constituite pe terenuri cu pregătirea parțială a solului va fi de 13245 lei, dintre care:

în anul I - pregătirea solului - 695 lei sau 5,2 %;

în anul al II-lea - plantarea și îngrijirea - 4340 lei sau 32,8 %;

în anul al III-lea - completarea și îngrijirea - 2980 lei sau 22,5 %;

în anii IV - VII - îngrijirea - respectiv 2400 lei, 2290 lei, 325 lei, 215 lei, sau 18,1 %, 17,3 %, 2,5 %, 1,6 % din costul total.

Costul unui hectar de culturi silvice de salcîm alb se evaluează la 3795 lei, dintre care:

în anul I - pregătirea solului -695 lei sau 18,3 %;

în anul al II-lea - plantarea și îngrijirea -1990 lei sau 52,4 %;

în anul al III-lea - completarea și îngrijirea -785 lei sau 20,7 %;

în anii IV - V - îngrijirea - 215 lei și, respectiv, 110 lei sau 5,7 % și 2,9 % din costul total.

Pentru suprafețele de stejar sînt prevăzute două combateri ale fainării în decursul a 4 ani, cu cheltuieli în sumă de 7,5 mii lei/ha. Cheltuielile pentru tratarea cu baileton a plantațiilor de stejar, create pe terenuri cu pregătirea integrală a solului, vor constitui 50,9 % din totalul cheltuielilor

pentru crearea culturilor, iar a celor create pe terenurile cu pregătirea parțială a solului - la 56,6 %. Tratarea cu baileton a culturilor silvice create în urma lucrărilor de ajutorare a regenerării naturale va necesita cheltuieli în proporție de 64,7 % din costul lor total.

Pentru crearea culturilor silvice în zona de silvostepă sînt necesare 135121mii lei sau 38,5% din cheltuielile totale. Costul mediu al unui hectar de culturi silvice în această zonă va fi de 18,14 mii lei. În zona forestieră cheltuielile pentru crearea culturilor silvice vor constitui 144570 mii lei sau 41% din cheltuielile totale, costul mediu al unui hectar de astfel de culturi fiind de 17,84 mii lei.

Se estimează că în zona de stepă vor fi necesare în acest scop 72,04 mil. lei sau 20,5 % din cheltuielile totale, iar costul mediu al unui hectar de culturi silvice va constitui 7691 lei.

Din suprafața totală a culturilor silvice, se prevede plantarea a 12957 ha sau 52,5 % pe terenuri cu pregătirea integrală a solului și a 11698 ha sau 47,5 % pe terenuri cu pregătirea parțială a solului (anexa 12).

2.7. Ajutorarea regenerării naturale

Sînt preconizate lucrări de ajutorare a regenerării naturale pe o suprafață de 39036 ha (anexa 13). Cheltuielile totale directe pentru executarea acestor lucrări se cifrează la 145163 mil.lei sau cîte 7,6 mil.lei anual. Costul mediu al lucrărilor de ajutorare a regenerării naturale este echivalent cu 3719 lei la un hectar.

În zona de silvostepă astfel de lucrări (tabelul 10) trebuie executate pe 8241 ha, dintre care 4060 ha sau 42,3 % în arboretele de stejar și 4181 ha sau 57,7 % în parchetele de salcîm și de alte specii. Costul mediu al lucrărilor de ajutorare a regenerării naturale în această zonă va fi de 8299 lei/ha.

Tabelul 10

Repartizarea pe zone fitogeografice a volumului de lucrări și a cheltuielilor de ajutorare a regenerării naturale pe anii 2003 - 2020

Zone fito-geografice	Total culturi silvice, ha	Total, mii lei	Inclusiv (volumul de lucrări și cheltuielile directe)			
			în stejăret		în salcîmete și pe plantații cu alte specii	
			ha	mii lei	ha	mii lei
Silvostepă	8241	68392	4060	47036	4181	459
Forestieră	17429	138522	8216	95183	9213	1014
Stepă	13366	2119	-		13366	1471
Total	39036	209033	12276	142219	26760	2944

În zona forestieră lucrări de ajutorare a regenerării naturale vor fi efectuate pe o suprafață de 17429 ha, dintre care 8216 ha sau 47,1 % în stejărete și 9213 ha în salcîmete și pe terenuri cu alte comunități forestiere, ceea ce constituie 52,9 % din suprafața totală. Costul mediu al acestor lucrări este echivalent cu 7948 lei/ ha.

În zona de stepă lucrări de ajutorare a regenerării naturale vor fi efectuate în salcîmete și pe terenuri cu alte comunități forestiere, unde costul lucrărilor va constitui 159 lei/ha.

Tehnologia lucrărilor de ajutorare a regenerării naturale în arboretele de stejar prevede pregătirea solului în fișii cu lățimea de 40 cm și distanța între centrele fișiiilor de 3 m, cu semănatul ghindei sau plantarea puietilor de stejar și îngrijirea lor. Costul acestor lucrări va constitui 11585 lei/ha, dintre care:

în anul I - pregătirea solului - 300 lei sau 2,6%;

în anul al II-lea - plantarea și îngrijirea -3820 lei sau 33%;

în anii III - IV - completarea și îngrijirea -2610 lei și, respectiv, 2560 sau 22,6% și 22 %;

în anii V-VII - îngrijirea - respectiv, 2060 lei (17,8%), 140 lei (1,2%), 95 lei (0,8%).

2.8. Regenerarea naturală

Din volumul total al lucrărilor de regenerare a pădurii (95118 ha), preconizate pentru a fi executate în fondul forestier pînă în anul 2020, pe 31427 ha (33%) pădurea se va regenera pe cale naturală. Această metodă fundamentală de regenerare are ca scop crearea unor arborete înalt productive și stabile în corespundere cu potențialul stațional și însușirile genetice ale speciilor forestiere promovate. În principal aceasta se va produce prin rărirea treptată și progresivă sau continuă a pădurii ori a arborilor exploatabili, favorizînd în felul acesta atît instalarea, cît și dezvoltarea semînțului pînă la deplina independență biologică a puietilor.

În condițiile Republicii Moldova regenerarea naturală din semințe se realizează cu succes în arboretele de cvercinee și fâgete în stațiunile forestiere reavene și umede.

În arboretele de cvercinee regenerarea naturală din lăstari se admite doar în cazurile cînd nu poate fi asigurată regenerarea din semințe a speciilor de stejar sau ajutorarea regenerării acestora.

Regenerarea naturală în arboretele afectate de calamități va fi efectuată pînă în anul 2020 pe o suprafață de 23872 ha, ceea ce constituie 76 % din volumul total al lucrărilor de regenerare naturală. În arboretele exploatate, în anii 2003- 2020 regenerarea naturală va fi efectuată pe 7555 ha, ceea ce constituie 24 % din volumul lucrărilor (anexa 14) și 16 % din

suprafața totală a măsurii de parchet pe perioadă.

Sînt preconizate lucrări de regenerare naturală a arboretelor afectate de calamități în 5 întreprinderi silvice. Cel mai mare volum de lucrări se va efectua în ÎSS Orhei - 39,4 % sau 9403 ha. De asemenea, sînt planificate astfel de lucrări în proporție de 32,2 % din suprafață sau pe 7690 ha în ÎSS Soldănești și 17,6 % sau 4213 ha în ÎSS Telenești.

În arboretele în care se efectuează lucrări de exploatare-regenerare, în perioada 2003-2020 regenerarea naturală se va realiza în 7 întreprinderi silvice, dintre care 1700 ha în ÎSS Iargara, 1590 ha în ÎSS "Silva - Sud", 1346 ha în ÎSS Nisporeni, 1179 ha în ÎSS Tîghina și 1000 ha în ÎSS Chișinău. Un volum mai mic de lucrări este prevăzut în parchetele ÎSS Orhei (230 ha) și ÎSS Glodeni (510 ha).

Astfel, pentru arboretele de cvercinee se recomandă aplicarea tratamentului tăierilor progresive în ochiuri și al tăierilor succesive uniforme. Avînd în vedere particularitățile bioecologice ale speciilor de cvercinee și, mai ales, starea actuală a pădurilor constituite din aceste specii, intervențiile pe cale artificială, cu caracter complex, sînt necesare în permanență. Aceste intervenții, care se rezumă la ajutorarea regenerării naturale, urmăresc ameliorarea compoziției arboretului prin introducerea în amestec a speciilor de valoare, îndeosebi a speciilor de stejar și a fagului.

Regenerarea naturală din semințe a cvercineelor este greu de realizat în condițiile Republicii Moldova. Acest fapt se explică prin periodicitatea foarte mare a fructificației (5-8 ani), compactizarea și înțelenirea solului în arboretele cu o consistență redusă, prezența unui subetaj bogat în specii de ajutor și arbustive etc. Toate acestea împiedică instalarea semințișului speciilor de valoare și dezvoltarea ulterioară a acestuia. De aceea, în arboretele de cvercinee derivate compozițional și structural, slab productive și cu consistența redusă sînt necesare lucrări de ajutorare a regenerării naturale prin mobilizarea superficială a solului în anul fructificației, iar în cazul lipsei fructificației - efectuarea însămînțărilor directe sau plantarea sub masiv a puieților de stejar.

În șleaurile și stejăretele de luncă ajutorarea regenerării naturale se rezumă în special la extragerea subarboretului de pe suprafața în care urmează să se deschidă ochiurile pentru instalarea semințișului. Această extragere este bine să se efectueze în anul de fructificație.

În zăvoaiele de plop alb regenerarea naturală se va face preponderent pe drajoni și poate fi stimulată prin mobilizarea solului cu ajutorul discurilor la adîncime mică (10-15 cm). Prin această mobilizare se rănesc rădăcinile superficiale ale arborilor, producîndu-se astfel "centre" de drajonare, însă astfel se distruge și pătura erbacee, care influențează negativ creșterea și dezvoltarea viitorilor drajoni.

În salcîmete se recomandă lucrări de provocare a drajonării prin răniirea ușoară a rădăcinilor laterale superficiale.

2.9. Măsurile de protecție în pepiniere și a culturilor silvice

2.9.1. Protecția materialului săditor în pepiniere

În dependență de natura bolilor, măsurile de protecție se clasifică în măsuri preventive și măsuri represive.

2.9.1.1. Măsurile de protecție contra făinării frunzelor de stejar (Microsphaera alphidoides)

Măsuri preventive:

colectarea și arderea frunzelor căzute;
defrișarea și curățarea terenului limitrof pepinierii la o distanță de 100m de la marginea acesteia;
administrarea suplimentară de caliu și fosfor puieților.

Măsuri represive:

prelucrarea semințurilor cu fungicide de 2-3 ori pe an la intervalul de 15 zile.

2.9.1.2. Măsurile de protecție contra culcării plantulelor și a puieților (Fuzarioză)

Măsuri preventive:

respectarea agrotehnicii, îndeosebi la etapa însămînțării;
extragerea puieților infectați;
interzicerea cultivării în pepiniere a cartofului sau porumbului.

Măsuri represive:

tratarea semințelor cu insecto-fungicide

2.9.1.3. Măsurile de protecție contra pătării frunzelor

Măsuri preventive:

colectarea și arderea frunzelor căzute.

Măsuri represive:

tratarea cu preparate chimice și biologice.

2.9.1.4. Măsurile de protecție contra dăunătorilor de pepinieră

Cei mai răspîndiți dăunători de pepinieră sînt: Melolonta Melolonta, Grilotalpa Grilotalpa și speciile din familia Elateridae și Tenebrionidae.

Pentru a planifica măsurile de protecție contra dăunătorilor enumerați, se amplasează 5 sonde de 50x50x50 cm. Colectarea informației se efectuează de 2 ori pe an, primăvara (aprilie-mai) și toamna (august-septembrie).

Măsuri preventive:

îndeplinirea integrală a măsurilor agrotehnice;
tratarea semințelor și puieților cu insecto-fungicide.

Măsuri represive:

introducerea în perioada de toamnă-iarnă, de-a lungul semănăturilor la o adâncime de 10-15cm a momelii otrăvitoare contra Grilotalpa Grilotalpa.

2.9.1.5. Măsurile de protecție contra dăunătorilor defoliatori

În pepiniere se întâlnesc dăunători fitofagi din următoarele familii: Tortricidae, Geometridae, Noctuidae, Orgydae, Lasiocampidae și Crysomelidae. Contra acestor dăunători se utilizează insecticidele piretroide.

Calendarul lucrărilor, lista preparatelor necesare și costul acestora la 1.01.2000 în dolari S.U.A. se anexează (anexele 15, 16 și 17).

2.9.2. Măsurile de protecție a culturilor silvice

Măsuri preventive:

crearea arboretelor rezistente contra maladiilor și dăunătorilor prin utilizarea schemelor și formulelor de împădurire adecvate condițiilor staționale.

Măsuri represive:

prelucrarea de două ori pe an în primii 4 ani de vegetație a culturilor silvice cu preparate chimice și biologice.

2.10. Resursele umane

Având în vedere starea actuală a fondului forestier și în corespundere cu prevederile Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier al Republicii Moldova, se impune pregătirea unor specialiști de înaltă calificare în domeniul regenerării pădurii. Actualmente din cei 14 specialiști, care lucrează în domeniul regenerării pădurii, 10 au studii superioare silvice și 4 - studii medii tehnice.

Calitatea lucrărilor de regenerare a pădurii depinde în mare măsură de calitatea materialului săditor crescut în pepiniere. În această ramură 2 din 5 șefi de pepinieră au studii superioare silvice, 2 - studii medii tehnice și 1 - studii superioare nesilvice. Din 9 maiștri de pepinieră, 2 specialiști au studii superioare silvice, 1 - studii superioare nesilvice și 5 - studii medii silvice.

În scopul eficientizării procesului de regenerare a pădurii, este necesară perfecționarea periodică a cunoștințelor specialiștilor din domeniu.

Din analiza datelor existente se constată că la momentul actual din cei 14 angajați doar 5 ingineri pentru regenerarea pădurii au absolvit cursurile de perfecționare a cadrelor, organizate de AM "Moldsilva" în anii 1996 - 1997, iar pentru maiștri și șefii de pepinieră astfel de cursuri nu au fost desfășurate.

O condiție obligatorie pentru îndeplinirea cu succes a prezentului program de regenerare a pădurii este folosirea realizărilor avansate ale tehnicii și științei în domeniul regenerării pădurii.

În aceste scopuri este necesar să se întreprindă măsuri în vederea ridicării nivelului profesional al specialiștilor și muncitorilor, care participă

la toate etapele lucrărilor de regenerare a pădurilor. Veriga principală în soluționarea acestor probleme o constituie sistemul de recalificare și perfecționare a cadrelor.

Procesului de instruire urmează a fi supuși în mod obligatoriu inginerii pentru regenerarea pădurii, șefii de ocoale silvice, maiștrii de pepiniere, maiștrii silvici, brigadierii. De asemenea, trebuie să se organizeze seminare tematice anuale și conferințe științifico-practice pe problemele regenerării pădurilor.

2.11. Baza tehnică

Pentru realizarea Programului de stat de regenerare și împădurire a terenurilor fondului forestier pe anii 2003 - 2020, este necesar de a procura în perioada 2003 - 2005 128 tractoare cu șenile marca DT-76 și T-150, și 142 tractoare cu roți marca MTZ-80 și MTZ - 82.

Costul total al tractoarelor:

cu șenile - 128 un x 150,0 mii = 19,8 mil. lei

cu roți - 142 un x 135,0 mii = 19,1 mil. lei

În total: 38,9 mil. lei.

Necesarul de mașini agricole:

diferite pluguri - 242 buc. x 5,5 = 1,33 mil. lei

cultivatoare - 218 buc. x 4,3 = 0,94 mil. lei

boroane - 424 buc. x 2,9 = 1,2 mil. lei

freze - 236 buc. x 3,2 = 0,77 mil. lei.

În total: 4,24 mil. lei.

În total pentru implementarea prezentului Program sînt necesare investiții capitale în valoare de 43,1 mil. lei.

III. Implementarea Programului de stat

3.1. Finanțarea Planului de acțiuni

Cheltuielile totale (anexa 18) pentru implementarea Planului de acțiuni al Programului de stat privind regenerarea și împădurirea terenurilor din cadrul fondului forestier pe anii 2003-2020 se estimează la 588092 mii lei sau 42,6 mln. dolari SUA, iar cheltuielile anuale la circa 32671 mii lei sau 2367 mii dolari SUA.

Sursele de finanțare vor constitui mijloacele parvenite de la:

Bugetul de stat;

Activitatea economică a Agenției "Moldsilva";

Alte surse legale (Fondul Ecologic Global, Banca Mondială, Fondul Ecologic Național etc.);

Mijloacele financiare respective vor fi utilizate la:

Crearea culturilor silvice -351731 mii lei sau 59,8%;

Ajutorarea regenerării naturale - 209033 mii lei sau 35,6%;
Perfecționarea și reciclarea cadrelor - 2388 mii lei sau 0,4%;
Proiectarea culturilor silvice și ajutorarea regenerării naturale - 18500 mii lei sau 3,1%;
Cercetări științifice și crearea bazei seminciere - 2120 mii lei sau 0,4%;
Procurarea mașinilor și mecanismelor - 4320 mii lei sau 0,7%.

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI „CU PRIVIRE
LA IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DEZVOLTĂRII
DURABILE A SECTORULUI FORESTIER NAȚIONAL”
nr. 739 din 17.06.2003**

În tot textul, în anexă și nota sintagmele „Agenția de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”, „Ministerul Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului”, „Agenția de Stat Resurse Funciare și Cadastru” se substituie prin sintagmele “Agenția „Moldsilva”, „Ministerul Mediului”, “Agenția Relații Funciare și Cadastru”, iar abrevierile „ASRFC”, „ASS” și MECDT” se substituie prin abrevierile „ARFC”, AM” și „MM”, la cazul gramatical respectiv prin în scopul asigurării îndeplinirii prevederilor Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 350-XV din 12 iulie 2001 privind aprobarea Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier național, Guvernul Republicii Moldova Hotărăște:

1. Se aprobă Planul general de acțiuni privind implementarea Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier național (se anexează).
2. Agenția “Moldsilva” va asigura îndeplinirea și monitorizarea activităților prevăzute în planul menționat.
3. Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică va examina tematica cercetărilor științifice, propusă de Agenția “Moldsilva” pentru a fi inclusă în comanda de stat.
4. Ministerul Economiei, Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în baza propunerilor argumentate ale Agenției “Moldsilva” vor solicita instituțiilor internaționale de profil suport financiar pentru implementarea Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier național.
5. Ministerele și departamentele, autoritățile administrației publice locale (consiliile raionale, municipale, orășenești și comunale, Comitetul Executiv al U.T.A. Găgăuzia) vor asigura îndeplinirea planului menționat la compartimentele ce țin de competențele lor.

**PENTRU APROBAREA ACTELOR NORMATIVE
VIZÎND GESTIONAREA GOSPODĂRIEI SILVICE
Nr. 740 din 17.06.2003**

Notă: În tot textul Hotărârii sintagmele „Agenția de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”, „Ministerul Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului” se substituie prin sintagmele „Agenția „Moldsilva”, „Ministerul Mediului”, la cazul gramatical respectiv prin *HG150 din 02.03.10, MO33/05.03.10 art.204* În scopul perfecționării actelor normative vizînd gestionarea fondului forestier național și ajustării lor la cadrul legislativ și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și pentru îndeplinirea prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.107 din 7 februarie 2001 “Despre executarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.595 din 29 octombrie 1996 și unele măsuri suplimentare pentru optimizarea gestionării gospodăriei silvice și protecția vegetației forestiere” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.19-20, art.158), Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă următoarele acte normative în domeniul gestionării gospodăriei silvice:
 - Regulile de eliberare a lemnului pe picior în păduri (anexa nr.1);
 - Regulamentul securității antiincendiară în păduri (anexa nr.2);
 - Regulamentul privind recoltarea ierbii și pășunatul vitelor pe terenurile fondului forestier (anexa nr.3);
 - Regulamentul privind folosințele silvice în scopuri de recreere și cercetare științifică (anexa nr.4);
 - Regulamentul privind protecția pădurilor împotriva bolilor și dăunătorilor (anexa nr.5);
 - Regulamentul cu privire la modul de determinare și recuperare a pagubelor și pierderilor gospodăriei silvice (anexa nr.6).
2. Se pune în sarcina Agenției “Moldsilva” informarea gestionarilor fondului silvic și a populației despre cerințele stipulate în actele normative din domeniul silviculturii, aprobate prin prezenta hotărâre.
3. Ministerele, departamentele, alte instituții și organizații care gestionează fondul forestier vor aplica, în limitele competențelor atribuite, actele normative aprobate în punctul 1 al prezentei hotărâri.
4. Ministerul Mediului va supraveghea respectarea actelor normative sus-aprobate de către gestionarii și beneficiarii silvici.
5. Se abrogă unele hotărâri ale Guvernului Republicii Moldova, conform anexei nr. 7.

REGULILE **de eliberare a lemnului pe picior în păduri**

I. Dispoziții generale

1. Regulile de eliberare a lemnului pe picior în păduri (denumite în continuare Regulile), elaborate în conformitate cu art. 36 alin.(7) al Codului silvic, stabilesc modul de delimitare și transmitere a parchetelor către beneficiarii forestieri și de recoltare a masei lemnoase, precum și tipurile de încălcări a prescripțiilor silvotehnice în terenurile fondului forestier, în cadrul recoltării produselor principale (tăierilor de regenerare și de conservare), tăierilor de reconstrucție ecologică, tăierilor de produse secundare și de altă natură, inclusiv tăierile legate de gestionarea terenurilor fondului forestier sau tăierile la trecerea terenurilor silvice în alte categorii de terenuri în scopul construcției obiectelor și desfășurării pe aceste terenuri a oricăror altor lucrări ce nu țin de gestionarea fondului forestier.

Prezentele Reguli reglementează și folosințele accesorii - folosirea produselor lemnoase auxiliare (cioate, coajă, frunzari etc.), recoltarea fructelor și nucilor sălbătice, ciupercilor, plantelor medicinale, materiilor prime tehnice, fînului, pășunatul vitelor, amplasarea stupilor etc.

2. Folosirea produselor pădurii se efectuează prin atribuirea terenurilor din fondul forestier în scopurile menționate, fără extragerea acestora de la deținătorii forestieri, conform Regulamentului tăierilor silvice, îndrumărilor tehnice privind efectuarea lucrărilor de îngrijire și conducere a arboretelor, Regulamentului privind recoltarea ierbii și pășunatul vitelor pe terenurile fondului forestier, Regulilor sanitare în păduri, precum și altor acte normative.

Prezentele Reguli reprezintă un sistem de norme vizînd stabilirea și repartiția cotelor, eliberarea autorizațiilor pentru recoltarea masei lemnoase și altor produse ale pădurii, termenele și modul de recoltare și transportare a acestora.

3. Asupra vegetației forestiere din afara fondului forestier, amplasate pe terenurile destinate agriculturii, transportului feroviar și rutier sau pe terenurile fondului acvatic, prezentele Reguli se aplică în dependență de destinația și funcțiile protectoare ale acestei vegetații, și de modul stabilit de folosire și gospodărire a acesteia.

4. Întreprinderile de stat pentru silvicultură, întreprinderile silvocenegetice și rezervațiile naturale subordonate autorității silvice centrale, care își desfășoară activitatea pe teritoriul fondului forestier (denumite în continuare întreprinderi silvice), prezintă aceste Reguli beneficiarilor forestieri pentru familiarizare și executare atunci cînd le acordă autorizația de exploatare a pădurii, bonurile și biletele silvice pentru recoltarea produselor lemnoase auxiliare și valorificarea

altor tipuri de produse ale pădurii.

5. La eliberarea lemnului pe picior în sectoarele fondului forestier, amplasate în zonele de frontieră, prezentele Reguli se aplică luîndu-se în considerare specificul de folosire a sectoarelor respective.

6. În pădurile rezervațiilor și ale altor arii naturale cu regim special de protecție prezentele Reguli se aplică în partea care nu contravine regimului acestor teritorii, modului de gospodărire și folosire a pădurilor, stabilite de legislația silvică și legislația privind fondul ariilor naturale cu regim special de protecție.

7. Tăierile de regenerare se aplică în arboretele exploatabile, cu excepția arboretelor din anumite categorii funcționale și sectoare cu regim special de protecție (separate în modul stabilit), în care desfășurarea acestor tăieri este interzisă.

Recoltarea masei lemnoase în procesul tăierilor de regenerare se efectuează în corespundere cu regulamentele respective în vigoare.

8. În pădurile rezervațiilor, parcurilor naționale, sectoarele forestiere prețioase cu o valoare deosebită, în pădurile cu importanță istorică sau științifică și ale monumentelor naturii, în plantațiile de pomi fructiferi și nuciferi, în pădurile-parc ale zonelor verzi și cele din prima și a doua zonă de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă, în pădurile din prima și a doua zonă de protecție a stațiunilor balneare, în pădurile antierozionale și fișiile forestiere riverane de protecție a apelor se admit numai tăieri de produse secundare, tăieri de reconstrucție ecologică, tăieri de conservare și tăieri diverse (tipurile prevăzute la pct.37 al prezentelor Reguli).

9. În păduri pot fi delimitate sectoare de păduri cu regim special de gospodărire. Lista tipurilor de aceste sectoare și parametrii lor se aprobă de către autoritatea silvică centrală.

În caz de necesitate, în sectoarele cu regim special de gospodărire pot fi interzise tăierile rase și alte tipuri de tăieri de regenerare.

10. Recoltarea masei lemnoase în procesul tăierilor de regenerare, tăierilor de produse secundare și tăierilor diverse în sectoarele fondului forestier se realizează de întreprinderile silvice sau de persoanele fizice și juridice, în sectoarele atribuite acestora în arendă ori folosință de scurtă durată.

11. În cadrul tăierilor de regenerare, de conservare și reconstrucție ecologică, eliberarea lemnului pe picior se realizează cu precădere din contul:

- încadrării în tăieri a arboretelor exploatabile și preexploatabile conform stării lor sanitare (afectate de vînt, zăpadă, înghețuri, dăunători, incendii, boli, poluate de emisii cu noxe sau alte impacturi nefavorabile);

- parchetelor parțial exploatare în anii precedenți, termenele de exploatare ale cărora au fost prelungite, parchetelor neîncepute în anul precedent - prioritar beneficiarilor forestieri care nu le-au exploatat;

- masei lemnoase recoltate în procesul lucrărilor de pregătire (inclusiv în afara limitelor parchetelor în arboretele exploatabile și preexploatabile).

În cazul cînd calitatea arboretelor preconizate pentru exploatarea urgentă este sub clasa medie de calitate a posibilității de recoltare calculate, volumele

acestora nu pot fi incluse în contul măsurii de parchet fără acordul beneficiarului forestier. Tăierea arboretelor neincluse în măsura de parchet, care conform stării lor necesită să fie exploatare sau sînt amplasate pe terenurile preconizate sub defrișări, se va efectua în contul tăierilor legate de administrarea gospodăriei silvice sau al tăierilor diverse.

12. Beneficiarii forestieri vor exploata parchetele conform fișelor tehnologice coordonate cu întreprinderea silvică, fără de care acestora nu li se vor elibera autorizațiile de exploatare a pădurii.

13. Este interzisă tăierea sorbului, părului, mărului pădureț, cărpiniței, arinului negru, păducelului, tulichinei, salbei pitice, mălinului, verigarului tinctorial, scorușului, clocoticiului și viței de pădure.

14. La efectuarea tăierilor rase, inclusiv a tăierilor de regenerare, arborii, arbuștii și lianele din speciile menționate la pct.13 vor fi lăsați pe picior în mod obligatoriu împreună cu pîlcurile mici din alte specii însoțitoare.

Tăierea arborilor, arbuștilor și lianelor din speciile menționate se permite numai ținîndu-se cont de starea lor sanitară și ca excepție - în cazul trecerii terenurilor forestiere respective în alte categorii de terenuri în modul stabilit - la extragerea zăcămintelor, pozarea liniilor capitale, curățirea terenurilor fondului forestier în scopul edificării clădirilor și construcțiilor, precum și în alte cazuri, în baza hotărîrilor de Guvern coordonate cu autoritatea silvică centrală și autoritatea centrală pentru mediu.

15. Eliberarea lemnului pe picior în cadrul tăierilor de produse secundare se efectuează în procesul lucrărilor de îngrijire a arboretelor (degajări, curățiri, rărituri), tăierilor de igienă selectivă, tăierilor de reconstrucție și alte tăieri, legate de tăierea arboretelor tinere.

16. Eliberarea lemnului pe picior în procesul tăierilor diverse se efectuează la curățirea terenurilor silvice sub construcții și edificii, construcția drumurilor, liniilor electrice și de telecomunicații, conductelor, extragerea zăcămintelor și în alte situații în legătură cu transferarea în modul stabilit a terenurilor silvice în alte categorii de terenuri, precum în cazul tăierii liniilor parcelare, creării breșelor antiincendiare, desfășurării lucrărilor de împădurire, antiincendiare și altor lucrări silvice, tăierilor de igienă rase, tăierilor arborilor solitari și rariștilor și în alte scopuri.

17. Folosirea resurselor silvice se realizează conform autorizațiilor speciale, acordate sub formă de autorizații de exploatare a pădurii, bonuri pentru eliberarea lemnului pe picior și bilete silvice.

Autorizația de exploatare a pădurii se acordă la:

- tăierile de produse principale (tăierile de regenerare și de conservare);
- tăierile de reconstrucție ecologică;
- tăierile de produse secundare;
- tăierile diverse (toate tipurile).

Bonul pentru eliberarea lemnului pe picior (pînă la 5 m³) este acordat de către ocolul silvic persoanelor fizice în baza autorizației de exploatare a pădurii,

eliberate de întreprinderea silvică pentru lucrările de igienizare a pădurii.

Biletul silvic se eliberează la:

- recoltarea produselor auxiliare;
- realizarea folosințelor silvice accesorii;
- folosirea valențelor mediogene ale pădurilor în scopuri igienice, culturale, recreative, sportive și turistice.

18. Autorizația de exploatare a pădurii, bonurile pentru eliberarea lemnului pe picior și biletele silvice sînt documente, în baza cărora :

- se ține evidența volumelor de masă lemnoasă și alte produse ale pădurii permise spre eliberare, se stabilesc termenele realizării folosințelor silvice și de transportare a produselor recoltate, precum și termenele și metodele de curățire a parchetelor de resturile de exploatare;

- se ține evidența plăților pentru folosirea resurselor forestiere și valențelor mediogene ale pădurii;

- se exercită controlul asupra îndeplinirii de către beneficiarii forestieri a cerințelor vizînd curățirea parchetelor de resturile de exploatare, respectarea termenelor stabilite pentru efectuarea diferitor operațiuni, ce țin de folosirea resurselor și valențelor mediogene ale pădurii, și prevederilor legislației în vigoare.

19. Recoltarea masei lemnoase și alte tipuri de folosire a produselor pădurii, indiferent de termenul de folosință a terenurilor fondului forestier, se permite numai la prezentarea autorizației de exploatare a pădurii, bonului sau biletului silvic. Orice alte documente sau autorizarea verbală a persoanelor cu funcții de răspundere nu pot servi drept teme pentru recoltarea și transportarea masei lemnoase, tăierea speciilor de arbori și arbuști, în contextul efectuării diferitor lucrări în păduri și altor tipuri de folosire a resurselor silvice.

Tipizatele (formularele de tip unic) autorizațiilor de exploatare a pădurii, ale bonurilor și biletelor silvice sînt editate de autoritatea silvică centrală în modul stabilit de Ministerul Finanțelor, fiind documente de evidență strictă.

20. Anual întreprinderea silvică acordă autorizații de exploatare a pădurii pentru toate parchetele, acesta fiind unicul document care-i conferă beneficiarului forestier dreptul de a recolta și transporta masa lemnoasă în volumele și termenele stabilite.

Autorizațiile de exploatare care conferă dreptul de tăiere a vegetației forestiere, amplasate pe terenurile agricole, pe terenurile transportului feroviar, rutier și ale fondului acvatic, sînt eliberate de organizațiile care gestionează această vegetație.

Pentru îndeplinirea tăierilor de regenerare și a lucrărilor silvice (tăieri de produse secundare, tăieri diverse și alte lucrări, legate de tăierea arborilor și arbuștilor), precum și pentru alte tipuri de folosințe a produselor pădurii întreprinderile silvice perfectează anual autorizații de exploatare a pădurii și bilete silvice.

21. Transmiterea autorizației de exploatare a pădurii sau a biletului silvic altui beneficiar forestier se efectuează de către organul care le-a eliberat, în baza demersurilor în scris.

Înscrierea privind transmiterea către alt beneficiar forestier se efectuează pe toate exemplarele autorizației de exploatare a pădurii sau ale biletului silvic.

22. Autorizațiile de exploatare a pădurii, bonurile și biletele silvice sînt nule din data adoptării de către întreprinderile silvice sau autoritatea silvică centrală a deciziei privind încetarea dreptului de folosință asupra terenurilor din fondul forestier și ele sînt anulate de către organul care le-a acordat în conformitate cu art. 28 al Codului silvic.

Autorizațiile de exploatare a pădurii, bonurile și biletele silvice pot fi anulate și prin hotărîrea instanțelor judecătorești.

23. Regulile de evidență, păstrare, perfectare, eliberare și anulare a tipizatelor autorizațiilor de exploatare a pădurii, bonurilor și biletelor silvice sînt aprobate de autoritatea silvică centrală, cu acordul Ministerului Finanțelor.

24. Tăierea pădurii sau alt tip de folosință a produselor pădurii, efectuate de beneficiarul forestier după emiterea deciziei privind încetarea drepturilor de folosință și anularea autorizației de exploatare a pădurii, a bonului sau biletului silvic, se califică drept ilicite. În atare cazuri beneficiarul forestier achită penalitatea pentru încălcările admise, iar plățile achitate pentru autorizațiile de exploatare a pădurii, bonurile sau biletele silvice anulate nu i se restituie.

25. Masa lemnoasă și alte produse ale pădurii recoltate ilicit (inclusiv masa lemnoasă recoltată de beneficiarul forestier după luarea deciziei de suspendare sau după încetarea dreptului de folosință asupra terenurilor fondului forestier și anularea autorizației de exploatare a pădurii, bonului sau biletului silvic), precum și masa lemnoasă și alte produse ale pădurii, netransportate în termenele stabilite, sînt confiscate și transmise gratuit în folosința întreprinderii silvice respective.

Întreprinderea silvică comercializează în modul stabilit masa lemnoasă, celelalte produse ale pădurii și bunuri materiale, sechestrate și transmise conform legii.

26. La recoltarea masei lemnoase și folosirea altor produse ale pădurii beneficiarii forestieri sînt obligați:

a) să îndeplinească cerințele legislației silvice;

b) să purceadă la efectuarea folosințelor silvice numai după ce vor primi autorizația de exploatare a pădurii, bonul sau biletul silvic și după ce li se va transmite în teren parchetul sau alt teren din cadrul fondului forestier, în modul stabilit de autoritatea silvică centrală;

c) să curețe parchetele exploatate de resturi în perioada fără zăpadă în termen de 10 zile din data tăierii arborilor, iar cele exploatate iarna - pînă la începerea perioadei cu pericol incendiar;

d) să nu admită poluarea terenurilor fondului forestier în cadrul tăierii pădurii și curățirii lor pentru construcția drumurilor, depozitelor forestiere, construcțiilor și în alte scopuri, precum și să nu lase arbori tăiați, suspendați sau grămezi de cioate;

e) să asigure păstrarea arborilor seminceri, arborilor plus și altor arbori nedestinați extragerii, a seminișului natural și tineretului, conservarea cărora este prevăzută în autorizația de exploatare a pădurii, să excludă vătămarea sau distrugerea culturilor silvice și a arboretelor limitrofe parchetelor (pe o rază de 50 metri din fiecare parte), precum și starea intactă a tuturor indicatoarelor geodezice, bornelor de hotar și de parcelă, a stîlpilor de parchete și altor semne, marcaje și numere pe arbori și cioate;

f) să efectueze, în locurile de tăiere, cojirea lemnului de rășinoase și cojirea parțială a lemnului de foioase sau prelucrarea cu insecticide în cadrul recoltării în perioada de primăvară-vară în termen de 10 zile după tăiere, iar la recoltarea în perioada de toamnă-iarnă - la momentul apariției dăunătorilor de trunchi. Masa lemnoasă, recoltată și păstrată în depozitele primare, de jos și alte depozite în perioada de primăvară-vară pe un termen mai mare de 10 zile, trebuie să fie aranjată în stive conform standardelor, instrucțiunilor și recomandărilor în vigoare;

g) să asigure din propriul cont păstrarea și aducerea în stare conformă a drumurilor, podurilor și potecilor deteriorate în procesul transportării masei lemnoase sau altor încărcături, precum și a construcțiilor rutiere și de altă natură, să predea întreprinderilor silvice drumurile pe care au transportat masa lemnoasă și alte încărcături în stare bună, potrivit pentru folosirea lor conform destinației.

27. Drepturile de folosință a terenurilor fondului forestier în scopul recoltării masei lemnoase și altor produse ale pădurii pot fi limitate sau sistate de către autoritatea silvică centrală sau de către întreprinderile silvice în cazul nerespectării cerințelor prevăzute în alin. (2) ale art. 30 al Codului silvic. În acest caz, beneficiarilor forestieri li se remit prescripțiile persoanelor oficiale ale întreprinderilor silvice sau ale autorității silvice centrale privind limitarea sau sistarea dreptului de folosință, cu indicarea cauzelor care au comportat adoptarea acestei decizii și termenul de lichidare a neajunsurilor. În autorizația de exploatare a pădurii, bonul sau biletul silvic se vor face însemnări, cu indicarea cauzelor și termenelor de limitare sau sistare a dreptului de folosință.

Beneficiarul forestier este obligat să informeze întreprinderea silvică nu mai tîrziu decît în termenul indicat în prescripțiile respective și în autorizația de exploatare, bonul sau biletul silvic despre lichidarea cauzelor care au impus limitarea sau sistarea dreptului de folosință.

Dacă împrejurările sau condițiile, care au atras după sine limitarea sau suspendarea dreptului de folosință asupra sectoarelor fondului forestier, au fost lichidate, acest drept se restabilește în volum deplin. Beneficiarul forestier este anunțat în scris despre restabilirea dreptului de folosință, iar în autorizația de exploatare a pădurii, bonul sau biletul silvic se face înscrierea corespunzătoare.

28. Încetarea dreptului de folosință a terenurilor din fondul forestier pentru recoltarea lemnului se efectuează de către întreprinderile silvice, precum și de către autoritatea silvică centrală, cu informarea despre aceasta în scris a be-

neficiarului forestier și a organului respectiv al administrației publice locale în cazurile prevăzute de art. 28 al Codului silvic.

29. În cazul suspendării dreptului de folosință a terenurilor fondului forestier, autorizațiile de exploatare a pădurii, bonurile și biletele silvice se anulează.

II. Măsura de parchet la tăierile de regenerare, de reconstrucție ecologică și de conservare

30. Măsura de parchet se formează din volumul de arborete exploatabile și trecute de vârsta exploatabilității, preconizate de amenajament pentru recoltarea masei lemnoase în procesul tăierilor de regenerare, de reconstrucție ecologică și de conservare cu condiția respectării cerințelor expuse în pct.11 al prezentelor Reguli.

Cota de eliberare a lemnului pe picior în cadrul tăierilor de regenerare, de reconstrucție ecologică și de conservare se repartizează în limitele posibilității de recoltare a fiecărei unități și subunități de producție și secții de gospodărire.

În cazurile când în unele întreprinderi silvice măsura de parchet nu se valorifică în întregime, autoritatea silvică centrală poate permite exploatarea parchetelor neexploatate, delimitate în ultimii 3 ani, cu respectarea cerințelor Regulamentului tăierilor de regenerare și a volumului total de eliberare a lemnului pe picior pe cei trei ani indicați, în limitele posibilității de recoltare.

31. Măsura de parchet se aprobă de către Guvern cu 3 luni înainte de începerea anului pentru care aceasta este repartizată.

32. Beneficiarii forestieri interesați să folosească măsura de parchet pentru anul viitor examinează în prealabil parchetele preconizate pentru folosințe și pînă la 1 iunie a fiecărui an prezintă autorității silvice centrale demersul care cuprinde volumul măsurii de parchet solicitate, amplasarea acesteia, destinația viitoarei recolte de produse ale pădurii și posibilitățile fiecărui solicitant de a îndeplini lucrările în conformitate cu reglementările în vigoare și termenele stabilite.

33. Autoritatea silvică centrală examinează demersurile beneficiarilor forestieri, lund în considerare datele privind caracteristicile măsurii de parchet. La examinarea demersurilor, dreptul preferențial asupra folosirii produselor pădurii este acordat întreprinderilor silvice.

34. Autoritatea silvică centrală generalizează propunerile privind repartizarea măsurii de parchet ministerelor și celorlalte autorități publice centrale în subordinea cărora sînt beneficiarii forestieri și, după avizarea lor de către Ministerul Economiei, le prezintă Guvernului spre aprobare pînă la data de 1 august a fiecărui an.

După aprobarea măsurii de parchet de către Guvern, autoritatea silvică centrală o repartizează, pînă la cel tîrziu 1 octombrie a fiecărui an, beneficiarilor forestieri cu înștiințarea în scris a acestora. Măsura de parchet nerepartizată în modul stabilit poate fi distribuită prin intermediul licitațiilor silvice.

Dacă pentru o măsură de parchet a expirat termenul de acordare a auto-

rizațiilor de exploatare sau de ea s-a dezis beneficiarul forestier respectiv, ea poate fi repartizată pe nou sau comercializată la licitație, luîndu-se în considerare termenul necesar pentru exploatarea acesteia, care nu va depăși data de 1 octombrie a anului în curs.

III. Eliberarea lemnului pe picior la tăierile de produse secundare și alte tăieri. Recoltarea resurselor silvice auxiliare și efectuarea folosințelor accesorii ale pădurii

35. Posibilitatea anuală de recoltare prin tăieri de produse secundare se stabilește de amenajamentul silvic, reieșind din starea arboretelor, și se aprobă de către autoritatea silvică centrală.

Eliberarea anuală a lemnului pe picior la tăierile de produse secundare se realizează, pornind de la posibilitatea anuală calculată și luîndu-se în considerare starea reală a fondului forestier.

36. Pornind de la volumul anual stabilit de eliberare a lemnului pe picior, pe terenurile fondului forestier transmise în arendă pentru recoltarea masei lemnoase prin tăieri de regenerare (cu condiția introducerii sumei totale a plății de arendă reieșind din volumul masei lemnoase eliberate anual pe picior, conform contractelor încheiate), arendașii pot efectua și recoltarea masei lemnoase prin tăieri de produse secundare.

La folosirea incompletă a posibilității anuale de recoltare prin tăierile de produse secundare de către beneficiarii forestieri menționați, lucrările de îngrijire și conducere și alte tipuri de tăieri de produse secundare se efectuează de către întreprinderile silvice în volumele coordonate cu autoritatea silvică centrală.

37. Volumul masei lemnoase recoltate prin tăieri diverse este stabilit de întreprinderea silvică, reieșind din volumul de lucrări prevăzute în proiectele aprobate. Volumul tăierilor respective nu se limitează.

Eliberarea lemnului pe picior în cadrul tăierilor diverse se realizează pe următoarele tipuri:

a) tăieri rase:

tăieri de întreținere a drumurilor și traseelor;

tăieri de excludere a terenurilor din categoria păduri s-au plantații de arbori și arbuști pentru necesitățile publice;

tăieri după stare - de igienă rase;

b) lucrări de igienizare (curățirea de rupturi și doborîturi);

c) tăieri de reconstrucție a arboretelor tinere de valoare scăzută;

d) tăieri de îngrijire a arboretelor surse de semințe;

e) tăieri de întreținere și reconstrucție a plantațelor;

f) tăieri sub liniile de comunicație și rețelele electrice.

38. Posibilitatea anuală de recoltare a produselor lemnoase auxiliare și de efectuare a folosințelor accesorii este stabilită pentru fiecare întreprindere silvică aparte în procesul amenajamentului silvic.

IV. Punerea în valoare și transmiterea parchetelor către beneficiarii forestieri

39. Întreprinderile silvice efectuează delimitarea și punerea în valoare a parchetelor la tăierile de regenerare, de reconstrucție ecologică și de conservare cu doi ani înainte, inclusiv luând în considerare solicitările beneficiarilor forestieri, iar la recoltarea produselor lemnoase auxiliare și tăierile de produse secundare - cu un an pînă la exploatarea parchetelor.

Punerea în valoare a parchetelor se efectuează de către întreprinderile silvice în conformitate cu îndrumările tehnice privind evaluarea masei lemnoase destinate exploatării, aprobate de autoritatea silvică centrală.

40. În măsura de parchet prevăzută pentru anul următor, beneficiarilor forestieri li se includ și parchetele neterminate sau neîncepute, rămase din anii precedenți.

Dacă beneficiarii forestieri refuză să li se includă în măsura de parchet volumul neexploatat respectiv și parchetele puse în valoare conform pct.11 al prezentelor Reguli, atunci acestora nu li se eliberează autorizații de exploatare pentru alte parchete.

41. Cu un an înainte de tăiere, întreprinderile silvice prezintă pentru transmiterea prealabilă către beneficiarii forestieri parchetele delimitate pentru anul următor și actele de punere în valoare a acestora în modul stabilit de autoritatea silvică centrală.

42. Problemele apărute la punerea în valoare a parchetelor privind aplicarea regulilor de efectuare a tăierilor de regenerare, alegerea și aplicarea tratamentelor, îngrijirea și conducerea arboretelor, lățimea parchetelor și termenele de alăturare a acestora, menținerea în parchete a unor arbori solitari, precum și vizînd alte tipuri de folosințe silvice sînt soluționate de către autoritatea silvică centrală la propunerile beneficiarilor forestieri.

43. După transmiterea prealabilă a parchetelor pentru recoltarea masei lemnoase, produselor lemnoase auxiliare și realizarea altor folosințe silvice, beneficiarii forestieri pot efectua lucrările de pregătire a acestora în modul stabilit de autoritatea silvică centrală.

La lucrările de pregătire se referă:

- construcția instalațiilor și mecanismelor pentru exploatarea parchetelor și recoltarea produselor lemnoase auxiliare, precum și a altor construcții și edificii provizorii (necapitale) de locuit, de producere etc.;
- curățirea terenurilor sub depozite forestiere și amenajarea acestora;
- construcția drumurilor forestiere, amenajarea căilor de colectare, postatelor, tăierea arborilor și subarboretului care periclitează securitatea muncii, precum și alte lucrări legate de pregătirea parchetelor pentru exploatare.

Pentru toate tipurile de lucrări de pregătire, legate de tăierea pădurii, înainte de începerea acestora se eliberează autorizații de exploatare a pădurii.

Eliberarea autorizațiilor de exploatare pentru curățirea terenurilor fondului forestier și tăierea arborilor în contextul lucrărilor de pregătire a parchetelor,

anterior transmise cu acte beneficiarilor forestieri, se efectuează de către întreprinderea silvică numai în cazul prezentării fișelor tehnologice, coordonate în prealabil cu întreprinderea.

Masa lemnoasă recoltată în procesul lucrărilor de pregătire se include în volumul măsuri de parchet repartizat beneficiarului forestier pentru anul de exploatare a parchetului respectiv.

44. Construcțiile, edificiile, instalațiile și mecanismele amplasate pe parcursul efectuării lucrărilor de pregătire vor fi scoase sau demolate, iar terenurile pe care ele au fost instalate vor fi recultivate de către beneficiarii forestieri în decurs de un an după expirarea termenului de transportare a masei lemnoase și a altor produse ale pădurii. Construcțiile și edificiile, nedemolate de către beneficiarii forestieri în termenul stabilit, sînt demolate de către întreprinderile silvice din contul mijloacelor beneficiarului silvic respectiv.

V. Termenele și modul de recoltare și transportare a masei lemnoase și produselor lemnoase auxiliare. Efectuarea folosințelor silvice accesorii și valorificarea valențelor mediogene ale pădurilor

45. Toți beneficiarii forestieri (cu excepția celor care au primit măsura de parchet în procesul licitațiilor silvice) dispun de dreptul de a primi autorizațiile de exploatare a pădurii pe parcursul întregului an.

Beneficiarii forestieri, care au obținut dreptul de valorificare a măsurii de parchet conform rezultatelor licitațiilor silvice, sînt obligați să primească autorizații de exploatare a pădurii în decurs de 20 de zile după încheierea acesteia. În cazul cînd autorizația de exploatare a pădurii nu este ridicată de beneficiar în termenul stabilit, acesta își pierde dreptul de a valorifica măsura de parchet.

46. Beneficiarul forestier care a preluat în modul stabilit parchetul pentru recoltarea masei lemnoase și altor produse forestiere, asigură paza acestora și îndeplinirea tuturor obligațiilor, prevăzute de prezentele Reguli. După primirea parchetelor, întreprinderea silvică nu examinează pretențiile beneficiarului privind dezacordul cu actul de punere a acestora în valoare.

47. Autoritatea silvică centrală, cu acordul beneficiarilor forestieri, este în drept să efectueze înlocuirea parchetelor, transmise acestora conform autorizațiilor de exploatare a pădurii (inclusiv a celor în curs de exploatare din arborete sănătoase), cu parchete din arborete afectate de calamități naturale, de boli și dăunători forestieri.

48. Termenul de recoltare a masei lemnoase se stabilește de la 1 ianuarie pînă la 31 decembrie a anului în care parchetul este preconizat spre tăiere. Termenul de transportare a masei lemnoase se stabilește pînă la data de 1 mai a anului următor. Din considerente silviculturale autoritatea silvică centrală sau întreprinderea silvică poate stabili termene mai restrînse de recoltare și transportare a masei lemnoase.

Termenele de recoltare și transportare a masei lemnoase și produselor lemnoase auxiliare se indică în autorizația de exploatare a pădurii sau în bonul

respectiv.

49. Beneficiarilor forestieri, care și-au folosit înainte de termen cota de recoltare pe anul curent, li se poate stabili termenul de recoltare a masei lemnoase în contul cotei de recoltare repartizată pentru anul următor de la 1 octombrie a fiecărui an.

50. Termenul de recoltare a masei lemnoase în cadrul tăierilor legate de îngrijirea pădurii (tăierile de produse secundare, tăierile diverse și alte lucrări) se indică în autorizația de exploatare a pădurii și expiră cel târziu la 31 decembrie a anului în care au fost planificate tăierile în cauză.

Masa lemnoasă se consideră recoltată în cazul doborârii și curățirii arborilor de ramuri și crâci.

51. În cazul eliberării beneficiarilor forestieri a masei lemnoase în volume neesențiale, întreprinderea silvică le poate stabili termene mai restrânse de recoltare și transportare.

52. Întreprinderea silvică stabilește termenul de recoltare a produselor lemnoase auxiliare și de realizare a folosințelor accesorii în conformitate cu actele normative privind folosințele respective.

53. Termenele de folosire a valențelor mediogene ale pădurilor în scopuri culturale și de asanare, de recreere, de agrement sportiv și turistic și de efectuare a cercetărilor științifice sînt stabilite de autoritatea silvică centrală, cu acordul autorităților administrației publice locale.

54. Autoritatea silvică centrală poate interzice provizoriu recoltarea și colectarea masei lemnoase în cazurile cînd aceasta este dictată de necesitatea de a asigura regenerarea naturală a pădurii, conservarea mediului silvic și condiții favorabile pentru animalele sălbatice.

55. Anual, cel târziu pînă la 15 ianuarie, beneficiarii forestieri prezintă întreprinderilor silvice informațiile convenite despre suprafața pe care s-a efectuat tăierea și despre volumul masei lemnoase recoltate (inclusiv a lemnului de lucru) pe anul precedent (conform situației de la 1 ianuarie), precum și privind suprafața și soldurile de masă lemnoasă rămasă pe picior în parchetele în care tăierile nu au fost terminate, pe fiecare autorizație de exploatare a pădurii și parchet în parte.

În cazul neprezentării acestor informații, întreprinderea silvică sistează eliberarea autorizațiilor de exploatare a pădurii.

56. La eliberarea lemnului pe picior după suprafață și după cantitatea de arbori preconizați extragerii (după cioate), transportarea masei lemnoase se permite concomitent cu recoltarea acesteia (după recepția în modul stabilit a lucrărilor efectuate).

La eliberarea lemnului pe picior după volumul masei lemnoase recoltate, se permite numai transportarea la depozitele silvice provizorii, indicate în autorizația de exploatare, bon sau bilet silvic. Transportarea masei lemnoase respective se permite numai după atestarea volumului de masă lemnoasă recoltată.

Masa lemnoasă se consideră transportată de la locul tăierii, dacă aceasta este scoasă în locurile indicate în autorizațiile de exploatare a pădurii.

57. Beneficiarilor forestieri li se acordă dreptul de prelungire a termenului:

- de recoltare a masei lemnoase (cu stabilirea altui termen de recoltare) - pînă la 5 luni, în cazul tăierii începute și neterminate în termen;

- de transportare a masei lemnoase recoltate - pînă la 6 luni în cazul cînd masa lemnoasă a fost recoltată, dar nu a fost transportată în termen.

Prelungirea termenului o face întreprinderea silvică care a eliberat autorizația (bonul) de exploatare a pădurii în baza demersului scris al beneficiarului forestier, prezentat pînă la expirarea termenului stabilit pentru recoltarea sau transportarea masei lemnoase.

Prelungirea termenului de recoltare și transportarea masei lemnoase pentru persoanele fizice poate fi permisă și în cazul solicitărilor verbale, cu condiția ca acestea să fie făcute nu mai târziu de termenul stabilit de recoltare și transportare a masei lemnoase.

58. Atunci cînd beneficiarului forestier i se acordă dreptul de prelungire a termenului de folosire a resurselor forestiere, de la el se percepe o penalitate:

- pentru recoltarea masei lemnoase - 1,5% din prețul pe picior al masei lemnoase rămase pe picior, indiferent de termenul pentru care acest drept se acordă;
- pentru transportarea masei lemnoase - 1,5% din prețul pe picior al lemnului netransportat, pentru fiecare lună de prelungire.

Întreprinderile silvice exercită controlul asupra corespunderii volumelor masei lemnoase rămase pe picior sau netransportate cu volumul în demersurile beneficiarilor forestieri.

59. În același mod se acordă dreptul de prelungire a termenului de recoltare și transportare a masei lemnoase pentru întreprinderi silvice - în cazul efectuării lucrărilor silvice în regie proprie.

60. În caz de necesitate, beneficiarilor forestieri, care efectuează recoltarea masei lemnoase prin tăieri de regenerare potrivit contractelor de arendă, li se prelungește termenul de transportare a masei lemnoase recoltate pînă la 6 luni. Pentru acordarea acestui drept se percepe o penalitate de 1,5 % din prețul comercial de piață al masei lemnoase pentru fiecare lună de prelungire.

61. În autorizația de exploatare a pădurii nu se indică termenele de transportare a masei lemnoase recoltate de întreprinderi silvice în procesul efectuării lucrărilor silvice (tăieri de produse secundare, tăieri diverse și alte lucrări), dacă aceasta este eliberată consumatorilor la locul recoltării.

Termenele de transportare către consumatori a masei lemnoase recoltate de întreprinderile silvice și a masei lemnoase rămase la dispoziția întreprinderilor silvice (netransportată de beneficiarii forestieri în termenul stabilit sau tăiată ilicit) se stabilesc de aceste întreprinderi în dependență de cantitatea masei lemnoase, sezonul de transportare și alte condiții în limita de pînă la 6 luni din data transmiterii acestei mase lemnoase consumatorilor și se indică în actele de eliberare a acesteia.

62. Eliberarea lemnului pe picior din sectoarele destinate despăduririi în legătură cu construcția drumurilor, liniilor electrice și de telecomunicații, conductelor, exploatarea carierelor, precum și în alte cazuri de tăiere a pădurii în scopul transferării terenurilor silvice în alte categorii de terenuri se efectuează în termenele stabilite pentru desfășurarea acestor lucrări. Autorizațiile de exploatare a pădurii sînt eliberate în acest caz pe parcursul întregului an pentru cantitatea de masă lemnoasă, prevăzută spre exploatare în anul respectiv.

63. Ca excepție, se admite perfectarea autorizațiilor de exploatare a pădurii în decurs de o lună de la începutul tăierii în cazurile:

a) arborilor care pot cădea pe liniile electrice, de telecomunicații și auto-blocare, la lichidarea avariilor care au avut loc la aceste linii, precum și arborilor care prezintă pericole pentru viața și sănătatea populației;

b) arborilor extrași la punerea în valoare a parchetelor, efectuarea amenajamentului silvic sau cercetărilor silvopatologice, executarea lucrărilor de cercetare științifică, stingerea incendiilor silvice, reparația și reconstrucția drumurilor forestiere și antiincendiere, efectuarea lucrărilor de salvare în cazuri de accidente.

Întîrzierea perfectării autorizației de exploatare a pădurii în cazurile menționate nu scutește unitatea care a efectuat tăierea de plata pentru masa lemnoasă tăiată și achitarea penalității în conformitate cu prezentele Reguli.

64. Masa lemnoasă recoltată, precum și alte produse ale pădurii refuzate (nesolicitate) de beneficiarii forestieri trece în folosința întreprinderii silvice și se comercializează în modul stabilit.

65. Autoritatea silvică centrală, ca excepție, poate prelungi în mod repetat termenul de transportare, dar nu mai mult de 3 luni. Concomitent, beneficiarul forestier va achita o penalitate lunară în mărime de 5% din prețul lemnului pe picior netransportat în termen.

Despre prelungirea termenului de recoltare și transportare a masei lemnoase se fac înscrierile corespunzătoare în toate exemplarele autorizației de exploatare a pădurii sau ale bonului.

66. Eliberarea biletului silvic se efectuează de către întreprinderile silvice conform hotărîrilor autorităților administrației publice locale.

67. Transmiterea neautorizată a drepturilor de folosire a unui sector din fondul forestier este calificată drept nevalabilă, iar masa lemnoasă și alte produse ale pădurii recoltate în atare circumstanțe se consideră recoltate ilicit.

VI. Atestarea locurilor de recoltare a masei lemnoase și altor produse ale pădurii. Folosirea valențelor mediogene ale pădurilor

68. Întreprinderile silvice exercită controlul sistematic asupra respectării de către beneficiarii forestieri a prezentelor Reguli. După expirarea termenului de valabilitate al autorizației de exploatare a pădurii, al bonului sau biletului silvic, se efectuează atestarea parchetelor și locurilor de recoltare a produselor lemnoase, altor produse ale pădurii și de folosire a valențelor mediogene ale pădurilor.

Sînt supuse atestării parchetele destinate tăierilor de regenerare, de conservare, de reconstrucție ecologică, tăierilor de produse secundare și tăieri diverse, precum și terenurile fondului forestier, transmise beneficiarilor pentru realizarea altor folosințe silvice.

69. În cazul depistării încălcărilor prezentelor Reguli, beneficiarilor forestieri li se înmînează prescripții pentru înlăturarea abaterilor și li se impune achitarea despăgubirilor de rigoare. Acțiunile privind achitarea despăgubirilor se pot înainta pe tot termenul de valabilitate al autorizației de exploatare a pădurii, bonului și biletului silvic, indiferent de perioada efectuării controlului.

70. La finisarea lucrărilor de exploatare și altor lucrări înainte de termenul indicat în autorizația de exploatare a pădurii, bonul și biletul silvic și/sau la expirarea termenului de valabilitate a documentelor respective în perioada fără zăpadă, întreprinderea silvică este obligată să efectueze în termen de 20 zile atestarea locurilor de recoltare a masei lemnoase și de realizare a altor folosințe silvice. La expirarea termenului de valabilitate al autorizației de exploatare a pădurii, al bonului și biletului silvic sau la finisarea lucrărilor pe timp de iarnă (cu zăpadă), atestarea locurilor de valorificare a produselor pădurii se va efectua odată cu topirea zăpezii.

La eliberarea masei lemnoase trecute în evidență după volumul masei lemnoase recoltate, pînă la începerea transportării se va efectua atestarea cantității recoltate de masă lemnoasă din locurile de depozitare, indicate în autorizația de exploatare a pădurii sau în bonul respectiv.

Despre ziua atestării, cantitatea de masă lemnoasă recoltată și locurile de tăiere, precum și despre alte folosințe silvice, întreprinderea silvică sau ocolul silvic informează beneficiarul forestier în scris.

Dacă beneficiarul forestier se eschivează să participe la atestarea parchetelor și a locurilor de recoltare a masei lemnoase și de practicare a altor folosințe silvice, întreprinderea silvică poate efectua atestarea unilateral, informînd beneficiarul despre ziua efectuării acesteia. Procesul-verbal de atestare se expediază beneficiarului, iar cerințele acestui document sînt obligatorii pentru el.

La atestarea locurilor de recoltare a masei lemnoase și de derulare a altor folosințe silvice, tipurile încălcărilor admise și volumele prejudiciilor se determină prin metode biometrice și alte metode în modul stabilit de autoritatea silvică centrală.

Rezultatele atestării locurilor de recoltare a masei lemnoase, a altor produse ale pădurii și de valorificare a valențelor mediogene ale pădurilor se consemnează într-un proces-verbal, semnat de beneficiarul forestier și întreprinderea silvică, și care în cazul depistării încălcărilor, servește drept temei pentru calcularea despăgubirilor. Acest proces-verbal constituie documentul oficial pentru examinarea în judecată a dosarelor cu privire la încasarea despăgubirilor pentru contravențiile silvice și nerespectarea prezentelor Reguli.

71. În cazul cînd, la atestarea locurilor de recoltare a masei lemnoase, altor produse ale pădurii și de folosire a valențelor mediogene ale pădurilor, se

depistează încălcarea cerințelor silvice, întreprinderile silvice calculează despăgubirile și le remit beneficiarilor forestieri pentru achitarea benevolă în termen de o lună. Pentru încălcările depistate suplimentar în procesul atestărilor de control, beneficiarul forestier i se calculează despăgubirile corespunzătoare.

Dacă beneficiarul forestier nu achită benevol despăgubirile în termenul stabilit, întreprinderea silvică este obligată să perfecteze și să expedieze în termen de o săptămână materialele respective în judecată pentru încasarea despăgubirilor în mod forțat.

72. La eliberarea lemnului pe picior cu evidența după suprafața tăierii, dacă cantitatea lemnului recoltat depășește cantitatea indicată în autorizația de exploatare a pădurii cu mai mult de 10%, beneficiarul forestier achită plata pentru cantitatea suplimentară de masă lemnoasă recoltată peste volumul indicat în autorizația de exploatare a pădurii.

Beneficiarul forestier, care a asigurat recoltarea lemnului de lucru, supra indicelui stabilit în autorizația de exploatare a pădurii, nu achită plata pentru surplusul obținut de lemn de lucru.

73. Atestarea se efectuează în conformitate cu Regulile de atestare a parchetelor și locurilor de recoltare a masei lemnoase, a produselor pădurii și de valorificare a valențelor mediogene ale pădurilor, care sînt aprobate de autoritatea silvică centrală.

VII. Plățile pentru folosința fondului forestier

74. În autorizația de exploatare a pădurii se indică pentru fiecare parchet costul masei lemnoase, calculat conform taxelor minime de plată pentru lemnul eliberat pe picior, stabilite de Guvern sau conform rezultatelor licitațiilor silvice.

75. Plata pentru lemnul eliberat pe picior nu se încasează în cazul cînd acesta a fost recoltat:

a) de către întreprinderile silvice subordonate autorității silvice centrale la efectuarea tăierilor de reconstrucție ecologică, de conservare, a tăierilor de produse secundare și altor lucrări silvice, efectuarea amenajamentului silvic, lucrărilor de cercetare și proiectare pentru necesitățile gospodăriei silvice;

b) în procesul efectuării activităților expuse la litera a) din prezentul punct, cînd întreprinderea silvică respectivă îndeplinește aceste măsuri pe teritoriul altei întreprinderi silvice.

76. Plata de arendă a terenurilor fondului forestier se stabilește în conformitate cu legislația în vigoare (Codul silvic, Legea cu privire la arendă, Legea privind prețul normativ al pămîntului etc.). Modul, condițiile și termenele de achitare a acesteia se stabilesc în contractul de arendă a terenurilor fondului forestier.

77. Plata pentru lemnul eliberat pe picior se achită pentru parchetele rămase nerecoltate în anul precedent, care le-au fost transmise beneficiarilor forestieri spre exploatare pentru anul curent, precum și pentru parchetele neîncepute în anul trecut.

78. Plata pentru produsele lemnoase auxiliare și alte folosințe se încasează conform prețurilor aprobate de autoritatea silvică centrală.

VIII. Responsabilitatea pentru încălcarea cerințelor silvice

79. Beneficiarii forestieri, întreprinderile silvice și alte organizații, care efectuează lucrări de gospodărire în fondul forestier, în vegetația forestieră din afara fondului forestier amplasată pe terenurile agricole, terenurile transportului rutier și feroviar, terenurile fondului acvatic, și au admis încălcarea prescripțiilor silvice, achită despăgubiri în următoarele cazuri:

a) tăierea sau vătămarea arborilor plus, arborilor semincieri și a arborilor din grupe și pîlcuri seminciere;

b) tăierea ilicită, distrugerea și vătămarea arborilor, arbuștilor și lianelor interzise pentru extragere în corespundere cu pct. 13 al prezentelor Reguli;

c) recoltarea sau colectarea masei lemnoase în perioada interzisă (indica-tă în autorizația de exploatare sau în bon);

d) recoltarea sau colectarea masei lemnoase, inclusiv în parchetele transmise în prealabil beneficiarului forestier conform actelor, pînă la primirea auto-rizațiilor de exploatare a pădurii sau a bonurilor; la primirea autorizației de ex-ploatare a pădurii (bonului), dar pînă la alocarea parchetului ca teren în natură; după expirarea termenului indicat în autorizația (bonul) de exploatare a pădurii, precum și recoltarea sau colectarea masei lemnoase după sistarea sau înceta-re dreptului de folosință în conformitate cu pct. 22-25 ale prezentelor Reguli;

e) perfectarea inoportună a autorizațiilor (bonurilor) de exploatare a pă-durii pentru tăierea deja executată, permisă în conformitate cu punctul 63 al prezentelor Reguli;

f) lăsarea arborilor pe picior:

• în sectoarele de pădure compactă (cu suprafața mai mare de 0,10 ha);

• în grupe (cu suprafața pînă la 0,10 ha) și arbori solitari sau sectoare bră-cuite prin tăieri selective în parchetele destinate tăierilor rase.

Parchetul se consideră început în exploatare, iar după expirarea termenu-lui de valabilitate al autorizației de exploatare a pădurii - neexploatat, în cazul extragerii a peste 5 m3 de masă lemnoasă;

g) netransportarea în termenele stabilite (inclusiv termenele prelungite) a masei lemnoase din parchete, din locurile lucrărilor de curățire a sectoarelor pentru depozite silvice, drumuri forestiere, construcții, edificii și instalații, pre-cum și a masei lemnoase accidentale de-a lungul drumurilor forestiere într-un termen de peste 4 luni;

h) transportarea, descărcarea sau prelucrarea masei lemnoase pînă la atestare, în cazul eliberării lemnului după cantitatea recoltată; transportarea masei lemnoase într-un loc neindicat în autorizația de exploatare a pădurii, bonul sau biletul silvic, în cazul tuturor tipurilor de evidență;

i) secționarea irațională a masei lemnoase, cînd volumul lemnului de lucru recoltat este sub indicii din autorizațiile pentru exploatarea pădurii sau bonuri

cu mai mult de 10%;

j) tăierea (extragerea) arborilor doborâți de vânt, rupti de zăpadă ori uscați fără autorizația de exploatare a pădurii (bonul);

k) nimicirea mărcilor sau a numerelor de pe arbori și cioate;

l) depășirea cotelor stabilite de eliberare a masei lemnoase (în cazul când depășirea cotei de eliberare este mai mare decât o unitate rotunjită);

m) recoltarea produselor lemnoase auxiliare, efectuarea folosințelor accesorii și altor folosințe silvice fără primirea biletului silvic sau cu încălcarea termenelor și regulilor de folosire;

n) defrișarea neautorizată a cioatelor;

o) curățirea necalitativă sau inoportună a parchetelor de resturi de exploatare (inclusiv în cazul depășirii intervalului de 10 zile de la tăierea arborilor și până la curățire în perioada de primăvară-vară), nedegajarea suplimentară a parchetelor exploatate pe timp de iarnă până la începutul perioadei de pericol incendiar; poluarea cu resturi de exploatare a pădurilor și terenurilor împădurite în cadrul lucrărilor de curățire a terenurilor sub căi de acces, depozite silvice și în alte scopuri, precum și a benzilor de 50 m limitrofe acestor obiecte și a drumurilor forestiere, lăsarea arborilor doborâți și a arborilor aninați;

p) lăsarea în parchete a arborilor suspendați;

q) lăsarea în pădure pe perioada de vară a lemnului de rășinoase necojit în termenul stabilit, a lemnului de foioase fără decojire parțială, dacă masa lemnoasă menționată nu este prelucrată cu insecticide sau nu este stivuită în depozitele primare, finale și alte depozite în corespundere cu standardele, instrucțiunile și recomandările în vigoare;

r) lăsarea cioatelor cu înălțimea mai mare de 1/3 din diametrul secțiunii, iar la tăierea arborilor cu diametrul sub 30 cm - cu înălțimea mai mare de 10 cm.

Pentru lăsarea cioatelor înalte în pădurile de luncă din motive silviculturale, nu se aplică despăgubiri;

s) neîndeplinirea cerințelor indicate în contract privind demolarea construcțiilor, edificiilor, instalațiilor și altor obiecte, recultivarea terenurilor fondului forestier, ori recoltarea masei lemnoase sau altor resurse forestiere la demararea valorificării terenului forestier, precum și neexecutarea clauzelor privind aducerea drumurilor existente în stare bună, potrivit pentru utilizare conform destinației;

t) cedarea neautorizată a drepturilor de folosință acordate beneficiarului forestier conform autorizației de exploatare sau bonului.

80. Cuantumurile despăgubirilor pentru încălcările menționate în prezentele Reguli sînt stabilite în conformitate cu art.84-85 și anexele corespunzătoare ale Codului silvic.

81. Achitarea despăgubirilor pentru încălcările, prevăzute de prezentele Reguli, nu-i eliberează pe beneficiarii forestieri de responsabilitatea administrativă și de alte tipuri de răspundere, stabilite de legislația în vigoare.

82. Litigiile apărute în domeniul folosirii, pazei, protecției și regenerării pă-

durilor, inclusiv limitarea, sistarea și încetarea dreptului de folosință și încasare a despăgubirilor pentru încălcările prevăzute de prezentele Reguli, se soluționează în instanțele de judecată.

Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova nr.740
din 17 iunie 2003

REGULAMENTUL securității antiincendiare

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul securității antiincendiare, denumit în continuare Regulamentul, este elaborat conform prevederilor art. 57 alin.(2) al Codului silvic și ale altor acte legislative în domeniu și stabilește modul de prevenire și stingere a incendiilor în păduri.

2. În scopul prevenirii și stingerii incendiilor în păduri și în celelalte terenuri cu vegetație forestieră, autoritatea silvică centrală, ceilalți gestionari de terenuri din fondul forestier și autoritățile administrației publice locale au următoarele sarcini:

a) organizează anual elaborarea și îndeplinirea de către întreprinderile, organizațiile și instituțiile responsabile de paza și protecția pădurilor, precum și de către beneficiarii forestieri a măsurilor de profilaxie și amenajare antiincendiară a pădurilor și a vegetației forestiere, neincluse în fondul forestier, precum și pregătirea întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor menționate pentru apărarea împotriva incendiilor în perioada de pericol incendiar;

b) aprobă anual, pînă la începutul perioadei cu pericol de incendiu, planurile operative de combatere a incendiilor în păduri;

c) determină modul de mobilizare a populației și a tehnicii speciale de intervenție la incendiu, a mijloacelor de transport și cu altă destinație din întreprinderi și organizații la stingerea incendiilor în păduri, asigură persoanele antrenate în aceste lucrări cu mijloace de transport, hrană și asistență medicală;

d) prevăd în perioada cu un nivel sporit de pericol incendiar în păduri crearea din rîndurile forțelor și cu mijloacele mobilizate a unor formațiuni benevole silvice de pompieri și asigurarea pregătirii lor pentru intervenții operative în caz de declanșare a incendiilor în păduri;

e) acordă ajutor la construcția și reparația drumurilor cu destinație antiincendiară, asigură formațiunile benevole silvice de pompieri cu lubrifianți, iar în perioada cu pericol de incendiu pun la dispoziția întreprinderilor de stat pentru silvicultură, întreprinderilor silvocienetice și rezervațiilor științifice numărul necesar de tractoare, automobile și alte mijloace de transport de serviciu cu rezerva convenită de combustibil;

f) organizează cu regularitate mediatizarea, prin intermediul presei scrise

și a mijloacelor audiovizuale, a chestiunilor ce țin de conservarea pădurilor și respectarea securității antiincendiară;

g) asigură coordonarea tuturor măsurilor de combatere a incendiilor în păduri.

3. Responsabilitatea pentru încălcarea cerințelor de apărare împotriva incendiilor în păduri o poartă persoanele cu funcții de răspundere, care efectuează conducerea lucrărilor în fondul forestier, sau persoanele responsabile de desfășurarea diferitelor activități educaționale și de recreere în păduri, persoanele fizice și juridice care dispun de dreptul de folosință silvică în fondul forestier.

4. Controlul de stat asupra îndeplinirii prevederilor prezentului Regulament este exercitat de autoritatea centrală pentru mediu, organele supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor în comun cu autoritățile administrației publice locale.

Controlul departamental asupra respectării regulilor de apărare împotriva incendiilor în pădurile și masivele cu vegetație forestieră din afara fondului forestier îl efectuează ministerele, departamentele, întreprinderile, organizațiile și instituțiile, care dețin aceste terenuri.

5. Prezentul Regulament este obligatoriu pentru toate persoanele fizice și juridice (inclusiv întreprinderile, organizațiile și instituțiile), indiferent de apartenența lor departamentală și forma juridică de organizare.

II. Cerințe generale față de persoanele fizice și juridice

6. În perioada cu pericol de incendiu (de la topirea zăpezii în pădure și pînă la sezonul stabil al ploilor de toamnă sau pînă la căderea stratului de zăpadă) se interzice:

a) aprinderea rugurilor în arboretele tinere de rășinoase, în sectoarele de pădure calamitate (rupturi, doborîturi), pe parchetele nedegajate de resturile exploatarei forestiere și de masa lemnoasă recoltată, pe terenurile cu iarbă uscată, precum și sub coronamentul arborilor. În celelalte locuri se permite aprinderea rugurilor pe goluri înconjurate de o fișie mineralizată (curățită pînă la stratul mineral de sol) cu o lățime de cel puțin 0,5 m. Rugurile trebuie stinse acoperindu-se cu un strat de sol sau stropindu-se cu apă pînă la stingerea completă;

b) aruncarea chibriturilor aprinse, a mucerilor de țigări și a scrumului aprins din lulele;

c) folosirea la vînătoare a dopurilor din materiale ușor inflamabile și care mocnesc;

d) aruncarea cîrpelor îmbibate cu unsoare, motorină, benzină etc. În alte locuri decît cele destinate acestor scopuri;

e) alimentarea cu carburanți a unităților de transport auto cu motorul în funcțiune ori cu defecțiuni ale sistemului de alimentare a motorului, precum și fumatul ori folosirea focului deschis alături de mașinile care se alimentează cu carburanți.

11. Întreprinderile, organizațiile, instituțiile și alte persoane fizice și juridi-

ce (inclusiv întreprinderile silvice), care efectuează exploatarea forestieră, sînt obligate, indiferent de metodele și timpul tăierilor, să efectueze concomitent cu recoltarea masei lemnoase curățirea parchetelor de resturi de exploatare.

Metodele de curățire a parchetelor sînt indicate de către întreprinderile silvice în autorizațiile de exploatare a pădurii.

La efectuarea tuturor tipurilor de tăieri silvice se aplică, de regulă, metode de curățire a parchetelor de resturi de exploatare fără ardere. La curățirea parchetelor de resturi de exploatare beneficiarii forestieri sînt obligați:

a) în cazul executării lucrărilor de exploatare și curățire pe parcursul iernii să efectueze curățirea totală de primăvară a parchetelor;

b) să aranjeze resturile de exploatare în grămezi sau valuri cu lățimea de pînă la 3 m pentru putrezire ori să le farîmîțeze, aruncîndu-le la o distanță de cel puțin 10 m de la liziera pădurii. Distanța între grămezi trebuie să fie de cel puțin 20 m, dacă în tehnologia lucrărilor de exploatare nu este specificată altă distanță;

c) în cazuri excepționale, arderea resturilor de exploatare în parchete poate fi efectuată numai pînă la începutul perioadei de pericol incendiar ori toamna, după încheierea acesteia.

De rînd cu arderea completă a resturilor de exploatare, se va asigura în mod obligatoriu păstrarea semințșului din parchete și integritatea arborilor rămași pe picior.

Arderea resturilor lemnoase printr-un incendiu cu flacără continuă este interzisă.

15. Întreprinderile și organizațiile, în administrarea cărora se află căi ferate și automagistrale în stare de funcțiune ce intersectează masive silvice, sînt obligate:

a) să întrețină fișiile aferente căilor ferate și automagistralelor curate și să înlătore de pe ele resturile și alte materiale ușor inflamabile;

b) să construiască în arboretele de rășinoase, adiacente hotarelor fișiilor indicate la lit. a) a prezentului punct, două fișii mineralizate cu lățimea de 1,4 m fiecare cu distanța între ele de 5 m și să le mențină în stare curată pe parcursul perioadei de pericol incendiar;

c) să construiască în arboretele de rășinoase de pe soluri uscate o fișie mineralizată cu lățimea de peste 1,4 m în jurul stivelor, traverselor și barierelor de protecție contra zăpezii, precum și în jurul podurilor de lemn, platformelor din stații și caselor de locuit, amplasate în apropierea drumurilor, și s-o mențină pe parcursul perioadei de pericol incendiar în stare curată.

18. Întreprinderile, organizațiile, alte persoane fizice și juridice, care au dreptul să practice în păduri carbonizarea lemnului (să producă mangal) sau alte activități silvice, ce pot prezenta un anumit pericol incendiar, au obligația:

a) să amplaseze obiectele de producere la o distanță de peste 50 m de liziera pădurii în locurile indicate de întreprinderile silvice;

b) să asigure în perioada cu pericol incendiar paza obiectelor de produce-

re, în perimetrele de concentrare a acestora, în afara timpului de lucru;

c) să mențină teritoriile aferente obiectelor de producere în raza de 50 m curate, fără resturi lemnoase și alte materiale ușor inflamabile, să construiască pe hotarele acestor teritorii o fîșie mineralizată cu lățimea de peste 1,4 m, iar în pădurile de rășinoase - două fîșii mineralizate de aceeași lățime cu o distanță între ele de 5-10 m.

23. Întreprinderile silvice sînt obligate:

a) să efectueze, în conformitate cu proiectele aprobate, amenajarea anti-incendiară a teritoriului fondului forestier aflat în gestiune, să întrețină pe parcursul perioadei de pericol incendiar obiectele și tehnica specială de intervenție la incendiu în starea corespunzătoare;

b) să familiarizeze populația, inclusiv elevii și colectivele întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor și salariații persoanelor juridice, care efectuează folosințe silvice sau gestionează obiectele amplasate pe teritoriul fondului forestier, cu regulile privind precauțiile în utilizarea focului în păduri și stingerea incendiilor silvice;

c) pe parcursul perioadei de pericol incendiar să asigure recepționarea informațiilor privind nivelul de pericol de incendiu în păduri conform condițiilor climatice și să informeze de urgență lucrătorii pazei silvice de stat, conducătorii organizațiilor, întreprinderilor, instituțiilor, alte persoane fizice și juridice, care efectuează folosințe silvice sau au în gestiune obiecte din fondul forestier, precum și populația;

d) să întreprindă măsurile necesare pentru depistarea oportună și lichidarea operativă a incendiilor silvice, să mobilizeze în modul stabilit beneficiarii forestieri, întreprinderile, organizațiile și populația și să organizeze stingerea incendiilor;

e) să elaboreze și să îndeplinească în teritoriul întreprinderilor silvice măsurile pentru prevenirea încălcării cerințelor securității antiincendiară în păduri, depistarea vinovaților de declanșarea incendiilor în păduri și sancționarea lor conform legislației în vigoare.

24. La declanșarea incendiilor silvice în perimetrele lucrărilor, în apropierea drumurilor, depozitelor și altor obiecte, precum și în sectoarele arendate ale fondului forestier, întreprinderile, organizațiile, instituțiile, alte persoane fizice și juridice, care efectuează lucrări în păduri sau care dispun de drumuri, depozite, edificii și alte obiecte amplasate în păduri, sînt obligate să ia măsuri urgente pentru lichidarea acestor incendii cu forțele și mijloacele proprii, anunțînd concomitent despre izbucnirea focului întreprinderile silvice respective sau autoritățile administrației publice locale.

28. Persoanele fizice și juridice vinovate de declanșarea incendiilor poartă răspundere administrativă, penală și materială pentru prejudiciul cauzat fondului forestier, în modul stabilit.

REGULAMENTUL **privind recoltarea ierbii și pășunatul vitelor** **pe terenurile fondului forestier**

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul privind recoltarea ierbii și pășunatul vitelor pe terenurile fondului forestier (în continuare - Regulamentul) este elaborat în conformitate cu art. 38 alin.(5) al Codului silvic și se aplică în toate pădurile și terenurile vegetație forestieră ale Republicii Moldova, indiferent de forma de proprietate și apartenența lor departamentală.

2. Prevederile prezentului Regulament sînt obligatorii pentru persoanele fizice și juridice care desfășoară diverse activități în pădurile și terenurile fondului forestier, precum și pentru toți deținătorii de terenuri destinate pășunatului și recoltării ierbii.

6. Pășunatul vitelor este interzis:

- în fondul ariilor naturale protejate de stat;
 - în pădurile-parc din cadrul zonelor verzi ale localităților;
 - în parchetele și alte terenuri neîmpădurite, destinate regenerării naturale;
 - în parchetele cu tăieri rase din fondul de parchet, destinate regenerării naturale pentru următorii 2 ani;
 - în plantațiile și sectoarele semincere;
 - în zonele de protecție sanitară a surselor de aprovizionare cu apă potabilă și a stațiunilor balneare;
 - în pădurile amplasate în fîșii riverane de protecție a apelor;
 - în arboretele natural-fundamentale (cvercinee, fag, frasin, carpen etc.), cu excepția pădurilor degradate, rărite, neproductive care, conform amenajamentelor silvice, sînt prevăzute sub tăieri rase sau substituiri integrale, cu plantarea ulterioară a culturilor silvice;
 - pe terenurile în care arboretele sînt esențial afectate de uscări în masă sau calamități naturale;
 - pe terenurile cu destinație cinegetică;
 - în pădurile situate pe versanți în pantă de peste 10°, în care se atestă eroziuni și alunecări de teren, precum și pe soluri nisipoase și calcaroase;
 - în pădurile din luncile rîurilor Nistru și Prut.
7. Pășunatul vitelor este permis:
- în pădurile degradate cu productivitate redusă, fără semînțis natural și preexistent viabil unde, conform amenajamentelor silvice, sînt prevăzute tăieri rase cu plantarea ulterioară a culturilor silvice;

- în salcîmete cu vârste de peste 15 ani, neafectate de alunecări sau procese de eroziune;
- pe terenurile repartizate angajaților și pensionarilor întreprinderilor silvice, care au în posesie bovine și cabaline.

14. Întreprinderile, instituțiile și organizațiile, care gestionează fondul forestier, sînt autorizate să atribuie în modul stabilit, din suprafețele disponibile, terenuri pentru recoltarea ierbii și pășunatul vitelor, inclusiv:

- fînețe și pășuni pentru recoltarea ierbii și pășunatul vitelor, clasificate ca loturi auxiliare conform art.17 al Codului funciar - personalului silvic și muncitorilor, inclusiv pensionarilor acestor unități;
- terenuri pentru îndeplinirea sarcinilor de recoltare a ierbii, precum și pentru asigurarea cu hrană a animalelor din dotarea unităților silvice atribuite conform prevederilor art.38 al Codului silvic.

Unei familii i se poate atribui un singur lot auxiliar, indiferent de numărul membrilor acesteia care beneficiază de

25. Pentru recoltarea ierbii și pășunatul vitelor fără autorizația corespunzătoare, deteriorarea pășunilor și pentru alte încălcări ale legislației silvice, întreprinderile, instituțiile, organizațiile, alte persoane fizice și juridice poartă, după caz, răspundere materială, administrativă și penală conform legislației în vigoare.

Anexa nr. 4

la Hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova nr. 740
din 17 iunie 2003

REGULAMENTUL privind folosințele silvice în scopuri de recreere și cercetare științifică

I. Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament este elaborat în conformitate cu art.39 alin.(2) și art.41 alin.(2) din Codul silvic și stabilește modul de folosire a terenurilor din fondul forestier în scopuri de recreere și cercetare științifică.

II. Efectuarea folosințelor silvice în scopuri de recreere

2. În categoria pădurilor cu funcții de recreere sînt încadrate pădurile-parc ale fondului forestier din zonele verzi ale localităților, folosite pentru organizarea odihnei populației, sport și turism, precum și pentru alte acțiuni curative și de asanare, cu menținerea mediului silvic și a landșafturilor naturale și respectarea cerințelor sanitare.

3. Delimitarea zonelor verzi ale localităților în pădurile din fondul forestier se face de către gestionarii acestora în comun cu autoritățile administrației publice locale, în cadrul amenajamentului silvic, care stabilește măsurile de amenajare a terenurilor silvice cu conservarea mediului silvic și a landșafturilor naturale.

18. Pe terenurile fondului forestier național lucrările de cercetare științifice și de explorare pot fi efectuate de diferite instituții și organizații naționale și internaționale.

19. În Republica Moldova terenurile fondului forestier sînt folosite în scopuri de cercetare științifică fără plată.

20. În vederea amplasării obiectelor experimentale pentru folosință în scopuri de cercetare provizorie sau permanentă, organizația (instituția) științifică se adresează în scris proprietarului/deținătorului terenului forestier, în care indică volumele, termenele și periodicitatea efectuării lucrărilor de explorare și cercetare respective, precum și locul amplasării (ocolul silvic, trupul de pădure, parcela, subparcela) obiectelor (provizorii sau permanente) experimentale.

21. Pentru lucrările de explorare și cercetare științifică care prevăd tăierea pădurii, organizația (instituția) științifică trebuie să-i solicite proprietarului eliberarea unei autorizații de exploatare, iar masa lemnoasă tăiată în scopuri științifice se ia la cont, conform actului respectiv, de către proprietarul forestier. Pentru amplasarea obiectelor științifice fără tăierea arborilor, proprietarul (deținătorul) forestier îi eliberează organizației (instituției) științifice un bilet silvic.

22. În sectoarele fondului forestier, în care este autorizată efectuarea lucrărilor de cercetare științifică, proprietarul forestier poate limita sau interzice folosințele silvice efectuate de alte întreprinderi, instituții, organizații, precum și de cetățeni, dacă activitatea lor este incompatibilă cu metodologia și scopurile cercetărilor științifice.

23. La amplasarea pe teritoriul fondului forestier a suprafețelor de probă permanente, destinate cercetărilor științifice de lungă durată, aceste obiecte se vor transmite pe bază de act proprietarului forestier sub pază. Toate lucrările planificate de proprietarul forestier pe teritoriul acestor suprafețe de probă vor fi coordonate cu organizația (instituția) științifică.

24. Cercetările științifice se vor desfășura pe terenurile fondului forestier fără a se afecta echilibrul și stabilitatea ecologice în arboretele limitrofe suprafețelor de probă.

25. Persoanele fizice și juridice, care au prejudiciat integritatea ecosistemelor forestiere în cadrul efectuării lucrărilor de cercetare științifică, sînt lipsite de dreptul de a continua aceste cercetări, urmînd să fie trase la răspunderea prevăzută de legislația în vigoare.

REGULAMENTUL
privind protecția pădurilor împotriva bolilor și dăunătorilor

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul privind protecția pădurilor împotriva bolilor și dăunătorilor (în continuare - Regulamentul), elaborat conform art.68 alin.(2) din Codul silvic, reglementează activitatea de ocrotire a fondului forestier național (în continuare - fondul forestier) împotriva dăunătorilor, bolilor și altor acțiuni și impacturi dăunătoare cu caracter natural sau antropogen și stabilește modul de realizare a măsurilor de protecție a pădurilor.

3. Autoritatea silvică centrală realizează administrarea de stat a activității de protecție a pădurilor nemijlocit prin intermediul întreprinderilor de stat pentru silvicultură, întreprinderilor silvonegetice și rezervațiilor naturale subordonate (în continuare - gospodăriile silvice).

6. Acțiunile de protecție a pădurilor includ:

- proiectarea și realizarea măsurilor profilactice de combatere a bolilor și dăunătorilor;
- măsuri de asanare și de igienă;
- planificarea și efectuarea în focare a măsurilor pentru nimicirea efectivelor de insecte dăunătoare și reducerea gradului de afectare a arboretelor de boli;
- măsuri de protecție a produselor pădurii, inclusiv arborii și materialul lemnos recoltat;
- monitoringul silvopatologic, inclusiv supravegherea dezvoltării dăunătorilor, extinderii bolilor pădurilor, a proceselor de degradare și deteriorare a pădurilor, pepinierelor, sectoarelor semincere și plantațiilor perene;
- cercetări silvopatologice speciale;
- controlul îndeplinirii prescripțiilor normative de protecție silvică în cadrul activităților de gospodărire a pădurilor și realizării folosințelor silvice.

8. Autoritatea silvică centrală îndeplinește următoarele funcții:

- efectuează conducerea generală a activității de protecție a pădurilor;
- determină politica (strategia) ramurală unitară, baza metodologică-normativă și tehnico-științifică privind protecția pădurilor;
- asigură controlul îndeplinirii Regulilor sanitare în păduri;
- ține evidența informațiilor privind starea sanitară generală a pădurilor și situația silvopatologică în masivele silvice (potrivit monitoringului silvopatologic și observărilor permanente);
- asigură controlul stării sanitare a pădurilor și al situației silvopatologice în baza datelor monitoringului silvopatologic și ale cercetărilor silvopatologice

speciale;

- asigură analiza situației curente și prognozarea stării sanitare și silvopatologice de perspectivă;
 - organizează și desfășoară măsuri de protecție în păduri contra bolilor și dăunătorilor;
 - încheie, în limitele competențelor sale, acorduri internaționale în domeniul protecției pădurilor;
 - coordonează planurile de acțiuni ale Stației de protecție silvică.
9. Gospodăriile silvice îndeplinesc următoarele funcții:
- efectuează supravegherea silvopatologică;
 - țin evidența informațiilor privind starea sanitară a pădurii și condițiile silvopatologice;
 - efectuează măsurile de protecție a pădurii;
 - în limitele competențelor atribuite, exercită controlul îndeplinirii Regulilor sanitare în păduri de către beneficiarii silvici.
10. Stația de protecție silvică exercită următoarele atribuții:
- cercetarea și monitoringul silvopatologice în scopul determinării stării arboretelor;
 - elaborarea recomandărilor privind prevenirea proliferării în masă, localizarea și nimicirea focarelor de boli și dăunători;
 - elaborarea rezumatului informativ privind starea sanitară a pădurilor și alcătuirea pronosticului privind evoluția extinderii bolilor și dăunătorilor pădurii;
 - planificarea curentă și de perspectivă a acțiunilor de protecție silvică și estimarea eficienței aplicării metodelor și mijloacelor de protecție a pădurilor;
 - exercitarea controlului asupra stării sanitare și nivelului de protecție a pădurilor, asupra respectării regulilor de păstrare, transportare și folosire a mijloacelor necesare pentru protecția masivelor silvice;
 - organizarea și desfășurarea lucrărilor de protecție silvică în baza contractelor cu gospodăriile silvice, alte întreprinderi și organizații;
 - acordarea asistenței metodologice gospodăriilor silvice privind măsurile de protecție a pădurilor și controlul calității îndeplinirii lor.
11. Responsabilitatea pentru protecția pădurilor împotriva bolilor și dăunătorilor este dată în seama autorității silvice centrale și inginerilor-șefi în silvicultură, inginerilor pentru protecția silvică și șefilor de ocoale silvice din gospodăriile silvice.
19. Controlul asupra realizării măsurilor de protecție a pădurilor de către proprietarii și gestionarii terenurilor din cadrul fondului forestier este exercitat de autoritatea silvică centrală, autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și protecția mediului înconjurător, precum și de autoritățile administrației publice locale.

REGULAMENTUL
cu privire la modul de determinare și recuperare
a pagubelor și pierderilor gospodăriei silvice

1. Regulamentul cu privire la modul de determinare și recuperare a pagubelor și pierderilor gospodăriei silvice (în continuare - Regulamentul) definește modul de determinare și recuperare a pagubelor și pierderilor gospodăriei silvice, fiind elaborat în temeiul art. 89 alin.(4) și 90 alin.(2) ale Codului silvic.

2. Pagubele (prejudiciile) și pierderile, cauzate de extragerea (cumpărarea) ori ocuparea temporară a terenurilor fondului forestier, precum și de limitarea drepturilor deținătorilor de terenuri din fondul forestier, persoanelor care gestionează o gospodărie silvică și beneficiarilor forestieri (inclusiv arendașilor), de înrăutățirea calității pădurilor și aducerea lor în stare inutilizabilă pentru folosirea conform destinației în rezultatul activității întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor și cetățenilor, sînt recuperate.

Prejudiciile silvice, inclusiv veniturile ratate, sînt recuperate în mărime deplină proprietarilor de terenuri din fondul forestier, persoanelor care gestionează o gospodărie silvică și beneficiarilor forestieri, care au suportat pagubele respective.

3. Mărimea pagubelor și pierderilor se determină de comisiile constituite de autoritățile administrației publice locale.

În componența unei asemenea comisii se includ reprezentanți ai autorităților administrației publice locale, ai proprietarilor de terenuri din fondul forestier, persoanelor care practică silvicultura și ai beneficiarilor forestieri, cărora li s-au cauzat pagube și pierderi; ai întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor și cetățenii, care le vor recupera, și reprezentanții autorității silvice centrale și ai organelor financiare.

În cazul cînd pagubele cauzate au contribuit la înrăutățirea calității pădurilor, în componența comisiei se includ, de asemenea, și reprezentanții autorităților sanitare și de ecoprotecție.

Rezultatele activității sus-numitelor comisii se reflectă în actele corespunzătoare, aprobate de organele care au creat aceste comisii.

4. În cazul stabilirii prejudiciului, sînt recuperate în mod executoriu:

- valoarea caselor de locuit, spațiilor de serviciu și celor auxiliare, a încăperilor de producere, altor clădiri și edificii, inclusiv cele nefinalizate, cu excepția cazurilor cînd întreprinderile, organizațiile și instituțiile cărora li se pun la dispoziție terenuri din fondul forestier, construiesc pe aceste terenuri noi locuințe de serviciu, construcții auxiliare, clădiri de producere, alte clădiri și edificii în locul celor luate (cumpărate) de la proprietarii de terenuri din fondul forestier,

persoanele care practică silvicultura ori beneficiarii forestieri;

- valoarea arboretelor și a plantațiilor compromise de arbori și arbuști;
- valoarea plantațiilor compromise de arbori și arbuști fructiferi;

- cheltuielile suportate la lucrările silvice nefinalizate (aratul, semănatul și alte tipuri de lucrări);

- alte daune și pierderi suportate de deținătorii de terenuri din fondul forestier, beneficiarii forestieri, de persoanele care practică silvicultura, inclusiv venitul ratat de proprietarii terenurilor din fondul forestier, persoanele care practică silvicultura și beneficiarii forestieri din cauza înstrăinării (cumpărării) sau ocupării temporare, limitării drepturilor, înrăutățirii calității pădurilor ori aducerii lor în stare inutilizabilă pentru destinația lor prin activitățile distructive ale întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor și cetățenilor.

5. De recuperarea pierderilor cauzate producerii silvice sînt scutite persoanele fizice și juridice în cazul transmiterii în posesia lor a sectoarelor de păduri în folosință temporară, inclusiv în condiții de arendă, pe termenul construcției obiectelor (comunicațiilor, liniilor electrice, drumurilor temporare, platformelor pentru depozitarea solului și materialelor de construcție), pentru executarea lucrărilor de cercetare-proiectare, cu condiția restituirii acestor sectoare în stare lor inițială, precum și pentru construcția școlilor, grădinițelor pentru copii, a obiectelor de stat de protecție a sănătății, cultură fizică și sport, asistență socială, drumurilor de însemnătate națională și locală, clădirilor administrative ale organelor puterii de stat și ale administrației publice locale, edificiilor de cult ale organizațiilor religioase, cimitirelor, sistemelor ameliorative, antierozionale și construcțiilor contra alunecărilor de teren, la amplasarea obiectelor auxiliare ale întreprinderilor silvice, a obiectelor și teritoriilor fondului ariilor naturale protejate de stat.

6. Mărimea pagubelor și pierderilor se calculează în volum deplin conform prețului real al patrimoniului la data cauzării lor, luîndu-se în considerare și cheltuielile suportate pentru îmbunătățirea calității pădurilor (operîndu-se cu prețurile de piață ori costurile lucrărilor de restabilire).

7. Întreprinderile, organizațiile și instituțiile, care au cauzat pagube fondului forestier, le recuperează din contul mijloacelor proprii în cel tîrziu o lună după aprobarea proceselor-verbale întocmite de comisii. La înstrăinarea (răscumpărarea) terenurilor fondului forestier în scopuri nelegate de gestionarea gospodăriei silvice, pierderile le recuperează întreprinderile, organizațiile, instituțiile și cetățenii cărora le-au fost delimitate terenuri din fondul forestier după adoptarea deciziilor de excludere a acestor terenuri de către organele respective în perioada de pînă la eliberarea documentelor, decizii prin care persoanelor juridice sau fizice li s-a acordat dreptul asupra sectoarelor fondului forestier.

La înstrăinarea (răscumpărarea) terenurilor fondului forestier pentru fondarea terenurilor de rezervă, pagubele și pierderile sînt recuperate de proprietarii terenurilor fondului forestier, persoanele care practică silvicultura, beneficiarii forestieri și de autoritățile administrației publice locale, care au adoptat

deciziile respective de înstrăinare (răscumpărare).

8. La ocuparea temporară a terenurilor fondului forestier pentru executarea lucrărilor de proiectare-cercetare, pagubele se determină prin negocieri între proprietarii terenurilor fondului forestier, persoanele care practică silvicultură, beneficiarii forestieri și întreprinderile, organizațiile și instituțiile care efectuează lucrările de proiectare-cercetare. Mărimea pagubelor și modul de recuperare a acestora se stabilesc în contract. Dacă părțile nu au ajuns la o înțelegere, mărimea pagubelor se determină de comisiile formate de autoritățile administrației publice locale.

9. Pierderile gospodăriei silvice cauzate de înstrăinarea terenurilor silvice (terenurilor acoperite cu vegetație silvică, culturilor silvice netrecute în stare de masiv, pepinierelor silvice, plantațiilor, rariștilor, arboretelor pierite ori distruse de incendii, parchetelor neregenerate, golurilor, drumurilor forestiere, liniilor parcelare, breșelor antiincendiar) pentru folosirea lor în scopuri nelegate de gestionarea gospodăriei silvice se determină în baza normativelor de pierderi după formula:

$M_p - S_s \times N_p \times K_p \times K_e$, unde:

M_p reprezintă mărimea pierderilor cauzate gospodăriei silvice;

S_s - suprafața sectorului, care se înstrăinează;

N_p - normativul pierderilor cauzate gospodăriei silvice în dependență de productivitatea arboretelor (anexa nr.1);

K_p - coeficientul de productivitate a pădurilor (anexa nr.2);

K_e - coeficientul valorii ecologice a pădurilor (anexa nr.3).

Pierderile gospodăriei silvice, cauzate de limitarea drepturilor proprietarilor sectoarelor din fondul forestier, se determină după formula:

$M_p - T \times 65 \times 0,02-0,1 \times S_s \times N ? S_s \times V_r$, unde:

T reprezintă tariful pentru calculul prețului normativ al pământului (pentru 1 bal-hectar), în lei (conform Legii cu privire la prețul normativ și modul de cumpărare-vânzare a pământului nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997);

65- indicele mediu de bonitate al terenurilor;

0,02-0,1- mărimea plății pentru arendă - pornind de la valoarea terenurilor;

S_s - suprafața sectorului (ha);

N - termenul de limitare a drepturilor proprietarilor de terenuri din fondul forestier (ani);

V_r - venitul ratat, egal cu costul producției obținute de întreprindere în medie de pe un ha de teren gestionat pe parcursul termenului de limitare a drepturilor deținătorului de terenuri din fondul forestier.

Pierderile gospodăriei silvice, cauzate de înrăutățirea calității pădurilor în rezultatul activității întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor, se determină după formula:

$M_p - P \times L_n \times V_l.n. \times S_s$, unde:

P reprezintă perioada de timp, rămasă pînă la vârsta tăierii de produse

principale (ani, conform normelor tehnice);

L_n - masa lemnoasă neobținută în legătură cu înrăutățirea calității pădurilor, calculată pornind de la media ei anuală de creștere (m^3);

$V_l.n.$ - valoarea masei lemnoase nedobîndite, reieșind din calitatea pădurilor (procentul mediu al lemnului de lucru la tăierile de produse principale);

S_s - suprafața sectorului (ha).

În cazul restituirii sectoarelor silvice, puse la dispoziție pentru folosire temporară (inclusiv în arendă), într-o stare mai proastă decît starea lor inițială, mărimea pierderilor cauzate gospodăriei silvice se determină ca diferența dintre productivitatea acestor sectoare pînă la arendarea lor și productivitatea atestată după restituirea lor.

Dacă sectoarele silvice se pun la dispoziție cu scopul îmbunătățirii productivității lor, atunci recuperarea pagubelor se efectuează ținîndu-se cont de cheltuielile suportate la realizarea acestor lucrări.

10. În cazul extragerii definitive din gestiune (proprietate) a terenurilor fondului forestier, noul deținător achită costul terenului conform prețurilor stabilite în Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

PENTRU APROBAREA REGULAMENTULUI PRIVIND ARENDA FONDULUI FORESTIER ÎN SCOPURI DE GOSPODĂRIE CINEGETICĂ ȘI/SAU DE RECREERE Nr. 187 din 20.02.2008

Notă: În tot textul Hotărîrii sintagma „Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva” se substituie prin sintagma „Agenția „Moldsilva”, la cazul gramatical respectiv prin *HG150 din 02.03.10, MO33/05.03.10 art.204* În scopul implementării prevederilor articolelor 26, 39 și 40 ale Codului silvic nr. 887-XIII din 21 iunie 1996 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 4-5, art.36), Hotărîrii Guvernului nr.739 din 17 iunie 2003 “Cu privire la implementarea Strategiei dezvoltării durabile a sectorului forestier național” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.126-131, art.777), armonizării legislației silvice naționale cu legislația Uniunii Europene, precum și al sporirii eficienței măsurilor de reproducere a efectivului de vînat, creării condițiilor optime pentru recreerea populației pe terenurile fondului forestier, Guvernul HOTĂRĂȘTE: 1. Se aprobă Regulamentul privind arenda fondului forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere (se anexează). 2. Agenția “Moldsilva” va asigura: aplicarea adecvată a prevederilor Regulamentului nominalizat; elaborarea și implementarea măsurilor ce se impun pentru paza și protecția fondurilor forestier și cinegetic. 3. Se abrogă Hotărîrea Guvernului nr.769 din 13 august 1997 “Despre aprobarea Regulamentului provizoriu cu privire la arenda terenurilor de vînătoare pentru necesitățile gospodăriei cinegetice în Republica Moldova și Listei terenurilor de vînătoare atribuite întreprinderilor silvice de stat ale Asociației de Stat pentru Silvicultură “Moldsilva” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 71, art.711).

REGULAMENT

privind arenda fondului forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și /sau de recreere

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament este elaborat în conformitate cu prevederile alinaatului (2) din articolul 26 al Codului silvic, nr. 887- XIII din 22 iunie 1996, Legii regnului animal nr. 439-XIII din 27 aprilie 1995, Codului civil nr. 1107 - XV din 6 iunie 2002 și reglementează modalitatea și condițiile de arendă a pădurilor aflate în proprietatea publică a statului, în scopuri de gospodărire cinegetică și/ sau de recreere.

2. Prezentul Regulament are drept scop reglementarea relațiilor în domeniul conservării și dezvoltării pădurilor, a faunei cinegetice, gestionării fondului forestier și cinegetic prin asigurarea:

- a) priorităților statului în ocrotirea, reproducerea vînatului și conservarea terenurilor fondului forestier;
- b) obiectivelor administrării și gospodăririi fondurilor forestier și cinegetic;
- c) protecției drepturilor și intereselor beneficiarilor de terenuri ale fondului forestier și cinegetic, precum și ale vînatătorilor;
- d) formării și păstrării culturii și tradițiilor vînatorești naționale;
- e) conservării biodiversității forestiere și folosirii raționale a vînatului;
- f) utilizării raționale a terenurilor fondului forestier în scopuri de recreere

4. Acordarea dreptului de arendă a terenurilor din fondul forestier, proprietate publică a statului, se efectuează în baza contractului de arendă încheiat între arendator și arendași (beneficiari). Transmiterea terenului forestier în arendă se realizează printr-un act de primire-predare semnat de ambele părți..

6. Terenurile fondului forestier se dau în arendă pe un termen stabilit - nu mai mic de 5 ani și nu mai mare de 49 ani.

10. Se interzice arenda terenurilor forestiere, incluse în componența ariilor naturale protejate de stat (rezervații, parcuri naționale, monumente ale naturii și alte obiecte), a terenurilor cu regim special de protecție, altor terenuri, dacă folosințele silvice sînt incompatibile cu destinația lor specială.

13. La data intrării în vigoare a prezentului Regulament, cuantumul plății inițiale pentru arendă constituie 315 lei/ha pentru terenurile arendate în scopuri de gospodărire cinegetică și 4025 lei/ha pentru terenurile arendate în scopuri de recreere, estimate conform Metodologiei anexate. Modificarea cuantumulului plății de arendă se va face la propunerea arendatorului, la schimbarea condițiilor social-economice și conjuncturii pieței, dar nu mai des decît o dată în trei ani.

14. Termenele, cuantumul și modul de achitare a plății pentru arenda terenului forestier se stabilesc de către arendator, se negociază cu arendașul și se stipulează în contract.

16. Contractul de arendă a terenului forestier va include:

- a) caracteristica resurselor forestiere;

- b) hotarele terenurilor date în arendă (marcate în natură cu semne de amenajare a pădurilor și indicate în materialele cartografice), suprafața lor totală;
- c) termenul de arendă;
- d) cuantumul plății pentru arendă și modul de efectuare a plății;
- e) obligațiunile părților față de paza, protecția și regenerarea pădurilor și faunei vînatorești;
- f) modul de efectuare de către arendator a reviziilor periodice ale terenului forestier dat în arendă;
- g) modul de prezentare de către arendaș a dărilor de seamă cu privire la lucrările efectuate pe terenul forestier arendat;
- h) alte condiții privind folosirea terenurilor forestiere, prevăzute de părțile contractante.

21. Controlul asupra organizării și desfășurării gospodăririi cinegetice și/ sau de recreere este exercitat de către arendator, prin controale efectuate în caz de necesitate, dar nu mai rar de o dată pe an.

29. În procesul folosirii terenurilor fondului forestier în scopuri de recreere arendașii sînt obligați să respecte următoarele cerințe:

- a) prevederile regulilor securității antiincendiară de a nu provoca vătămări și tăieri ilicite ale arborilor și arbuștilor și deteriorări ale culturilor silvice, de a nu permite poluarea pădurilor, deteriorarea mușuroaielor de furnicari, cuiburilor de păsări;

- b) colectarea produselor forestiere nelemnoase în termenele, în cantitățile și în modul care nu provoacă prejudiciu pădurilor;

- c) exigențele altor reguli de aflare pe terenurile fondului forestier și utilizare a resurselor forestiere, stabilite de legislația silvică și de autoritatea silvică centrală.

30. Acțiunile de recreere pe terenurile fondului forestier se permit pe secțiune special destinate, amenajate cu parcuri auto, terenuri sportive, rute și poști turistice, forme mici arhitecturale și alte obiecte (care nu sînt capitale) construite de comun acord cu arendatorul, în modul stabilit de legislația în vigoare. Se interzice edificarea obiectelor capitale pe terenurile fondului forestier.

PENTRU APROBAREA REGULAMENTULUI CU PRIVIRE LA AUTORIZAREA TĂIERILOR ÎN FONDUL FORESTIER ȘI VEGETAȚIA FORESTIERĂ DIN AFARA FONDULUI FORESTIER Nr. 27 din 19.01.2004

În scopul reglementării activității ce ține de autorizarea tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier și în temeiul Legii nr.1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător (Monitorul Parlamentului, 1993, nr.10, art. 283) și Legii nr.1102-XIII din 6 februarie 1997 cu privire la resursele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.40, art. 337), Guvernul HOTĂRĂȘTE :

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la autorizarea tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale.
3. Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta hotărâre.

REGULAMENT

cu privire la autorizarea tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul cu privire la autorizarea tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier (în continuare - Regulament) stabilește modul de autorizare a tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier.

Respectarea prevederilor prezentului Regulament este obligatorie pentru toți deținătorii de terenuri din fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier, indiferent de forma de proprietate și apartenență departamentală a acestora.

2. În sensul prezentului Regulament, se definesc următoarele noțiuni principale:

autorizare - acordarea de către Inspectoratul Ecologic de Stat sau de către subdiviziunile sale, conform competențelor ce le revin, a autorizațiilor, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și legislației în vigoare;

autorizație - act oficial, eliberat de către Inspectoratul Ecologic de Stat sau de către subdiviziunile sale, care confirmă autorizarea tăierilor preconizate. *beneficiar de autorizație pentru tăieri ale vegetației forestiere* – autoritatea silvică centrală și unitățile silvice teritoriale – pentru tăierile în fondul forestier de stat, autoritățile publice locale și proprietarii de păduri private – pentru tăierile în fondul forestier care nu este gestionat de organele silvice de stat și alți proprietari/deținători de terenuri – pentru tăieri ale vegetației forestiere specificate în punctul 4 din prezentul Regulament” 3. Autorizația (de modelul specificat în anexa la prezentul Regulament) este un document de strictă evidență și include:

- denumirea autorității care o eliberează;
- data eliberării;
- deținătorul autorizației (denumirea, adresa juridică);
- caracteristica sectoarelor preconizate parcurgerii cu tăieri silvice;

prescripții obligatorii.

Termenul de valabilitate a autorizației pentru tăierile în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier este de un an de zile.

Cererea de autorizare a recoltării masei lemnoase în procesul de tăiere a vegetației forestiere se examinează în termen de 10 zile de la depunerea setului complet de documente, cu excepția cazurilor specificate în pct. 9, 14, 18 și 19, pentru care acest termen va fi de până la 20 de zile.” 4. Vegetația forestieră de pe terenurile din afara fondului forestier este constituită din:

- a) spații verzi ale localităților urbane și rurale;
- b) perdele de protecție amplasate pe terenurile cu destinație agricolă;
- c) perdele forestiere de protecție și plantații de arbori și arbuști amplasate de-a lungul căilor de comunicație (limitrofe drumurilor și căilor ferate), care nu sînt incluse în fondul forestier;
- d) perdele forestiere din zonele de protecție a apelor rîurilor și bazinelor de apă, care nu sînt incluse în fondul forestier.

II. Autorizarea tăierilor în fondul forestier

5. Volumul anual de recoltare a masei lemnoase prin tăieri de produse principale se stabilește pe fiecare unitate de producție, în limita posibilității prevăzute de amenajamentele silvice.

6. Tăierile de produse principale și de reconstrucție ecologică în fondul forestier sînt autorizate de către Inspectoratul Ecologic de Stat.

7. Pentru eliberarea autorizației beneficiarii trebuie să prezinte cererea de autorizare, actul inspectării întocmit de agențiile sau inspecțiile ecologice, documentele de amenajare a vegetației forestiere. 8. Tăierile de produse principale și de reconstrucție ecologică se efectuează în corespundere cu Regulamentul efectuării tăierilor silvice în păduri, aprobat de autoritatea silvică centrală.

9. Se autorizează următoarele tipuri de tăieri de produse principale și reconstrucție ecologică:

- a) tăieri de regenerare:
 - rase cu regenerare naturală, artificială sau mixtă;
 - sucsesive;
 - progresive;
 - combinat;
- b) tăieri de conservare:
 - cu o singură repriză (rase);
 - selective (în mai multe reprize), uniforme și neuniforme;
- c) tăieri de reconstrucție ecologică:
 - cu o singură repriză (rase);
 - selective (în mai multe reprize), uniforme și neuniforme;

d) tăieri după stare - de igienă rase.

10. Recoltarea masei lemnoase prin tăieri de îngrijire și conducere se stabilește în baza amenajamentelor silvice și stării reale a arboreturilor care necesită îmbunătățirea compoziției, stării lor sanitare și condițiilor de creștere.

11. Tăierile de îngrijire și conducere în fondul forestier se autorizează de către Inspectoratul Ecologic de Stat.

12. Pentru eliberarea autorizației beneficiarii trebuie să prezinte cererea de autorizare, actul inspectării întocmit de agențiile sau inspecțiile ecologice, documentele de amenajare a vegetației forestiere. 13. Tăierile de îngrijire și conducere în fondul forestier se efectuează în conformitate cu îndrumările tehnice privind îngrijirea și conducerea arboretelor din fondul forestier al Republicii Moldova, elaborate și aprobate de autoritatea silvică centrală.

14. Se autorizează următoarele tăieri de îngrijire și conducere:

- a) degajări;
- b) curățiri;
- c) rărituri;
- d) tăieri de igienă;
- e) elagaj artificial;
- f) îngrijirea marginii de masiv;
- g) îngrijirea subarboretului;
- h) emondaj;
- i) deschiderea culoarelor de acces.

15. Recoltarea masei lemnoase prin tăieri diverse se stabilește în funcție de necesitățile de gospodărire ale fondului forestier; aceste tăieri nu țin de îngrijirea, conducerea, regenerarea, conservarea și reconstrucția ecologică a pădurilor.

16. Tăierile diverse în fondul forestier sînt autorizate de către agențiile sau inspecțiile ecologice.

17. Pentru eliberarea autorizației beneficiarii trebuie să prezinte cererea de autorizare și documentele de inventariere a vegetației forestiere. 18. Se autorizează următoarele tăieri diverse:

a) tăieri rase:

tăieri rase de excludere a terenurilor din categoria "păduri" sau "plantații de arbori și arbuști", în cazuri excepționale, conform prevederilor art.78 alineatul (2) al Codului silvic;

tăieri de igienă rase;

- b) lucrări de igienizare (curățirea de rupturi și doborîțuri);
- c) tăieri de reconstrucție a arboreturilor tinere de valoare scăzută;
- d) tăieri de îngrijire a arboreturilor - sursă de semințe;
- e) tăieri de întreținere și reconstrucție a plantajelor;

f) tăieri sub liniile de comunicații și liniile de transport al energiei electrice.

19. Tăierile pe terenurile din fondul forestier, care nu sînt gestionate de organele silvice de stat, se efectuează în limita posibilităților de recoltare prevăzute de amenajamentele silvice, iar în lipsa acestora - în baza delimitării și inventarierii suprafețelor de către specialiștii silvicultori ai deținătorilor funciari sau de către structurile teritoriale ale autorității silvice centrale.

Autorizarea tăierilor pe terenurile din fondul forestier, care nu sînt gestionate de organele silvice de stat, se efectuează de către Inspectoratul Ecologic de Stat.

20. Pentru eliberarea autorizației beneficiarii trebuie să prezinte cererea de autorizare, decizia deținătorului de teren, avizul unității silvice teritoriale sau al autorității silvice centrale, actul de cercetare fitosanitară a arboretelor (pentru tăierile de igienă) și actul de coordonare cu serviciul cadastral.

III. Autorizarea tăierilor pe terenurile din afara fondului forestier

21. Tăierea arborilor și arbuștilor în spațiile verzi ale localităților urbane și rurale se autorizează de către agențiile sau inspecțiile ecologice, cu marcarea prealabilă pe teren a arborilor preconizați pentru tăieri. 22. Conform prevederilor Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, Regulilor sanitare în pădurile Republicii Moldova și altor acte legislative și normative în vigoare, tăierile arborilor și arbuștilor din spațiile verzi ale localităților urbane și rurale se autorizează:

a) în pădurile parc, parcuri și grădini – în baza cererii de autorizare și actului de cercetare fitosanitară a arboretelor b) în alte categorii de spații verzi – în baza cererii de autorizare și actului de cercetare fitosanitară a arboretelor 23. În perdelele forestiere din zonele de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă tăierile se autorizează de către Inspectoratul Ecologic de Stat.

24. Pentru eliberarea autorizației beneficiarii trebuie să prezinte cererea de autorizare, decizia deținătorului de teren, avizul unității silvice teritoriale sau al autorității silvice centrale, actul de cercetare fitosanitară a arboretelor și actul inspectării întocmit de agențiile sau inspecțiile ecologice.

25. În perdelele de protecție amplasate pe terenuri cu destinație agricolă, perdele forestiere de protecție și plantații de arbori și arbuști situate de-a lungul căilor de comunicație (limitrofe drumurilor și căilor ferate) tăierile se autorizează de către agențiile sau inspecțiile ecologice.

26. Pentru eliberarea autorizației beneficiarii trebuie să prezinte cererea de autorizare și actul de cercetare fitosanitară a arboretelor. 27. Nu este necesară autorizația pentru efectuarea tăierilor vegetației forestiere provenite din lăstari și semințe aflate în afara plantațiilor forestiere proiectate: în zonele de protecție a liniilor de transport al energiei electrice, liniilor de comunicații, terasamentelor de cale ferată, debleuri, canalelor de

evacuare a apei și altor edificii, unde vegetația forestieră împiedică exploatarea normală a acestora.

IV. Autorizarea tăierilor în cazuri excepționale

28. Tăierea arborilor vătămați în urma calamităților naturale, avariilor sau în cazurile lichidării focarelor active de boli și vătămători în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier se autorizează de către agențiile sau inspecțiile ecologice, în baza recomandărilor comisiei constituite din reprezentanții agențiilor sau inspecțiilor ecologice, deținătorilor de terenuri respective, autorității silvice centrale și autorității responsabile.

29. Tăierea arborilor vătămați în urma calamităților naturale și în cazurile lichidării focarelor active de boli și vătămători în pădurile incluse în fondul ariilor naturale protejate de stat se autorizează de către Inspectoratul Ecologic de Stat, în baza recomandărilor comisiei constituite din reprezentanții Inspectoratului Ecologic de Stat, agențiilor sau inspecțiilor ecologice, Academiei de Științe a Moldovei, autorității silvice centrale sau unităților silvice teritoriale.

30. Tăierea arborilor în cazurile de lichidare a avariilor, de reparație urgentă a rețelelor ingineresti, precum și în alte cazuri care ar putea avea efecte negative asupra sănătății oamenilor și asupra mediului, se realizează imediat, fără coordonare cu agențiile ecologice, dar, după finalizarea lichidării situațiilor de avarie, agenții economici sînt obligați să înștiințeze agențiile sau inspecțiile ecologice despre lucrările efectuate și să compenseze prejudiciul cauzat de avarie.

31. În cazul căderii arborilor pe edificii civile, linii de transport al energiei electrice, linii de semnalizare, comunicații, calea ferată, precum și în alte cazuri care pun în pericol securitatea circulației trenurilor sau condiționează reținerea lor, măsurile ce se impun pentru lichidare se iau imediat, fără coordonare cu agențiile sau inspecțiile ecologice, dar, după finalizarea lichidării situațiilor de avarie, agenții economici sînt obligați să comunice agențiilor ecologice despre lucrările efectuate pentru controlul oportunității acestora.

V. Dispoziții finale

32. Autorizația pentru tăierile în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier se perfectează în două exemplare, primul fiind eliberat gestionarului/deținătorului, iar al doilea păstrîndu-se la instituția care a eliberat autorizația.

Evidența autorizațiilor se efectuează de către autoritățile abilitate cu eliberarea lor, prin ținerea unui registru special.

33. Litigiile ce țin de încălcarea prevederilor prezentului Regulament se soluționează conform legislației în vigoare.

Anexă

la Regulamentul cu privire la autorizarea tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier
Inspectoratul Ecologic de Stat

AUTORIZAȚIE nr. _____
din "___" _____ 20

PENTRU TĂIERILE ÎN FONDUL FORESTIER ȘI VEGETAȚIA FORESTIERĂ DIN AFARA FONDULUI FORESTIER (deținătorul: denumirea, adresa juridică)

Eliberat _____

Organul care a eliberat autorizația pentru efectuarea tăierilor

Perioada de valabilitate - un an

Locul Semnăturile 1) _____ (_____)

ștampilei persoanelor responsabile (numele, prenumele)

2) _____ (_____)

(numele, prenumele)

Caracteristica sectoarelor preconizate
pentru parcurgerea cu tăieri silvice

Nr. crt.	Par- ceta nr.	Subparcela nr.	Parchetul nr.	Supra- fața (ha)	Compoziția arbore- tului	Consistența	Vîrsta arbore- tului (ani)	Natura produsului	Tratament/tipul tăierii	Volumul masei lem- noase ce urmează a fi extrasă (m3)

Total pe tipuri de tratamente / tipuri de tăieri _____ m³

Total pe produse (principale, secundare, diverse) _____ m³

Total pe unitate de producție (ocol silvic, sector de producție etc.) _____ m³

Total general (întreprindere, primărie, asociație etc.) _____ m³.

Prescripții obligatorii:

Tăierea vegetației forestiere din afara fondului forestier obligă beneficiarii să întreprindă măsuri pentru aducerea în stare satisfăcătoare a teritoriilor pe care s-au efectuat tăierile (defrișarea cioturilor, curățirea de resturi de exploatare etc.) și regenerarea, inclusiv plantarea de noi arbori și arbuști pe aceste terenuri.

CONVENȚII DE MEDIU LA CARE MOLDOVA ESTE PARTE
(LEGISLAȚIA RATIFICATĂ DE REPUBLICA MOLDOVA)

Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992)

Convenția Națiunilor Unite pentru combaterea deșertificării în țările afectate grav de secetă și/sau de deșertificare (Paris, 17 iunie 1994)

Convenția Cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (New-York, 9 mai 1992)

Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa (Berna, 19 septembrie 1979)

Convenția asupra zonelor umede de importanță internațională în special ca habitat al păsărilor acvatice (Ramsar, 2 februarie 1971)